

ПОСВЯЩАЕТСЯ

**РОССИЙСКО-СЕРБСКИЙ
ГУМАНИТАРНЫЙ ЦЕНТР
2012 – 2022**

10 ЛЕТ

**МИНИСТАРСТВО ЗА ЦИВИЛНУ ОДБРАНУ,
ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ И ОТКЛАЊАЊЕ ПОСЛЕДИЦА
ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ**

**СРПСКО-РУСКИ
ХУМАНИТАРНИ ЦЕНТАР**

**Владимир Соловјов, Јевгениј Мешалкин, Сергеј Палеј,
Влада Племић, Бојан Костић, Сергеј Качанов,
Олга Љасковска-Манојловић**

**ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
РУСКО-ЕНГЛЕСКО-СРПСКИ РЕЧНИК**

20.000 термина

**МОСКВА – НИШ
2023**

**МИНИСТЕРСТВО РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
ПО ДЕЛАМ ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ, ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ
СИТУАЦИЯМ И ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДСТВИЙ СТИХИЙНЫХ
БЕДСТВИЙ**

**РОССИЙСКО-СЕРБСКИЙ
ГУМАНИТАРНЫЙ ЦЕНТР**

**В.А. Соловьёв, Е.А. Мешалкин, С.М. Палей,
В. Племич, Б. Костиц, С.А. Качанов,
О.О. Лясковская-Манойлович**

**ЧРЕЗВЫЧАЙНЫЕ СИТУАЦИИ
РУССКО-АНГЛО-СЕРБСКИЙ СЛОВАРЬ**

20 000 терминов

**МОСКВА – НИИ
2023**

*Научни уредник: доктор техничких наука, професор, заслужни научник
Руске Федерације Сергеј Качанов*

Консултанти: Алла Белова (*Федеративни центар медицине катастрофа,
Министарство здравља Русије*), Салават Мингалијев (*Савез спасиоца
Русије „Россојузспас“*)

Организациона подршка: Јевгениј Филатов, Јевгениј Стрепков

Илустрације: Јевгениј Мешалкин, Сергеј Палeј, Сергеј Качанов

Владимир Соловјов, Јевгениј Мешалкин, Сергеј Палeј,

Влада Племић, Бојан Костић, Сергеј Качанов,

Олга Љасковска-Манојловић

ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

РУСКО-ЕНГЛЕСКО-СРПСКИ РЕЧНИК

Речник садржи довољан скуп термина и дефиниција неопходних за разумевање регулаторних докумената, научне и техничке литературе, комуникације професионалца из области заштите од пожара, цивилне заштите, уклањања последица ванредних ситуација, помоћи у катастрофама, борбе са епидемијама, одлагања експлозивних материјала, као и у сродним областима на руском, енглеском и српском језику.

Уџбеник је усклађен са руским образовним стандардом „Безбедност живота“ и програмима обуке „Противпожарна безбедност“ и „Управљање ванредним ситуацијама“. Намењен је кадетима, приправницима, студентима, асистентима и наставницима средњих и виших специјализованих ватрогасно-техничких и других образовних институција, а може бити од користи и специјалистима и запосленима у ватрогасно-спасилачким и другим службама за ванредне ситуације, предузећима и установама које учествују у међународној сарадњи, пружању хуманитарне, техничке и друге помоћи, безбедносним службама предузећа, запосленима у научним организацијама, осигуравајућим кућама, одељењима за маркетинг, набавку и продају ватрогасно-спасилачке опреме и услуга, стручњацима информационих служби и преводиоцима.

*Под научной редакцией доктора технических наук, профессора, заслуженного
деятели науки Российской Федерации С.А. Качанова*

Консультанты: **А.Б. Белова** (*Федеральный центр медицины катастроф,
Минздрав России*), **С.Г. Мингалиев** (*Россоюзспас*)

Организационное обеспечение: **Е.В. Филатов, Е.А. Стрепков**

Иллюстрации: **Е.А. Мешалкин, С.М. Палей, С.А. Качанов**

**Соловьёв В.А., Мешалкин Е.А., Палей С.М.,
Племич В., Костич Б., Качанов С.А., Лясковская-Манойлович О.О.**
ЧРЕЗВЫЧАЙНЫЕ СИТУАЦИИ.
РУССКО-АНГЛО-СЕРБСКИЙ СЛОВАРЬ

Словарь содержит достаточный состав терминов и словосочетаний, необходимых для понимания нормативных документов, научно-технической литературы, общения специалистов в области пожарной безопасности, гражданской обороны, чрезвычайных ситуаций, ликвидации последствий стихийных бедствий, борьбы с эпидемиями, обезвреживания взрывных устройств, а также в смежных сферах деятельности на русском, английском и сербском языках.

Учебное пособие соответствует образовательному стандарту «Безопасность жизнедеятельности» и примерным учебным программам «Пожарная безопасность», «Управление в чрезвычайных ситуациях». Предназначено для курсантов, слушателей, студентов, адъюнктов, аспирантов и преподавателей пожарно-технических высших, среднеспециальных и иных образовательных организаций, а также может быть полезно специалистам и сотрудникам пожарно-спасательных и иных аварийных служб, предприятий и учреждений, участвующих в международном сотрудничестве, оказании гуманитарной, технической и иной помощи, служб безопасности предприятий, работников научных и страховых организаций, подразделений маркетинга, закупок и продаж пожарно-спасательной продукции и услуг, специалистов информационных служб, переводчиков.

СЛОВАРЬ ИЗДАН ПРИ ПОДДЕРЖКЕ
ОООР
«ФЕДЕРАЛЬНАЯ ПАЛАТА ПОЖАРНО-
СПАСАТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ»

Председатель исполнительного комитета
Олег Константинович Шведков
Россия, 107014,
г. Москва, ул. Русаковская, д. 28, стр. 1а;
+7 (916) 089 13 84;
www.psorf.ru; info@psorf.ru

СОЗДАНА В 2012 ГОДУ

ПРЕДГОВОР

Човечанство у 21. веку наставља да се суочава са озбиљним изазовима глобалног карактера. Број и размере катастрофа и несрећа природног и техногеног карактера на нашој планети стално расте, они често постају прекогранични.

Главни предуслови ове тенденције су глобалне климатске промене, епидемије, еколошки проблеми, урбанизација, застарелост инфраструктуре, као и брзо увођење дигиталних технологија у наше животе.

Терористичка претња остаје актуелни проблем, који упркос напорима светске заједнице, наставља да обухвата нове регионе, изазива ескалацију оружаних сукоба, услед чега расте екстремизам, повећавају се токови избеглица и миграната, што доводи до тешке хуманитарне кризе.

У вези с тим тренутно је изузетно важно јачање регионалне и глобалне сарадње у области превенције и отклањања ванредних ситуација.

Министарство за ванредне ситуације Русије (МЧС Русије) је увек настојало да консолидује напоре држава и организација у овој приоритетној области и залагало се за развој међународне сарадње у циљу формирања ватрогасно-спасилачког братства у којем се професионалци разумеју савршено. То је довело и до оснивања Српско-руског хуманитарног центра (СРХЦ) 2012 године намењеног за извођење спасилачких акција у региону.

Штампа Руско-енглеско-српског речника који Ви држите у рукама сада, је још један корак ка изградњи најефикасније интеракције између ватрогасаца-спасилаца из различитих земаља.

Ова публикација обухвата најкоришћеније стручне дефиниције, фразе и термине из области прогнозирања, превенције и реаговања на ванредне ситуације, као и слике везане за технику и тактику претраге и спасавања, акције хитног опоравка и пружања хитне медицинске помоћи.

Мислим да ће овај Речник бити користан како за ватрогасце-спасиоце који директно раде на уклањању ванредних ситуација, тако и за млађу генерацију, укључујући студенте из Србије у образовним институцијама МЧС Русије, који тек планирају да своје животе повежу са пружањем професионалне помоћи људима.

АЛЕКСАНДАР БОНДАР
ДИРЕКТОР ДЕПАРТМАНА ОБРАЗОВНЕ И НАУЧНО-ТЕХНИЧКЕ
ДЕЛАТНОСТИ МИНИСТАРСТВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ РУСИЈЕ,
ГЕНЕРАЛ-МАЈОР УНУТРАШЊЕ СЛУЖБЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ

Человечество в XXI веке продолжает сталкиваться с серьёзными вызовами глобального характера. Мы видим, что количество и масштабы стихийных бедствий и техногенных аварий на нашей планете постоянно возрастают и все чаще приобретают трансграничный характер.

Основными предпосылками такой тенденции являются глобальное изменение климата, эпидемии, экологические проблемы, урбанизация, старение инфраструктуры, а также стремительное внедрение в нашу жизнь цифровых технологий.

Актуальной проблемой остаётся террористическая угроза, которая, несмотря на усилия мирового сообщества, продолжает охватывать новые регионы, провоцирует эскалацию вооружённых конфликтов, вследствие чего растёт экстремизм, увеличиваются потоки беженцев и мигрантов, что приводит к тяжёлым гуманитарным кризисам.

В этой связи в настоящее время крайне важно всемерно укреплять региональное и глобальное взаимодействие в сфере предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций.

МЧС России всегда стремилось к консолидации усилий государств и организаций на этом приоритетном направлении и выступало за развитие международного сотрудничества с целью формирования пожарно-спасательного братства, в котором профильные специалисты понимают друг друга с полуслова. Этому способствует создание в 2012 году Российско-Сербского гуманитарного центра (РСГЦ) для выполнения спасательных работ в регионе.

Издание русско-англо-сербского Словаря, которое Вы держите в своих руках, является очередным шагом к выстраиванию максимально результативного взаимодействия пожарных и спасателей из разных стран.

В данное издание включены широко используемые профессиональные определения и словосочетания, наиболее часто встречающиеся термины из области прогнозирования, предупреждения и ликвидации последствий чрезвычайных ситуаций, а также иллюстрации по технике и тактике проведения поисково-спасательных, аварийно-восстановительных работ и оказанию экстренной медицинской помощи.

Полагаю, что данный Словарь будет полезен как для пожарных и спасателей, работающих непосредственно в зонах чрезвычайных ситуаций, так и для молодого поколения, включая обучающихся из Сербии в образовательных организациях МЧС России, которые только планируют связать свою жизнь с оказанием профессиональной помощи людям.

А.И. БОНДАР
ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТА ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ И
НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МЧС РОССИИ,
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР ВНУТРЕННЕЙ СЛУЖБЫ

ПРЕДГОВОР

Пораст безбедносних претњи у природној и техничко технолошкој сфери карактерише садашњу ситуацију у свету. Највеће хаварије, несреће, елементарне непогоде и друге катастрофе које су се десиле последњих деценија, однеле су стотине хиљада људских живота и нанеле велику и често непоправљиву штету животної средини, културним и материјалним добрима. Директни економски губици и трошкови отклањања последица ванредних ситуација достижу стотине милијарди долара.

Међународна хуманитарна помоћ коју спроводе снаге безбедности у првом реду ватрогасци и спасиоци, неопходна је за уклањање великих катастрофа природног и антропогеног карактера. Да би се сви учесници међународне спасилачке акције добро разумели а тиме и успешно координирали током спасилачких интервенција и других хитних радова, потребан је речник који садржи максималан број стручних израза, термина и скраћеница које користе научна и стручна јавност из различитих земаља.

Овај речник садржи стручне појмове који се могу довести у везу са радом система заштите и спасавања, који је правно регулисан у српском и руском законодавству, као и у практичним приручницима различитих спасилачких служби.

Формулисање јединственог речника мотивисано је пре свега потребом ефикаснијег рада снага система заштите и спасавања (ватрогасцима и спасиоцима) из различитих земаља током предузимања заједничких акција спречавања и ублажавања последица ванредних ситуација.

ВЛАДИМИР Н. ЦВЕТКОВИЋ
ПРОФ., ДР,
ДЕКАН ФАКУЛТЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПРЕДИСЛОВИЕ

Для современного состояния мира характерно нарастание угроз в природно-техногенной сфере. Крупнейшие аварии, катастрофы и стихийные бедствия, имевшие место в последние десятилетия, унесли сотни тысяч человеческих жизней, причинили большой и часто невосполнимый ущерб окружающей среде, культурным и материальным ценностям. Прямые экономические потери и затраты на ликвидацию последствий чрезвычайных ситуаций достигают сотен миллиардов долларов.

Для ликвидации последствий крупномасштабных природных и техногенных бедствий требуется международная помощь и привлечение сил и средств пожарно-спасательных структур. Чтобы в процессе проведения аварийно-спасательных и других неотложных работ все участники международной спасательной операции могли понимать друг друга, необходим Словарь, содержащий максимальное количество профессиональных выражений, фраз, сокращений, используемых в научных и профессиональных сообществах разных стран.

В этом Словаре собрана терминология из области защиты и спасения, которая используется в сербском и российском законодательстве, а также в практических руководствах различных спасательных служб.

Формирование единого Словаря позволит сотрудникам системы защиты и спасения (пожарным и спасателям) из разных стран лучше понимать друг друга в ходе совместной работы по предотвращению чрезвычайных ситуаций и ликвидации их последствий.

ВЛАДИМИР Н. ЦВЕТКОВИЧ
ПРОФЕССОР, ДОКТОР,
ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТА БЕЗОПАСНОСТИ БЕЛГРАДСКОГО
УНИВЕРСИТЕТА

Русский алфавит

Аа	Жж	Нн	Фф	ы
Бб	Зз	Оо	Хх	ь
Вв	Ии	Пп	Цц	Ээ
Гг	Йй	Рр	Чч	Юю
Дд	Кк	Сс	Шш	Яя
Ее	Лл	Тт	Щщ	
Ёё	Мм	Уу	Ъ	

А

абонент:

вызывающий ~ caller позивалац (*лице које позива*)

абразия abrasion **абразија**

водная ~ water abrasion **водена абразија**

ветровая ~ wind abrasion ветрена абразија

абсорбция absorption **апсорпција**

аварийность стопа **стопа несрећа-незгода**

авари/я accident; wreck, crash, emergency; casualty хаварија, несрећа, незгода, судар ◊ **потерпеть** ~ю to crash **срушити, разбити, сударити се**

~я в системе жизнеобеспечения accident at life-support infrastructure **хаварија на објекту од виталног значаја**

~и на грузовых и пассажирских судах fright and passenger ship accident **незгоде теретних и путничких бродова**

~и на магистральных трубопроводах main pipeline accident **хаварије на цевоводима**

~и на очистных сооружениях purifying plant accident **хаварије на постројењима за пречишћавање**

~и на промышленных объектах accidents in industrial facilities **хаварије у индустријским објектима**

~и на электроэнергетических системах power system accident **хаварије на електроенергетском систему**

~и пассажирских поездов passenger train accident **незгода путничког воза**

~и с химическими боеприпасами

accidents involving chemical munitions **незгода са муницијом хемијског порекла**

~техногенная ~я man-made accident **незгода техногеног карактера**

~химическая ~я chemical accident **незгода хемијског карактера**

~с выбросом радиоактивных веществ with release of radioactive materials **незгода са испуштањем радиоактивних супстанци**

~с выбросом опасных биологических веществ with release of hazardous biological substances **незгода са испуштањем опасних биолошких супстанци**

~ подводная underwater accident **несрећа под водом, подводна незгода**

~ подземная underground accident **незгода испод површине земље**

аварийная защита emergency protection **хаваријска заштита**

аварийная радиосвязь emergency radio **хаваријска радио веза**

аварийная частота emergency frequency, alarm frequency **фреквенција за хитне случајеве**

аварийно-восстановительные работы emergency recovery work **опоравак од ВС (хаварије)**

аварийно-спасательное оборудование emergency rescue tools **хаваријско-спасилачки алат**

аварийно-спасательные средства emergency rescue equipment **хаваријско-спасилачка опрема**

авиакатастроф/а air crash, aircraft crash, airplane crash, aviation crash **несрећа у**

авиакатастрофа

воздушном саобраћају
авиација aviation воздухопловство, авијација
~ для предупреждения пожара (*напр., лесног*) aviation for fire prevention авијација за превенцију пожара
санитарная ~ sanitary aviation санитарна авијација
автоколонна convoy конвој
автокран mobile crane, truck with a crane аутодизалица, мобилни кран
автолестница aerial ladder unit, aerial ladder apparatus, ladder truck, aerial appliance мердевине, лестве
прицепная ~ aerial ladder trailer unit вучене механичке лестве
автомат:
лёгочный автомат (*дыхательного прибора*) demand-breathing regulator, lung demand regulator плућни аутомат (*регулятор дисања*)
автомобиль vehicle; wagon, van; apparatus; unit; engine; (*легковой*) car; (*грузовой*) truck, trailer, tender кола, возило, путничко возило, теретно возило, приколица,
~ аварийно-спасательной службы emergency rescue vehicle, emergency vehicle, emergency truck, rescue truck, emergency tender, rescue tender возило ватрогасно спасилачке службе
~ быстрого реагирования (*при ЧС*) initial attack vehicle возило за први одговор (*прво возило на месту догађаја*)
~ для перевозки ВВ explosives vehicle аутомобил за превоз експлозива
~ для перевозки эвакуируемых vehicle to transport evacuees возило за превоз евакуисаних лица
~ первой помощи first response unit, strike appliance, ambulance возило хитне помоћи
~ технической службы service truck сервисни камион
аварийно-спасательный ~ rescue tender, emergency tender спасилачко возило

аэродромный пожарный ~ aerodrome firefighting vehicle возило ватрогасне службе аэродрома
пожарный ~ fire fighting vehicle, fire engine, fire truck, firetruck, fire apparatus, fire appliance ватрогасно возило
пожарный ~ пенного тушения foam truck, foam tender возило за гашење пожара пеном
пожарный ~ порошкового тушения dry powder tender возило за гашење пожара прахом
рукавный пожарный ~ hose tender, hose puller навално возило са цревима
топливозаправочный ~ refuelling truck возило за снабдевање горивом
штабной ~ chief's vehicle, command vehicle, staff van, control unit командно возило
автомобиль-амфибия amphibious vehicle амфибијско возило
автоматизированные системы мониторинга automated monitoring systems аутоматизовани системи мониторинга
автонасос pumper пумпа
пожарный ~ pumping appliance ватрогасна пумпа
автоподъёмник elevating platform apparatus аутодизалица
пожарный ~ water tower apparatus, aerial appliance ватрогасна аутодизалица
автоцистерна water supply vehicle, tank vehicle, tank truck, water tender камион цистерна
~ для пенообразователя foam tanker камион цистерна за пену
агент agent агент, инспектор
~ по пожарной профилактике fire agent инспектор за противпожарну заштиту
страховой ~ insurance agent агент осигурања
агентство agency агенција
~ общественной безопасности public safety agency агенција за јавну безбедност
~ по управлению в области

предупреждения и ликвидации ЧС
agency for disaster management агенција
за превенцију и управљање ВС

агрегат assembly агрегат

агрессия aggression агресија
вооруженная ~ armed aggression војна
агресија

адаптация adaptation адаптација
профессиональная ~ professional
adaptation професионална адаптација

адаптер adapter адаптер

пенный ~ foam inlet adapter улазни
адаптер за пену

адекватность adequateness адекватност
~ реагирования на ЧС adequateness of
emergency response адекватност реакције
у ВС

администрация administration, authorities
администрација, управљачко тело

адсорбция adsorption абсорбција
химическая ~ chemisorption хемијска
абсорбција

академия academy академија
~ гражданской защиты civil protection
academy академија цивилне заштите

пожарная ~ fire academy ватрогасна
академија

акт: акција
террористический акт hi-jack, terrorist
event, terrorist incident, terrorist attack
терористичка акција

активатор promoter, activator активатор
~ горения combustion promoter
активатор горења

активизация активирање
~ оползня landslide activation
активирање клизишта

активность activity активност, јачина
~ лесных пожаров wildfire activity
активность шумских пожара
~ солнечная ~ solar activity соларна
активность

акция action акција
гуманитарная ~ humanitarian action
хуманитарна акција

алгоритм algorithm алгоритам
~ действий algorithm of actions

алгоритам деловања
~ обнаружения пожара (напр., со
спутника) fire detection algorithm
алгоритам детектовања пожара (напр.,
сателитски снимци)

~ обнаружения разлива (напр., нефти)
spill detection algorithm алгоритам
детектовања (откривања) изливања
супстанци (напр., нафтних деривата)

амплитуда amplitude распон, амплитуда
годовая ~ изменений температуры
annual amplitude of temperature change
годишњи распон температуре

ампутация amputation ампутација

амфибия amphibious unit амфибија

анализ analysis, test, survey, study, review,
consideration анализа
~ бедствия disaster consideration анализа
катастрофе (догађаја)

~ времени эвакуации evacuation time
study анализа времена евакуисања

~ глобального риска global risk analysis
анализа глобалног ризика

~ дерева отказов fault tree analysis
анализа стабла грешака

~ обстановки situation analysis анализа
ситуације

~ опасности hazard analysis, hazard study
анализа опасности

~ пожара analysis of fire, fire analysis
анализа пожара

~ пожарной опасности fire hazard
analysis, fire hazard survey анализа
пожарне опасности

~ последствий бедствия post-disaster
consideration анализа последица
катастрофе (догађаја)

~ потерь loss analysis анализа губитака

~ причины пожара analysis of fire, fire
analysis анализа узрока пожара

~ риска risk analysis анализа ризика

~ угрозы threat analysis анализа претње

~ ЧС emergency consideration анализа
ванредне ситуације (ВС)

предварительный ~ пожарной
опасности (обстановки, возможных
источников возгорания и др.) pre-

анализ

fire analysis **прелеминарна анализа**
пожарне опасности
ситуационный ~ situation analysis
ситуациона анализа
статистический ~ пожаров statistical
analysis of fires статистичка анализа
пожара
анестезия (*потеря физической*
чувствительности) anesthesia
анестезија
аномалия anomaly, freak **аномалија**
~ природы freak of nature **природна**
аномалија
климатическая ~ climate anomaly
климатска аномалија
сезонная ~ климата seasonal climate
anomaly сезонска аномалија климата
антенна aerial, antenna **антена**
автомобильная ~ vehicle antenna **антена**
возила
антибиотик antibiotics **антибиотици**
антипирен flame-retardant **успоривач**
горња
антидепрессант антидепресанanti-
inflammatory drug **антидепресиви, лек**
за лечење депресије
антиокислитель antioxidant
антиоксиданс
антисептик antiseptic **антисептик**
антология anthology **антологија**
~ пожаров anthology of fires **антологија**
пожара
аппарат apparatus, gear **апарат**
~ для автономного дыхания под водой
SCUBA gear **апарат за дисање под**
водом
~ для форсированной искусственной
вентиляции лёгких resuscitator **апарат**
за вештачку вентиляцију плућа
~ контроля разлива (*жидкости*) spill
control apparatus **апарат за контролу**
изливања (течности)
автономный дыхательный ~ full
breathing apparatus, self-contained
breathing apparatus **апарат за аутономно**
дисање
дыхательный ~ на сжатом воздухе

compressed air breathing apparatus **апарат**
за дисање са компримованим ваздухом
изолирующий дыхательный ~
protective breathing apparatus **изолациони**
апарат за дисање
сварочный ~ welder **апарат за варење**
фильтрующий дыхательный ~ air-
purifying respirator **апарат за дисање са**
филтером
аппаратур/a equipment, technique,
hardware **опрема, техника, хардвер**
~а автоматического определения
номера телефона вызывающего
абонента address detection equipment
опрема за аутоматску идентификацију
телефонског броја позиваоца
~а обнаружения detection equipment
опрема за детекцију
~а связи communication equipment
опрема за комуникацију
дыхательная ~а breathing apparatus
equipment **апарати за дисање**
телевизионная ~а television equipment
телевизијска опрема
аптека:
~ первой помощи first-aid box **комплет**
прве помоћи
арматура fitting **арматура**
~ заземления grounding fitting **арматура**
за уземљење (темельни уземливач)
асбест asbestos **азбест**
аспект aspect **аспект**
~ы безопасности safety aspects
безбедносни аспект
правовые ~ы противопожарной
защиты legal aspects of fire protection
правни аспект заштите од пожара
аспирация aspiration **аспирација**
асфиксия asphyxiation **асфиксија**
атака attack, assault; onset **напад, удар**
~ на пожар fire attack **напад на пожар**
~ на пожар с вертолѣта helitack **напад**
на пожар хеликоптером
фланговая ~ (*на лесной пожар*) flank
attack, flanking **бочни напад на пожар**
фронтальная ~ (на лесной пожар)
frontal assault **фронтални напад на**

аэрофотосъёмка

пожар
атлас atlas **мапа**
~ бедствий disaster atlas **мапа догађаја**
~ катастроф disaster atlas **мапа катастрофа**
атмосфера atmosphere **атмосфера, ситуација, услови**
~, непригодная для дыхания irrespirable atmosphere **атмосфера није погодна за дисање**
~ после пожара post-fire atmosphere **атмосферски услови након пожара**
~, пригодная для дыхания breathing atmosphere **услови прилагођени за дисање атмосферски услови прилагођени за дисање**
безопасная ~ safe atmosphere **безбедна атмосфера**
ядовитая ~ poisonous atmosphere **отровна атмосфера**

аутригер ground jack, outrigger jack, outrigger **подупирач**
аэрозоль fog, aerosol **аэросол, спреј, суспензија**
водяной ~ water fog водени **аэросол**
горючий ~ flammable aerosol **гориви аэросол**
дымовой ~ smoke aerosol **аэросол дима**
аэрозоль:
воспламеняющийся ~ flammable droplet suspension **запальиви аэросол**
аэродром aerodrome, airfield **аэродром**
аэрофотография aerial photograph **снимање из ваздуха**
~ **зоны пожара (лесного)** aerial photograph of fire area **снимање из ваздуха зоне шумског пожара**
аэрофотосъёмка aerial photography **аэрофотографисање**

Б

багор hook, pole **кука, мотка**
пожарный ~ roof hook **ватрогасна кука**
база:
~ **данных по пожарам** fire database **база**
података пожара
~ **данных по происшествиям** database
on accidents, accidents database **база**
података о инцидентима
~ **данных по ресурсам** resource database
ресурсна база података
демографическая ~ **данных**
demographic database **демографска база**
података
географическая ~ **данных** geographic
database **географска база података**
колёсная ~ wheelbase **база точкова**
(*величине гума*)
правовая ~ **защиты** legal basis of
protection **правна заштита**
байпас by-pass **бај-пас**
аварийный ~ alarm **хаваријски бај-пас**
бак tank, vessel **резервоар**
~ **для горючего** fuel tank **резервоар за**
гориво
внутренний ~ (*пожарного самолёта*)
inside tank, internal tank **унутрашњи**
резервоар
наружный ~ (*пожарного самолёта*)
external tank **спољашњи резервоар**
бактерия (*вид биологического реагента*)
bacteria **бактерија**
баланс balance **равнотежа, баланс**
водный ~ water balance **водени баланс**
тепловой ~ heat balance **топлотни**
баланс
экологический ~ ecological **баланс**
эколошки баланс
баллон bottle, container, cylinder **контејнер,**
цилиндар, боца
~ **для сжатого газа** compressed gas
container **боца за компримовани гас**
~ **для сжиженного газа** liquefied gas
container **боца за течни гас**
~ **огнетушителя** fire extinguisher **ботле**
боца за гашење пожара

~ **с воздухом для дыхания** breathing
bottle **боца са ваздухом за дисање**
газовый ~ gas cylinder **плинска боца**
запасной ~ (*со сжатым воздухом*)
spare cylinder **резервна боца са**
компримованим ваздухом
кислородный ~ oxygen bottle **боца са**
кисеоником
банк bank **база података**
~ **данных об окружающей среде**
environmental data bank **банка података**
везано за заштиту животне средине
~ **данных по надёжности** reliability
databank **база података о надлежности**
баня shower **бања, туш**
полевая ~ field shower **польски туш**
бареттер (*для измерения мощности*
радиочастот) barreter **опрема за**
мерење јачине радио фреквенција
барокамера hyperbaric chamber
хипербарична комора
барометр barometer **барометар**
барьер barrier, belt; dam **барјера, преграда,**
брана
~ **безопасности** safety barrier
безбедносна барјера
защитный ~ alarm barrier, protective
barrier **заштитна барјера**
огнезадерживающий ~ fire barrier, fire
retardant barrier **ватроотпорна барјера**
противопожарный ~ anti-fire barrier, fire
break **противопожарна баријера**
тепловой ~ heat barrier, thermal belt
топлотна баријера
бассейн impoundment **слив**
~ **реки** watershed divide, watershed, river
basin **речни слив**
батальон battalion **батаљон, јединица**
~ **специальной защиты** (*при особых*
ЧС) special protection battalion **батаљон**
за специјалну заштиту (*током великих*
ВС)
батарея battery **батерија**
~ **для радиостанции** radio battery
батерија за радио станицу
запасная ~ spare battery **резервна**
батерија

бахилы overboots **навлаке за ципеле**
башня tower **кула, торањ**
~ для сушки пожарных рукавов hose
drying tower **торањ за сушење црева**
водонапорная ~ water tower **водоторањ**
бедность/ь poverty **сиромаштво, беда** ◇
бороться с ~ью to fight poverty **борба**
против сиромаштва
бедстви/e disaster, disastrous event, distress,
calamity, scourge **катастрофа**
~е в городе urban disaster **урбана**
катастрофа
~е, вызванное засухой drought disaster
катастрофа **иззвана** **засухом**
~е, вызванное землетрясением
earthquake disaster **катастрофа** **иззвана**
земљотресом
~е, вызванное наводнением flood
disaster **катастрофа** **иззвана** **поплавом**
~е из-за разлива нефти oil spill disaster
катастрофа **иззвана** **изливањем**
нафтних деривата
~ на акватории disaster in the waters
катастрофа **у акваторијуму**
~е на химическом предприятии
chemical plant disaster **катастрофа** **на**
хемијском объекту
~е, связанное с погодой weather-
related disaster **катастрофа** **иззвана**
непогодом
биологическое ~ biological disaster
биолошка катастрофа
крупномасштабное ~е large-scale
disaster **катастрофа** **великих размера**
надвигающееся ~е imminent disaster
надлазећа катастрофа
национальное ~е national disaster
национална катастрофа
стихийное ~е natural disaster, natural
calamity, act of God **природна**
катастрофа, природна непогода
экологическое ~е ecological disaster,
environmental disaster **еколошка**
катастрофа
эпидемиологическое ~е epidemiological
disaster **епидемиолошка катастрофа**
бежен/ец refugee **избеглица**

~цы, возвратившиеся назад в страну
(после ЧС) refugees who repatriate
избеглице **које се враћају у земље**
порекла (након ВС)
безаварийный failsafe **безбедно, без**
грешке
безопасная зона secure area **безбедна зона**
безопасность/ь safety; precaution; security
безбедност, сигурност, заштита
~ь, заложенная в проекте design safety
безбедносна заштита пројекта
~ь на месте пожара fireground safety
безбедност на месту пожара
~ь жизни safety of life **безбедност**
живота
~ ь информации information security
безбедност информација
~ь населения people's safety **безбедност**
становништва
~ь нефтяного оборудования oil rig safety
безбедност на нафтної платформи
~ь пожарного fire fighter safety
безбедност ватрогасаца-спасилаца
~ь производства production safety
безбедност у производњи
~ ь территории territorial security
безбедност територије
~транспортная transportation safety
безбедност у транспорту
~ь хранения storage safety **безбедност**
складиштења
коллективная ~ь collective safety
колективна безбедност
конструктивная ~ь structural safety
конструктивна сигурност
личная ~ь personal safety **лична**
безбедност
национальная ~ь national security
национална безбедност
общественная ~ь public safety
друштвена безбедност
пожарная ~ь fire safety, firesafety
противопожарна безбедност
промышленная ~ь industrial safety,
industrial code **индустријска безбедност**
радиационная ~ь radiological safety
радијациона безбедност

БЕЗОПАСНОСТЬ

химическая ~ь chemical safety хемијска безбедност

берег: ◇ выходить из ~ов (*о реке*) to flood преливати, поплавити

берегоукрепительный bank-protection защита обале

беспилотник pilotless plane, unmanned aerial vehicle, unmanned flying vehicle, unmanned aircraft, pilotless aircraft, pilotless беспилотна леталица

беспоряд/ок:

военные ~ки војни сукоб

внутренние ~ки civil commotions

граждански сукоб

бетон concrete бетон

предварительно напряжённый ~ prestressed concrete преднапрягнути бетон

бинт bandage завој

трубчатый ~ tubular bandage цевасти завој

эластичный трубчатый ~ elasticated tubular bandage еластични цевасти завој

биологическое оружие bioweapon биолошко оружје

биолокация (*для поиска воды, пострадавших в завалах и др.*) biolocation, dowsing биолокација, радиестезија

блок unit, block блок

~ автоматической подачи сигнала тревоги (*при отсутствии движений спасателя*) 'Big Ben' automatic distress signal unit, distress signal unit аутоматски систем за алармирање (*детектор покрета*)

~ для подвески пожарных рукавов (*при сушке*) hose hanging block блок за сушење црева

~ с автономным источником питания self-powered box блок са независим напајањем

блокирование (*при ЧС*) entrapment блокирање

~ дороги (*при ЧС*) blockage of road блокирање пута

боеприпасы ammunition муниција

неразорвавшиеся ~ unexploded ammunition неексплодирана муниција

боевые действия war activities ратне активности

боец fighter, ranger, man борац

пожарный ~ fire fighter, fire-fighter ватрогасац

болезн/ь disease, sickness, illness болест, обольење

инфекционная ~ь communicable disease, contagious disease инфективна болест

кессонная ~ь casson disease кесонска болест

лучевая ~ь radiation sickness радијациона болест

морская ~ь sea sickness морска болест

острая лучевая ~ь acute radiation sickness акутна радијациона болест

боль pain бол

головная ~ headache главобольа

острая ~ stabbing оштар бол

больной case болесник

бомба bomb бомба

авиационная ~ aerial bomb авијациона бомба

калориметрическая ~ bomb calorimeter калориметарска бомба

бомбардировка:

метеоритная ~ bombardment with meteorites метеоритско бомбордовање

борьба fighting, struggle борба

~ с бедствием combat against disaster, disaster fighting борба против катастрофе

~ с наводнением flood fighting борба са поплавом

~ с огнём fire-fighting борба са ватром

~ с пожаром fire-fighting, fire control борба са пожаром

браслет (*идентификационный спасателя*) bracelet наруквница

брезент tarpaulin, canvas церада, платно

бригада group, crew, unit, team, squad, gang формација, јединице

~ врачей team of doctors тим лекара

~ медицинского реагирования (*при ЧС*) medical response team, health and

medical response team, ambulance brigade
медицински тим за реаговање (током ВС)

~ скорой медицинской помощи
emergency ambulance crew, emergency
medical team, ambulance command **тим**
хитне медицинске помоћи

добровольная пожарная ~ volunteer fire
brigade добровольно ватрогасно друштво
комплексная ~ (*пожарные, спасатели,*
полиция, медики) mutual-aid group,
interagency team **комплексни тим**
(*ватрогасци, спасиоци, полиција,*
лекари)

муниципальная пожарная ~ public
fire brigade ватрогасна јединца **локалне**
самоуправе (муниципалитета)

объектовая пожарная ~ works fire
brigade, plant fire brigade, industrial fire
brigade **индустријски ватрогасни тим**
(*јединица*)

ремонтная ~ repair crew **екипа за**
поправку
спасательная ~ rescue brigade
спасилачки тим

брюки trousers, pants **панталоне**

защитные ~ (*напр., огнестойкие*)
protective trousers **заштитне панталоне**
огнезащитные ~ flame-retardant pants
ватроотпорне панталоне

буксир tug **тегљач**

морской ~ tugboat **морски тегљач**

пожарный ~ fire **ватрогасни тегљач**

бульдозер dozer, trail builder, bulldozer
булдожер

буря gale, tempest, storm, hurricane **олуја,**
ураган

геомагнитная ~ geomagnetic storm
геомагнетна олуја

снежная ~ winter storm, snow storm,
blizzard **снежна олуја**

электромагнитная ~ electric
storm, magnetic storm, auroral storm

электромагнетна олуја

бухта:

~ троса bight **залив**

быстрота:

~ реагирования rapidity of response
брзина реаговања

бюджет budget **буџет**

~ на случай ЧС emergency budget **буџет**
за реаговање у ванредној ситуацији

~ пожарного управления fire
department's budget **буџет ватрогасне**
управе

оборонный ~ defence budget **одбрамбени**
буџет

бюллетень bulletin **билтен**

~ о засухе drought bulletin **билтен о суши**

бюро bureau **би́ро, завод**

~ погоды weather bureau **метеоролошки**
завод

сейсмологическое ~ seismological
bureau **сеизмолошки завод**

ВАЖНОСТЬ

В

важность:

~ оценки риска importance of risk значај
процене ризика

~ пожарной безопасности fire safety
concern значај противпожарне заштите

вакуум void вакуум

вакцина vaccine вакцина

вакцинация immunization вакцинација,
имунизација

валка:

~ деревьев (напр., при прокладывании
противопожарной полосы) bucking
обарање дрвећа

вариант option варијанта, опција

~ы эвакуации evacuation options опције
эвакуације

~ защиты protective option заштитне
опције

вахта tour дежурство

введение introduction увод, презентација

~ карантина introduction of quarantine
увођење карантина

вдыхание inhalation инхалација, удисање

~ дыма smoke inhalation удисање дима

~ радиоактивных материалов
inhalation of radioactive materials удисање
радиоактивних супстанци

смертельное ~ дыма fatal smoke
inhalation смртоносно удисање дима

ведение:

~ записей recording евиденција, водити
евиденцију

ведро pail, bucket канта

пожарное ~ fire pail, fire bucket
ватрогасна канта

вездеход all-terrain vehicle теренско
возило

~ на воздушной подушке air-cushion
vehicle теренско возило на ваздушном
јастуку

пожарный ~all-terrain fire fighting vehicle
ватрогасно теренско возило

величина magnitude, value величина,
размера

~ разрушений magnitude of damage

величина штете

~ бедствия magnitude of disaster

величина катастрофе

вентирирование ventilation, aeration

вентиляция

аварийное ~ emergency ventilation

хаваријска вентилација

принудительное ~ forced ventilation,
mechanical ventilation принудна

вентилација

вентиль valve; faucet вентил

пожарный ~ на рукаве (для
подсоединения) hose valve пожарни

црепни вентил

вентилятор fan, ventilator, blower

вентилятор

аварийный ~ emergency ventilation fan

хаваријски вентилятор

дымовой вытяжной ~ smoke exhaust
fan, smoke exhaust ventilator вентилятор

за одвод дима

вентиляция ventilation вентилација

~ лёгких respiration вентилација плућа

вытяжная ~ exhaust ventilation, positive-
pressure ventilation одводна вентилација

естественная ~ natural ventilation
природна вентилација

местная ~ local ventilation локална
вентилација

механическая пожарная ~
mechanical smoke control механичка

противопожарна вентилација

приточная ~ negative-pressure
ventilation, supply ventilation доводна

вентилација

ручная искусственная ~ лёгких
manual respiration мануелна вештачка

вентилација плућа

верёвк/a line, belt, rope, cord, string;

(пеньковая) hemp конопца, уже, канап

~а в подсумке pouch line уже у торби

~а для ориентации в незнакомом
помещении search rope уже за

оријентисање у непознатом простору

индивидуальная спасательная ~а
personal line, personal rope персонални

спасилачки канап

спасательная ~а escape line, emergency line, lifeline, lifeline, rescue line, lowering line, escape rope, life safety rope, rescue rope, securing rope, halyard, rescue sling, guideline спасилачко уже

вероятность probability, likelihood
вероватноћа
~ возникновения землетрясения probability of earthquake occurrence
вероватноћа појаве земљотреса
~ выживания (при ЧС) probability of survival вероватноћа опстанка (преживљавања)
~ осадков probability of precipitation
вероватноћа падавина
~ перебрасывания пожара (лесного) probability of fire spotting вероватноћа ширења шумског пожара
~ пожара probability of fire, likelihood of fire вероватноћа настанка пожара
~ потерь loss probability вероватноћа губитака
~ происшествия probability of incident вероватноћа настанка инцидента
~ разрушения probability of destruction, probability of failure вероватноћа разрушавања
~ ЧС emergency probability вероватноћа настанка ВС

вертолёт helicopter, rotary wing aircraft
хеликоптер
аварийно-спасательный ~ emergency and rescue helicopter хаваријско-спасилачки хеликоптер
медицинский ~ medical helicopter медицински хеликоптер
пожарный ~fire fighting helicopter противопожарни хеликоптер
санитарный ~ helicopter ambulance хеликоптер хитне помоћи
спасательный ~ лёгкого типа light rescue helicopter спасилачки хеликоптер спасилачког типа

вертолёт-цистерна (пожарный) helitanker хелитанкер са цистерном
вершина top, tin врх
~ лестницы ladder top врх степеница

~ пламени tin of a flame врх пламена

вес weight тежина
~ в длинных тоннах (1016 кг) weight in long/gross tons тежина у дугим тонама
~ в коротких тоннах (907,2 кг) weight in short/net tons тежина у кратким тонама
~ в метрических тоннах (1000 кг) weight in metric tons тежина у метричким тонама
~ шлема weight of helmet тежина шлема (кациге)
~ одежды (защитной) clothing's weight, garment's weight тежина одеће (гардеробе)
молекулярный ~ molecular weight молекуларна тежина

вестибюль lobby ходник
вентилируемый ~ ventilated lobby
вентилирани ходник
защищённый ~ protected lobby
заштитени ходник
пожарозащищённый ~ fire lobby
противопожарни ходник

вет/ер wind ◊ разносимый ~ром (напр., пожар) wind-driven ношен-развијан ветром
~тер средней силы average wind ветар
средње јачине
~ер ураганной силы hurricane-force wind ветар ураганске јачине
переменный ~ер shifting wind, baffling wind променљив ветар
~ер, обусловленный конструкцией и расположением зданий (эффект аэродинамической трубы) building-induced wind ветар условљен пројектовањем и изградњом објекта
порывистый ~ер choppy wind, gusty wind променљив јак ветар
шквалистый ~ер squally wind урагански ветар
штормовой ~ер gale, wind storm олуја

ветеринар veterinarian ветеринар
ветрозащита windbreak заштита од ветра
ветрозащитный windproof отпоран на ветар (отпоран на дејство ветра)
вещество agent, substance супстанца

ВЕЩЕСТВО

~, вызывающее заболевание causative agent
супстанца која изазива обољење
~, загрязняющее атмосферу atmospheric pollutant
загађивач атмосфери
~, загрязняющее воду water pollutant
загађивач воде
взрывчатое ~ explosive material, explosive, explosive substance, explosive component
експлозивни материјал, експлозив, експлозивна супстанца, експлозивна компонента
вредное ~ noxious substance
штетна супстанца (*материја*)
горючее ~ combustible substance, flammable substance
запальива супстанца (*материја*)
дезинфицирующее ~ disinfectant
средство за дезинфекцију
негорючее ~ non-combustible substance
незапальива супстанца (*материја*)
опасное ~ hazard agent, dangerous substance, hazardous substance
опасна супстанца (*материја*)
поверхностно-активное ~ surface active agent
површински активна супстанца
радиоактивное ~ radioactive material, radiological material, radioactive substance
радиоактивна супстанца
токсическое ~ toxicant, toxic substance
токсичка супстанца (*материја*)
ядовитое ~ poisonous substance
отровна супстанца (*материја*)
взаимодействие interaction, liaison, relationship
сарадња
командное ~ command relationship
командна сарадња
межнациональное ~ intra-national liaison
међунационална сарадња
организационное ~ organizational relationship
организациона сарадња
чёткое ~ при выезде по сигналу тревоги
heavy mutual-aid response
усклађена сарадња служба за хитно реаговање
взаимопомощь mutual assistance, buddy-aid, mutual aid, outside aid
узајамна помоћ

взрыв explosion, detonation, burst, blast
експлозија

~ бомбы bombing incident
експлозија бомбе

~ы в зданиях, на коммуникациях и технологическом оборудовании промышленных объектов
explosions in buildings, supply lines and process equipment of industry
експлозије у зградама, на комуникацијама и технолошкој опреми индустријских објеката

~ы в жилых и общественных зданиях, сооружениях
explosions at housing estates and public facilities
експлозије у стамбеним и јавним зградама, објектима

~в шахтах mine explosion
експлозија у руднику

~ в ограниченном пространстве confined explosion
експлозија у затвореном простору

~ газовой смеси gas-air explosion
експлозија мешавине гаса и ваздуха

~ы на объектах добычи, переработки и хранения легковоспламеняющихся, горючих и взрывчатых веществ
explosions at the sites of extraction, treatment and storage of highly inflammable, combustible and explosive substances
експлозија на објектима екстракције, обраде и складиштења запальивих и експлозивних материја (*супстанца*)

~ы на транспорте explosions at transport
експлозија током превоза

~ы на химических опасных объектах
explosions at chemical hazard sites
експлозија на објектима хемијске индустрије

~ нефтяного танкера oil tanker explosion
експлозија на нафтном танкеру

~ пылевой смеси dust explosion
експлозија праšине

демографический ~ population explosion
демографска експлозија

механический ~ (*сосудов высокого*)

давления) mechanical explosion
механичка експлозија
подземный ~ underground burst
подземна експлозија
взрывник (*специалист*) blaster
специјалист за експлозију
взрывозащита flameproof заштита од експлозије
взрывозащищённый explosion-proof
заштићен од експлозије
взрывоопасность explosion danger,
explosion hazard опасност од експлозије
взрывоподавитель (*вещество, используемое в качестве отрицательного катализатора*)
explosion suppressant експлозивни супресор (*пригушивач*), средство за сузбијање експлозије
порошковый ~ (*вещество*) powder explosion suppressant прашкови експлозивни супресор
хладоновый ~ (*вещество*) halon explosion suppressant халонско средство за сузбијање експлозије
взрывная волна blast wave, explosive wave ударни талас, талас експлозије
взрывное устройство explosive device експлозивна направа
взрывоподавление explosion suppression сузбијање експлозије
взрывоустойчивый explosion-resistant отпоран на експлозију
вибрация vibration, oscillation **вибрација, осцилација**
вибродон (*для определения местонахождения пострадавшего при ЧС*) vibraphone **вибрафон**
вид type, kind, category; sight; nature **врста, категорија, тип, природа**
~ бедствия disaster type **врста катастрофе**
~ выделяющихся опасных веществ kind of liberated dangerous compounds **врста ослобођених опасних материја**
~ горючего nature of fuel **тип горива**
~ готовности (*боевой*) type of alert **врста оперативне припремљености**

~ опасности kind of hazard, sight of peril
врста опасности
~ пожара type of fire **врста пожара**
~ пламени type of flame **врста пламена**
~ происшествия kind of occurrence **врста инцидента**
~ риска form of risk **врста ризика**
~ связи type of communication **врста везе**
~ террористического акта category of terrorist incident **врста терористичког инцидента**
видеозапись videotape **видеоснимак**
~ пожара videotape of the fire **видеоснимак пожара**
видимость visibility **видљивост**
плохая ~ poor visibility **лоша видљивост**
практически нулевая ~ near-zero visibility **видљивост близу нуле**
виновник culprit **кривац**
вирус virus **вирус**
вирусный viral **вирусна**
вихр/ь eddy, eddy wind, whirl, whirlwind, vortex, devil **вихор, вртолог**
огненный ~ь firewhirl **ватрени вихор**
пылевой ~ь dust whirl **вртлог прашине**
включение activation, triggering **активација, укључивање**
~ сигнала тревоги activation of alarm **активација аларма**
аварийное ~ alarm triggering **хаваријска активација**
влажность moisture, humidity **влага, влажност**
~ почвы soil moisture **влажност земљишта**
относительная ~ relative humidity **релативна влажност**
влияни/е impact, effect, influence, affection **ефекат, утицај**
~е климатических изменений influence of climate change **утицај климатских промена**
~е на окружающую среду environmental effect **утицај на животну средину**
~е на экономику economic impact **утицај на економију**

ВЛИЯНИЕ

~е погоды на пожарную опасность weather influence on fire
утицај времена на повећање опасности од пожара

~е пожара на человека effect of fire on human
утицај пожара на човека

~е природной опасности impact of natural hazard
утицај природне опасности

~е ЧС на окружающую среду environmental aspects of emergency
утицај ВС на животну средину

долговременное ~е на здоровье long-term health effect
дугорочни здравствени утицај

вместимость capacity капацитет

~ баллона cylinder capacity капацитет боце

~ парковки автомобилей vehicle parking capacity капацитет паркинга за аутомобиле

~ укрытия (количество людей, которые могут укрыться при ЧС) shelter capacity капацитет склоништа (број људи који могу да се сакрију током ВС)

вмешательство intervention интервенција

~ пожарной охраны fire service intervention интервенција ватрогасне јединице

~ человека human intervention људска интервенција

внезапность suddenness изненадность, неочекиваност

~ бедствия suddenness of disaster изненадна несрећа

внимание attention; care пажња, нега

медицинское ~ medical attention медицинска нега

повышенное ~ acute care појачана пажња (нега)

вод/а water ◊ отводить ~у при наводнении

to divert the flood waters одвод воде током поплаве; подавать ~у в ствол to deliver water at nozzle допремање воде до млазнице (током зашења пожара); повреждённый ~ой (при тушении пожара) water-damaged

оштећење водом (током зашења пожара); спускать ~у при наводнении to evacuate flood waters пречишћавање воде током поплаве; удерживать ~у при наводнении (дамбой) to retain flood waters задржати поплавне воде (коришћењем бране)

~а для тушения пожара fire fighting water вода за гашење пожара

~а, пролитая при тушении пожара waste water вода искоришћена за гашење пожара

~а с пенообразователем foam-injected water вода са средством за упењење

~а с радиоактивным заражением radiologically contaminated water радиолошки контаминирана вода некачественная питьевая ~а unsafe drinking water небезбедна вода за пиће

подаваемая насосом ~а pumping water напајање пумпе водом подземные ~ы ground waters, underground waters подземна вода

сточные ~ы waste water, sewage отпадне воде, канализација

трюмная ~а bilge water калужна вода (прљава вода)

чистая питьевая ~а clean drinking water чиста вода за пиће

водитель driver возач

~ пожарного автомобиля fire apparatus driver, fire truck driver возач ватрогасног возила

водоворот vortex вртлог

водоём pond језерце, рибњак

водоисточник water source извор воде

естественный ~ natural water source

природни извор воде

стационарный ~ static water source

постојани извор воде

водолаз diver ронилац

~ в сухом водолазном костюме dry-suit diver ронилац у сувом оделу

~ с автономным подводным источником дыхания SCUBA diver ронилац са апарат за аутономно дисање под водом

резервный ~ standby **дивер резервни ронилац**
водолаз-спасатель rescue diver, diver rescuer **ронилац-спасилац**
водомер water gauge, water gage, hydrometer
водомер, хидрометар
поплавковый ~ float gauge **плутајући хидрометар**
водомёт water spray projector **водени топ**
водонепроницаемость watertightness
водоотпорност
водоотстойник gully, trap **сепаратор за воду**
водопад cascade **водопад**
подземный ~ ground water **cascade подземни водопад**
водопровод: водоводне цеви, водовод
внутренний противопожарный
~ in-house **hoseline унутрашњи**
противопожарни водовод (унутрашња хидрантска мрежа)
наружный противопожарный
~ out-house **hoseline спољашњи**
противопожарни водовод (спољна хидранска мрежа)
водораздел watershed divide, watershed **хидравлична разводница**
~ **подземных вод** ground water **divide разводница за подземне воде**
водород hydrogen **хидроген (водоник)**
водосборник: колектор
рукавный ~ siamese valve, collecting breeching, siamese coupling **колектор са цревима**
водоснабжение water supply **снабдевање водом**
~ **хозяйственно-питьевого назначения** public water supplies **снабдевање водом за пиће**
пожарное ~ fire protection water supply, fire water supply **снабдевање водом места пожара (водоснабдевање)**
водостойкость waterproofness
водоотпорност
водосток water drainage **сливање воде**
водохранилище reservoir, impoundment **резервоар**

подземное ~ ground water **storage подземни резервоар**
противопаводковое ~ flood control reservoir **резервоар за контролу поплава**
сельскохозяйственное ~ farm water storage **пољопривредни резервоар за воду**
военная угроза military threat **војна претња**
военное положение state of war **ратно стање**
военные действия military actions, military activities **ратна дејства**
военный конфликт military conflict **војни сукоб**
возбудитель:
~ **заболевания** pathogen(e) **патоген, изазивач болести**
возвращение return **повратак**
~ **в исходное состояние** restoration **повратак у почетно стање**
~ **с боевого выезда (спасателей)** return from alarm **повратак са места оперативне интервенције**
~ **с ЧС (спасателей)** return from emergency **повратак са места ванредне ситуације**
~ **эвакуированных (на место постоянного проживания после ЧС)** return of evacuees **евакуациони повратак**
возгораемый combustible **запальив ограниченно** ~ limited-combustible **ограничено запальив**
возгорание burn **горенье, спальивање**
повторное ~ reburn **повратно горенье**
воздействие impact, action, attack, exposure, effect, spotting **утицај, ефекат, дејство**
~ **бедствия** impact of calamity, impact of disaster, disaster's impact **утицај катастрофе (несреће)**
~ **дыма** effect of smoke **дејство дима**
~ **на окружающую среду** environmental impact, impact on environment **утицај на животну средину**
~ **на органы дыхания** inhalation

ВОЗДЕЙСТВИЕ

exposure, respiratory exposure **утицај на органе за дисање (респираторни утицај)**
~ на органы зрения eye exposure **утицај на очи (вид)**
~ пламени flame exposure **дејство пламена**
~ пожара impact of fire, implication of fire **утицај пожара**
~ факторов пожара fire impact, fire exposure **утицај фактора пожара**
~ ЧС impact of emergency **утицај ванредне ситуације**
~ шума noise exposure, sound exposure **дејство буке**
биологическое ~ biological exposure **биолошки утицај**
неблагоприятное ~ adverse impact **штетни утицај**
опасное для жизни ~ пожара fire-killing action **утицај пожара на опасности по живот**
сейсмическое seismic impact **сеизмички утицај**
тепловое ~ heat exposure, thermal exposure **утицај топлоте**
токсическое ~ toxic effect **токсички ефекат**
эмоциональное ~ emotional impact **емотивни утицај**
воздух air **ваздух** ◊ доставляемый по ~у air-transportable **испоручен се ваздушним путем; обогащённый ~ом air-rich обогашен ваздух; охлаждаемый ~ом air-conditioned расхлађен ваздух**
~ для дыхания breathing air **ваздух за дисање**
~, необходимый для полного сгорания combustion air **ваздух за сагоревање**
~, попадающий в зону горения secondary air **улазак ваздуха у зону горења**
~ с недостаточным содержанием кислорода oxygen deficient air **ваздух са недостатком кисеоника**
~ с пониженным содержанием кислорода (менее 21%) vitiated air

ваздух са смањеним садржајем кисеоника (мање од 21%)
загрязнённый ~ contaminated air **контаминирани (загађен) ваздух**
нагретый ~ heated air **загрејан ваздух**
сжатый ~ compressed air **компримован ваздух**
холодный ~ cool air **хладан ваздух**
воздуходувка blower **дуваљка (дувач)**
~ с механическим приводом power blower **дуваљка са механичким погоном**
воздухозаборник air inlet, air intake **апарат за усисавање ваздуха**
погружной ~ submerged intake **потапајући апарат за усисавање ваздуха**
воздухонагреватель air heater **грејач ваздуха**
воздухонепроницаемость air-tight integrity **непропусност ваздуха**
воздухообмен air change **размена ваздуха**
воздухопроницаемость (напр., одежды) breathability **прозрачност (напр., гардеробе)**
возмещение indemnity, allowance, reimbursement **накнада, повраћај**
~ убытков от пожара indemnity for a fire loss, fire indemnity **накнада штете од пожара**
возмещение compensation **компензација**
~ расходов по погребению contribution to funeral **надокнада погребних трошкова**
суточное ~ daily allowance, amount payable on settlement; (при страховании на случай потери трудоспособности) daily compensation **накнада дневница**
возможность/ь capability, ability, availability, possibility; capacity **могућност, способност, капацитет**
~ь восстановления recovery capability **способност за опоравак**
~ь заблаговременного предупреждения (о ЧС) early warning capacity, early warning capabilities **могућност раног упозоравања**

~и по оповещению (*при ЧС*) warning capabilities **могућност за благовремено алармирање (током ВС)**
 ~ь предупреждения availability of warning **могућност превенције**
 ~ь реагирования (*при ЧС*) response capacity **способность реаговања (током ВС)**
 ~ь тушения пожара fire-fighting capability, extinguishing capability, fire fighting capacity **капацитет за гашење пожара**
 ~ь управления при ЧС emergency management capacity **способность управљања у ВС**
 ~ь эвакуировать ability to escape **могућности евакуације**
расширенные ~и по проведению поисково-спасательных работ extended SAR operations capabilities **проширене оперативне могућности за претрагу и спасавање**
террористические ~и terrorist capabilities **могућност терористичког акта**
эвакуационные ~и evacuation capabilities **способность евакуације**
возмущения/e disturbance **узнемиреност, поремећај**
атмосферные ~я atmospheric disturbances **атмосферски поремећаји**
возникновение appearance, inception, initiation; onset **појава, почетак, настанак**
 ~ **горения** burning appearance **настанак горња**
 ~ **общей вспышки** onset of flashover **почетак флешовера**
 ~ **пламени** flame inception, smouldering initiation **појава пламена**
 ~ **пожара** fire initiation **покретање ватре (почетак пожара)**
возобновление resumption **наставак, повраћа**
 ~ **деятельности (после ЧС)** resumption **наставак активности (рада) (након ВС)**

возраст age **узраст, старост**
 ~ **к началу действия страхования** age at entry **старост (време) почетка осигурања**
 ~ **погибших** age of fatal casualties **старост погинулих**
 ~, **при котором застрахованному выплачивается пенсия** age at expiry **старост када осигураник стиче право за исплату пензије**
волн/a wave, surge **талас**
 ~ы, **двигающиеся с большой скоростью** fast-moving waves **таласи који се крећу великом брзином**
 ~а **наводнения** wave of flooding, flood wave **поплавни таласи**
взрывная ~а explosion wave **експлозивни талас**
воздушная ~а air wave **ваздушни талас**
гравитационная ~а gravity wave **гравитациони талас**
морская ~а sea wave **морски талас**
распространяющаяся взрывная ~а developing explosion **експлозивни талас који се шири**
расчётная ~а design wave **обрачунат талас**
тепловая ~а heat wave **топлотни талас**
ударная ~а (при взрыве) blast wave, hock wave **ударни талас**
электромагнитные ~ы electromagnetic waves **електромагнетни талас**
волнени/e:
гражданские ~я civil disorder **грађански неред**
сильное ~е на море rough sea **узбуркано море**
социальные ~я social unrest, social disturbances **социјални неред**
волнолом breakwater; **лукобран**
волнорез breakwater **лукобран**
волокно fibre **влакно**
огнезащитное ~ flame-retardant fibre **ватроотпорно влакно**
волокуша (для спасательных работ) floor runner **лопата (за спилачке радове)**

вооружение

вооружение:

пожарно-техническое ~ fire-control equipment **противопожарна опрема**

вопрос question **питање**

вопросник questionnaire **упитник**

воронка hole, funnel, crater **рупа, отвор, кратер**

~ от взрыва explosion crater **кратер на месту експлозије**

~ от оползня slump hole **рупа на месту клизишта**

карстовая ~ sink-hole **вртача**

ворота gate **врата, капија**

~ для пропуска воды при наводнении flood gate **врата за пролаз у случају поплаве**

~ для пропуска штормовой волны gate against storm surge **капија против олујног удара**

шлюзные ~ slow **капија бране**

штормовые ~ (на реке – для защиты от морского наводнения) storm gate

олујна капија

воспламенени/е ignition, lighting

запаљење, горење, паљење ◇ **защищённый** от ~ ignition-protected

защищён од запаљења; **склонный** к ~ю ignition-prone **склони се** запаљењу;

стойкий к ~ю ignition-proof **отпоран** на запаљење

~е **воздушной смеси** ignition of air mixture **запаљење ваздушне смеше**

~е **жидкости** ignition of liquid **запаљење течности**

~е **от искры** ignition by spark, spark **ignition паљење варицом**

~е **от химической реакции** chemical ignition **паљење услед хемиске реакције**

~е **паров** ignition of vapour **горење паре**

~е **твёрдых веществ** ignition of solids **паљење чврстих материја**

газофазное ~е gas-phase ignition **паљење**

гасне смеше

мгновенное ~е immediate **ignition тренутно паљење**

повторное ~е reignition **поновно паљења**

воспламенитель igniter, fuse, fusee **упаљач, запаљивач**

воспламенить to ignite, to flame; (в газообразной среде) to light **запаљити, изгорити**

воспламеняемость inflammability, flammability, ignitability, combustibility, incendivity **combustible запаљивост**

~ **лесов** flammability of forests **запаљивост шума**

воспламеняющийся flammable, inflammable **запаљив**

сильно ~ extremely flammable, highly flammable **изузетно запаљив, лако запаљив**

восприимчивость susceptibility, sensibility **осетљивост, сензибилитет, подложност**

◇ **уменьшать** ~ к **разрушению** to reduce susceptibility to damage **смањити подложност оштећењу (ломљењу)**

~ к **бедствию** susceptibility to calamity **подложен несрећама**

~ к **воспламенению** sensibility to ignition **подложен паљењу**

~ к **разрушению** susceptibility to damage **подложен оштећењу**

восприятие perception **перцепција, опажање**

~ **риска** perception of risk, risk perception **перцепција ризика**

~ **цвета** colour perception **перцепција боје**

восстанавливаемость (напр., связи после ЧС) recoverability **капацитет за обнављање**

восстанавливать regenerate **обновити**

восстановлени/е regeneration; reconstruction; replacement; recovery, rehabilitation, repair; reunification, restoration **обнављање, опоравак,**

поправка, реконструкција ◇ **помогать в ~и семьи (при ЧС)** to aid in reunification of family members **помагати у опоравку**

породице (након ВС)

~е **дороги** road reconstruction **обнова пута**

~е **жилища** home repair **поправка куће**

~е инфраструктуры (при ЧС) restoration of information, infrastructure restoration обновљање (поправка) инфраструктуре

~е локальной вычислительной сети (напр., после ЧС) LAN recovery реконструкција LAN мреже

~е мостов repair of bridges реконструкција мостова

~е после пожара post-fire regeneration опоравак после пожара

~е после происшествия post-accident restoration опоравак после незгоде (хаварије)

~е предпринимательской деятельности (напр., после ЧС) business recovery опоравак пословања (предузећа)

~е производственной деятельности (напр., после ЧС) manufacturing recovery опоравак производње (производна делатност)

~е связи communications recovery обновљање комуникационе мреже

~е экономики economic recovery економски опоравак

врач medical officer лекар, доктор

~ скорой медицинской помощи ambulance incident officer службеник хитне помоћи

практикующий ~ practitioner лекар-практичар

практикующий ~, оказывающий гуманитарную помощь humanitarian practitioner лекар-практичар

хуманитарне помоћи

врач-реаниматолог resuscitator реаниматор

вред damage, harm штета

вредность hazard опасност

врем/я time; period време ◊ зависящий от ~ени time-dependent временски зависан; независящий от ~ени time-independent временски независан

~ адаптации adaptation time прилагођавање времену

~я бедствия time of disaster време

катастрофе

~я безопасного воздействия (напр., вредных факторов), время облучения safe exposure time период безбедне изложености зрачењу

~я воздействия (напр., факторов пожара) exposure time период изложености

~я воздействия пламени flame application time период изложености пламену

~я вызова пожарной команды time of call to brigade време позива ватрогасаца

~я выхода (из здания) exit time време излаза (из зграде)

~я горения burning time време сагоревања

~я готовности readiness time време спремности

~я до начала эвакуации startup time време почетка евакуације

~я до общей вспышки time to flashover време до флешовера

~я до полного охвата помещения пламенем time to flashover време флешовера

~я локализации holding time време локализације

~я нагрева warm-up time, heating time време загревања

~я наполнения (автоцистерны) filling time време пуњења

~я нахождения (разрешенное время нахождения в зараженной зоне) stay time време боравка (у зараженој зони)

~я нахождения под водой (водолаза) bottom time време роњења

~я начала пожара time of fire време почетка пожара

~я начальных действий time of initial actions време почетних активности

~я, необходимое для восстановления (после бедствия) restoration time, recovery time време обновљања, време опоравка (након ВС)

~я безопасной эвакуации safe escape time време сигурне евакуације

время

~я обнаружения (ЧС) detection time
время детекции (*открывања*)
~я обнаружения пожара (*напр., лесного пожара со спутника*) fire detection time
время открывања пожара, время детекции пожара
~я опорожнения (*цистерны*) dumping time
время пражњења (*цистерне*)
~я от момента загорания до начала тушения пожара preburn time
время од тренутка палења до почетка гашења пожара
~я от момента получения вызова до момента выезда на ЧС turn-out time
время од момента пријема позива до поласка на место ВС
~я от начала до окончания тушения пожара flame-failure response time
время од почетка до завршетка гашења пожара
~я повторного воспламенения burn back time
время поновног запалења
~я прибытия (*с момента получения вызова до прибытия на место ЧС*) attendance time, arrival time
время доласка
~я работы спринклера sprinkler operating time
время рада прскалице (*спринклера*)
~я разведки (*от момента прибытия на место ЧС до момента начала работ по ликвидации последствий ЧС*) setup time
время извиђања
~я развёртывания (*сил и средств*) deployment time
время распоређивања (*постављања*) снага и средстава
~я распространения горения burning propagation time
время ширења пожара
~я распространение пламени flame-spread time
время (*брзина*) ширења пламена
~я сообщения time of acknowledgment
время пријема поруке
~я убытия departure time
время одласка
нормативное ~я безопасной эвакуации required safe escape time
время за безбедну эвакуацију у складу са

законским прописима
рабочее ~я operating time, working duration
радио време
расчётное ~я эвакуации calculated evacuation time
израчунато време
эвакуации
точное ~я события precise time of event
точно време догађаја (*активности*)
вскипание boil кипуће
~ с расплёскиванием жидкости из резервуара boilover
кипуће време са прскањем течности из резервуара
вскрытие:
~ двери prying the door отварање врата
~ леяного покрова ice-breakup
разбијање леда
вспенивание frothing пенушање
вспышка flash, spark, flare; outbreak
искра, варница, сузбијање, избијање
~ инфекционной болезни outbreak of communicable disease
избијање заразне болести
~ молнии lightning flash
бљесак муње
~ нефти oil flash
сузбијање нафте
общая ~ flashover
флешовер експлозија дима
объёмная ~ backdraft
обимна искра
яркая ~ brilliant
светла искра
вставка plug, link
утикач
плавкая предохранительная ~ fusible plug
утикач повећане сигурности од топљења
расплавляемая ~ fusible link
топливи утикач
вулкан volcano
вулкан
~, грозящий извержением impending volcano
вулкан који прети ерупцијом
действующий ~ erupting volcano
вулканска ерупција
подводный ~ submarine volcano
подводни вулкан
вход ingress, enter
улаз
~ со взломом (*конструкций, дверей*) forcible entry
улазак са насилним отварањем врата
повторный ~ в зону (ЧС, заражения и др.) re-enter the area
поновни улазак

на територију (*проглашене ванредне ситуације, епидемије и друго*)
выбор selection **избор, селекција**
 ~ **насадка** nozzle selection **избор млазнице**
 ~ **сил** force selection **избор снага**
выброс release, outbreak, flash, impingement
ослобађање, избијање, бљесак, блиц
 ~ **вредных веществ** release of harmful substances **ослобађање штетних материја**
 ~ **огнетушашего вещества (из огнетушителя и др.)** expelling
избацивање средства за гашење пожара
 ~ **пламени** flameover, outbreak of fire, projection of flame, escape of backfire, flame **impingement** **флешовер, избијање пламена**
 ~ **радиоактивности** radiological release, release of radiation **ослобађање радиоактивности**
 ~ **тепла (при взрыве)** heat flash **ослобађање топлоте**
 ~ **чрезвычайно опасных веществ** release of extremely hazardous substances **ослобађање опасних материја**
аварийный ~ **вредных веществ** emergency release **хаваријско избијање штетних материја**
выгорание burning away, burnout **изгарање**
выдвижение movement; (*лестницы*) extend **покрет, кретање, проширење**
 ~ **при развёртывании** deployment movement **проширење и распоређивање**
полное ~ (*лестницы*) full extension **потпуна екстензија (проширење)**
выделени/е liberation; output, emission, release **излаз, емитовање, ослобађање**
 ~ **е вредных веществ** liberation of hazardous agents **ослобађање штетних материја**
 ~ **е тепла** emission of heat **емитовање топлоте**
 ~ **е энергии** energy output, energy release **излаз енергије, ослобађање енергије**
выезд departure **одлазак, кретање; (по тревоге)** turnout, response **одзив (на**

узбуну), одговор
 ~ **на пожар** fire response, fire fighters turnout **кретање на пожар**
 ~ **по первому сигналу тревоги** first-alarm response **кретање на први аларм**
 ~ **по сигналу тревоги** response **оперативни одзив**
немедленный ~ (*на место происшествия*) immediate **департа**
хитан полазак
выживаемость survivability
преживљавање
выживший (при ЧС) survived **преживео**
выжигальщик (пожарный, который занимается выжиганием при тушении лесных пожаров) burnout man **ватрогасац који врши паљење горниоиком (контра пожара)**
приликом гашења шумских пожара
выжигание fire, firing, firing, burning, burnout, burn **прегоревање, спаљивање**
 ~ **перед кромкой (при тушении лесного пожара)** edge firing **спаљивање на ивици (шумски пожар)**
 ~ **по флангу (при тушении лесного пожара)** firing along flank **спаљивање са бочне стране (шумски пожар)**
 ~ **по фронту (при тушении лесного пожара)** firing in front **спаљивање са предње стране (шумски пожар)**
 ~ **полосы (при тушении лесного пожара)** line firing, strip burning **линија спаљивање**
 ~ **просеки** slash **спаљивање косим пртом (шумски пожар)**
контролируемое ~ broadcast burning, controlled burning, prescribed burning **контролисано спаљивање**
эффективное ~ effective **burnout**
ефикасно спаљивање
вызов call, message; ringing, calling **позив**
 ~ **аварийных служб** calling out the emergency services **позив хитних служби**
 ~ **дополнительных сил и средств (при ЧС)** assistance message, second alarm et seq **позив за долазак резервних снага**

ВЫЗОВ

и средстава

~ на пожар fire call позив на пожар

~ спасателей rescue call позив за

долазак спасилачке службе

входящий ~ incoming call улазни позив

ложный ~ false call лажни позив

неотложный медицинский ~ emergency

medical call, medically-related emergency

call хитни медицински позив

повторный ~ repeat call, recall поновни

позив

специальный ~ special call специални

позив

выключатель switch прикључак,
прекидач

~ для обесточивания оборудования

при пожаре fireman's switch прекидач

за прекид напајања ел. напона уређаја

и опреме у случају пожара

~ звуковой сигнализации silencing

switch прекидач за искључивање звучног

аларма

~ клапана спринклера sprinkler switch

прекидач за искључивање вентила за

прескалице

~, срабатывающий на изменение

давления pressure switch прекидач

осетлив на притисак

~, срабатывающий на изменение

температуры temperature switch

прекидач осетлив на повећање

температуре

аварийный ~ emergency switch

хаваријски прекидач

выключение shutdown, shutoff, cut-off;

silencing искључивање, прекид рада

~ аварийной сигнализации alarm signal

silencing искључивање хаваријског

аларма

аварийное ~ emergency shutdown,

emergency shutoff хаваријско (*ванредно*)

искључивање

автоматическое ~ automatic shutdown,

automatic shutoff, automatic cut-off

аутоматско искључивање

выпадение:

~ атмосферных осадков precipitation

атмосферске падавине

~ радиоактивных осадков radiation

fallout радиоактивне (*нуклеарне*)

падавине

выплата payment плата, исплата

прямая ~ direct payment директна

исплата

страховая ~ по случаю смерти death

benefit осигурање у случају смрти

выполнение performance; processing

испуњавање, остварање, обрада

ускоренное ~ таможенных

формальностей при въезде и выезде

(при оказании гуманитарной помощи)

speedy processing of entry and exit

formalities брза обрада улазних и

излазних формалности (*у случају*

хуманитарне помоћи)

выпуск escaping; issuance издавање,

испуштање

~ воздуха (*из насоса*) priming

испуштање ваздуха (*из пумпе*)

~ информации по ЧС issuance of

emergency information објављивање

информација о ВС

вырубка: крчење, сечење

~ леса non-forest, deforestation крчење

шуме

высвобождение (*пострадавшего*)

extrication извлачење (*настрадалог*)

высота height, lift висина

~ всасывания (*при подаче воды*) suction

lift висина усисивања

~ дыма smoke height висина дима

~ здания height of building висина

зграде

~ молниеприёмника air terminal height

висина громобрана

~ пламени flame height висина пламена

~ полёта пожарного самолёта height

for slurry plane висина лета пожарног

авиона

рабочая ~ (*напр., лестницы*) working

height радна висина

эффективная ~ подачи струи воды из

насадка effective height of jet ефективна

висина млаза

выставка exhibition сајам, изложба, стаза
пожарная ~ fire exhibition **ватрогасни сајам**
выступ walk, dent; grip; stretch **избочина**
 ~ в рельефе пожара dent in the fire
избочина у пожарном рельефу
 ~ **встречного пала (при тушении лесного пожара)** stretch of backfire
избочина надлазеће палења
узкий ~ (на крыше) cat walk **уска**
избочина (над стеном) **высушивание**
 drying **сушење**
 ~ **рукава** hose drying **сушење црева**
вытяжка extraction; aspiration **аспиратор,**
вентиляция
естественная ~ natural **extraction**
природна вентиляция
выход yield, output (*энергии*); exit (*из здания*) **излаз, избацивање**
 ~ в безопасную зону (*на пути эвакуации*) **final exit** **излаз на безбедно (эвакуация)**
 ~ **встречного пала из-под контроля (при тушении лесного пожара)** escape of backfire **надлазеће палење ван контроле**
 ~ из строя **транспортных электроконтактных сетей** failures of transport electrocontact networks **кварови транспортних електроконтактних мрежа**
 ~ на крыло (*самолёта – аварийный*) over-wing exit **излаз преко крила (авион – хаваријски)**
 ~ на улицу (*с первого этажа*) street-floor exit **излаз на улицу (од приземья)**
 ~ **огня из-под контроля (напр., при выжигании лесов)** fire escape **ватра ван контроле (напр., током спаливања шума)**

~ **тепловой энергии (при взрыве)** thermal energy yield **избацивање топлотне енергије**
 ~ **энергии** energy yield **избацивање топлотне енергије**
аварийный ~ emergency exit, fire exit **излаз за случај нужде**
загромождённый эвакуационный ~ obstructed escape exit **блокиран излаз за эвакуацију**
основной ~ main exit **главни излаз**
преждевременный ~ из строя **premature failure** **превременни отказ (квар)**
эвакуационный ~ escape exit, evacuation exit **эвакуационный излаз**
вышка tower **кула, торањ**
наблюдательная ~ lookout **tower**
осматрачница
пожарная наблюдательная ~ fire tower, fire lookout, fire watch tower **ватрогасни торањ (осматрачница)**
тренировочная ~ (*пожарная*) **drill tower**
ватрогасни торањ за вежбање
выявление detection, identification, revealing **детекција, откривање**
 ~ **опасности** hazard detection, revealing of hazard **детекција опасности**
 ~ **опасности землетрясения** earthquake hazard **идентификация** **детекција опасности од земљотреса**
 ~ **районов ЧС (напр., со спутника)** identification of emergency **откривање ВС на одређеној територији**
выяснение identification **идентификација**
 ~ **степени опасности процесса** process hazard **идентификация** **идентификација нивоа опасности од процесса**
вязкость viscosity **вискозност**

Г

газ gas, fume **плин, гас** ◇ **заполненный**
 ~ом gas-filled **пуњени гасом (плином);**
превращать в ~ to gasify **гасификовати,**
претворити у гас
 ~, **делающий атмосферу негорючей**
 purge gas **гас који чини атмосферу**
запальвом
 ~ с **высокой теплоёмкостью** high-heat-
 capacity gas **гас са великим топлотним**
капацитетом
 ~, **тяжелее воздуха** heavier-than-air gas
гас тежи од ваздуха
болотный ~ marsh gas, swamp gas
мочварни гас
взрывоопасный ~ explosive gas
експлозивни гас
выхлопные ~ы exhaust fumes **издувни**
гасови
горючий ~ burnt gas, flammable gas,
 combustible gas, town **гасгориви гас**
гориви гас
горячие дымовые ~ы hot smoky gases
врући димни гасови
инертный ~ inert gas **инертни гас**
огнетушащий ~ smothering gas
загушујући гас
природный ~ natural gas, rock gas
природни гас
рудничный ~ mine gas, damp **руднички**
гас
сжатый ~ coal gas, compressed gas **угљен**
гас, компримовани гас
сжиженный ~ liquefied gas **течни гас**
(плин)
сжиженный ~ в баллонах bottled gas
гас у боцама
сжиженный природный ~ liquefied
 natural gas **течни природни гас**
слезоточивый ~ tear gas **сузавац**
ядовитый ~ noxious gas, poisonous gas
отровни гас
газификация gasification **гасификација,**
гасификовање
газоанализатор gas detector, gas analyzer
детектор гаса, гасни анализатор

портативный ~ orsat apparatus **преносни**
гасни анализатор
газовое хранилище gas storage **складиште**
гаса
газоочистка gas purification
пречишћавање гаса
газопровод gas pipeline **гасовод**
газодымозащитник breathing apparatus
 wearer, smoke chaser **ватрогасац обучен**
за рад у задимљеним просторијама
 ~, **дающий свой дыхательный прибор**
другому пожарному, у которого
закончился воздух donor wearer
ватрогасац који даје свој апарат за
дисање другом ватрогасцу који је
остао без ваздуха
газонепроницаемый gastighted
гасоотпорни
газообразование aerogenic **надутост,**
стварање гасова
газоспасатель (при задымлении) gas
 rescuer **спасилац обучен за рад у**
условима задимљавања
галлюцинация hallucination
халуцинације
галоген halogen **халоген**
гангрена gangrene **гангрена (изумирање**
тквива)
газовая ~ gas gangrene **гасна гангрена**
гарантия guarantee **гаранција**
 ~ **ссуды** loan **гарантия кредитна**
гаранција
гармонизация harmonization
хармонизовање, усклађивање
гель gel **гел**
огнезадерживающий ~ fire-retardant **гел**
ватроотпорни гел
термоабсорбирующий ~ (для тушения
 лесных пожаров) heat-absorbing **гел**
који апсорбује топлоту
генератор generator **генератор, агрегат**
 ~ **аварийного звукового сигнала** alarm
 tone generator **генератор хаваријског**
звучног аларма
 ~ **воздушно-механической пены**
(устройство) mechanical foam generator,
 in line foam maker, mechanical foam maker

механички генератор пене
~ дыма (для тренировки пожарных) smoke machine генератор дима
~ инертного газа inert gas generator генератор инертного газа
~ пены foam generator генератор пены
~ с приводом от двигателя engine-driven generator генератор с моторным погонном
воздушно-пенный ~ foam making branch генератор воздушные пены
звуковой ~ sound generator генератор звука
переносной ~ mobile generator переносив генератор
электрический ~ electric generator струјни генератор
герметизация sealing заптиванье
~ проёмов sealing of openings заптиванье спојева
аварийная ~ (текущих труб) emergency sealing хаваријско заптиванье
герметик sealant заптивач
водостойкий ~ water-stop sealant водоотпорни заптивач
огнестойкий ~ fire-stop sealant ватроотпорни заптивач
герметичность watertightness, leak-proofness, tightness затегнутост, херметичност
гетерогенность heterogeneity хетерогеност
гибель death, loss, ruin, failure, downfall, fatality, collapse смрт, губитак, пропаст, исход
~ от наводнения flood death смрт изазвана поплавом
~ от перегрева hyperthermic death смрт због прегревања
~ от пожара fire death, fire-killing смрт изазвана пожаром
~ от поражения электрическим током death through electrocution смрт од удара електричном струјом
~ пожарного fireman death, fire fighting fatality смрт ватрогасца, смртни исход у акцији гашења пожара

~ растений на обширной территории destruction of plants on vast territories уништавање (губиртак) растиња на великој површини
массовая ~ животных (при ЧС) mass destruction of animal life масовно уништавање животињског света
гибкость:
~ реагирования на ЧС flexibility to respond to emergencies флексибилност у реаговању на ванредне ситуације
гигиена hygiene хигијена
~ труда occupational health хигијена рада
персональная ~ пожарного fire fighter personal hygiene лична хигијена ватрогасца
гидравлика hydraulics хидраулика
~ спринклера sprinkler hydraulics хидраулика стабилног система
~ тушения пожара hydraulics of fire fighting хидраулика начина гашења пожара
гидравлический аварийно-спасательный инструмент hydraulic rescue tool хидраулични развални алат
гидрант hydrant хидрант ◊ неоснащённый ~ом non-hydranted не опремлени хидрантом; оснащённый ~ом hydrated опремлени хидрантом
наземный пожарный ~ pillar hydrant надземни ватрогасни хидрант
наружный пожарный ~ (вне здания) yard hydrant спољни ватрогасни хидрант
подземный пожарный ~ flush hydrant, ground hydrant ватрогасни подземни хидрант
пожарный ~ под давлением pressurized hydrant ватрогасни хидрант под притиском
гидрограф hydrograph гидрограф
~ наводнения flood hydrograph гидрограф поплаве
~ паводка flood hydrograph гидрограф поплаве
гидродинамика hydrodynamics

гидродинамика

гидродинамика
гидросамолёт flying boat гидроавион
гидросооружение hydraulic structure
гидраулична конструкција
гидроэлеватор:
пожарный ~ fire elevator ватрогасни
лифт
гипервентиляция (лёгких)
hyperventilation хипервентиляция
плућа
гипертермия hyperthermia хипертермија
(прегревање)
гипогликемия (пониженное содержание
глюкозы в крови) hypoglycaemia
гипогликемија (низак ниво шећера у
крви)
гипоксия (кислородное голодание)
hypoxia хипоксија (гладовање
кисеоником)
гипотеза hypothesis хипотеза
~ повреждения damage hypothesis
хипотеза оштећења
~ разрушения damage hypothesis
хипотеза уништења
гипотермия (переохлаждение
организма) hypothermia хипотермија
(потхлађеност)
глина clay глина
огнеупорная ~ fire clay несагорива
иловача
глубина:
~ прогресса depth of heating дубина
загревања
~ снежного покрова depth of snow cover
дубина снежно покривача
рабочая ~ работы водолаза
(погружения) diver's working depth
радна дубина роњења
глубиномер depth gauge мерач дубине
год year година
критический ~ по пожарам critical
fire year година критична за избијање
пожара
страховой ~ insurance year година
трајања осигурања
головешки char тњајућа
тлеющие ~ glowing char тњајућа

скривена жаршта
головка:
~ рукавного водосборника delivery
head рукав колекторске цеви
высоконапорная соединительная ~
high-pressure coupling спојница високог
притиска
дренчерная ~ drencher дренчерна глава
колекторная ~ рукавного
водосборника collecting head, suction
collecting head сабирна глава пожарних
цеви
рукавная соединительная ~ hose
adapter, hose coupling рукавна спојница
головка-заглушка blank cap затварач
головня brand мрља
горящая ~ fire brand, firebrand горућа
мрља
летающая ~ (горящая) flying brand летећа
мрља
головокружение dizziness вртоглавица
голод famine, hunger, starvation глад,
недостатак
~, вызванный засухой famine drought
глад изазвана сушом
кислородный ~ в горах oxygen hunger
in mountains недостатак кисеоника у
планинским пределима
голодание famine, starvation гладовање
кислородное ~ oxygen starvation
гладовање кисеоником
гололёд glaze; ground surface icing лед,
глазура
сильный ~ large glaze of ice велика
глазура леда
гонг gong гонг, дугме
~, издающий сигнал при вращении
рукоятки (пожарный) rotary gong
дугме пожарног аларма
горелка burner, torch горюник
~, зажигаемая вручную manually ignited
burner горюник ручног паљења
автоматически зажигаемая ~
automatically ignited burner горюник
аутоматског паљења
безопасная ~ safety torch безопасан
горюник

газовая ~ gas burner **гасни горюник**
 сварочная ~ welding torch **горюник за**
заваривање, спаливање
горение burning, combustion, fire, burn
горенье, сагоревање, палење
 ~ бедной смеси fuel-lean combustion
сагоревање са сиромашном смешом
 ~ богатой смеси fuel-rich combustion
сагоревање са богатом смешом
 ~ в жидкой фазе combustion in a liquid
 state **сагоревање у течној фази**
 ~ в твёрдой фазе combustion in a solid
 state **сагоревање у чврстој фази**
 ~ газа gas combustion **сагоревање гаса**
 ~ жидкости burning of liquid **сагоревање**
течности
 ~ лесов burning of forests **палење шума**
 ~ металла в кислородной среде metal-
 oxygeb combustion **сагоревање метала**
и кисеоника сагоревање метала у
кисеонику
 ~ мусора dump fire, debris and rubbish
 burning **спаливање смећа (отпада)**
 ~ твёрдых веществ burning of solids
 спаливање чврстих материја
беспламенное ~ flameless combustion
сагоревање без настајања пламена
капельное ~ droplet combustion
сагоревање издвојене капљице
крупномасштабное ~ large-scale burning
спаливање великог обима
медленное ~ (невысокое пламя и
небольшая скорость распространения)
 creeping, slow combustion **споро**
сагоревање
невидимое ~ non-visible combustion
невидљиво сагоревање
открытое ~ open burning палење на
отвореном простору
открытое ~ растительности open
 vegetation burning **палење растиња на**
отвореном простору
поверхностное ~ surface burn
површинско палење
самостоятельное горение ~ (после
прекращения пламенного горения)
 afterglow **самостално палење**

свободное ~ free-burning слободно
сагоревање
стехиометрическое ~ stoichiometric
 combustion, stoichiometric burning
стехиометријско сагоревање
тлеющее ~ smouldering combustion
тињајуће сагоревање
турбулентное ~ turbulent burning
турбулентно сагоревање
устойчивое ~ пламенем sustained
 flame **константно сагоревање у облику**
пламена
горловина:
наливная ~ fill connection прикључак
за пуњење
горн horn; (для сжигания) furnace рог
сигнальный ~ horn сигнални рог
горюч/ее fuel гориво ◊ **дозаправленный**
 ~им refueled **допунити гориво;**
заправленный ~им fueled напунити
горивом
 ~ее с высокой температурой **вспышки**
 high-flash-point fuel **гориво са високом**
тачком палења
 ~ее с низкой температурой **вспышки**
 low-flash-point fuel **гориво са ниском**
тачком палења
газообразное ~ее gaseous fuel гасовито
гориво
естественное ~ее natural fuel природно
гориво
жидкое ~ее liquid fuel течно гориво
разлившееся по поверхности воды ~ее
 floating fuel **плутајуће гориво (изливање**
горива на водну површину)
сухое ~ее dry fuel суво гориво
углеродсодержащее ~ее carbon-based
 fuel **гориво на бази угљеника**
горючесть combustibility, combustible
запальвост
ограниченная ~ limited combustibility
ограничена запальвост
госпиталь hospital болница, хоспитал
аэромобильный ~ airmobile hospital
 аеромобилна **болница**
выездной полевой ~ responding
 ambulance **мобилна польска болница**

ГОСПИТАЛЬ

полевой ~ field hospital, ambulance, field ambulance
польска болница
экспедиционный аэромобильный ~ expeditionary airmobile hospital
експедициона аеромобилна болница
государство state држава
~, запрашивающее и получающее помощь донора (*при ЧС*) receiving state држава која прихвата помоћ (*током ВС*)
~, оказывающее помощь assisting state држава која пружи помоћ
~, подверженное бедствию disaster-prone state држава склона катастрофама
пострадавшее ~ affected state настрадала држава
государство-донор (*оказывает помощь при ЧС*) donor state држава-донор (*током ВС*)
готовность preparedness; willingness, readiness спремност, припремленост
~ к бедствию disaster preparedness спремност за реаговање на катастрофе
~ к действиям при ЧС preparedness for emergency operation спремност за деловање у ВС
~ к мобилизации mobilization preparedness спремност за мобилизацију
~ к пожару fire preparedness стање приправности због пожара
~ к ЧС emergency preparedness припремленост за реаговање у ВС
~ персонала personnel readiness спремност особља
~ подразделения unit readiness спремност јединице
медицинская ~ medical preparedness медицинска спремност
физическая ~ physical preparedness физичка спремност
оперативная ~ operational readiness оперативна спремност
психологическая ~ psychological trim психичка спремност
повышенная ~ heightened readiness, increased readiness повећана

приправност
гравитация gravitation гравитација
градиент gradient градијент
~ давления pressure gradient градијент притиска
гидравлический ~ hydraulic gradient гидраулички градијент
температурный ~ temperature gradient температурни градијент
граница boundary, border, front, threshold, line граница, праг, линија
~ возникновения разрушений (*в зависимости от силы толчков при землетрясении*) damage threshold праг оштећења (*након земљотреса*)
~ защищаемой зоны protection boundary граница заштићеног подручја
~ зоны бедствия boundary of the disaster area граница подручја катастрофе
~ зоны ЧС border of emergency граница подручја ВС
~ наводнения flood boundary, flood fringe boundary граница поплавленог подручја
~ опасной зоны boundary of risk zone граница опасне зоне
~ полномочий пожарной охраны fire authority boundary границе овлашћења ватрогасне службе
~ района обслуживания пожарной части fire protection boundary, fire service boundary територијалне границе деловања ватрогасне јединице
грант grant грант, субвенција
~ в виде технической помощи technical assistance grant субвенција у облику техничке помоћи
~ с прямой выплатой direct-payment grant субвенција са директним исплатом
~ частному лицу grant to individual субвенција за приватну особу
персональный ~ individual grant лична субвенција
семейный ~ (*при ЧС на семью*) family grant породична субвенција (*у случају ВС за сву породицу*)

график schedule; curve, chart **распоред**;
редослед, графикон
~ подачи воды water supply curve
распоред водо снабдевања
~ развёртывания сил и средств (*при ЧС*) force deployment schedule **распоред**
распоређивања снага и средстава
(*током ВС*)
~ реагирования response schedule
редослед реаговања
~ ремонта repair schedule **распоред**
поправних радова
~ устранения последствий (*ЧС*)
response schedule **редослед уклањања**
последнца
позатпный ~ развёртывания сил
и средств (*при ЧС*) time-phased
force deployment schedule **распоред**
распоређивања снага по фазама
гребень:
~ волны wave crest **таласни гребен**
грейдер grader **грејдер**
гроза thunderstorm, electric storm, lightning
storm **олуја, грмљавина**
~ с градом hailstorm **олуја са градом**
пыльная ~ dry thunderstorm **сува**
грмљавина
тепловая ~ thermal thunderstorm
топлотна олуја
громкоговоритель loudspeaker, hailer, loud
hailer, speaker **звучник**
~ с передвижной катушкой dynamic
loudspeaker **звучник са покретним**
намотајем
миниатюрный ~ miniature loudspeaker
мали звучник
электродинамический ~ inductor
loudspeaker, moving-iron loudspeaker,
moving coil speaker **индукциони**
звучник
электростатический ~ electrostatic
loudspeaker **електростатички звучник**
громкость loudness **звучност, јачина**
звука
груз cargo, freight, goods **терет**
~ для транспортировки по воздуху air
transportable cargo **ваздушни терет**

~, не подлежащий транспортировке по
воздуху non-air transportable cargo **терет**
који се не преноси ваздушним путем
~, подвешиваемый к вертолёту
helicopter underslung cargo **терет окачен**
за хеликоптер
~, сбрасываемый с воздушного судна
на парашюте paracargo **падобрански**
терет
гуманитарный ~ humanitarian cargo
хуманитарни терет
негабаритный ~ outsize cargo, oversize
cargo **вангабаритни терет**
огнеопасный ~ flammable freight
запальиви терет
опасный ~ hazardous cargo, dangerous
freight, dangerous goods, hazardous goods
опасни терет
сыпучие ~ы loose goods **растресит**
терет
грузоподъёмность load capacity, lifting
capacity **носивост, капацитет дизања**
~ автомобиля truck load capacity
носивост аутомобила
~ люльки (*на подъёмнике*) cage payload
носивост колевке вильшукара
~ моста bridge load capacity **носивост**
моста
полезная ~ payload capacity, payload
корисна носивост
грунт ground **земља**
грунтовые воды groundwater **подземне**
воде
грунтозацеп (*лестницы*) butt spur **шиљак**
группа group, team, staff **група, тим,**
отред
~а быстрого реагирования при
ЧС emergency response team **тим за**
ванредно реаговање
~а для работы с опасными
материалами hazardous materials team
тим за рад са опасним материјама
~а, **занимающаяся**
восстановительными мероприятиями
restoration operation team **тим за**
рестаурацију (*обнављање*)
~а координации coordination team

група

координациони тим
~а крови blood group крвна група
~а ООН по оценке ситуации и координации действий при бедствии UNDAC team тим Уједињених нација за процену ситуације и координацију деловања током катастрофа
~а оценки ситуации в зоне бедствия (анализ разрушений, возможностей спасательных работ и др.) disaster area
survey team тим за извиђање подручја катастрофе
~а по восстановлению (после ЧС) recovery group тим за опоравак
~а по разминированию mine clearing team одред за разминирање
~а прогнозирования forecasting team тим за прогнозирање
~а расследования пожара fire investigation team тим за истрагу пожара

авиационная ~а для защиты от пожаров aerial fire protection group
авио-група за заштиту од пожара
инспекционная ~а на месте (при ЧС) site survey team тим за испитивање (након ВС)
кинологическая ~а (для поиска пострадавших при бедствии) dog team кинолошки тим (за претрагу настрадалих у катастрофи)
оперативная ~а operational team, command staff оперативни тим
террористическая ~а terrorist group террористичка група
гуманитарная помощь humanitarian aid, humanitarian assistance хуманитарна помоћ

Д

давка (*при эвакуации*) bunching **гомилање**
 люди (*током процеса евакуације*)
 давление pressure **притисак** ◇ с ~м ниже
 атмосферного hypobaric **хипобарични**
притисак; с ~м выше атмосферного
 hyperbaric **притисак** **изнад**
атмосферског
 ~ в баллоне cylinder pressure **притисак**
у боци
 ~ в огнетушителе extinguisher pressure
притисак у апарату за гашење пожара
 ~ в спринклере sprinkler pressure
притисак у стабилном систему
 ~ в стояке stack pressure **притисак** у
повећању
 ~ воды water pressure **водени притисак**
 ~ на выходе спринклера sprinkler
 discharge pressure **притисак** на отвору
прскалице
 ~ на насадке nozzle pressure **притисак**
млазнице
 ~ на насосе pump pressure, pump
 discharge pressure **притисак** на пумпи
 ~ пара vapour pressure **притисак** **паре**
 атмосферное ~ atmospheric pressure
атмосферски притисак
 барометрическое ~ barometric pressure
барометарски притисак
 внутреннее ~ internal pressure
унутрашњи притисак
 внутреннее ~ в цистерне tank internal
 pressure **унутрашњи притисак**
цистерне
 избыточное ~ excessive pressure,
 overpressure **прекомерни притисак**,
надпритисак
 испытательное ~ test pressure **испитни**
притисак
 критическое ~ critical pressure
критични притисак
 кровяное ~ blood pressure **крвни**
притисак
 остаточное ~ residual pressure
резидуални притисак
 парциальное ~ partial pressure

парцијални притисак
рабочее ~ service pressure, usable
 pressure, work pressure **радни притисак**
разрывное ~ burst pressure **притисак**
пуцања
статическое ~ static pressure
статистички притисак
требуемое ~ desired pressure **потребни**
притисак
ударное ~ **взрывной волны** blast
 pressure **експлозивни притисак**
дальность distance **удаљеност, дистанца,**
одстојање, раздалина
 ~ выброса огнетушащего вещества
 discharge distance **раздалина**
избацивања средстава за гашење
 ~ выезда (*службы спасения*) turn-
 out reach **удаљеност места (служба**
спасавања)
 ~ подачи (*воды, пены при тушении*
пожара) throw range **раздалина**
избацивања (воде, пене током гашења
пожара)
 ~ подачи струи stream's reach **одстојање**
на које се допрема вода
 дамб/a dam, embankment, stopbank, bank,
 dike, dyke; barrier, barrage; levee; weir;
 apron, bund **брана, насип, барјера** ◇
воздвигать ~у to levee **саградити брану**
 ~а для сдерживания наводнения
 flood control dam **брана за спречавање**
поплава
временная ~а temporary levee
привремена брана
временная ~а при ЧС temporary
 emergency levee **привремени насип**
током ВС
защитная ~а protective dike, protective
 embankment **заштитна брана**
сельскохозяйственная ~а farm dam
пољопривредна брана
данные data **подаци, информације**
 ~ в реальном времени real-time data
подаци у реалном времену
 ~ о погоде weather data **временски**
подаци
 ~ о пожаре fire data **подаци о пожару,**

данные

пожарне информације

~ огневого испытания fire test data
подаци са ватреног испитивања

~ по опасностям data on hazards подаци
о катастрофама (*опасностима*)

~ по оценке нанесённого ущерба
damage assessment data подаци процене
настале штете

~ по происшествию accident data
подаци о незгодама

~ по риску data about risk подаци о
ризицима

~ по состоянию окружающей среды
(*напр., полученные со спутников*)
environmental data подаци о стању
животне средине

~ по существующим рискам бедствий
hazard-related data подаци о постојачим
ризицима од катастрофа

~ по уязвимости vulnerability data
подаци угрожености

~ со спутника satellite data, satellite-
derived data подаци сателитског
снимања

базовые ~ baseline data базе подаци
демографические ~ demographic data
демографски подаци

метеорологические ~ meteorological
data метеоролошки подаци

персональные ~ personnel data лични
подаци

топографические ~ topographical data
топографски подаци

эпидемиологические ~ epidemiological
data епидемиолошки подаци

дата date датум

~ пожара date of fire датум пожара

~ получения телесных повреждений
date of injury датум задобијене повреде

~ ЧС emergency date датум ВС

датчик sensor, detector, transmitter; rod;
pick-up сенсор, детектор, мерач

~ давления pressure gauge, pressure gage
мерач притиска, манометар

~ контроля пламени flame rod детектор
ватре, сенсор пламена

~ взрыва explosion sensor сенсор нивоа

эксплозивности

~ дыма smoke sensor детектор (*сензор*)
дима

~ избыточной температуры overheat
sensor сенсор прегревања

~ излучения radiation sensor детектор
радиоактивног зрачења

~ потока current meter мерач протока

~ радиоактивности radiation detector
детектор радиоактивног зрачења

~ температуры temperature sensor,
thermal sensor, heat sensor мерач
температур

~ уровня воды water level gauge, water
level gage мерач нивоа воде

дифференциальный ~ rate of rise sensor
диференцијални сенсор (*мерач*)

фотоэлектрический ~ photo-electric
sensor фотоелектрични сенсор

дверь door врата

~ аварийного выхода emergency door
врата за случај нужде

~ для доступа пожарных fire fighter
access door врата за улаз ватрогасаца

~ эвакуационного выхода fire door
эвакуациони пут

автоматически закрывающаяся ~
automatic-closing door аутоматско
затварање врата

автоматически закрывающаяся
огнестойкая ~ (*при пожаре*) power
operated fire door противпожарна врата

са аутоматским затварањем

водонепроницаемая ~ watertight door
водоотпорна врата

вращающаяся ~ cantilever door,
revolving door, swinging door окретна
врата

газодымонепроницаемая ~ air tight door,
smoke control door гас-димоотпорна
врата газодымонепроницаемая

огнестойкая ~ (*противопожарная*)
smoke control fire door противпожарна
врата

огнестойкая ~ fire-check door, fire-
resisting door, firestopped door, fire door
противопожарна врата (*отпорна на*

пламен)
двигатель engine мотор
~ внутреннего сгорания internal-combustion engine мотор са
унутрашњим сагоревањем
газотурбинный ~gas turbine engine
гаснотурбински мотор
дизельный ~ diesel engine дизел мотор
отдельный ~ для насоса separate engine
for pump одвојени мотор за погон
пумпе
движение movement, motion; current, travel,
traffic, run кретање, покрет, саобраћај
~ воздуха air movement, air current
кретање ваздуха
~ дыма smoke movement, smoke travel
кретање дыма
~ людей (напр., при ЧС) movement
of people кретање становништва
(подручју захваћеном ванредном
ситуацијом)
~ пламени flame travel кретање
пламена
~ пожара (лесного) fire run кретање
шумског пожара
~ при миграции (напр., при ЧС)
mitigation movement миграционо
кретање
автомобильное ~ vehicular traffic
друмски саобраћај
Броуновское ~ Brownian movement
Брауновско кретање
железнодорожное ~ railway traffic
железнички саобраћај
диоксид dioxide диоксид
~ углерода carbon dioxide угљен-
диоксид
деблокирование (пострадавших в
завалах) deblocking, unblocking of victims
извлечение (повређеног из рушевинама)
дежурный watcher, watchman дежурни
ночной ~ night watcher, night watchman
дежурни радник
пожарный ~ fire watcher, fire watchman
дежурни ватрогасац
дежурство tour of duty, duty дежурство
вахтовое ~ watch duty ротационо

дежурство
круглосуточное ~ 24 hour duty
24-часовно дежурство
сменное ~ shift duty дежурство у
сменама
дезинфекция disinfection дезинфекција
~ воды water disinfection дезинфекција
воде
действи/e act, action деловање, акција
◇ осуществить ~я to carry out actions
спровести акцију; координировать
~я (при происшествии) to coordinate
actions координисати акције
~я в аварийной обстановке emergency
actions хитна интервенција, деловање
у ванредном догађају
~я по ликвидации ЧС emergency
response actions акције реаговања у
ванредним ситуацијама
~я по оказанию помощи relief actions
акција хуманитарне помоћи
~е по сигналу тревоги run аларм
~е по спасению rescue action спасилачка
акција, спасилачка интервенција
~я по тушению пожара fire-fighting
actions интервенција гашења пожара
~е по эвакуации evacuation action акција
эвакуације
~я человека при пожаре human actions
during the fire људско деловање на
пожару
боевые ~я по тушению пожара fire
fighting оперативна акција гашења
пожара
дипломатические ~я diplomatic actions
дипломатска акција
защитные ~я protective actions
заштитна акција
начальные ~я по тушению пожара
initial attack почетно гашења пожара
плановое ~е по реагированию (на
бедствия) routine response action
планска акција реаговања (у
ванредним догађајима)
подготовительные ~я (к возможному
бедствию) preparatory actions
припрямые активности, припрема за

ДЕЙСТВИЕ

ванредни догађај
декомпрессия decompression
декомпресија
предупредительная ~ precautionary
decompression превентивна
декомпресија
деление fission подела
~ на пожарные отсеки fire
compartamentation подела на пожарни
секторы
дело:
личное ~ personnel record file досије
кадровске евиденције
пожарное ~ fire fighting ватрогасни
посоа
День:
~ пожарного Firefighter's Day Дан
ватрогасаца
~ спасателя Day of Rescuer Дан
спасиоца
Золотой ~ (первые 24 часа после
бедствия – когда поисково-
спасательные работы наиболее
эффективны) The Golden Day Златни
дан (прва 24 сата након катастрофе –
када су операције потраге и спасавања
најефикасније)
Международный ~ по уменьшению
опасности бедствий World Disaster
Reduction Day Међународни дан
смањенја ризика од катастрофа
депо station станица
аэродромное пожарное ~ airport
fire station аеродромска ватрогасна
јединица (станција)
пожарное ~ fire station ватрогасна
станција
декомпрессия decompression
декомпресија
депрессия depression депресија
дерево wood, tree дрво
~ событий event tree хронологија
догађаја
держатель holder, bracket држач, носач
~ трубы pipe bracket цевни носач
стационарный ~ предварительно
соединённых рукавов pipe preconnect

holder стабилни (фиксни) држач
повезаних црева
десорбция (явление, обратное
абсорбции) desorption десорпција
детектор detector детектор
~ воспламеняющегося газа flammable
gas detector детектор запальвих гасова
ручной ~ hand-held detector ручни
детектор
дет/и: ◇ с защитой от ~ей (напр., от
обращения с огнём) child-resistant
защита за децу (напр., у случају
деловања са ватром)
~и, попавшие в конфликтную
ситуацию (при ЧС) children caught
in conflict situation деца затечена у
конфликтној ситуацији (током ВС)
~и, разлученные с родителями (при
ЧС) children separated from their parents
деца одвојена од родитеља (током ВС)
осиротевшие ~и (при ЧС) orphaned
children деца која остала без родитеља
(током ВС)
детонация detonation детонација
дефект fault, defect квар, дефект
дефибрилятор defibrillator
дефибрилатор
дефлектор deflector распрскивач
~ спринклера sprinkler deflector, baffle
распрскивач средства за гашење
(стабилног система)
деформация deformation деформација,
деформисање
~ после землетрясения post-
seismic deformation постсеизмичка
деформација
кумулятивная пластическая
~ cumulative plastic deformation
кумулятивна пластична деформација
деятельность activity, occupancy
рад, активности, делатност ◇
координировать ~ to coordinate activities
координисати активности
~ по восстановлению rehabilitation
activities активности рехабилитације
~ по ликвидации ЧС emergency response
activities ликвидација ванредног

догађаја
~ по оказанию помощи relief activities
активности у пружању помоћи
~ по оказанию скорой медицинской
помощи emergency health activities
активности у пружању хитне
медицинске помоћи
~ по отводу (сил после развѣртывания
и выполнения работы) withdrawal
activities активности повлачења снага
(након завршетка радова и деловања)
~ по планированию ресурсов
resource planning activities активности
планирања средстава
~ по планированию эвакуации
evacuation planning activity активност
планирања евакуације
~ по поиску (пострадавших) search
activities активност претраживања
~ по предупреждению ЧС emergency
prevention activities превентивне
активности у ВС
~ по тушению пожара fire fighting
activities активности гашења пожара
~ по уменьшению риска risk reduction
activities активности за смањење
ризика
~ по эвакуации evacuation activities
евакуационе активности
~ повышенного риска high-risk
occupancy акција повећаног ризика
~ при ЧС emergency activities
активности током ВС
вулканическая ~ volcanism, volcanic
activity вулканизам, вулканска
активност
гуманитарная ~ humanitarian activities
хуманитарне активности
подготовительная ~ preparedness
activities припремне активности
пожарно-профилактическая ~ fire
prevention activities, fire-safe activities
превентивне активности заштите од
пожара
поисково-спасательная ~ search and
rescue activities акција претраге и
спасавања

профессиональная ~ professional
activity професионалне активности
реабилитационная ~ rehabilitation
activities активност рехабилитације
террористическая ~ terrorist activities
терористичке активности
двигатель motor мотор
взрывозащищённый ~ explosionproof
motor мотор отпоран на експлозију
движение migration, movement; floating
миграција, кретање, померање
~ грунта floating of ground померање
земљишта
~ дыма smoke migration кретање дима
Международное ~ Красного Креста
и Красного Полумесяца International
Red Cross and Red Crescent Movement
Међународни покрет Црвеног крста и
Црвеног полумесеца
дееспособность capacity могућности
ограниченная ~ incapacity incapacitated
ограничене могућности
дегазация decontamination
деконтаминација
дежурство staffing, manning, cover
приправност, дежурство
дневное ~ day manning, day staffing
дневно дежурство
круглосуточное ~ round-the-clock
standby, 24-hour staffing, round-the-clock
cover стално дежурство, даноноћна
приправност, 24 часовно присуство
особља
деактивация deactivation деактивација
дезинфекция isinfection дезинфекција
дезинформация misinformation
дезинформације
дезориентация (напр., в дыму)
disorientation, dislocation
дезориентација
действи/е: ◇ связанный с военными
~ями war-related ратно дејство
~я в связи с пожаром fire-related
activities активности везане за пожар
~я по предотвращению бедствия
disaster prevention activities активност
везане за превенцију катастрофа

действие

~я по распределению или использованию материально-технических средств при бедствии (напр., при оказании гуманитарной помощи) disaster logistics management activities активности за дистрибуцију или употребу материјалних средстава током катастрофе (напр., пружање хуманитарне помоћи)

~я по тушению пожара jobs of extinguishment активности гашења пожара

~я по управлению при бедствии disaster management activities активности управљања катастрофама

~я, повлѣкшие взрыв acts bringing about explosion активности које могу изазвати експлозију

~я, повлѣкшие пожар acts bringing about fire радови који изазвали пожар активности које могу изазвати пожар охлаждающее ~е cooling effect ефекат хлађења

Декларация о гражданской защите Declaration on Civil Protection Декларација о цивилној заштити

декларация declaration декларација ~ безопасности declaration of safety безбедносна декларација

дело:

инженерное ~ engineering инжењеринг пожарное ~ firemanship ватрогаство

день day дан

~ пожара fire day дан пожара

департамент department департман,

одсек, оделье

~ полиции police department полицијска управа

десантированы/е landing, drop

десантирање, слетање, пад ◇ доставляемый ~ем deployable by air

drop доставка терета коришћењем ваздушног десантирања

~е спасателей air landing of rescuers десантирање спасилаца

депо:

пожарное ~ firehous ватрогасни дом

десант

парашютный ~ (при ЧС) parachute delivery падобранска достава (током ВС)

деструкция decomposition деструкција, разлагање

термическая ~ thermal decomposition термичко разлагање

деталь piece парче

~ одежды piece of gear део гардеробе

детектирование detection детекција, откривање

акустическое ~ sound detection детекција звука, препознавање звука

компьютерное ~ computer detection рачунарско препознавање

детонатор detonator детонатор

дефибрилятор resuscitation apparatus дефибрилатор

деятельность:

~ по управлению при ЧС emergency control operations управљање у ВС

~ средств массовой информации media operations активности медија

диаграмма diagram дијаграм

~ воспламенения flammability diagram дијаграм палења

мнемоническая ~ mnemonic diagram мнемонички дијаграм

символьная ~ symbol diagram симболички дијаграм

диаметр diameter пречник

~ пожара fire diameter пречник пожара

~ пожарного рукава hose size пречник пожарног црева

~ трубопровода спринклера sprinkler pipe size пречник цеви до прскалица

внутренний ~ inside diameter унутрашњи пречник

наружный ~ outside diameter спољни пречник

диапазон range распон, површина ◇ за пределами ~а утечки (напр., опасных материалов)

out of range of release изван површине цурења

~ взрываемости explosive range

граница експлозивности
 ~ воспламенения flammable range
распон запальности
 ~ действий range of activities **поступак активности**
 ~ допустимого риска acceptable risk range **прихватљиви ризик**
 ~ опасности hazard range, range of hazards **распон опасности**
 ~ рабочих частот (радиоприёмника) frequency coverage **распон радних фреквенција**
рабочий ~ working range **радни дomet**
диафрагма disc, diaphragm **диск, дијафрагма**
предохранительная ~ (разрывается при превышении давления) bursting disc **сигурносна мембрана (дијафрагма)**
предохранительная ~ для сброса давления pressure release disc, pressure-restricting disc **дијафрагма за ублажавање притиска**
динамика dynamics, behaviour **динамика, промена**
 ~ засухи drought dynamics **динамика суше**
 ~ пожара fire dynamics, fire behaviour **динамика пожара**
 ~ потерь (при ЧС) dynamics of losses **динамика губитака**
 ~ разрушения при землетрясении earthquake fault dynamics **динамика разарања током земљотреса**
динамит dynamite **динамит**
дипломатия diplomacy **дипломатија**
гуманитарная ~ humanitarian **дипломатия**
гуманитарна дипломатија
превентивная ~ preventive **дипломатия**
превентивна дипломатија
директива:
 ~ по пожарной профилактике fire prevention letter **упутство за превенцију пожара**
дискомфорт discomfort **нелагодност**
моральный ~ moral **дискомфорт морална нелагодност**
физический ~ physical **дискомфорт**

физичка нелагодност
дискриминация discrimination
дискриминација
 ~ по национальности discrimination by nationality **дискриминација на основу националне припадности**
 ~ по политическим убеждениям discrimination by political persuasion **дискриминација на основу политичких убеђења**
 ~ по религиозным убеждениям discrimination by religious belief **дискриминација на основу верског убеђења**
расовая ~ discrimination by race **дискриминација на основу расе**
диспетчер dispatcher, operator **диспечер, оператер**
 ~, объявляющий пожарную тревогу fire alarm dispatcher **оператер који укључује пожарни аларм**
 ~ полиции police dispatcher **полицијски диспечер**
 ~ телефонной связи switchboard operator, telephone operator **оператер на телефонској централи, телефонски оператер**
диспетчерская monitoring agency **центар**
центральная пожарная ~ central fire monitoring agency **оперативни центар за праћење пожара**
дистанция distance **одстојање, удаљеност**
 ~ челночной работы (напр., при доставке воды) shuttle distance **удаленост за доставу**
дистанционное наблюдение remote viewing **даљинско праћење**
дисциплина discipline **дисциплина**
производственная ~ production discipline **индустриска дисциплина**
технологическая ~ technological discipline **технолошка дисциплина**
диффузия diffusion **дифузија**
 ~ под давлением pressure **дифузија под притиском**
атмосферная ~ atmospheric **дифузија**
атмосферска дифузија

диффузор

диффузор diffuser дифузор

длина distance, length, size дужина

~ верёвки rope size дужина конопца

~ противопожарной полосы length of line дужина противопожарне линије

~ пути эвакуации escape travel distance дужина пута евакуације

~ распространения пламени flame-propagation distance дужина ширења пламена

~ рукавной линии length of line дужина црева

~ трубопровода pipework length дужина цеговода

~ фланга (лесного пожара) length of flank дужина бочне стране (шумски пожар)

длительность time, length време, трајање

~ воздействия (напр., бедствия) time of impact трајање експозиције

~ госпитализации length of hospitalization трајање боловања

~ пожара time of fire трајање пожара

~ самостоятельного горения пламенем afterflame time трајање појединачно-самосталног пламена

~ теплового воздействия thermal exposure time трајање топлотног ефекта

добавка additive додатак, адитив

~ к воде (напр., для уменьшения поверхностного натяжения при тушении пожара) water additive адитив за воду

замедляющая горение поверхностно-активная ~ retarding surfactant адитив који успорава палење и/или брзину горња

огнезащитная ~ fire protective additive адитив за ватроотпорност

поверхностно-активная ~ surfactant површински и активни додатак

химическая ~ chemical additive хемијски додатак (ретадант)

доброволец volunteer волонтер, добровољац

~, не являющийся членом

спасательной команды unaffiliated volunteer добровољац који није члан спасилачког тима

~ по оказанию медицинской помощи health and medical volunteer добровољац за медицинску помоћ

пожарный ~ fire volunteer ватрогасац, добровољац

договор contract уговор

~ противопожарного страхования fire insurance contract уговор о осигурању од пожара

~ страхования insurance contract уговор о осигурању

догорание afterburning сагоревање

дождемер rain gauge, rain gage, precipitation gauge, precipitation gage, rain-gauge

мерач падавина

автоматический ~ automatic rain gauge аутоматски мерач падавина

дождь rain киша

искусственный ~ artificial rain fall вештачка киша

кислотный ~ (из-за химического загрязнения) acid rain кисела киша

ледяной ~ freezing rain ледена киша

огненный ~ burning of single droplets ватрена киша

проливной ~ torrential downpour дуготрајна киша

сильный ~ heavy rain јака киша

доза dosage, dose доза, објем

~ аварийная accident dose, emergency dose хитна доза

~ воздействия (напр., токсических паров) agent dosage доза изложености

~ облучения exposure-dose доза зрачења

биологическая ~ biological dose биолошка доза

дневная ~ (облучения) daily dose дневна доза

допустимая ~ (радиоактивного облучения) permissible exposure дозвољена доза

накопленная ~ облучения accumulated exposure dose, accumulated exposure-dose

акумулирана доза изложености

предельно допустимая ~ (радиоактивного облучения) maximum permissible exposure **максимална дозволена доза**
смертельная ~ радиации lethal dose of radiation **смртоносна доза радијације**
токсическая ~ toxic dose **токсична доза**
дозаправка:
~ **горючим** refueling **допуњавање горива**
дозатор doser, proportioner **дозатор**
~ **концентрата пены** foam multiple, jet inductor **дозатор средства за дезинфекцију**
~ **дезинфектанта** disinfectant **дозер**
дозатор дезинфекционог средства
дозиметр dosimeter, survey meter, dose rate meter **дозиметар**
~ **со шкалой** self-reading dosimeter **дозиметар са скалом**
карманный ~ pocket dosimeter **цепни дозиметар**
дознаватель researcher, investigator **истраживач, извиђач**
~ **пожара** fire investigator, fire researcher **извиђач пожара**
~ **причины происшествия** accident investigator **истраживач разлога катастрофе**
дозор watch, patrol, beat **патрола**
~ **на дамбе (для контроля за развитием наводнения)** dike watch **патрола на брани (целью праћења развоја поплаве)**
пожарный ~ fire watch, fire patrol
пожарна патрула
дозорный patrolman **патролни офицер**
пожарный ~ fire warden, fire patrolman
ватрогасац на должности
доказательство
вещественное ~ evidence **материјални докази**
вещественное ~ на месте пожара evidence at fire site **материјални докази на месту пожара**
документ document **документ**
~ **ы для тренировки** training documents **документа за тренинг**

нормативный ~ regulation **нормативна документа**
нормативные ~ы по радиационной безопасности radiation safety regulations **нормативна документа за радијациону сигурност**
хронологические ~ы о землетрясениях historical documents of earthquakes **историјски документи о земљотресима**
документация documentation **документација**
~ **по безопасности** safety documentation **безбедносна документација**
медико-санитарная ~ health documentation **здравствена документација**
противопожарная ~ fire documentation **противопожарна документација**
долговечность service life **трајност, издржљивост**
доля fraction **фракција, удео**
объёмная ~ volume fraction **запремински удео**
дом house, home, facility **кућа, дом, стамбени објекат** ◇ **делать ~ пригодным для жилья (при ЧС)** to make home habitable **направити кућу да буде усељива (након ВС)**
~ **на колёсах** mobile home **кућа на точковима**
~ **престарелых** old people's home **старачки дом**
передвижной ~ mobile home **покретна кућа**
сборный ~ prefabricated facility **монтажна кућа**
домкрат jack **дизалица**
винтовой ~ screw jack **вијчана дизалица**
гидравлический ~ hydraulic jack **хидраулична дизалица**
дорога way, route, road **пут**
временная ~ temporary road **привремени пут**
подъездная ~ access route, approach route, access road **прилазни пут**
дорожка walkway, route **стаза, рута**
надувная спасательная ~ (для

дорожка

переправы через водоёмы и топи при ЧС inflatable rescue walkway стаза за спасавање на надување пешеходная ~ pedestrian route пешачка стаза

доставка delivery достава, испорука
~ воды water delivery, water transport достава воде
~ гуманитарной помощи humanitarian assistance delivery достава хуманитарне помоћи
~ огнетушащего вещества extinguishing agent delivery достава средства за гашење
~ пены foam delivery достава пене
~ по воздуху aerial delivery, airlift ваздушна достава, достава ваздушним транспортом
~ помощи при бедствии delivery of disaster assistance испорука помоћи у случају катастрофе
~ предметов гуманитарной помощи delivery of humanitarian assistance consignments достава предмете хуманитарне помоћи
~ топлива fuel delivery достава горива

доступ access, ingress приступ ◊
предоставить СМИ ~ к месту (ЧС) to allow media access to scene да омогући медијима приступ месту ВС; ограничить ~ (напр., в зону ЧС) to limit access да ограничи приступ (напр., на територију ВС)
~ в зону эвакуации access to evacuated area приступ евакуисаном подручју
~ в окно (при тушении пожара) access to window приступ прозору (током гашења пожара)
~ к базе данных access to data base приступ бази података
~ к информации access to information приступ информацијама
~ к маршруту эвакуации access to evacuation route приступ путу евакуације
~ к продуктам питания, доступ к продовольствию access to food приступ

храни
~ лестницы (к верхним этажам здания) ladder access приступ степеницама
~ на крышу (при тушении пожара) access to roof приступ на кров
~ спасателей rescuer access приступ спасиоца
аварийный ~ (к месту ЧС) emergency access приступ хаварији
свободный ~ (напр., в зону бедствия при оказании гуманитарной помощи) free access слободни приступ

достигаемость outreach, reach
приступачност
максимальная рабочая ~ (подъёмника, лестницы) maximum working outreach
максимална радна приступачност

дотация grant грант, донација
~ жертве бедствия grant to disaster victim донација жртвама катастрофе
чрезвычайная денежная ~ (при ЧС) emergency cash grant новчана донација за хитне случајеве

дотушивание mop-up догашивање
~ водой оставшихся очагов горения mop-up with water догашивање заосталих жаришта водом
~ оставшихся очагов горения mop-up гашење преосталих извора пламена догашивање преосталих делова пожара
полное ~ оставшихся очагов горения complete mop-up догашивање преосталих пожара

доход income приход
~ семья (напр., для определения статуса бедности) family income породични приходи

древесина wood дрвеће
~, покрытая огнезащитным составом fire retardant impregnated wood дрво обложено материјом за успоравање палења (ретадантом)

дренаж drain дренажа
~ воды water drainage, water drain дренажа воде
~ на случай ЧС catch drain дренажа

током ВС
 ~ судна boat drain **бродска дренажа**
дрон pilotless plane, unmanned aerial vehicle, unmanned flying vehicle, unmanned aircraft, pilotless aircraft, drone, pilotless дрон **беспилотна леталица**
дружина brigade **экипа**
добровольная пожарная ~ voluntary fire-brigade **экипа добровольных ватрогасаца**
юношеская добровольная пожарная ~ junior voluntary fire-brigade **омладинска экипа добровольных ватрогасаца**
дуга arc **лук**
электрическая ~ electric arc **електрични лук**
дугостойкость arc resistance **отпорност лука**
дым fume, smoke **испарења, дима** ◇ **наглотаться** ~а to eat smoke **нагута се дима; покрытый** ~ом (*напр., при пожаре*) affected by smoke **покривен димом** (*напр., током пожара*); **распространять** ~ to spread smoke **ширити дим; улавливать** ~ to catch smoke **извлячење дима принципом подпритиска; удалять** ~ to extract smokeм **уклонити дим**
 ~ **для пожарной тренировки** fire training smoke **дим за ватрогасну обуку**
 ~ **от пожара** fire smoke, fire-induced smoke **дим изазван од ватре**
 ~ **установленного типа** specified smoke **дим одређеног типа**
активный ~ active smoke **активни дим** **низкотоксический учебный** ~ (*напр., при моделировании ЧС*) low toxic training smoke **ниско токсични дим за обуку**
плотный ~ dense smoke **густи дим**
распространяющийся ~ drift smoke **дим који се шири**
ядовитый ~ poisonous smoke **отровни дим**
дымогенератор (*для тренировки пожарных*) smoke machine **генератор дима**

дымонепроницаемый smoketight
непропусни за дим
дымопроницание smoke leakage
пропущание дима
дымообразование smoke generation, smoke production **генерисање дима**
дымоотвод sink **димњак, цев за одвод дима**
дымосос smoke extractor, smoke ventilator, smoke exhaust fan, smoke ejector
принудно одимљавање (*одвођење дима*), **вентилятор за одимљавање натпритиском**
дымоудаление smoke removal, smoke ventilation, smoke management, smoke extraction, fume extraction **принудно извлячење дима вентилатором са подпритиском**
 ~ **при пожаре** combustion ventilation, fire ventilation **извлячење дима током пожара**
естественное ~ natural smoke removal **природно одимљавање**
дымоход smoke passage, smoke transfer duct, flue **димњак**
дыхание respiration, breathing **дисање**
 ~ **без защитной маски** breathing without a mask **дисање без заштитне маске**
затруднённое ~ difficulty breathing **отежано дисање**
искусственное ~ artificial respiration, resuscitation **вештачко дисање**
искусственное ~ «изо рта в нос» mouth-to-nose respiration, mouth-to-nose resuscitation **вештачко дисање методом уста на нос**
искусственное ~ «изо рта в рот» mouth-to-mouth respiration, mouth-to-mouth resuscitation **вештачко дисање методом уста на уста**
нормальное ~ normal breathing **нормално дисање**

единица

Е

единица:

~ ширины выхода (*условная*) ~ unit of width exit
јединица ширине излаза

Ё

ёмкость tank, vessel, dam, basket, bucket, dispenser, container, reservoir, bucket
резервоар, посуда, канта, контејнер, дозатор
~ водохранилища (*для борьбы с наводнением*) capacity of drainage basin
капацитет резервоара
~ для воды water tank, dam резервоара за воду
~ для пенного концентрата foam concentrate tank резервоара за концентрат пенила
~, подвешиваемая к вертолёту (*для воды*) helibasket, helibucket подвесно ведро хеликоптера
безопасная ~ secure container сигуран контејнер, безбедна посуда
выливная авиационная ~ (*для тушения пожаров с самолёта*) aviation water dispenser резервоар за воду у авиону
доставляемая вертолётom ~ (*с водой*) helitank, sling-type helitank резервоар (*са водой*) допремьен хеликоптером
наполненная ~ filling tank напуњен резервоар
опорожнённая ~ emptying tank испразнити резервоар
переносная ~ portable tank преносни резервоар
повреждённая ~ ruptured tank оштећени резервоар
подземная складская ~ для воспламеняющихся жидкостей underground storage tank for flammable and combustible liquids подземни резервоар за подземни резервоар за запальиве течности
промежуточная ~ (*при подаче воды в перекачку*) relay tank средњи резервоар
стационарная ~ stationary tank непокретни резервоар

Ж

жара heat **врућина, топлота**
сильная ~ strong heat **јака топлота**
жаргон jargon **жаргон**
пожарный ~ fire service **жаргон**
ватрогасни жаргон
женщина-пожарный firewoman, female
fire-fighter жена ватрогасац
жертв/а victim жртва **высвобождение**
~ы (напр., из завала) disentangling the
victim извлачење жртве
~а бедствия victim impacted by disaster,
disaster victim жртва несреће
~а биологического заражения
biologically contaminated victim жртва
биолошког заражења
~а вооруженного конфликта victim of
armed conflict жртва војног конфликта
~а голода famine victim **жртва глади**
~а пожара victim of fire, fire victim
жртва пожара
~среди животных animal victims
животиньска жртва
~а химического заражения chemically
contaminated victim жртва хемиске
инфекције
~а ЧС emergency victim **настрадали у**
ванредној ситуацији
человеческие ~ы human victims **људске**
жртве
жетон mark **жетон, значка**
~ пожарного firemark **значка**
ватрогасца
жёлоб tray, slide, chute **жљеб**
водосточный ~ gutter **жљеб за одвод**
воде
спасательный ~ (в т.ч., из самолёта)
evacuation slide, off-wing slide, escape
chute, rescue chute спускница за
спасавање
жестокость violence, hardness **тврдоћа**
~ воды hardness of water **тврдоћа воде**
животн/ое:
травмированные ~ые injured animals
повређене животинье
эвакуируемые ~ые evacuated animals

эвакуисане животинье
жидкость liquid, fluid **течност**
горючая ~ combustible liquid, gasoline
запальива течност, гориво
легковоспламеняющаяся ~ highly
flammable liquid лако запальива течност
негорючая ~ non-flammable liquid
негорива течност
огнетушащая ~ extinguishing fluid
течност за гашење пожара
охлаждающая ~ coolant **расхладна**
течност
полярная ~ polar liquid **поларна течност**
токсическая ~ toxic fluid **токсична**
течност
жизнеобеспечение населения life support
of the population пружање услова за
живот становништу
жилет waistcoat, jacket **прелук**
спасательный ~ life jacket, lifebelt,
lifejacket спасилачки прелук
жилище dwelling, lodgement, housing
преноћиште, место становања
~, не оборудованное спринклерами
unsprinklered dwelling место становања
које је не опремљено прскалицама
стабилног система
~, оборудованное спринклерами
sprinklered dwelling место становања
које је опремљено прскалицама
стабилног систем
временное ~ temporary housing
привремено пребивалиште
мобильное ~ mobile housing **мобилно**
становање
жильё accommodation, home **смештај, кућа**
◇ покидать ~ (при ЧС) to abandon home
напустити кућу
временное ~ temporary accommodation
привремени смештај
журнал journal **часопис, дневник**
~ регистрации log, logbook **дневник**
регистрација
~ регистрации сообщений о пожарах
fire record journal дневник пожарне
евиденције
~ учёта происшествий accident book

журнал

дневник свих ванредних догађаја
Международный ~ по гражданской
обороне International Civil Defence
Journal Међународни часопис за
цивилну одбрану

регистрационный ~ log book дневник
регистр

З

заболеваемость disease, morbidity, morbidity rate **болест, морбидитет, стопа морбидитета**
инфекционная ~ людей infectious diseases of people **заразне болести људства**
инфекционная ~ сельскохозяйственных животных infectious diseases of domestic animals **заразне болести домаћних животиња**
заболевани/е disease, illness **болест, разболевање**
 ~е пищевого происхождения; пищевое отравление food-born disease **болест због тровања храном**
 ~е, связанное с бедствием disaster-related illness **болест повезана са катастрофом**
внезапное ~е sudden illness **изненадна болест**
инфекционное ~е infectious disease **заразна (инфекциона) болест**
острое ~е acute illness **акутна болест**
профессиональное ~е occupational disease **професионална болест**
эпидемическое ~е epidemic **эпидемија**
забор (воды) diversion **захват (воде)**
забрало (пожарной каски) face piece **визир (ватрогасна касига)**
прозрачное ~ (шлема или каски) visor **провидни визир**
завал debris **рушевине**
снежный ~ snow drift **снежни нанос**
завес/а curtain; haze, shield **завеса, штит, магла**
водная ~а water curtain, water shield **водена завеса**
воздушная ~а air curtain **ваздушна завеса**
дымовая ~а smoke haze **димна завеса**
противопожарная ~а fire curtain **противопожарна завеса**
спринклерная **водяная** ~а sprinkler water shield **водена завеса од прскалица**
стабилног система

заглушка cap, plug **поклопац, утикач, прикључак**
рукавная ~hose cap **прикључак црева**
загорение ignition, fire **запаљење**
небольшое ~, которое легко потушить flick **мало запаљење које се брзо гаси**
повторное ~ rekindle, fire **рекиндле, burnback** **поновно запаљење**
заграждение barrage **ограда, преграда**
плавающее ~ floating barrage **плутајућа баријера**
загрязнение contamination **контаминација, загађење**
 ~ атмосферы atmospheric pollution **атмосферско загађење**
 ~ воды water pollution **загађење воде**
 ~ воздуха air pollution **загађење ваздуха**
 ~ окружающей среды в результате пожара pollution from fire **загађење околине услед пожара**
 ~ сельскохозяйственных площадей contamination of agricultural acreage **загађење пољопривредних површина**
 ~ химическое ~ chemical contamination **хемијско загађење**
задача/а task **задатак**
 ~а по эвакуации (при бедствии) task for evacuation **задатак евакуације (током несреће)**
гуманитарная ~а (напр., при оказании помощи) humanitarian task **хуманитарни задатак**
оперативная ~а operational task **оперативни задатак**
стратегическая ~а strategic task **стратешки задатак**
тактическая ~а (при ЧС) tactical task **тактички задатак**
задействие:
 ~ системы предупреждения activation of warning system **активирање система упозорења**
полное ~ (спасательных служб) full activation **пуна активација (спасилачких служби)**
частичное ~ (спасательных служб) partial activation **делимична активација**

задержание

задержание detention стављање у
притвор

задержка delay задржавање, кашњење
~ вызова call delay кашњење позива
~ с обнаружением пожара delay
before discovery of fire кашњење са
откривањем пожара

задохнувшийся suffocated угушен
~ в дыму suffocated in smoke угушен у
диму

задымление obscuration by smoke, smoke
evolution задимљавање

зажигание ignition, firing, kindling паљење
~ дуги arcing лучно паљење

зажигать to fire, to ignite, to burn запалити
зажим gaiter, clamp, bandage стезаљка,
завој, повеска
рукавный ~ hose gaiter, hose clamp, hose
bandage повеска за прево

заземление grounding, earth, earthing,
ground уземљење

~ от статического электрического
заряда static grounding уземљење за
статички електрицитет

постоянное ~ static grounding трајно
уземљење

эффективное ~ effective grounding
эффективно уземљење

зазор gap раскорак, међупростор, јаз
~ между лестничными маршами
stairway gap међупростор степеништа
воздушный ~ air gap ваздушни простор

заключение consequence закључак

закон law, act закон
~ о безопасности safety law закон о
безбедности

~ о защите при бедствии act on disaster
protection закон о заштити од несреће

~ о зонировании (*территории по
степени опасности к бедствию*)
zoning law законска регулатива
категоризације објеката по степену
опасности и нивоу ризика

~ о пожарной безопасности fire
precautions act закон о пожарној
безбедности

~ о пожарной охране fire services act

закон о заштити од пожара
законодательство legislation

законодавство, прописи
~ в области ликвидации ЧС emergency
response legislation прописи о реаговању
у ВС

~ в области пожарной безопасности
fire safety legislation законодавство о
заштити од пожара

~ в области предотвращения ЧС
disaster emergency prevention legislation
законодавство у области превенције
ВС

~ по ЧС emergency legislation прописи
везани за превентивну заштиту од
пожара

закрывание:

~ клапана valve closure затварање
вентиля

~ противопожарной двери fire door
closure затварање противопожарних
врата

автоматическое ~ вентиляционного
отверстия automatic vent closure
аутоматско затварање и отварање
вентиляциие

замедление:

~ горения fire retardance, flame retardance
успоровање успоровање процесса
горења, успоровање пламена

~ движения movement retardance
успоровање кретања

замедлитель inhibitor, retardant
инхибитор, успоривач

~ горения flame-retardant, fire retardant
успоривач сагоревања

замена replacement замена

~ огнетушителя replacement of
extinguisher замена апарата за гашење

~ пожарного рукава replacement of hose
замена пожарног црева

~ пожарного ствола replacement of fire
nozzle замена млазнице

замыкание:

короткое ~ electrical fault кратак спој
занятие exercise; session оссurance вежба,
час

классное ~ classroom session **школски час**
запал: **пиротехнический** ~ fuse, fusee **фитиљ**
запальник match **упаљач**
запас:
~ **вакцины** stock of vaccines, vaccines **stock снабдевање вакцином**
~ **воды в пожарном автомобиле** water on board **снабдевање водом ватрогасног возила**
~ **для обеспечения работ по ликвидации ЧС** emergency response stock **резеве за реаговање у ВС**
~ **пожарного инструмента** fire tool cache **снабдевање пожарним алатом**
~ **пожарного оборудования** fire equipment **stockpile снабдевање ватрогасном опремом**
~ **продуктов питания** food store **залихе хране**
аварийный ~ emergency store **хаваријско снабдевање**
неприкосновенный ~ на случай бедствия **disaster supply kit, emergency store резерва за ВС у случају катастрофа**
стратегический ~ strategic **stock стратешки резерви**
запах odor, smell **мирис**
~ **дыма** smell of smoke **мирис дыма**
запирание locking **закључавање**
надёжное ~ safety locking **сигурносно закључавање**
запис/ь logging, record **евидентирање, запис, снимак**
~ **ь вызова** call record **снимање позива**
автоматическая ~ **ь вызова** automatic call record **аутоматски снимак позива**
заполнение:
~ **водой (насоса, ёмкости)** priming, water fillup **пуњење водом**
~ **водой насоса** pump priming **пумпа за пуњење воде**
~ **под давлением** pressurization **пуњење под притиском**
заправка supply **допуњавање, пуњење**

~ **горючим fueling** **пуњење горивом**
повторная ~ resupply **поновно пуњење**
запрещение:
~ **на медицинскую транспортировку** reject for medical transportation **забрана медицинског превоза, забрана за транспортовање због медицинских разлога**
~ **на международную помощь** reject for international assistance **забрана (одбијање) међународне помоћи**
запуск:
~ **метеоспутника** launch of weather satellite **лансирање метеоролошког сателита**
заражение contamination, infestation **заражење, инфицирање, контаминација**
~ **продуктов питания** contamination of food **контаминација хране**
~ **биологическое** ~ biological contamination **биолошка контаминација**
~ **биохимическое** ~ biochemical contamination **биохемијска контаминација**
~ **вторичное** ~ secondary contamination **поновна контаминација**
радиоактивное ~ nuclear contamination, radioactive contamination, radiological contamination **нуклеарна контаминација, радиолошка контаминација**
химическое, биологическое и радиационное ~ CBR contamination **хемијска, биолошка и радиолошка контаминација**
заряд charge **пуњач, пуњење**
~ **огнетушителя** charge of extinguisher **пуњење апарата за гашење**
засечка detection **детекција, откривање**
~ **взрыва** explosion detection **детекција експлозије**
заслонка damper, valve, shutter **амортизер, клапна**
автоматически управляемая ~ automatic control **дампер аутоматска**

заслонка

клапна
воздушная ~ air shutter воздушна
клапна
дымовая ~ smoke damper клапна за дим
пожарная ~ fire shutter, fire damper
противопожарна клапна
заставка (для ограничения доступа в
зону ЧС) piquet постава обезбеђење (да
ограничи приступ територији ВС)
карантинная ~ (при эпидемии)
quarantine pique карантин токком
эпидемије
застёжка (защитной одежды) fastener,
snap fastener копча (защитног одела)
застёжка-молния zipper рајфешлус
застрахованный assured, insurant secure
осигуран
застраховать to effect insurance осигурати
засух/a drought, drying суша
летняя ~ summer drying летња суша
сельскохозяйственная ~a agricultural
drought пољопривредна суша
затвор gate капија, затварач
~ водоподъёмной плотины barrage gate
капија подигнуте бране
~ на гребне водослива crest gate горња
капија бране на месту прелива воде
воздушный ~ air-lock воздушна капија
пожарный ~ fire shutter ватрогасни
затварач
затемнение blackout замрачење
затишье:
~ ветра lull in the wind затишје ветра
временное ~ lull привремено (кратко)
затишје
затопление waterlogging, flooding,
deluge, incursion, inundation заливање,
поплава, потоп
~ при наводнении flooding, flood-flush
поплава
~ местное ~ при наводнении local
flooding место поплаве
затопление jam, gorge гужва, загушење
~ при ледоходе breakaway ice jam
загушење ледоломца
ледяной ~ ice jam, ice gorge загушење
ледом

затраты costs трошкови
~ на восстановление (напр., после
бедствия) reconstruction costs трошкови
обновљања
~ на пожарное страхование costs of
fire insurance трошкови осигурања од
пожара
~ на ремонтные работы (напр., после
бедствия) rehabilitation costs трошкови
санације (напр., после несреће)
затруднение:
~ дыхания breathing discomfort,
respiratory difficulties отежано дисање,
потешкоће са дисањем
затухание attenuation, decay пригушивање
~ пожара fire decay пригушивање
пламена
захлёстывание:
~ огня (при тушении лесного пожара)
patting преклапање ватре
захоронение disposal, disposition
сахрањивање, одлагање ◊
осуществлять ~ погибших животных
to dispose of dead animals одлагање
угинулих животиња
~ мусора garbage disposal, waste disposal
одлагање отпада
~ опасных веществ disposal of dangerous
substances одлагање опасних материја
~ опасных отходов disposal of hazardous
wastes одлагање опасног отпада
защёлка latch засун
~ двери, срабатывающая от нажима (и
дающая возможность открыть дверь
по направлению движения, напр., при
панике) panic latch антипаник засун на
вратима
защита defence, defend, protection, guard,
shield заштита
~ беженцев refugee protection заштита
избеглица
~ головы head protection заштита главе
~ животных (при ЧС) animal protection
заштита животиња (током ВС)
~ жизнью (при ЧС) protection of lives
заштита људског живота (током ВС)
~ зданий от наводнения flood-proofing

of buildings заштита зграда од поплава
 ~ кожи при ЧС emergency incident skin protection заштита коже током ВС
 ~ лесов от пожара forest fire protection заштита шуме од пожара
 ~ населения protection of population заштита становништва
 ~ ног foot protection заштита стопала
 ~ окружающей среды protection of environment, environment protection заштита животне средине
 ~ органов дыхания breathing protection заштита дисајних органа
 ~ органов зрения eye protection заштита очију
 ~ органов обоняния nose protection заштита органа мириса
 ~ органов слуха ear protection, hearing protection заштита слуха
 ~ от взрыва explosion protection заштита од експлозије
 ~ от дыма protection against smoke заштита од дима
 ~ от замерзания (пожарных трубопроводов) protection against freezing заштита од замрзавања, заштита од смрзавања (ватрогасне опреме)
 ~ от искр sparkguard заштита од варница
 ~ от коррозии (напр., при образовании дыма) corrosion protection заштита од корозије
 ~ от лавин defence from avalanche заштита од лавине
 ~ от наводнения flood-protection, flood-proofing, flood protection, defence from flood, flood defence заштита од поплаве
 ~ от пожара fire defence заштита од пожара
 ~ пожарного protection of fire fighter заштита ватрогасаца
 ~ при ЧС protection in emergencies заштита у случају ВС
 ~ растений vegetation protection заштита биља
 ~ рук hand protection заштита за руке

~ тела body protection заштита тела
 ~ территорий (при ЧС) protection of territories заштита територија (током ВС)
 автоматическая противопожарная ~ automatic fire protection аутоматска заштита од пожара
 активная ~ от пожара active fire defence активна заштита од пожара
 биологическая ~ (от излучения) biological shield биолошка заштита (од зрачења)
 дополнительная ~ extra protection додатна заштита
 инженерная ~ engineering protection инжењерска заштита
 многоуровневая ~ defence-in-depth дубинска заштита
 пассивная ~ от пожара passive fire defence defence пасивна заштита од пожара
 противопожарная ~ fire protection, fire control заштита од пожара
 противохимическая ~ chemical protection хемијска заштита
 радиационная ~ radiation protection, radiological protection радијациона заштита
 социальная ~ social protection социјална заштита
 заявление disclosure, declaration изјава, саопштење
 звание rank ранг, чин
 звено crew тим, екипа
 ~ газодымозащитной службы breathing apparatus crew екипа службе заштитице од гаса и дыма
 звонок bell, gong звоно, гонг, позив
 аварийный ~ alarm bell хитан аларм
 пожарный сигнальный ~ fire alarm bell противпожарни аларм
 электрический ~ electric gong електрични позив-звоно
 звучание sounding звук
 ~ аварийного сигнала alarm sounding звук аларма
 здание building, facility зграда ◊ разбирать ~ (напр., имеющее трещины) to torn

здание

down building **радита на расклапању зграде**
~ в опасном состоянии endangered building зграда у опасном стању
~ для тренировки пожарных training building зграда за вежбе и тренинг
~, подверженное тепловому излучению exposed building зграда под утицајем топлотног зрачења
~ пожарной части fire department building, fire house building зграда ватрогасне јединице
~, оборудованное спринклерной системой fire-sprinklered building зграда опрењена спринклер системом
~, разрушенное взрывом explosion-damaged house зграда срушена експлозијом
~, разрушенное наводнением flooding-damaged house зграда срушена поплавом
~, разрушенное пожаром fire-damaged house зграда оштећена пожаром
высотное ~ high-rise building, high-rise apartment, high rise **flats вишеспратница**
горящее ~ fire building, burning building, house on fire зграда у пламену
задымлённое ~ smoke building, smoke-filled задимљена зграда
защищённое ~ (напр., от молнии) protected building заштићена зграда (напр. од удара грома и муње)
многоэтажное ~ multi-storey building
вишеспратна зграда
общественное ~ public building **јавна зграда**
отдельно стоящее ~ loose house **одвојена зграда**
поврежденное ~ damaged building
оштећена зграда
сейсмостойкое ~ earthquake-resistant building зграда отпорна на земљотрес
здравоохранение health care **здравство, здравствена заштита**
здоровье health **здравље**
~ пожарного fire fighter health **здравље ватрогасца**

~ спасателя rescuer health **здравље спасилаца**
психическое здоровье mental health, psychological health **психичко здравље**
землетрясени/e earthquake, earth tremor **земљотрес**
~е средней силы moderate earthquake **земљотрес средње снаге**
вторичное ~е secondary earthquake **секундарни земљотрес**
катастрофическое ~е catastrophic earthquake, disastrous earthquake **катастрофални земљотрес**
локальное ~е local earthquake **локални земљотрес**
подводное ~е submarine earthquake, undersea earthquake, seaquake **подводни земљотрес**
разрушительное ~е damaging earthquake, destructive earthquake, ruinous earthquake **разорни земљотрес**
расчётное ~е design earthquake **обрачунат земљотрес**
сильное ~е major earthquake, strong earthquake **јак земљотрес**
слабое ~е minor earthquake, slight earthquake, small earthquake, weak earthquake **слаб земљотрес**
удалённое ~е distant earthquake **земљотрес на удаљеној локацији**
знак symbol, indication, sign, mark, marker; badge **симбол, индикатор, знак**
~ безопасности safety sign **сигурносни знак**
~ опасности danger sign **знак опасности**
~ пожарного выхода fire exit symbol **знак за пожарни излаз**
~ пожарной безопасности fire safety symbol **знак пожарне безбедности**
~ пожарной опасности fire symbol, fire mark, fire prevention sign, fire safety sign **знак пожарне опасности**
~ радиационной опасности radiation warning symbol **знак радијационе опасности**
идентификационный ~ identification symbol **идентификациони симбол**

международный ~ гражданской обороны international sign of civil protection меѓународни знак цивилне заштите
 опознавательный ~ (*жетон*) identity badge идентификациони знак
 отличительный ~ (*напр., на грузах гуманитарной помощи*) distinctive sign разликовни знак
 предупреждающий ~ warning sign, precautionary sign знак упозорења
 знания knowledge знање
 ~ в области борьбы с огнём fire fighting knowledge знање из области гашења пожара
 ~ в области пожарной безопасности fire safety knowledge знање из области заштите од пожара
 значимость significance значај
 ~ риска significance of risk значај ризика
 зон/а area, spot, zone, region, plain, space; body; distance територија, зона, простор, подручје ◊ в пределах ~ы бедствия within disaster area у оквиру у границама подручја катастрофе; доставлять материалы в ~у бедствия to move materials into disaster area допремање потрештина у подручја катастрофе; закрыть вход в опасную ~у to deny entry into hazard area затворити приступ опасној територији; осуществить развёртывание в ~е бедствия to deploy to disaster area размештање снага на подручју катастрофе; покинуть ~у бедствия to leave affected area напустити подручја катастрофе
 ~а затопления flood plain потопљена територија
 ~а бедствия disaster-stricken area катастрофална зона
 ~а безопасности safety zone, security zone безбедносна зона
 ~а взрыва blast area зона експлозије
 ~а видимости visibility distance подручје видљивости
 ~а возможных разрушений area of possible destruction подручје на којем

могући уништења објекта
 ~а высокого давления high pressure area подручје високог притиска
 ~а высокой опасности high-hazard area подручје високе опасности
 ~а горения combustion zone, burning region зона сагоревања
 ~а действий area of operations подручје деловања
 ~а задымления smoke zone зона задимљавања
 ~а заражения contamination zone, influence area зона заражења
 ~а засухи arid zone, drought area сушно подручје
 ~а затопления flooded area, inundation area поплавлено подручје
 ~а защиты zone of protection заштичена територија
 ~а излучения (*источника горения*) area of impingement зона ширења зрачења
 ~а конфликта conflict zone, area of conflict подручје конфликта
 ~а лесного пожара forest fire area подручје шимског пожара
 ~а, оборудованная спринклерами sprinklered area територија опремљена спринклер системом
 ~а обрушений collapse zone зона рушевина
 ~а оказания первой помощи first-aid area зона пружања прве помоћи
 ~а особой опасности specific hazard area посебно опасно подручје
 ~а пламени flaming zone зона пламена
 ~а повышенного риска high-risk area, zone of higher risk зона већег ризика
 ~а пожара area of fire, fire area, fire zone, part of fire подручја пожара
 ~а поражения affected area зона заражења
 ~а приёма пострадавших (*регистрация, сортировка, оказание помощи*) victim processing area зона тријаже настрадалих
 ~а приземления (*спасателей*) jump spot место спуштања (*падобранац-спасиоц*)

зона

~а разрушений wreckage area, damaged area, rupture zone зона рушевина
~а реагирования при ЧС area of emergency response зона реаговања у ВС
~а риска risk area, region of risk ризично подручје
~а сброса (с самолёта при ЧС) drop area, drop zone
~а сосредоточения marshaling area зона концентрации
~а теплового воздействия hot zone зона топлотног дејства
~а тушения пожара fire fighting area зона гашења пожара
~а ЧС emergency zone подручје ВС
~а эвакуации escape area, evacuation area зона евакуације
безопасная ~а safe area безбедносна зона
жилая ~а living area стамбена зона
задымленная ~а smoke area, smoke pollution area зона задимљавања
нейтральная ~а neutral area неутрална зона
сейсмически опасная ~а earthquake hazard area, seismic risk area сејсмолошки опасно подручје

зонд sonde, probe сонда
лавинный ~ (для поиска пострадавших в лавинах) avalanche probe сонда за лавину
зонирование (территории на области по определенным критериям: интенсивности опасности, уязвимости, степени риска) zonation, zoning зонирање (подела територије на зоне у зависности од новог опасности)
~, исходя из опасности затопления при наводнении floodplain zoning зонирање поплавних подручја
~ опасности оползней landslide hazard zoning зонирање територија подложних клизишту
сейсмическое ~ seismic zoning зонирање територија подложних земљотресу
зуммер buzzer, freezer alarm, enquiry bell зујалица
предупреждающий ~ warning buzzer зујалица за упозорење

И

игнорирование ignorance игнорисање
 ~ риска risk ignorance игнорисање
 ризика
 игра play игра
 деловая ~ management game пословна
 игра
 идентификация identification
 идентификовање, идентификација
 ~ жертвы identification of victim
 идентификација жртве
 ~ загрязняющего вещества pollution
 identification идентификација загађења
 ~ инфекционных болезней infectious
 diseases identification идентификација
 заразне болести
 ~ опасности identification of hazard,
 danger identification, hazard identification
 идентификација опасности (*претње*)
 ~ опасных веществ identification of
 dangerous substances идентификација
 опасних материја
 ~ причины пожара identification of fire
 cause идентификација узрока пожара
 ~ риска risk identification
 идентификација ризика
 ~ требований requirements идентификация
 идентификација захтева
 ~ человеческих останков identification
 of human remains идентификација
 људских посмртних остатака
 избежание avoidance избегавање
 ~ риска risk avoidance избегавање
 ризика
 извержение (*вулкана*) eruption ерупција
 подводное ~ (*вулкана*) submarine
 eruption, undersea volcanic eruption
 подводна ерупција
 извешатель detector, sensor, annunciator
 детектор, сензор
 ~ взрыва explosion detector детектор
 експлозије
 аварийный ~ alarm, alarm annunciator
 детектор-аларм за случај хитних
 ситуација
 аналоговый ~ analogue detector

аналогни детектор
 аэрозольный пожарный ~ aerosol fire
 detector аеросолни детектор пожара
 газовый пожарный ~ fire-gas detector
 гасни детектор пожара
 дифференциальный пожарный ~ rate-
 of-change detector, rate-of-rise detector
 диференцијални детектор пожара
 дымовой пожарный ~ smoke detector,
 smoke alarm димни детектор пожара
 инфракрасный пожарный ~ infrared
 detector инфрацрвени детектор
 пламена
 ионизационный дымовой пожарный
 ~ ionization smoke detector јонизациони
 детектор дима
 ионизационный пожарный ~ пламени
 flame ionization detector јонизациони
 детектор пламена
 комбинированный ~ combination
 detector комбиновани детектор пожара
 лазерный пожарный ~ laser fire detector
 ласерски детектор пожара
 линейный ~ (*контролирует состояние
 по всей длине, напр., коридора*) line
 detector линеарни детектор пожара
 оптический дымовой пожарный ~
 optical smoke detector оптички димни
 детектор пожара
 охранно-пожарный ~ frame mounted
 detector оквирни детектор
 пожарный ~ fire detector детектор
 пожара
 пожарный ~ пламени flame detector,
 flame flicker detector, flame sensing
 detector детектор пламена
 пожарный ~ с измерением параметров
 газов combination gas meter детектор
 пожара са гасним сенсором
 пожарный ~ с ионизационной камерой
 ion chamber detector детектор пожара са
 јонизационом комором
 радиоизотопный пожарный ~ radiation
 detector радиоизотопни детектор
 пожара
 ручной пожарный ~ manual call point,
 fire detection point ручни детектор

извещатель

пожара
тепловой пожарный ~ heat detector, heat-activated detector, spot detector
топлотни детектор пожара
ультразвуковой пожарный ~ ultra-sonic wave detector ултразвучни детектор пожара
фотоэлектрический дымовой пожарный ~ photoelectric smoke detector
фотоелектрични детектор дима
извлечение (*пострадавшего*) extrication
извлечење
~ пострадавшего (*при ЧС*) casualty clearing извлечење настрадалог
изделие/e product производ, артикал
гнеше табачное ~е (*сигарета, папирова и др.*) burning tobacco
тињајући дувански производ (*цигара*) производ, кој тинья (*жар*)
издержки costs, charges, expenses
трошкови, накнаде, издаци
~ из-за бедствия disaster costs трошкови изазвани катастрофом
~ из-за пожара fire costs трошкови изазвани пожаром
~ по тушению пожара fire extinguishing costs трошкови гашења катастрофа
излучение radiation emission, ray зрачење
~ пламени (*тепловое*) flame radiation
зрачење пламена (*топлотно*)
~ пожара (*тепловое*) fire radiation
зрачење жаришта пожара (*топлотно*)
видимое ~ visual radiation видљиво зрачење
инфракрасное ~ infra-red rays, infrared radiation инфрацрвено зрачење
ионизирующее ~ ionizing radiation јонизујуће зрачење
лазерное ~ laser radiation ласерско зрачење
радиоактивное ~ nuclear radiation нуклеарно зрачење
солнечное ~ solar radiation соларно зрачење
тепловое ~ heat radiation, thermal radiation топлотно зрачење
ультрафиолетовое ~ ultraviolet radiation

ультравиолетово зрачење
изменени/e change, evolution, variation, difference промена, разлика, еволуција;
(*необратимое*) defect деформација
~е пожарной опасности change in fire danger промена пожарне опасности
~е тактики change of tactics промена тактике
атмосферные ~я atmospheric changes атмосферске промене
происходящие ~я pending changes промене у току, сталне промене
случайные ~я accidental changes случајне промене
циклические ~я recurrent changes промене који се понављају
экологические ~я ecological changes еколошки промене
изменчивость variability променљивост
~ветра variability of wind променљивост ветра
измерение gauging, measurement мерење, процена
~ параметров дыма measurement of smoke мерење параметара дима
~ риска risk measurement процена ризика
~ скорости velocimetry мерење брзине
~ температуры temperature measurement мерење температуре
лазерное ~ скорости на основе эффекта Доплера (*для измерения скорости пламени*) laser doppler velocimetry ласерска доплерова брзина
измеритель meter мерач
~ загрязнения contamination meter мерач контаминације (*загађења*)
~ суммарного теплового потока total heat flux meter мерач укупног топлотног тока
износ wastage; wear; deterioration погоршање стања, хабање, оштећење
недопустимый ~ wear out of tolerance неприхватљиво хабање
износостойкость wearability отпорност на хабање
~ одежды wearability of the garment

отпорност одеће на хабање
изоляция isolator изолатор
изоляция isolation изолација
тепловая ~ (зданиј) heat isolation
топлотна изолација
изотерма isotherm, isothermal line
изотерма
изучение study обука, проучавање
~ аварии crash study проучавање
настанка хаварије
~ пожарного риска fire risk study
проучавање пожарног ризика
~ противопожарной защиты fire
protection study проучавање система
заштите од пожара
~ разрушения crash study проучавање
различитих врста разарања
изыскание research истраживања
иллюстрация drawing илустрација,
цртеж, пројекат
~ пожарной защиты fire protection
drawing пројекат заштите од пожара
имитатор simulator симулатор
~ в натуральную величину mock-
up simulator симулатор природне
величине
~ пожара (при учениях) fire simulator,
fire incident simulator, fire-test simulator
симулятор пожара
иммобилизация immobilization
имобилизација
иммунитет immunity имунитет
~ к заболеванию immunity against
disease, immunity to disease имунитет на
болести
импорт:
~ грузов гуманитарной помощи
importation of humanitarian assistance
consignments увоз хуманитарне робе
импульс pulse, impact, surge пулс, удар,
талас
тепловой ~ (при взрыве) thermal pulse
топлотни удар
электромагнитный ~ (при взрыве)
electromagnetic pulse електромагнетни
талас
имущество property имовина ◊ защитить

~ to protect property заштити имовину;
спасти ~ to save property спасти
имовину
движимое имущество (корабль,
автомобиль и др.) mobile property
покретна имовина (чамац, кола)
недвижимое имущество (здание) non-
mobile property непокретна имовина
(кућа)
инвалид invalid, disabled person инвалид,
особа са инвалидитетом
инвалидность disablement, disability
инвалидитет, онеспособленост
частичная ~ partial disablement
делимитични инвалидитет
инвентаризация inventory ревизија,
попис
~ ресурсов resource inventory попис
ресурса
инверсия/я inversion инверзија
температурная ~я temperature inversion
температурна инверзија
инвестиция investment улагања,
инвестиција
социальная ~ social investment
социјална улагања
финансовая ~ financial investment
финансијски улагања
ингибирование inhibition инхибиција
ингибитор inhibitor, retardant инхибитор
индекс index индекс
~ взрываемости explosibility index,
explosion index, explosive index индекс
эксплозивности
кислородный ~ oxygen index индекс
кисеоника
индикатор indicator, detector, sensor
индикатор, детектор, сензор
~ взрыва explosive indicator индикатор
эксплозије
~ состояния condition detector сензор
стања
~ утечки leak detector детектор цурења
биологический ~ biological indicator
биолошки индикатор
химический ~ chemical indicator,
chemical sensor хемијски индикатор

индикация

индикация indication **индикација, назнака**
~ пожара indication of fire **индикација пожара**
~ потеря indication of losses **индикација губитака**
инерция inertia **инерција**
тепловая ~ thermal inertia **топлотна инерција**
инжектор injector **иньектор**
пенный ~ foam injector **иньектор за пену**
инженер engineer **инженер**
~ по пожарной безопасности fire engineer **инженер заштите од пожара**
~ по пожарному надзору fire protection engineer **инженер превентивне заштите од пожара**
~ по технике безопасности safety engineer **инженер заштите на раду**
инженер-строитель civil engineer, structural engineer **грађевински инженер**
иницирование initiation **покретање, започињање**
~ программы восстановления initiation of recovery program **покретање програма за опоравак**
инспектор surveyor **инспектор**
пожарный ~ fire surveyor **инспектор заштите од пожара**
инструктор instructor **инструктор**
~ в области пожарной безопасности certified fire instructor **сертифициовани инструктор заштите од пожара**
~ по работе с вредными веществами certified hazardous materials instructor **сертифициовани инструктор за рад са опасним материјалима**
инспектирование inspection, survey **инспекција**
пожарно-техническое ~ fire inspection **инспекција заштите од пожара**
регулярное ~ соблюдения **противопожарного режима** fire security routine inspection **редовни противопожарни инспекциски надзор**
инспектор inspector **инспектор**

~ по пожарной безопасности fire safety inspector **инспектор заштите од пожара**
~ по технике безопасности safety inspector **инспектор заштите на раду**
~ пожарного надзора fireman **инспектор заштите од пожара**
страховой ~ insurance **инспектор инспектор осигурања**
инспекция inspection, inspectorate **инспекција**
~ пожарной охраны fire inspectorate **противопожарна инспекција**
инстинкт instinct **инстинкт**
~ выживания survival instinct **инстинкт преживљавања (опстанка)**
институт institute, institution **институт, факултет, завод**
~ противопожарной обороны fire protection institute **институт заштите од пожара**
инструктаж instruction, briefing **инструктажа, информације**
~ по технике безопасности safety briefing **инструктажа у области заштите на раду**
~ подразделения unit briefing **инструктажа јединице**
инструктор-спасатель instructor rescuer **инструктор-спасиоц**
инструкци/я instruction, specification, notice **упутство, правилник**
~я для эвакуируемых instruction for evacuees **упутство за евакуисане особе**
~я на случай ЧС emergency instruction **упутство за деловање у ВС**
~я по безопасности safety instruction **упутство о безбедности**
~я по выживанию survival instruction **упутство за преживљавање**
~я по пожарной безопасности fire prevention instruction **правилник о заштити на раду**
~я по радиационной безопасности radiological safety instruction **упутство о радијактивној безбедности**
~я по тушению пожара fire fighting instruction, fire fighting specification

упутство за поступање у случају пожара
~я по эвакуации evacuation instruction
упутство за евакуацију
инструмент tool, instrument, tackle алат,
опрема
~ для взламывания (*конструкций при ЧС*) breaking-in tool, opener развални алат
~ для ликвидации оставшихся очагов пожара mop-up tool опрема за гашење пожара
~ для поиска (*пострадавших при ЧС*) search tool опрема за претрагу (настрадалих током ВС)
аварийно-спасательный ~ emergency rescue tool хаваријско-спасилачка опрема
автономный ручной ~ self-contained hand tool аутономни ручни алат
гидравлический аварийно-спасательный ~ hydraulic emergency rescue хидраулични развални алат
искробезопасный ~ reduced-sparking tool алати који не варниче
комбинированный ~ (*для разрезания конструкций, разжимания и др.*) combination tool комбиновани алат
пневматический ~ air impact tool, air-operated tool пневматски алат
спасательный ~ rescue tool спасилачки алат
универсальный пожарный ~ universal fire tool универсални алат ватрогасца
интенсивность intensity интензитет
~ взрыва explosive severity интензитет експлозије
~ землетрясения earthquake intensity интензитет земљотреса
~ горения burning intensity интензитет горења
~ излучения radiant intensity, irradiance интензитет зрачења
~ наводнения intensity of flood, flood rate, depth of flooding интензитет поплаве
~ осадков (*количество осадков в единицу времени*) precipitation intensity,

rainfall intensity интензитет падавина
~ отказов failure rate стопа отказа
~ подачи огнетушащего вещества discharge rate интензитет снабдевања средством за гашење пожара
~ пожара intensity of fire, fire intensity, fire severity интензитет пожара
~ тепловыделения heat intensity интензитет топлоте
интерес interest интерес, интересовање
~ к пожару (*как зрелищу*) fire interest интересовање за пожар
~ы национальной безопасности national security interests интереси националне безбедности
интоксикация intoxication интоксикација
информаци/я information информације
~я для населения при ЧС emergency public information информације за становништво о ВС
~я для эвакуируемых information for evacuees информације за евакуисане лица
~я о бедствии disaster information информације о несређе
~я о пожаре fire information информације о пожару
~я о разрушениях damage information информације о уништавању
~я о риске risk information информације о ризику
~я о ЧС emergency information информације везане са ВС
~я, связанная с пожаром fire-related information инструктажа везане за пожар
~я населения demographic information информације о становништву
достоверная ~я ground truth information проверене информације
метеорологическая ~я meteorological information метеоролошке информације
ограниченная ~я limited information ограничене информације
первичная ~я primary information почетне информације

информация

пожарно-профилактическая ~я fire prevention information **информације**
о превентивним противпожарним мерама
информирование canvassing
информисање
~ населения – warning of the population **упозорење становништва**, **информисање становништва**
инфраструктура infrastructure
инфраструктура
~ гражданской обороны civil defence infrastructure **инфраструктура цивилне заштите**
повреждённая ~ damaged infrastructure
оштећена инфраструктура
разрушенная ~ destroyed infrastructure
разорена инфраструктура
транспортная ~ transportation infrastructure **транспортна инфраструктура**
экономическая ~ economic infrastructure
привредна инфраструктура
ионизация ionization **јонизација**
неравновесная ~ non-equilibrium ionization **неравнотежна јонизација**
равновесная ~ equilibrium ionization **равнотежна јонизација**
химическая ~ chemical ionization **хемијска јонизација**
иск action, suit; claim **тужба**
~ по возмещению убытка action for damages **тужба за накнаду штете**
искра spark **варница**
~ от пожара fire-producing spark **варница од пожара**
горящая ~ burning spark **ropyha варница**
электрическая ~ electric spark **електрична варница**
искрение sparking, arcing **варничье**
искрогаситель spark arrester, spark arrester **хватач варница**
искрозащищённый spark protected **заштићен од варница**
искрообразование spark-making **стварање варница**
испарени/e vapor, vapour, evaporation, fume

испараванье
повторное ~ re-evaporation **испараванье**
које се понавља
токсические ~я toxic vapor, toxic vapour
токсично испараванье
испаритель evaporator, evaporation gauge, evaporation gage **испаривач**
исполнение execution; performance
извршење, приказ
~ плана execution of the plan, plan execution **извршење плана**
исполнитель:
ответственный ~ director **одговорно лице, вршилац**
использовани/е use, using, employment
користићење ◇ **непригодный** к ~ю unserviceable **неприлагођен за коришћење; пригодный** к ~ю serviceable **прилагођен за коришћење**
~е защитной одежды use of protective clothing **користићење заштитног одела**
~е огнетушителя extinguisher use **користићење апарата за гашење**
~е пала для борьбы с пожаром use of fire to fight fire **користићење контра ватре за гашење пожара**
~е пожарных парашютистов smoke jumpers use **користићење ватрогасаца-падобранца**
~е противопожарной защиты fire protection use **користићење заштите од пожара**
несанкционированное ~е unauthorized use **неовлашћено коришћење**
санкционированное ~е огня (*напр., для сжигания мусора*) authorised use of fire **овлашћено коришћење**
испытани/е test, testing, examination
испитивање, тестирање
~е на воспламеняемость flammability test, testing for flammability **испитивање запаљивости**
~е на герметичность leakproof test **испитивање непропусности (херметичности)**
~е на горючесть combustibility test **испитивање горивости**

~е на огнестойкость flame resistance durability test, flame resistance testing
испытывае ватроотпорности
 ~е на распространение пламени flame spread test **испытывае ширења пламена**
 ~е на термостойкость heat resistance testing **испытывае топлотне отпорности** ~е нагретой проволокой glow-wire test **испытываа ужарене жице**
 ~е огнетушителя на выброс заряда extinguisher discharge testing **испытывае пражњења апарата за гашење**
 ~е пожарного рукава fire hose test **испытывае ватрогасног црева**
 ~е при полном напоре (*напр., в рукавной линии*) full-flow test **испытывае ватрогасног црева на максимални испитни притисак**
 ~е электрической изоляции test of electrical insulation **испытывае електричне изолације**
 гидравлическое ~е hydraulic test **хидраулично испытывае**
 дымовое ~е smoke test **испытывае дима**
 крупномасштабное огневое ~е large-scale fire test **испытываење великих пожара**
 неразрушающее ~ nondestructive examination **недеструктивно тестирање**
 огневое ~е burning test, combustion test, flame test, fire test, fire testing, fire experiment **ватрено тестирање**
исследование survey, investigation, research, search, examination, inquiry
истрага, претрага, истраживае
 ~ бедствия investigation of disaster **истраживае катастрофе**
 ~ места пожара fire scene examination **истраживае места пожара**
 ~ пожарной безопасности fire safety research **истраживае пожарне безбедности**
 бактериологическое ~ bacteriological examination **бактериолошко**

истраживае
выборочное ~ sample survey
истраживае узорака
 научное ~ science examination **научно истраживае**
 химическое ~ chemical examination **хемијско истраживае**
 эпидемиологическое ~ epidemiological investigation **епидемиолошко истраживае**
исследователь researcher, investigator
истраживач
 ~ пожаров fire researcher **истраживач пожара**
истирание (*пожарного рукава*) chafing, deterioration **абразија (ватрогасно црево)**
история history **историја**
 ~ бедствий history of disasters **историја катастрофе**
 ~ борьбы с пожарами history of fire fighting **историја гашења пожара**
 ~ пожарной охраны history of fire service **историја ватрогасне службе**
 ~ природных бедствий history of natural disasters **историја природних несрећа**
источник starter, source, origin, cause
извор, порекло, узрок
 ~ бедствия source of disaster **узрок катастрофе**
 ~ воды open water, static water supply, source of water, water source **извор воде**
 ~ воздуха air source **извор ваздуха**
 ~ дополнительной опасности additional danger source, additional hazard source **порекло додатних опасности**
 ~ дыма smoke source, source of smoke **порекло дима**
 ~ зажигания ignition source, ignition source **извор палења**
 ~ заражения source of contamination **извор заразе**
 ~ опасности source of harm, source of hazard, danger source **порекло пасности**
 ~ пожара fire origin, fire starter, source of fire **узрок пожара**
 ~ тепловыделения heat source **извор**

ИСТОЧНИК

топлоте
~ тока source of current supply **извор напона**
~ ЧС generator of emergency **узрок ВС**
~ энергопитания power source, energy source **извор енергоснабдевања**
~ эпидемии source of epidemic **порекло епидемије**
аварийный ~ питания emergency power source **хаваријски извор напајања**
резервный ~ питания backup power source **резервни извор напајања**
химический ~ тепловыделения chemical energy heat source **извор топлоте хемијског порекла**
электрический ~ зажигания electrical ignition source **узрок паљења електричног порекла**

истощение depletion, exhaustion
исцрпленост
~ ресурсов depletion of resources
исцрпленост ресурса
исход consequence, conclusion **завршетак, закључак**
~ пожара conclusion of fire **завршетак пожара**
~ спасательной операции conclusion of rescue operation **завршетак спасилачке операције**
смертельный ~ ~fatal consequence **фатални завршетак смртни завршетак**
исчезновение loss, disappearance
нестајање, губитак
~ пламени loss of flame **нестајање ватре**

К

кабель cable кабл
~ связи communication кабл
коммуникациони кабл
~ системы пожарной сигнализации fire alarm cable кабл за пожарни аларм
~ управления control cable контролни кабл
воздушный ~ aerial cable воздушни кабл
силовой ~ power cable кабл за напајање
кабина cabin кабина
~ боевого расчёта crew cabin кабина за посаду
~ управления command cabin командна кабина
кавитация cavitation кавитација
каланча tower кула, торањ
пожарная ~ fire tower, fire lookout, fire watch tower пожарна кула (*торањ*)
калориметр calorimeter калориметар
~ скорости тепловыделения heat release rate calorimeter уређај за мерење брзине ослобађања топлоте
калориметрия calorimetry калориметрија
калория calorie калорија
калькулятор calculator дигитрон
камера chamber, compartment; camera комора, одељак, камера
~ дезинфекционная disinfection chamber комора за дезинфекцију
~ для огневых испытаний fire-test chamber комора за ватрена испитивања
~ сгорания combustion chamber комора за сагоревање
~ слежения monitoring camera камера за надзор
защитная ~ с перчатками (*для работы с вредными веществами*) glovebox заштитна комора са рукавицама
кампания campaign кампања, акција
~ по оказанию помощи при бедствии disaster relief campaign кампања пружења помоћи током несреће
~ по предотвращению пожаров, кампания в области пожарной

безопасности (*по пропаганде*) fire prevention campaign кампања за превенцију и заштиту од пожара
~ по вакцинации vaccination campaign кампања за вакцинацију
канава ditch, trench, dyke, bund јарак, ров, канал
водосточная ~ water trench водени ров
противопожарная ~ (*при тушении лесного пожара*) fire trench јарак за заустављање ватре (*код шумских пожара*)
сточная ~ gutter олуќ за отпадне воде
канавокопатель trencher ровокопач
канал duct, way, canal, diversion, channel; (*водоотводной*) diversion канал
~ для отвода воды waterway канал за воду
~ для пропуска воды при наводнении flood channel поплавни канал
~ для пропуска паводковых вод flood water diversion, floodway канал за пропуштање воде током поплаве
~ передачи данных data channel канал переноса података
~ связи communications pathway канал комуникације
вентиляционный ~ ventilation duct вентилјациони канал
воздушный ~ air duct ваздушни канал
дуплексный ~ передачи данных (*двусторонний*) duplex data highway дупли канал за пренос података
телефонный ~ telephone path телефонска линија
кандидат candidate кандидат
~ в пожарные candidate to fire fighter кандидат за посао ватрогасца
~ в спасатели candidate to rescuer кандидат за посао спасиоца
каплепадение:
~ расплава molten drips капљице растопљеног метала
капл./я droplet капљица
горящие пламенем ~и burning droplets, flaming droplets пламене капљице (*искре*)

КАПОШОН

капошон hood капуљача
дымозащитный ~ smoke hood
капуљача за заштиту од дыма
огнезащитный ~ fire hood, fire protective
hood, flame-retardant hood ватроотпорна
капуљача
карабин (для спасательного устройства)
karabiner, snap hook карабин
~ со спасательной верёвкой snap-link
карабин са спасилачким конопцем
карантин quarantine карантин
караул караул стража
дежурный ~ duty watch дежурна стража
карта map мапа
~ выгоревшей зоны burned area map
мапа изгорелих подручја
~ затопливаемых районов при
наводнении flood plain map мапа
поплавлених подручја
~ зон высокого риска map of high risk
area мапа територија великог ризика
~ зон пожарной опасности map of fire
risk area мапа територија угрожених од
пожара
~ мониторинга пожаров fire monitoring
map мапа пожарног мониторинга
~ оценки риска risk assessment map
мапа процене ризика
~ района развёртывания map of
deployment region мапа распоређивања
~ района химического заражения
chemical contamination map мапа
хемиске котаминације
~ распределения пожарной нагрузки
fire fuel map мапа распделе пожарног
оптерећења
~ сейсмического районирования
seismic zoning map карта сензмичког
зонирања
топографическая ~ topographic map
топографска карта
каска helmet, headgear кацига
закрытая ~ (с забралом) enclosed helmet
кацига затвореног типа (са визиром)
защитная ~ protective helmet, safety
helmet, safety hard hat заштитна кацига
пожарная ~ fire fighter's helmet, fire

service helmet, fire hat пожарна кацига
кассет/a rack постолье касерта ◊ вновь
уложенный в ~у (пожарный рукав)
re-racked поново врачено у постолье
касеты (ватрогасно црево); уложенный
в ~у (пожарный рукав) racked врачено
у постолье (ватрогасно црево)
катаклизм cataclysm, shock катаклизма
~, вызванный климатом climate-related
shock катаклизма изазвана променом
климе
природный ~natural cataclysm природна
катаклизма
стихийный ~natural cataclysm природна
катаклизма
каталог catalogue, index каталог, индекс
~ землетрясений catalogue of
earthquakes, earthquake catalogue каталог
земљотреса
~ катастроф catastrophe catalogue
каталог катастрофа
катастроф/a catastrophe, accident, disaster,
catastrophic катастрофа, несрећа,
незгода
~а при шторме windstorm catastrophe
катастрофа изазвана олујом
~а, связанная с погодой weather-related
catastrophe катастрофа изазвана
невременем
гуманитарная ~а humanitarian disaster
хуманитарна катастрофа
национальная ~а national catastrophe
национална катастрофа
природная ~а natural catastrophe
природна катастрофа
техногенная ~а engineering catastrophe,
technogenic disaster техногена
катастрофа
категория class, category категорија
~ аэропорта airport category категорија
аэродрома
~ опасных грузов category of dangerous
goods категорија опасног терета
~ пожара fire category категорија
пожара
~ пострадавших category of victims
категорија настрадалих

~ риска class of risk, category of risk
класса риска, категорија риска
 ~ эвакуируемых category of evacuees
категорију евакуисаних лица
катер scooter, boat **скутер, чамац**
быстроходный ~ high-speed scooter
скутер велике брзине
пожарный ~ fire boat, firefighting boat,
 fire float, fireboat **пожарни чамац**
спасательный ~ rescue boat, rescue
 scooter **спасилачки чамац**
катушк/a reel колут
пожарная рукавная ~a fire hose reel
колут ватрогасног црева
рукавная ~a высокого давления high-
 pressure hose reel **колут ватрогасног**
црева високог притиска
рукавная ~a первой помощи first-aid
 hose reel **завојница прве помоћи**
качество quality; feature **квалитет**
 ~ воды water quality **квалитет воде**
 ~ продуктов quality of food **квалитет**
хране
 ~ сырья quality of raw materials **квалитет**
сировине
квалификация skill, qualification
квалификација, вештине
профессиональная ~ professional
 qualification **стручна квалификација**
кинетика kinetics **кинетика**
 ~ пламени flame kinetics **кинетика**
пламена
кинолог dog handler **кинолог**
кирпич brick **цигла**
огнеупорный ~ firebrick **ватроотпорна**
цигла
кислород oxygen **кисеоник**
 ~ для дыхания breathing oxygen
кисеоник за дисање
атмосферный ~ atmospheric oxygen
атмосферски кисеоник
газообразный ~ gaseous oxygen
гасовити кисеоник
клаксон klaxon **труба на колима, сирена**
 ~ сигнала пожарной тревоги, **клаксон**
сирены пожарной автомобиля fire
 alarm klaxon **пожарни аларм, сирена**

ватрогасног возила
клапан valve, clapper; (*защитной*
одежды) flap **клапна, заклопац, вентил**
 ~ баллона со сжатым воздухом cylinder
 valve **вентил боце компримованог**
воздуха
 ~ выдоха (*дыхательного прибора*)
 exhalation valve **вентил за дисање**
 ~ высокого давления high-pressure
 valve **вентил високог притиска**
 ~ низкого давления low-pressure valve
вентил ниског притиска
 ~ ограничения давления pressure-
 restricting valve **вентил ограниченог**
притиска
 ~ пожарного гидранта hydrant-assist
 valve **вентил притиска за ватрогасни**
хидрант
 ~ регулировки давления pressure-
 regulating valve **вентил за регулисање**
притиска
 ~ сброса давления pressure relief valve
сигурносни вентил за притисак
аварийный ~ alarm valve **алармни**
вентил
дренажный ~ drain valve **одводни**
вентил
дымовой ~ smoke valve **вентил за одвод**
дима
дыхательный ~ (*дыхательного*
прибора) breathing valve **вентил за**
дисање
запорный ~ flap valve, gate valve, shut-
 down valve, shut-off valve **вентил за**
исключење
нормально закрытый ~ stay-closed flap
нормално затворен вентил
нормально открытый ~ stay-opened
 flap **нормално отворен вентил**
обратный ~ check valve, non-return valve
неповратни вентил
предохранительный ~ relief valve
сигурносни вентил
управляющий ~ **спринклерной**
 системы deluge valve, deluge control
 valve **регулациони вентил прскалице**
 (*стабилног система*)

КЛАПАН

- шарнирный ~ clapper valve **вентил са клапном**
шаровой ~ globe valve, ball valve **клубасти вентил**
- класс class, rating **класа, разред, ниво**
~ огнетушителя extinguisher rating **класа апарата за гашење**
~ пожара class of fire **класа пожара**
~ пожарной опасности class of fire danger, fire hazard class **класа пожарне опасности**
сезонный ~ опасности (лесных пожаров) seasonal risk class **класа сезонског ризика**
тренировочный ~ training class **час обуке**
- классификация classification
класификација
~ горючих веществ classification of fuels **класификација горивих материја**
~ опасностей hazard classification **класификација опасности**
~ пожаров fire classification **класификација пожара**
~ потерь classification of losses **класификација губитака**
~ происшествий accident classification **класификација инцидента (незгода)**
~ рисков classification of risks **класификација ризика**
~ стихийных бедствий classification of natural disasters **класификација несрећа природног карактера**
~ ЧС classification of emergencies **класификација ванредних ситуација**
- клаустрофобия claustrophobia
клаустрофобија
- клетка:
лестничная ~ stairway enclosure, shaft, stair-well **степенишни простор**
незадымляемая лестничная ~ smoke-free stairway **степенишни простор, који се не задимљава**
- климат climate клима
дождливый ~ rainy climate **кишовита клима**
психологический ~ psychological climate **психолошка клима**
- ключ (инструмент) wrench, key, spanner **кључ (алат); (источник воды) spring**
извор воде
~ для головки всасывающего пожарного рукава suction wrench **кључ за усусна црева**
~ для рукавных соединений hose spanner, hose coupling spanner **кључ за спајање црева**
~ пожарного гидранта hydrant wrench **кључ за пожарни хидрант**
~ соединительной головки crescent wrench
- кнопка pushbutton **дугме**
~ аварийного останова emergency stop pushbutton **дугме за хитно заустављање**
~ управления control pushbutton **управљачко дугме**
- коалиция:
многонациональная ~ multinational coalition **мултинационална коалиција**
- код code код, шифра
~ химической идентификации chemical code **хемијски идентификациони код**
адресный ~ (в системах пожарной сигнализации) address code **адресни код**
козырёк (защитного шлема) peak **визир (заштитне кациге)**
- кокарда badge **кокарда**
металлическая ~ на фуражку metal cap badge **метална кокарда на кашкету**
- колебани/е vibration, shaking, variation, oscillation **вибрација, осцилација**
~я температуры temperature variation **температурна осцилација**
сильное ~е уровня моря intensive fluctuation of sea level **интензивно колебање нивоа мора**
- колен/о (лестницы) section, bend **секција, одељак**
~о лестницы ladder section **секција степеништа**
выдвижное ~о (пожарной лестницы) fly section **извлачива секција (ватрогасне лестве)**
- колесо wheel **точак**

зубчатое ~ gear зупчаник
 количество number, quantity, amount, count
 количина, број
 ~ биомассы (при оценке лесного пожара) biomass quantity количина биомасе
 ~ воды (для тушения пожара) amount of water количина воде
 ~ вызовов calls number, number of calls
 број позива
 ~ выходов number of exits количина излаза
 ~ госпитализированных number of hospitalized број хоспитализованих
 ~ жертв number of victims број настрадалих
 ~ койко-мест (в госпитале) bed capacity количина спаваћих места
 ~ пожарной нагрузки fire load amount количина пожарног оптерећења
 ~ пожаров fires number, number of fires број пожара
 ~ пострадавших casualty count број настрадалих
 ~ пропавших без вести number of missing број несталих
 ~ ЧС number of emergencies број ВС
 ~ эвакуируемых number of evacuees број земљотреса
 требуемое ~ пены (для тушения пожара) proper amount of foam одговарајућа количина пене
 коллектор manifold резервоар за сакупљања
 колодец pit, well бунар
 ~ гидранта hydrant pit отворени водозахват
 колокол (водолазный) hood ронилачко звоно; (сигнальный) chime, bell сигнално звоно
 водолазный ~ dive hood ронилачко звоно
 сигнальный ~ alarm bell сигнално звоно
 колонка:
 конвективная ~ buoyant plume, plume конвективно кретање

свободная конвективная ~ (над пламенем) unconfined plume свободно конвективно кретање
 колонна column стуб
 огнестойкая ~ fire resisting column ватроотпорни стуб
 команда crew, group, team, squad, company, brigade тим, група, одред, екипа
 ~ быстрого развёртывания rapid deployment team тим за брзо размештање
 ~, выезжающая по тревоге alarm company тим кој креће по аларму тим за хитне случајеве
 ~, занимающаяся восстановлением (при ЧС) recovery team тим за опоравак (након ВС)
 ~ первой очереди выезда (при ЧС) first response team први тим за реаговање
 ~ по обезвреживанию взрывных устройств bomb disposal team тим за депоновање експлозива
 ~ спасателей-добровольцев voluntary rescue team волонтерски спасилачки тим
 водолазная ~ diving team ронилачки тим
 добровольная пожарная ~ volunteer fire group, volunteer fire brigade добровољни ватрогасни тим
 муниципальная пожарная ~ public fire brigade општинска ватрогасна јединица
 объектовая пожарная ~ works fire brigade, plant fire brigade, industrial fire brigade индустријска ватрогасна јединица
 профессиональная пожарная ~ professional fire brigade професионална ватрогасна јединица
 частная пожарная ~ private fire brigade приватна ватрогасна јединица
 командир chief, boss, commander шеф, командир
 ~ вертолёта helicopter boss шеф посаде хеликоптера
 ~ отделения crew boss командир

КОМАНДИР

јединице
~ расчёта squad boss, foreman **вођа тима**
~ расчёта лесопожарной службы straw boss командир шумске ватрогасне екипе

комбинация combination **комбинација, спој**
~ опасных грузов combination of dangerous goods **комбинација опасних материја**

комбинезон (защитный) coverall, one-piece suit **комбинезон, једноделно одело заштитни** ~ protective coverall **заштитни заштитни комбинезон**

комиссар adjuster **комесар**
аварийный ~ (*при разборе страхового случая*) average adjuster **комесар за ванредне ситуације**

комиссия commission **група, комисија**
~ по управлению при ЧС emergency management commission **група за управљање ванредним ситуацијама**
Межведомственная ~ по предупреждению и ликвидации ЧС Interagency Commission for Disaster Management **Међуресорна група за управљање катастрофама**

комитет committee, board **комитет, одбор**
~ по выработке регламента пожарной безопасности fire safety steering committee **одбор за израду прописа за заштиту од пожара**
~ по ЧС emergency-related committee **комитет за ванредне ситуације**
~ пожарной охраны fire board **одбор ватрогасне службе**

коммуникации communications **комуникације, средства информисања**
разрушенные ~ disrupted communications **поремећене комуникације**

компактность compactness, density **компактност, густина, збијеност**
~ горючих материалов fuel compactness **компактност горива**
~ пострадавшего населения density of affected population **густина погођеног становништва**

компания company **фирма, компанија**
страховая ~ insurance **компания осигуравајућа кућа**

компенсация allowance, reimbursement, compensation **компенсација**

компетентность competence **надокнада, компензација**
управленческая ~ руководителя leader's organizational competence **организациона компетенција**
руководиоца

комплекс unit **комплекс**
мобильный диагностический ~ mobile diagnostic unit **мобиљни дијагностички комплекс**

комплект kit, outfit, pack, package, system, set, ensemble, assembly **комплет, сет, паковање, склоп**
~ индивидуальной защитной одежды individual protective clothing ensemble **комплет индивидуалне заштитне гардеробе**
~ первой помощи (*медицинской*) first-aid outfit **комплет прве помоћи**
~ связи газодымозащитника breathing apparatus communication set **комплет за комуникацију ватрогасаца за рад у задимљеним просторијама**
~ соединительных головок set of couplings **сет спојница**
~ спасательного снаряжения rescue kit **комплет спасилачког алата**
полевой ~ (*для действий при ЧС*) field kit **пољски сет (за радови током ВС)**

композит composite **композит, мешавина**
компонент component **саставни део, компонента**
~, **связанный с безопасностью** safety-related component **безбедносна компонента**

компрессор compressor **компресор**
~ высокого давления high pressure compressor **компресор високог притиска**
воздушный ~ air compressor **компресор за ваздух (за пуњење апарата за дисање)**

воздушный ~ дыхательного прибора breathing air compressor воздушный компрессор аппарата за дысање	консультаци/я consultancy консултација, саветовање
Конвенция по поиску и спасению на море Maritime Search and Rescue Convention Конвенција о трагању и спасавању на мору	~я по пожарной безопасности fire consultancy саветовање о пожарној безбедности
конвекция convection конвекција ~ под действием силы тяжести gravity-induced convection гравитациона конвекција	медицинские ~и с использованием телемедицинских технологий telemedicine телемедицина
принудительная ~ forced convection принудна конвекција	контакт contact контакт ~ с пламенем flame contact контакт с пламенем (<i>ватром</i>)
тепловая ~ heat convection топловна конвекција	визуальный ~ eye contact визуални контакт
кондиционирование conditioning климатизација	речевой ~ contact by speech контакт путем говора
~ воздуха air conditioning климатизација	контейнер container контејнер, посуда ~ с медицинским оборудованием medical container контејнер са медицинском опремом
конструкция construction, design, structure конструкција, пројектовање	продовольственный ~ food container контејнер за храну
~ для защиты от наводнения flood-protection structure конструкција за заштиту од поплава	складной ~ (<i>в т.ч. для топлива</i>) collapsible container склопиви контејнер
~ из негорючих материалов noncombustible construction незапальва конструкција	контраст: яркий ~ luminance контраст сјајности
~ лестницы ladder structure конструкција лестве	контрмер/а counter-measure контрамера, противмера
безопасная ~ safe design сигурна конструкција	~ы против бедствия disaster counter-measures противмере у случају катастрофе
деревянная ~ wood-frame construction дрвена конструкција	защитные ~ы (<i>при ЧС</i>) protective counter-measures заштитне контрамере
защищённая ~ protected construction заштићена конструкција	контролирование tracking праћење ~ ресурсов resource tracking праћење ресурса
огнестойкая ~ fire-resistant construction ватроотпорна конструкција	контроллер controller контролор главный ~ principal controller главни контролор
пожаробезопасная ~ fire-safety design конструкција заштићена од пожара	контроль/ь control; inspection, testing, surveillance, survey, monitoring; supervision, sensing, check-up контрола, инспекција, надзор, мониторинг
сейсмостойкая ~ earthquake-resistant construction, seismic resistant construction, earthquake-resistant design конструкција	~ь доступа (<i>в опасную зону – при ЧС</i>) control of access контрола приступа
отпорна на земљотрес	~ь загрязнения pollution control контрола загађења
консультант consultant, adviser конзултант, саветник	
~ по пожарной безопасности fire consultant саветник за заштиту од пожара	

КОНТРОЛЬ

~ь качества quality control **контрола**
кавалитета

~ь опасности возникновения пожара
fire risk control **контрола** риска од
появе пожара

~ь повреждений damage control
контрола повреда

~ь ситуации surveillance of the
situation, situation monitoring, monitoring
of situation **праћење** ситуације,
мониторинг ситуације

~ь состояния окружающей среды
monitoring of environment, environmental
monitoring **мониторинг** животне
средине

~ь состояния человека (*пожарного,*
спасателя – сигнал подаётся при
падении) deadman control **контрола**
здравственог стања

дистанционный ~ь (в т.ч. с
использованием авиации, спутников и
др.) remote sensing **контрола** на дальнуну

дозиметрический ~ь dosimetric control
дозиметријска **контрола**

медицинский medical control
медицинска **контрола**, лекарска
контрола

санитарный ~ь health surveillance
здравствени надзор

химический ~ь chemical monitoring
хемијска **контрола**

эпидемиологический ~ь epidemiological
surveillance, epidemiological control
емидемиолошка **контрола**

контур path, circuit, envelope **круг**, **оквир**,
обрис, **коло**

~ заземления grounding path,
counterpoise conductor **коло** уземљења

~ пламени flame envelope **оквир**
пламена

~ системы сигнализации signalling line
circuit **аларм** **круг**

аварийный ~ alarm circuit **хаваријски**
круг

заземлённый ~ earthed circuit **уземљени**
круг

дублирующий ~ подачи **аварийного**

сигнала repetitive alarm circuit
повнављајуће коло аларма

конфликт conflict **конфликт**, **сукоб**
военный ~ military conflict **војни**
конфликт

гражданский ~ civil conflict **грађански**
конфликт

национальный ~ national conflict
национални конфликт

религиозный ~ religious conflict **верски**
конфликт

концентрат concentrate **концентрат**
~ пенообразователя на водной основе
для получения плёнкообразующей пены
aqueous film forming foam **средство за**
успењење на бази воде које ствара пену
у танком филму

жидкий воздушно-пенный ~ air-foam
liquid concentrate **течни концентрат**
ваздушне пене

пенный ~ foam liquid **концентрат** **пене**

концентрация concentration, value
концентрација, **вредност**
~ вещества concentration of agent, agent
concentration **концентрација материје**
~ вредных веществ в атмосфере
выше предельно-допустимого уровня
concentration of harmful substances in the
atmosphere above the permissible level
концентрација штетних материја у
атмосфери изнад дозвољеног нивоа
~ газа gas concentration **концентрација**
газа

~ **горючего** fuel concentration
концентрација горивих материја

~ **дыма** smoke concentration
концентрација дима

~ **кислорода** oxygen concentration
концентрација кисеоника

~ **окислителя** oxidizer concentration
концентрација оксиданата

~ **раствора** пенообразователя
concentration ratio of a foam solution
концентрација раствора за пену
допустимая ~ allowable concentration
дозвољена концентрација
критическая ~ critical concentration

критична концентрација
 минимальная ~ огнетушащего
 вещества peak value of extinguishing
 agent минимум концентрације
 средства за гашење пожара
 огнетушащая ~ extinguishing
 concentration концентрација потребна
 за гашење
 стехиометрическая ~ stoichiometric
 concentration стехиометријска
 концентрација
 концепция conception, concept, idea
 концепт, идеја
 ~ пожарной безопасности fire safety
 idea концепт пожарне безбедности
 ~ предотвращения пожара fire
 prevention idea концепт за превенцију
 пожара
 ~ риска concept of risk концепт ризика
 ~ уменьшения риска бедствия concept
 disaster risk reduction концепт за
 смањења ризика од катастрофа
 ~ устойчивости (при ЧС) concept of
 sustainability концепт одрживости
 координатор coordinator координатор
 ~ действий при ЧС emergency
 coordinator координатор за хитне
 случајеве
 ~ операции при тушении пожара fire
 suppression coordinator координатор
 акције за гашење пожара
 ~ по вопросам безопасности safety
 coordinator координатор за безбедност
 ~ по обеспечению связи communications
 coordinator координатор за везу
 ~ противопожарных мероприятий fire
 coordinator координатор за заштиту од
 пожара
 ~ спасательных работ rescue
 coordinator координатор спасилачке
 акције
 ~ поисково-спасательных работ
 coordination of SAR activities
 координатор акције претраге и
 спасавања
 коридор corridor, passageway, hallway
 ходник, коридор

~ мира (для беженцев; поставки
 гуманитарной помощи и др.) corridor
 for peace пут мира за избеглице
 задымленный ~ smoke-filled hallway
 задымљен ходник
 защищённый ~ (для эвакуации)
 protected corridor заштићен ходник
 тупиковый ~ semi-enclosed corridor
 слепи ходник
 эвакуационный ~ egress corridor, escape
 corridor ходник за евакуацију
 коробка:
 ~ противогАЗа canister канистер
 соединительная ~ junction box разводна
 кутија
 корпус body; (напр., пожарного
 гидранта) barrel рам, тело
 модульный ~ modular body модуларни
 рам
 Российский ~ спасателей Russian
 Rescue Corps Руски спасилачки корпус
 корректировка adjustment корекција
 ~ страховой суммы adjustment of sum
 insured корекција накнаде осигурања
 костюм suit, gear одело
 ~ для защиты от нефти и масел petrol-
 oil-lubricant protective suit заштитно
 одело за рад са нафтом и уљем
 ~ для защиты от ядерных,
 бактериологических и химических
 факторов NBC suit одело за заштиту
 од нуклеарних, бактериолошких и
 хемијских фактора
 ~ теплозащитный костюм (для
 работы в зоне пожара) fire proximity
 suit, fire entry suit одело за заштиту од
 топлоте и пламена
 водолазный ~ diving suit ронилачко
 одело
 защитный ~ для работы с вредными
 веществами hazardous materials
 protective suit заштитно одело за рад са
 опасним материјалима
 пожарный ~ fire suit, fire fighter suit
 борбено одело ватрогасаца
 теплоотражательный ~ (защитный)
 reflective suit одело за рефлексно

КОСТЮМ

- одбијање топлоте
химзащитный ~ chemical protection suit,
chemical splash suit одело за хемијску
заштиту
- коэффициент factor, coefficient, ratio
фактор, коефицијент, однос
~ излучения emissivity коефицијент
коэффициент зрачења
~ конвективной теплопередачи
convective heat transfer coefficient
коэффициент конвективног преноса
топлоте
~ поглощения extinction coefficient
коэффициент преузимања
~ температурного расширения
coefficient of thermal expansion
коэффициент термичког ширења
~ теплопередачи heat transfer coefficient
коэффициент преноса топлоте
~ теплопроводности thermal
conductivity, thermal diffusivity
коэффициент топлотне проводливости
- кран (*гидравлический*) plug, valve, spindle;
crane дизалица, кран (*хидраулични*)
~ пожарного стояка standpipes
single head ватрогасна хидраулична
дизалица
колёсный подъёмный ~ wheel mounted
crane дизалица на точковима
подъёмный ~ crane дизалица
пожарный ~ fire plug ватрогасна
дизалица
- краска paint боја
огнезащитная ~ flame protected paint,
intumescent paint ватроотпорна боја
светоотражающая ~ luminous paint
рефлектујућа боја
- Красный Крест Red Cross Црвени Крст
- кратность expansion проширење,
експанзија
~ воздухообмена air exchange expansion
брзина проширења ваздуха
~ пены expansion ratio of a foam, foam
expansion степен експанзије пене
- кривая curve крива
~ «концентрация - время»
concentration-time curve крива
- „концентрација - време“
~ пожарного риска fire risk curve крива
пожарного ризика
~ «расход – давление» для насоса pump
characteristic curve крива „проток –
притисак“ за пумпу
~ температурно-временная ~
temperature-time curve крива
„температура - време“
- кризис crisis, collapse криза
~ при бедствии disaster crisis криза
изазвана несрећом
~ из-за пожара fire crisis криза изазвана
пожаром
гуманитарный ~ humanitarian crisis
хуманитарна криза
продовольственный ~ food crisis
прехрамбена криза
экологический ~ ecological crisis
еколошка криза
экономический ~ economic collapse
економска криза
- критери/и criterion критеријум
~и безопасности safety criterion
критеријум безбедности
~и воспламеняемости criterion for
flammability критеријум запаливости
~и защиты criterion of protection
критеријум заштите
~и качества quality criterion критеријум
квалитета
~и несущей способности «R» (*для
строительных конструкций*) load-
bearing criterion “R” критеријум
носивости „R“
~и риска risk criterion критеријум
ризика
~и теплоизолирующей способности
«I» (*для строительных конструкций*)
insulation criterion “I” критеријум
топлотне изолације «I»
~и целостности «E» (*для строительных
конструкций*) integrity criterion “E”
критеријум интегритета “E”
~и ЧС criterion for emergency
критеријум ВС
- кромка edge ивица, руб, обод

выжженная ~ (лесного пожара) burned-out edge
 ивица изгорелих површина
 горящая ~ (лесного пожара) burning edge
 горућа ивица
 рабочая ~ (инструмента) blade
 радна ивица
 кронштейн bracket
 држач
 ~ крепления огнетушителя extinguisher
 bracket држач апарата за гашење
 крошение (материала при высокой температуре) crumbling
 трошење (материјала услед високих температура)
 круг:
 спасательный ~ ringbuoy, lifebuoy
 појас за спасавање
 крушение/e wreck, crash situation, crash, collapse
 рушење, колапс, судар
 ~е автотранспорта vehicle crash
 саобраћајна незгода
 ~е самолёта air crash, aircraft crash, airplane crash, aviation crash
 авионска несрећа
 железнодорожное ~е railway crash, train derailment
 железничка несрећа
 крыльчатка (рабочее колесо) impeller
 радно коло
 ~ насоса pump impeller
 радно коло пумпе
 крыш/a roof
 кров
 ~ кабины (автомобилia) cab roof
 кров кабине
 огнестойкая ~ fire resisting
 кров ватроотпорни кров
 плоская ~ flat roof
 раван кров
 скатная ~ pitched roof
 кров с нагибом
 крышка cap
 поклопац
 ~ люка смотрового колодца manhole
 поклопац отвора на бунару
 культура culture
 култура
 ~ безопасности safety
 култура безбедносна култура
 ~ предотвращения (напр., ЧС) culture of prevention
 култура превенције (напр., ВС)

курение smoking
 пушење ◊ ~ запрещено smoking prohibited
 забрањено пушење
 курить to smoke
 пушити ◊ не ~ no smoking
 не пушити
 курс:
 ~ обучения по оказанию первой помощи (медицинской) first aid course
 курс прве помоћи
 ~ы пожарных firefighters courses
 курсеви обуке за ватрогасце
 международные ~ы спасателей international rescuer courses
 меѓународни спасилачки курс обуке
 учебные ~ы по исследованию пожаров fire investigation courses
 курсеви обуке за истраживање пожара
 учебные ~ы по противопожарному регулированию fire management training courses
 курс за руководиоце гашења пожара
 учебный ~ по опасным материалам hazardous materials curriculum
 наставни курс за рад са опасним материјама
 куртка jacket, coat
 јакна, капут
 ~ со специальной нанесённой маркировкой specially marked jacket
 маркирана јакна
 брезентовая защитная ~ canvas protective coat
 платнени заштитни капут
 защитная ~ protective jacket
 заштитна јакна
 пожарная ~ firecoat
 пожарна јакна
 ватрогасна јакна
 кухня kitchen
 кухиња
 передвижная ~ mobile kitchen
 покретна кухиња
 полевая ~ field kitchen
 польска кухиња
 полевая ~ на прицепе trailer-mounted field kitchen
 польска кухиња на приколици

лаборатория

Л

лаборатория laboratory лабораторија

биохимическая ~ BC-lab биохемијска лабораторија

испытательная пожарная ~ fire research laboratory, fire research station, fire investigation unit, fire-testing agency лабораторија за истраживање пожара химическая ~ C-lab хемијска лабораторија

лаваин/а avalanche лавина

~а огня fire avalanche ватрена лавина комбинированная ~а (снег, камни и др.) combination avalanche комбиниована лавина

снежная ~а snow avalanche снежна лавина

лагерь camp камп

~ беженцев refugee camp избеглички камп

~ пожарных (при тушении лесного пожара) fire camp камп за ватрогасце (током гашења шумског пожара)

~ спасателей rescuers camp спасилачки камп

базовый ~ base camp базни камп

палаточный ~ tent camp шаторски камп

лаз tunnel тунел

пожарный ~ tunnel escape пожарни тунел

лазер laser ласер

импульсный ~ impulse laser импулсни ласер

лампа torch, lamp лампа, силица

~ для подводных работ underwater torch подводна лампа

паяльная ~ blow torch, blow lamp, blowlamp лампа за лемљење

лебёдка/а winch, hoist витло

барabanная ~а drum winch витло са бубњем

механическая ~а mechanical winch механичко витло

пневматическая ~а pneumatic winch пневматско витло

ручная ~а hand operated winch, manual winch, come-a-long ручно витло

легковоспламеняемость ease of ignition велика запаљивост

ледник glacier ледник, глечер

ледовая обстановка ice conditions ледени услови

лекарство drug лек

лента tape трака

светоотражающая ~ (на защитной одежде для улучшения видимости и распознавания) retro-reflective tape рефлектујућа трака

лестница/а (обычно приставная) ladder лестве; (стационарная) stairs, stairway степенниште

~а в лестничной клетке enclosed stairway ограђено степенниште

~а на поворотной платформе turntable ladder ротирајуће лестве

~а с подпором воздуха (незадымляемая) pressurized stairway, protected stairway степенниште са надпритиском воздуха аварийная пожарная ~а fire escape stairway пожарне степеннице (хаваријске)

автомеханическая ~а aerial ladder, aerial аутомеханичке лестве

внутренняя ~а internal stairway унутрашње степеннице

выдвижная ~а (пожарная) extension ladder склапајуће лестве

наружная пожарная ~а exterior fire escape спољне степеннице

переносная ~а portable ladder преносиве мердевине

пожарная ~а fire ladder, emergency stairway, emergency stairs, fire escape stairs пожарне степеннице

прицепная пожарная ~а tiller aerial ladder apparatus пожарне лестве на приколици

трёхколенная ~а three-section ladder троделне лестве

эвакуационная ~а evacuation stairs, evacuation stairway; (используется в здании постоянно) accomodation

stairway степеннице за евакуацију
 лестница-штурмовка hook ladder, pompier
 ladder лестве кукаче
 ливень rainfall јака киша
 ликвидация:
 ~ пожара complete extinguishment, full
 extinguishment, total extinguishment
 елиминисање узрока пожара
 ~ ЧС emergency response елиминисање
 ВС
 линемёт line thrower, line gun, line throwing
 gun баџач линија (*ужета*)
 линия (*рукавная; подачи воздуха и др.*)
 line линија ◊ присоединение рукавной
 линии close the line прикључак црева
 ~ аварийной связи emergency line
 линија за хитне случајеве
 ~ атаки (*для тушения пожара*) attack
 line линија напада
 ~ высокого давления high-pressure line
 линија високог притиска
 ~ международной связи international
 line of communications линија
 међународних комуникација
 ~ низкого давления low-pressure line
 линија ниског притиска
 ~ связи line of communications,
 communications link линија
 комуникације
 ~ телефонной пожарной связи fire
 telephone line пожарна телефонска
 линија
 всасывающая рукавная ~ suction line
 усисна линија (*црева*)
 высоковольтная ~ high-voltage line
 високоволтна линија
 горячая ~ (*для связи*) hot line, hotline
 врућа телефонска линија
 магистральная рукавная ~ trunk line,
 main line магистрална линија, главна
 линија
 напорная рукавная ~ pressure line,
 discharge hoseline потисна линија
 рукавная ~ hose system, hose stretch,
 hoseline линија пожарних црева
 электрическая ~ под напряжением live
 electric line струјна линија под напоном

лист list, board списак, листа
 ~ телефонов сотрудников аварийных
 служб phone list of emergency personnel
 списак бројева телефона особља
 хитних служби
 ~ типов опасностей list of hazards types
 списак постојећих опасности
 ~ трудовых ресурсов (*количество и
 квалификация*) manpower list списак
 људства
 асбестовый ~ asbestos board азбестна
 плоча
 опросный ~ готовности preparedness
 checklist контролна листа
 приправности
 литература literature литература
 ~ по противопожарной защите fire
 protection literature литература из
 области заштите од пожара
 лифт lift, elevator лифт
 ~ с ручным управлением manual lift
 лифт са ручним управљањем
 пожарный ~ (*только для доступа
 пожарных при ЧС*) fire lift, fire fighting
 lift, fire elevator ватрогасни лифт
 лицензия license лиценца, дозвола
 ~ на работы по пожарной безопасности
 fire activities license лиценца за
 обављање послова организовања
 заштите од пожара
 ~ пожарной части на право
 использования средств и частот
 радиосвязи fire brigade radio license
 дозвола ватрогасне службе за
 коришћења радио комуникационих
 средства и радио-фреквенција
 лиц/о: ◊ поддерживать жизни выживших
 ~ (*при ЧС*) to sustain the lives of survivors
 одржавати живота преживелих;
 спасать жизни выживших ~ (*при ЧС*)
 to save the lives of survivors спасавати
 живота преживелих
 ~о, оказывающее первую помощь
 (*медицинскую*) first-aid giver, first aider
 пружалац прве помоћи
 ~о, оказывающее помощь при ЧС
 emergency care-giver пружилац помоћи

ЛИЦО

током ВС

~о, ответственное за аварийные работы emergency marshal лице одговорно за хаваријске радови

~о, ответственное за пожарную безопасность fire safety manager, fire marshal лице одговорно за противопожарну заштиту

~о, принимающее решение decision-maker доносилац одлука

~о, пропавшее без вести missing person нестало лице

~о с ограниченными физическими возможностями disabled person особа ограничених физичких могућности

должностное ~о противопожарной службы fire official, fire service official службеник ватрогасне службе

застрахованное ~о insured person осигурано лице

инфицированное ~о infected individual инфицировано лице

ответственное ~о marshal одговорно лице

официальное ~о official званичник

пострадавшее ~о injured person настрадало лице

личность identity идентитет

~ пострадавшего victim's identity идентитет настрадалог

ловушк/а trap замка, клопка ◇ оказавшийся в ~е (напр., в завале)

trapped заробљени

психологическая ~а psychological trap психолошка клопка

смертельная ~а (особенности конструкции здания, из которого невозможна эвакуация при пожаре)

lethal death trap смртна клопка

логистика logistics логистика

~ при оказании массовой помощи mass care logistics тријажа

лодка boat чамац

надувная ~ inflatable boat чамац на надување

спасательная ~ rescue boat спасилачки чамац

лозоходец dowsing радиестезиста

~, работающий по карте map dowsing радиестезист који ради на мапи

лозоходство (для поиска воды, пострадавших в завалах и др.) biolocation, dowsing радиестезија

локализация localization, stabilization локализација, стабилизација

~ пожара fire stabilization локализација пожара

~ происшествия incident stabilization локализација незгоде

лом bar, crowbar шипка, полуга

ломкость fragility крхкост

лопата shovel лопата

пожарная ~ fire shovel ватрогасна лопата

лоток tray, ramp, slide послужавник, рампа, клизач

надувной ~ (спасательный) inflatable ramp рампа на надување

спусковой эвакуационный ~ sliding tray клизач за евакуацију

льгота allowance бенефиција, олакшица

~ на налог (напр., для противопожарной службы) tax allowance пореска олакшица

люд/и people људи ◇ защититъ ~ей (при ЧС) to protect people да заштити људе

~и в опасности people at risk, people in danger људи у ризику, људи у опасности

~и, нуждающиеся в гуманитарной помощи people in need of humanitarian assistance људи којима је потребна хуманитарна помоћ

~и, подвергшиеся психологическому шоку people affected psychologically људи у психолошком шоку

~и, укрытые в сооружениях (при ЧС) people sheltered in facilities људи смештени у објектима

пострадавшие ~и affected people настрадали људи

люк (аварийный) hatch, vent, manhole, panel отвор, шахт

~ к электрическим кабелям electricity manhole шахт за струју

~ на крышу для спасения roof hatch
отвор на крову за спасавање
~ смотрового колодца sewer manhole
поклопац канализационог шахта
аварийный ~ hatch escape отвор за
эвакуацију
аварийный эвакуационный ~
emergency hatch, escape hatch отвор за
эвакуацију
вентиляционный ~ ventilation hatch,
vent вентиляциони отвор
дымовой ~ smoke vent отвор за дим
спасательный ~ kick-out panel отвор за
спасавање

люлька platform платформа
рабочая ~ working platform радна
платформа

магистраль

М

магистраль trunk, main, line, manifold
магистрала, линија

~ жизнеобеспечения (для подачи воды, электроэнергии и др.) lifeline линија
за одржавање живота (за снабдевање
водом, струјом, итд.)

~ подачи воды water main водоводна
линија

~ подачи пены foam trunk линија за
снабдевање пене

~ подачи порошка powder trunk линија
за снабдевање прахом

гидравлическая ~ hydraulic main
хидраулична црева

заполненная водой ~ wet main цевовод
напуњен водом

сухая ~ (без воды) dry main сува линија
(без воде)

магнитуда (единица измерения силы ЧС)
magnitude магнитуда

~ землетрясения earthquake magnitude
магнитуда земљотреса

маломерные суда boat yacht чамац јахта
манекен (для тренировок) manikin
манекен

тренировочный ~ (для отработки
приёмов спасания при ЧС) test
mannequin, training manikin манекен за
тестирање, лутка за обуку

мановакуумметр compound gauge мерач
за вакуум

манометр air gauge, manometer, pressure
gauge, air gage, pressure gage манометар
погружаемый в воду ~ submersible
pressure gauge, submersible pressure gage
подводни манометар

мансарда cockloft таван, поткровље

марка grade марка

~ пены foam grade марка пене

биологическая ~ biomarker биолошка
марка

маркировка marking, placarding
маркирање, обележавање

~ мест опасности hazard marking
обележавање опасности

~ мест установки гидрантов hydrant
marking обележавање хидранта

~ на каске helmet marking обележавање
шлема

~ оборудования equipment marking
маркирање опреме

идентификационная ~ identification
marking маркирање циљем

идентификације

светоотражающая ~ reflective marking
рефлективно маркирање

марш march марш, ходање
лестничный ~ stairs, stairway газни део
степеништа

маршрут route, path рута, стаза

~ патрулирования patrol path патрулна
стаза

~ перевозки радиоактивных отходов
nuclear waste shipment route рута за
превоз нуклеарног отпада

~ подъезда к месту пожара route of
travel into the fire area рута за долазак на
пожар

~ пожарного патруля fire patrol route
стаза ватрогасне патроле

~ эвакуации route of evacuation рута
эвакуације

альтернативный ~ alteration route
алтернативна рута

запасной ~ эвакуации alternate escape
route изменена рута

маска (защитная) mask маска ◊ с одетой
маской masked маскиран, са маском;

со снятой ~ой (дыхательной) unmasked
без маске, скинути маску

защитная ~а на случай ЧС emergency
incident protective mask заштитна маска
за хитне случаје

кислородная ~а (для оказания
медицинской помощи) oxygen mask
маска за кисеоник

лицевая ~а (дыхательного аппарата)
face mask, facemask маска за лице

лицевая ~а автономного дыхательного
аппарата SCBA facemask СЦБА маска

фильтрующая ~а filter mask маска са
филтером

масло oil уље ◊ не пропускающий ~ oil-tight непропустан за уље
негорючее ~ unfired oil незапальиво уље
маслопровод oil line уљевод
масса mass маса

критическая ~ (напр., для начала реакции) critical mass критична маса
насыпная ~ bulk weight запреминска тежина, запреминска маса

массаж massage масажа
~ сердца cardiac massage масажа срца
масс-спектрометр mass spectrometer
масени спектрометар
мастерская:

передвижная ремонтная ~ service truck
покретна сервисна радионица

масштаб volume, level, size, extent, quantity; scale обим, ниво, величина, скала
~ бедствия scale of disaster размере катастрофе

~ возникшей ЧС scale of actual emergency размере реалне ВС

~ затопления flooding quantity размере поплаве

~ наводнения extent of flood(ing), flood extent размере поплаве

~ пожара level of fire величина пожара

~ прогнозируемой ЧС scale of expected emergency размере очекиване (прогнозиране) ВС

материал material, product материјал, производ

~ы для отделки стен wall-finish materials материјали за завршну обраду зидова

~ поверхности surface material материјал за површину

~ пожарного рукава hose material материјал ватрогасног црева

безопасный ~ non-hazardous material безопасан материјал

воспламеняющийся ~ flammable material, ignitable material запальиви материјал

горючий ~ combustible material запальиви материјал

запрещённый ~ (к применению, транспортировке, хранению) forbidden

material забрањен материјал
защитный ~ (напр., для защитной одежды) barrier material заштитни материјал

изолирующий ~ insulating material
изолациони материјал

композиционный ~ composite material
композитни материјал

негорючий ~ non-combustible material
незапальиви материјал

огнезащитный ~ fire retardant, flame retardant ватроотпорни материјал

огнеупорный ~ refractory ватростални материјал

опасные ~ы dangerous goods, hazardous goods, hazardous materials опасни материјал

перевязочный ~ dressing material, bandage, dressing материјал за облагање

пиротехнический ~ pyrotechnic material пиротехнички материјал

полимерный ~ polymer material полимерни материјал

радиоактивные ~ы radioactives радиоактивни материјал

расплавленный ~ molten material растопљени материјал

руководящие ~ы guidelines материјал за руководиоца (вођу)

строительный ~ building material грађевински материјал

теплоизоляционный ~ thermal insulation material термоизолациони материјал

токсический ~ toxic material токсични материјал

трудновоспламеняемый ~ low-flammable material слабо запальив материјал

маховичок wheel точак

~ с рукояткой (напр., для поворота платформы лестницы) hand wheel

точак са рукохватом за окретање

мачта mast, tower јарбол, стуб

быстроразворачиваемая ~ (для радиосвязи при ЧС) fast-erecting mast јарбол који се брзо подиже

телескопическая ~ с прожектором

мачта

заливающего света telescopic flood lighting mast телескопски јарбол са рефлектором, стуб са рефлектором машин/а machine возило, камион
~а скорой медицинской помощи ambulance возило хитне помоћи землеройная ~а earth-moving machine машина за земљане радове мочная ~а washer машина за прање мусороуборочная ~а garbage truck камион за смеће поливальная ~а (может использоваться для доставки воды на пожар) street flusher камион за заливање рукавомочная ~а hose washer машина за прање ватрогасних прева маяк (сигнальный) beacon, light светионик, рефлектор, лампа, фар, светло
~ на случай бедствия distress beacon светло за случај незоде опознавательный проблесковый ~ (специального автомобиля) identification lamp трепћући идентификациони рефлектор плавающий ~ floatation beacon плутајући светионик проблесковый ~ flash light, flash-light трепћући светионик спасательный ~ rescue beacon спасилачки светионик
медикамент medicament лек медицина medicine медицина ~ катастроф medicine of disasters, disaster medicine медицина катастрофе альтернативная ~ alternative medicine алтернативна медицина профилактическая ~ preventive medicine превентивна медицина традиционная ~ conventional cine традиционална медицина медсестра nurse медицинска сестра
~ скорой помощи emergency nurse медицинска сестра за хитне случајеве мембрана diaphragm, disk мембрана переговорная ~ (маски дыхательного

аппарата) speech diaphragm говорна мембрана предохранительная~, разрывающаяся при превышении давления bursting disk, pressure release disk, pressure-restricting disk сигурносна мембрана која пуца кад порасте притисак меморандум memoranda меморандум ~ взаимопонимания memoranda of understanding меморандум о разумевању менеджмент management менаџмент, управљање ~ катастроф disaster management менаџмент управљања катастрофама мер/а measure, procedure; extent мера, поступак ◇ принять ~ы предосторожности to take precautionary measures да предузме мере предосторожности ~ы безопасности safety measures мере безбедности ~ы борьбы с пожаром fire procedures мере заштите од пожара ~ы гражданской обороны civil defence measures мере цивилне заштите ~ы защиты protective measures мере заштите ~ы первой помощи (медицинской) first aid measures мере прве помоћи ~ы по спасению имущества salvage measures мере за спасавање ~ы пожарной безопасности fire safety measures, fire precautions мере безбедности на пожару ~ы предосторожности precautionary measures, prevention measures, prophylactic measures, safeguarding, precautions, caution превентивне мере ~ы противопожарной защиты fire protection measures мере противпожарне заштите ~ы радиационной защиты radiation protection measures мера радиационе сигурности временные ~ы interim measures

привремене мере
профилактические ~ы precautionary measures, prevention measures, prophylactic measures **превентивне мере**
экономические ~ы economic measures **экономске мере**
мероприяти/e work, activity, affair, measure, event; procedure; arrangement **активност,**
догађај, деловање
~я, осуществляемые после ЧС post-emergency activities **активности након ванредне ситуације**
~я по спасению (*при ЧС*) rescue activities **спасилачке активности**
~е, сопряжённое с риском risky event **активност повезана са ризиком**
безопасное ~е safe event **безбедан догађај**
гуманитарное ~е humanitarian affair **хуманитарна активност**
защитные инженерные ~я protective engineering **активности заштитног инжењеринга**
эвакуационные ~я evacuation measures **евакуационе активности**
мерцание flicker треперење
~ пламени flame flicker, flame oscillation **треперење пламена**
местность area, terrain **подручје, терен**
опасная ~ hazardous terrain **опасан терен**
труднодоступная ~ not easily accessible **area тешко приступачан терен**
мест/o place, area, station, site, scene, location, terminal; seat, ground **локација, место**
~о базирования аэромедицинского подразделения aeromedical staging location **место базирања ваздухопловне медицинске јединице**
~о бедствия location of disaster, disaster site **место катастрофе**
~о возникновения пожара fireplace **место пожара**
~о дислокации пожарного депо fire station location **локација ватрогасних станица**

~о дислокации противопожарной службы fire service location **локација ватрогасне службе**
~о для курения smoke area **место за пушење**
~о сбора (*для эвакуации*) assembly area, rendezvous point **место окупљања**
~о установки огнетушителя extinguisher location **место постављања апарата за гашење пожара**
~о установки спринклера sprinkler location **место за сплинклер инсталацију**
~о хранения пожарного инвентаря fire point **место складиштења ватрогасне опреме**
~о ЧС scene of emergency, emergency scene **место ВС**
безопасное ~о safe location, place of safety, safe site **безбедно место**
метод method, technique **метода, техника**
~ анализа опасности hazard analysis **метода анализе опасности**
~ атаки (*на лесной пожар*) method of attack **метода напада**
~ диагностики detection method **метода дијагностике**
~ испытания нагретой проволокой glow-wire test method **метода испитивања ужареном жицом**
~ оценки работоспособности work capacity evaluation **метода оцењивања радне ефикасности**
~ сбора данных data collection **метода прикупљања података**
~ тушения пожара fire control method, fire fighting method, method of extinction **метода гашења пожара**
методика methodology **методологија**
~ оценки пожарного риска fire risk assessment methodology **методологија процене пожарног ризика**
~ оценки потерь loss estimation methodology **методологија за процену штете (зубитака)**
~ противопожарной защиты fire protection methodology **методологија за**

МЕТОДИКА

защиту од пожара
механизм mechanism, machine, gear
механизм, машина ◊ поднимать
с помощью подъёмного ~а to hoist
подизање са дизалицом
~ бедствия mechanism of disaster
механизм несреће
~ выдвижения (лестницы) extension
mechanism механизм за излучење
~ горения combustion mechanism
механизм сагоревања
~ открывания двери door-opening
mechanism механизм отварања врата
~ подъёма автолестницы aerial ladder
mechanism механизм за подизање
ауто-лестава
~ спуска (напр., при спасении из
высотного здания) launching mechanism
механизм спуштања
поворотный ~ rotating mechanism
обртни механизм
подъёмный ~ hoist, lifting gear
механизм за подизање
механик-водитель driver operator возач –
механичар
~ автостерны driver-pump operator
возач – оператор аутоцистерне
~ трактора tractor operator возач –
оператор трактора
меш/ок bag цак ◊ закрываемый ~ками
с песком (при разрушении дамбы от
наводнения) sandbagged покривен
цакама песка (у случају уништења
броне поплавом)
~ок с песком sandbag цак песка
дыхательный ~ок rebreathing bag, airbag
ваздушни јастук
спальный ~ок sleeping bag спасилачки
јастук
мини-госпиталь mini-hospital мини
болница
миграция migration миграција
~ животных migration of animals, species
migration миграција животиња
быстрая ~ (одна из причин ЧС) rapid
migration брза миграција (током ВС)
вынужденная ~ людей forced migration

of people присилна миграција људи
микроорганизм microorganism
микроорганизм
болезнетворный ~ pathogen(e) патоген
микроорганизм
патогенный ~ pathogen(e) патоген
микроорганизм
микрофон mouthpiece, microphone, phone
микрофон
~ в защитной маске mask microphone
микрофон у заштитној маски
мина mine мина
неразминированная ~ uncleared mine
неочищена мина
минимизация minimization
минимизирање, смањење
~ потерь minimization of losses
минимизирање губитака
миноискатель mine detector мински
детектор
миротворец peacemaker миротворац
миссия mission мисија ◊ закончить
~ю помощи to finish a relief mission
завршити мисију помоћи
~я помощи при бедствии disaster relief
mission мисија помоћи у катастрофама
~я гуманитарной помощи humanitarian
relief mission мисија хуманитарне
помоћи
совместная ~я joint mission заједничка
мисија
многообразие multitude многоструко
~ рисков multitude of risks, risk landscape
многоструки ризици мобилизация
mobilization, mobilizing мобилизација
~ дополнительных ресурсов
mobilization of additional resources
мобилизација додатних ресурса
~ сил гражданской обороны civil
defence mobilization мобилизација
јединица цивилне заштите
полная ~ full mobilization потпуна
мобилизација
моделирование modeling, simulation
моделирање, симулација
~ пожара fire modeling, fire simulation
симулација пожара

~ последствий consequence modeling	молниезащита lightning protection
моделирање последица	громобранска заштита
~ ЧС emergency modeling моделирање	молниеотвод down conductor, lightning conductor громобран
ВС	~ на крыше roof conductor громобран на крову
~ эвакуации evacuation modeling	молниеприёмник lightning protection mast, air terminal громобран
моделирање евакуације	~ на крыше roof air terminal громобран на крову
имитационное ~ simulation modeling	~ на трубе chimney air terminal громобран на цеви
симулационо моделирање	отдельно стоящий ~ free standing air terminal отвојено стојећи громобран
компьютерное ~ пожара computer fire simulation	молния lightning муња, гром шаровая ~ ball of fire, fireball кугличаста муња, лоптаста муња
рачунарска симулација пожара	молоток hammer молот, чекић
ситуационное ~ situational modeling	пневматический отбойный ~ jack hammer, pneumatic drill чекић за пнеумацко лимљење
моделирање ситуације	электрический отбойный ~ electric hammer електрични чекић
численное ~ пожара numerical fire modeling	мониторинг monitoring мониторинг, праћење
нумеричко моделирање пожара	~ дистанционный remote monitoring даљински мониторинг
модель model, simulation модел	~ лесных пожаров forest fire monitoring мониторинг шумских пожара
~ климата climate model климатски модел	~ обстановки monitoring of the situation мониторинг ситуације
~ обеспечения безопасности safety model	~ пожара fire monitoring праћење пожара
сигурносни модел	~ пожарной безопасности fire safety monitoring мониторинг пожарне безбедности
~ оценки разрушения damage assessment model	~ ЧС emergency monitoring мониторинг ВС
модел за процену штете	космический ~ spatial monitoring космички мониторинг
~ оценки риска model of risk assessment	непрерывный ~ continuous monitoring непрерывани мониторинг
модел за процену ризика	морозостойкость cold resistance отпорност на хладноћу
~ развития пожара fire growth model	мост bridge мост
модел развоја пожара	воздушный гуманитарный ~ humanitarian air bridge хуманитарни
~ эвакуации evacuation model модел евакуације	
вероятностная ~ probabilistic model	
модел вероватноће	
компьютерная ~ computer model	
рачунарски модел	
математическая ~ пожара mathematical fire model	
математички модел пожара	
трёхмерная ~ three-dimensional model	
тродимензионални модел	
модуль module модул	
~ пожарной сигнализации fire alarm module	
модул за дојаву пожара	
госпитальный пневмокаркасный ~ hospital's inflatable module	
болнички модул на надување	
медицинский ~ medical module	
медицински модул	
надувной ~ inflatable module модул на надување	

МОСТ

воздушный мост
понтонный ~ boat bridge, float bridge, floating bridge **плутајући мост, бродски мост**
разрушенный ~ damaged bridge
оштећен мост
мостик sheet, bridge **мост**
временный переходной ~ flying shore
привременный мост
рукавный ~ trenching sheet, hose bridge, hose ramp **мост са отворима за увођење каблова**
мотивация motivation **мотивација**
~ **поджога** motivation for arson
мотивација за подметање пожара
~ **труда** labour motivation **радна мотивација**
мотопомпа motor pump **моторна пумпа**
передвижная ~ trailer pump **мобилна пумпа**
переносная ~ portable motor pump
переносива моторна пумпа
плавающая ~ floatable pump **плутајућа пумпа**
мотоцикл motorcycle **мотобајк, мотоцикл**
~ **скорой медицинской помощи**
ambulance motorcycle **мотоцикл за хитну помоћ**
пожарно-спасательный ~ fire-rescue motorcycle **ватрогасно-спасилачки мотоцикл**

мощность capability, power, force, capacity
снага, моћ, сила, капацитет
~ **воспламенения** flaming force **ватрена моћ**
~ **излучения** emissive power **снага зрачења**
~ **источника зажигания** power of ignition source **снага извора палења**
гидравлическая ~ hydropower
гидраулична снага
дополнительная ~ extra power **додатна снага**
мусор refuse, garbage, rubbish, litter, debris
отпад, смеће, остаци, ђубре **разобрать**
~ to litter **сортирати смеће (отпад)**
~ **при наводнении** flood debris **остаци од поплава**
горючий ~ combustible refuse, flammable rubbish **запалив отпад**
летающий ~ (при урагане, циклоне и др.) flying debris **летећи отпад**
мусоропровод trash line, waste chute **канал за отпад, цевза отпад**
муфта faucet, coupling **спојница, адаптер**
переходная ~ adapter **прелазни адаптер**

Н

наблюдатель observer; look-out, lookout man, watcher, watchman; (*за погодой*) spotter **посматрач, стражар, чувар**
 ~ на наблюдательной вышке towerman **посматрач на осматрачници**
 ~ на пожарной каланче towerman **посматрач на ватрогасној кули**
воздушный ~ aerial observer **ваздушни посматрач**

наблюдение watch, survey, surveillance, supervision **гледање, надзор, посматрање**
 ~ с воздуха aerial surveillance, aeorberne surveillance, aerial observation **ваздушно осматрање**
 ~ с вышки (*напр., при наблюдении за лесами – для обнаружения пожара*) tower observation **посматрање са куле**
 ~ со спутника satellite survey **сателитско посматрање**
метеорологическое ~ meteorological observation **метеоролошко посматрање**

набор kit, array, set **комплет, низ, сет**
 ~ для оказания первой помощи first aid **kit комплет прве помоћи**
 ~ для оказания медицинской помощи emergency health kit **комплет за пружање прве помоћи**
 ~ для проверки качества воды water quality test kit **сет за испитивање квалитета воде**
 ~ для проверки топлива fuel test kit **комплет за испитивање квалитета горива**
 ~ местного персонала (*при выполнении поисково-спасательных работ и оказании помощи при ЧС*) recruitment of local personnel **запошљавање локалног особља**
 ~ сигнальных ракет trip flare kit **сет сигнальных ракета**

наведение:
 ~ моста bridging **премошћавање**
 ~ порядка после бедствия clean-up after the disaster **успостављање реда након**

катастрофе
аварийное ~ моста emergency bridging
хитно премошћавање
навес shed **надстрешница**
защитный ~ shed **заштитна надстрешница**

наводнени/е flood, flooding, flood situation, flood incident, inundation **поплава**
быстро развивающееся ~е fast-developing flood **поплава која се развија брзо**
кратковременное ~е short-duration flood **краткотрајна поплава**
крупномасштабное ~е large-scale flooding **поплава великих размера**
расчётное ~е design flood, projected flood **проектована поплава**

навык skill **вештина, умеће**
 ~и обращения с огнём fire skills **вештине руковања ватром**
 ~и реагирования (*при ЧС*) response skills **вештине реаговања (у ВС)**
 ~и тушения пожара fire suppression skills **вештине гашења пожара**
альпинистские ~и mountaineering skills **альпинистичке вештине**

нагрев heat, heating **загревање, топлота**
 ~ поверхности surface heating **загревање површине**
аномальный ~ abnormal **heat аномална топлота**
неравномерный ~ uneven **heating неравномерно загревање**
предварительный ~ pre-heat **предварително загревање**
фрикционный ~ frictional **heating фриксионо загревање**

нагрузк/а load, loading, surge **оптерећење**
 ◇ **несущий** ~у load-bearing **носилац терета**
 ~а, рассчитанная на одного человека (*спасательной верёвки*) one-person load **оптерећење по особи (конопац за спасавање)**
безопасная ~а safe load **безбедно оптерећење**
ветровая ~а wind load, wind loading

нагрузка

оптерећење ветром
горючая ~а fuel load, fuel loading, combustible load, fuel complex **запальиво**
оптерећење
пожарная ~а fire load, fire loading, fuel
пожарно оптерећење
полная ~а full load **пуно оптерећење**
постоянная ~а dead load **стално**
оптерећење
предельная ~а ultimate load, load limit
највеће пожарно оптерећење
статическая ~а static load **статичко**
оптерећење
удельная пожарная ~а fire load density
специфично пожарно оптерећење
надёжность reliability, dependability
поузданост, сигурност
~ **системы** system reliability **поузданост**
система
конструктивная ~ structural
dependability **конструктивна**
поузданост
технологическая ~ technological
reliability **технолошка поузданост**
надзор supervision, control **надзор,**
контрола
~ с целью исключения поджога arson
control **надзор** **ради спречавања**
подметања пожара
государственный пожарный ~
government fire supervision **државни**
ватрогасни надзор
назначение destination **дестинација**
накал incandescence, glowing **усијање**
накидка blanket; tunic, tabard **покривач,**
огрточ
защитная ~ flashcover **заштитни огрточ**
огнезащитная ~ fire-resistant blanket
ватроотпорни покривач
опознавательная ~
газодымозащитников breathing
apparatus **tabard** **идентификациони**
огрточ за заштиту од гаса и дыма
пожарная ~ (защитная) fire tunic
противопожарни покривач
наклон:
~ столба дыма lean of the smoke **нагиб**

стуба дыма
накопитель (воды) reservoir **резервоар**
~ **промышленных стоков** waste water
reservoir, sewage reservoir **резервоар за**
отпадне воде
наличие availability; existence, presence
доступность, постојање, присуство
~ **больничных мест** hospital bed
availability **расположивост болничких**
кревета
~ **воды** availability of water **доступность**
воде
~ **дыма** presence of heavy smoke
присуство дыма
~ **информации** availability of information
доступность информации
~ **опасности** existence of hazard
постојање опасности
~ **путей эвакуации** availability of escape
доступность путева за эвакуацију
~ **резерва** availability of reserves
расположивост резерви
намерение purpose **намена, цель, сврха**
террористическое ~ terroristic purpose
терористичка сврха
нанос:
~ **песка (напр., в устье реки)** sand
banquette **пешчани нанос**
~ **снега** snow accretion **снежни нанос**
наплыв influx **прилив, навала**
~ **беженцев** influx of refugees **прилив**
избеглица
внезапный ~ **беженцев в страну**
sudden influx of refugees in country **нагли**
прилив избеглица у земљу
внезапный ~ **людей** sudden population
influx **нагли прилив становништва**
напор pressure **притисак**
~ **ветра** wind pressure **притисак ветра**
~ **воды** water pressure **водени притисак**
~ **толпы** crowd pressure **притисак**
гомиле
направление direction; routing **правац,**
смер
~ **воды** при наводнении по
определённому руслу flood routing
правац кретања поплавне воде

~ выхода direction of the exit **правац**
излаза

~ основного усилия (*при бедствии*)
direction of the main effort **правац**
главных напора

~ развития пожара direction of the fire
правац ширења пожара

напряжени/е:
безопасное электрическое ~е safe
voltage **безбедан напон**

высокое электрическое ~е high voltage,
high voltage electricity **високи напон**

кумулятивное ~е cumulative strain
кумулятивно напрезање

нервное ~е nervous pressure **нервни**
притисак

низкое электрическое ~е low voltage
низак напон

опасное электрическое ~е hazardous
voltage **опасан напон**

нарастание build-up, growth **ширење**
~ пожара до полного охвата помещения
пламенем growth to flashover **ширење**
пожара док простор не буде потпуно
захваћен пламеном

~ тепловыделения heat build-up
ширење топлоте

нарушение violation; impact; injury;
damage, disruption **кршење; повреда;**
оштећење, поремећај

~ законодательства law violation
кршење закона

~ общественного порядка riot **кршење**
јавног реда и мира

~ противопожарных норм fire code
violation **кршење ватрогасних прописа**

~ психики mental disorder **психички**
перемећај

~ трудоспособности disability
инвалидитет

~ электропитания electric power damage
оштећење струје

нарушитель violator, perpetrator
прекршилац

~ норм пожарной безопасности violator
of fire safety regulations **лице које**
нарушава закон заштите од пожара

тај који нарушава

наряд tour of duty **дужност**

~ первой очереди first-line duty
првенствена дужност

пожарный ~ первой очереди **выезда**
first attendance **ватрогасни тим кој**
први реагује

насадок nozzle; applicator; cap, tip, branch
млазница; аппликатор; врх

~ лафетного пожарного ствола turret
nozzle **монитор млазница**

выпускной ~ (*огнетушителя*) discharge
nozzle, extinguisher nozzle **део за**
регулацију врсте млаза

пенный ~ foam nozzle **млазница за пену**
сменный ~ interchangeable **тип**
заменяиви врх

ствольный ~ nozzle tip **врх млазнице**

топливный ~ fuel nozzle **млазница за**
гориво

насадок-распылитель spray tip, water
spray projector **наставак (апликатор)**
прскалица

население population, public
становништво, друштво, људство

◇ **перемещать** ~ (*при ЧС*) to re-site
population **премештати становништво;**
предупреждать ~ (*о ЧС*) to warn the
public **упозорити становништво**

~ **в укрытиях** sheltered population
људство у склоништу

~, затронутое бедствием disaster affected
population **становништво погођено**
катастрофом

~, подвергающееся риску population at
risk **угрожено становништво**

~, пострадавшее при ЧС emergency-
affected population **становништво**
погођено ванредном ситуацијом

гражданское ~ civilian population
цивилно становништво

пострадавшее ~ affected population
настрадало становништво

пострадавшее ~, нуждающееся в
немедленной медицинской помощи
primary affected population **настрадало**
становништво којем потребна хитна

население

медицинска помоћ
трудоспособное ~ able-bodied population
радно способно становништво
эвакуированное ~ evacuated
population, vacuated public **евакуисано**
становништво
насос pump, primer **пумпа** ◊ **наполнить**
~ (водой) to flush the pump **напунити**
пумпу (водом)
~ высокого давления high-pressure
pump **пумпа високог притиска**
~ для откачки воды (*пролитой при*
тушении пожара) dewatering-type
pump **пумпа за допремање воде током**
пожара
~ низкого давления low-pressure pump
пумпа ниског притиска
аварийный ~ emergency pump
хаваријска пумпа
вакуумный ~ vacuum pump **вакумска**
пумпа
всасывающий ~ suction pump **усисна**
пумпа
многоступенчатый ~ multiple-stage
pump **вишестепена пумпа**
переносной пожарной ~ portable fire
pump **преносива ватрогасна пумпа**
погружной ~ submersible pump, deep lift
pump **потапајућа пумпа**
топливный ~ fuel pump **пумпа за**
гориво
центробежный ~ centrifugal pump
центрифугална пумпа
наставление regulation, manual, guide
упутство
~ по планированию при конкретной
опасности hazard-specific planning
guide **упутство за поступке у случају**
опасности
настройка squelch **подешавање**
тоновая ~ (при передаче сообщения)
tone coded squelch **тонско подешавање**
наступление advance; onset **почетак,**
настанак
~ засухи drought onset **настанак суше**
~ опасности onset of hazard **настанак**
опасности

~ **пламени** advance of the flame **почетак**
пламена
~ **пожара (лесного)** advance of the fire
почетак пожара, настајање пожара
насыщение saturation **засићење,**
сатурација
~ **карбоксигемоглобином**
carboxyhaemoglobin **сатурация**
засићеност карбоксигемоглобин
~ **кислородом** oxygenation **засићеност**
кисеоником
гипербарическое ~ **кислородом**
hyperbaric oxygenation **хипербарична**
оксигенација
насыщенный (пар) saturated **засићени**
натиск:
~ **пожара (лесного)** fire pressure **напад**
на пожар
натяжение:
поверхностное ~ **воды** surface tension of
the water **површински напон воде**
наука science **наука**
медицинская ~, **связанная с пожаром**
fire-related medical science **медицинска**
наука која се односи на пожар
пожарная ~ fire science **наука о пожару**
~ **о стихийных бедствиях** natural
disaster science **наука о природним**
катастрофама
наушники (на защитном шлеме) ear
cups, ear flaps, ear covers **слушалице**
~ **на шлеме** ear cups, ear flaps **слушалице**
на кациги
противошумные ~ ear defenders
слушалице за заштиту од буке
начало start; onset **почетак, извор** ◊
обнаружить ~ **пожара** to identify fire
start **идентификовати почетак пожара**
~ **пожара** start of fire, fire inception
почетак пожара
~ **ЧС** inception of emergency, onset of
emergency **почетак ВС**
начальник chief, boss, administrator,
commander **начелник, руководилац,**
шеф
~ **аэродромной пожарной службы**
airport fire chief **шеф ватрогасне службе**

аэродрома
~ боевого участка fire sector boss, sector boss, division boss **шеф на борбеном подручју**
~ пожарного караула fire crew chief **руководилац ватрогасаца на дежурству**
~ пожарной команды fire brigade chief **вођа тима ватрогасаца**
~ пожарной охраны fire chief **командант ватрогасно-спасилачке јединице**
~ станции station commander **командант ватрогасне станице**
пожарный ~fire boss **ватрогасни шеф**
не опасный non-hazardous **не опасан**
небезопасный unsafe **небезбедан, непоуздан**
небезопасный для работы при повышенной температуре not safe for hot work **није безбедно за рад у условима повишене температуре**
неблагоприятный adverse **штетан**
невентилируемый non-ventilated, unventilated **непроветрени, невентилирани**
невоспламеняющийся non-combustible, non-flammable **незапальив**
негорючий non-combustible, non-flammable, incombustible, fire-safe **негорив**
неделя week **недеља**
~ предупреждения пожаров fire prevention week **недеља заштите од пожара**
недостат/ок:
~ок аварийного освещения lack of emergency lighting **недостатак хаваријског осветљења**
~ок информации lack of information **мањак информација**
~ок кислорода lack of oxygen **недостатак кисеоника**
~ок продуктов питания food scarcity **недостатак прехранбених производа**
~ок сил и средств lack of forces and resources **недостатак снага и средстава**
~ок убежищ lack of shelter **недостатак**

склоништа
недостаточность deficiency **недостатак, дефицит**
~ кислорода oxygen deficiency **недостатак кисеоника**
сердечная ~ heart failure **срчана инсуфицијенција**
незадымленный smoke-clear **задимљен**
незащищенность vulnerability **незаштићен**
~ от кризиса vulnerability to crisis **незаштићен од кризе**
~ от засухи vulnerability to drought **незаштићен од суше**
~ от терроризма vulnerability to terrorism **незаштићен од терроризма**
неискрящий nonsparking **неискри, без варничења**
неисправность failure, fault **квар, неисправност**
~ магистрали pipe failure **квар линије**
~ тревожной сигнализации alarm fault **неисправност аларм система**
нейтрализатор neutralizer **неутрализатор**
~ радиоактивного излучения radioactive neutralizer **радиоактивни неутрализатор**
электрический ~ (статического электричества) electrical **неутрализатор статичког електрицитета**
нейтрализация neutralization **неутралисање**
~ атмосферы inert **неутралисање атмосфере**
нейтралитет neutrality **неутралност**
неповиновение (должностным лицам) disobedience **непослушност, непокорност (према службеницима)**
неповрежденный undamaged **неповређен**
неполярный non-polar **неполаран**
непотопляемый (о судне) unsinkable **непотопив**
непрерывность:
~ операций (при проведении поисково-спасательных работ) continuity of operations **континуитет деловања**

непрерывность

(током операција потраге и спасавања)
непригодный incapacitated **неупотребљив;**
(по *состоянию здоровья*) unfit
неспособан, **неприкладан**
неприятие:
~ риска risk aversion **одбацивање**
рисика
неповетриваемый unventilated
неповетрен
непрозрачность opacity **непрозирност**
~ дыма opacity of smoke **непрозирност**
дима
непроницаемый impermeable **непробојан**
непроходимый (напр., район ЧС)
impassable **непроходан, непролазан**
неработоспособность disablement,
incapacity to work **неоперабилност,**
неспособност за рад
неразрывность:
~ горючей нагрузки fuel continuity
континуитет запаљивог оптерећења
несовместимость (химических веществ)
incompatibility **некомпатибилност**
(хемикалија)
несчастье mishap, misfortune **несрећа,**
незгода
~ на воде waterway mishap **несрећа на**
води
нетоксический toxic-free, non-toxic
нетоксичан
неумышленный non-deliberate **ненамеран**
неустойчивость instability, imbalance
нестабилност
~ склона (для оползня) instability of
slope **нестабилност косине (клизиште)**
экономическая ~ economic imbalance
экономска **нестабилност**
нефтецистерна oil well truck **танкер за**
превоз нафте
нехватка shortage, shortfall, scarcity
нестацица, оскудица, недостатак
~ продуктов питания food shortage
нестацица прехранбених производа
~ ресурсов resource shortage, resource
shortfall **недостатак ресурса**
~ транспорта transportation shortfall
нестацица транспорта

резкая ~ питьевой воды вследствие
истощения водисточников **или их**
загрязнения sharp shortage of potable
water due to exhaustion of water sources **or**
their pollution **оштар недостатак воде за**
пиће услед исцрпљивања извора воде
или њиховог загађења
новость new вест
~и пожарно-спасательной службы fire
service news **вести ватрогасне службе**
ножницы cutter, shears **маказе**
~ для спасательных работ rescue shears
спасилачке маказе
гидравлические ~ hydraulic cutter
хидрауличне маказе
механические ~ power cutter **механичке**
маказе
ноль zero **нула**
абсолютный ~ (по температурной
шкале Кельвина) absolute zero
апсолутна нула
номер number **број**
~ класса опасности материалов hazard
class number of the materials **број класе**
опасности материјала
~ происшествия incident number **број**
инцидента
~ телефона аварийных служб
emergency number **бројеви хитних**
служби
~ телефона пожарной охраны fire
telephone number **број ватрогасно-**
спасилачке службе
бесплатный телефонный ~ для
сообщений (напр., о ЧС) toll-free
registration telephone number **бесплатан**
број телефона за информације (напр. о
ВС)
идентификационный ~ вещества
substance identification number
идентификациони број супстанце
идентификационный ~ опасности
hazard identification number, hazard
classification number **идентификациони**
број опасности
контактный ~ телефона аварийных
служб emergency contact number

контакт број хитних служби
круглосуточный ~ телефона
аварийных служб emergency 24 hours
number број телефона хитних служби
24/7

светоотражающий ~ reflective number
рефлектујући број
телефонный ~ аварийных служб
emergency phone-number број телефона
хитних служби

норм/a standard, regulation, norm **стандард,**
пропис, норма; *pl* ~ы codes, standards,
regulations **стандарди, прописи, норме**
~ы безопасности safety standards
безбедности стандарди
~ы для опасных материалов HAZMAT
regulations **регулатива (прописи) за**
деловање са опасним материјама
~ы и правила молниезащиты lightning
protection codes **прописи за заштиту од**
удара грома
~ы и правила пожарной безопасности
fire codes, fire safety codes **регулатива и**
правилник о заштити од пожара
~ы к средствам индивидуальной
защиты standards for personal protection
стандарди за личну заштиту
~ы подачи воды на пожаре fire flow
standards **стандарди испоруке воде за**
гашење пожара
~ы пожарной безопасности fire
precautions standards, fire regulations, fire
safety regulations **пожарни прописи,**
прописи заштите од пожара
~ы предосторожности safeguarding
norms **превентивне норме**
~ы радиационной безопасности
radiation safety standards **стандарди**
радијационе сигурности и безбедности
медицинские ~ы medical standards
медицински стандард
строительные ~ы building codes, housing
codes, building regulations, building
standards regulations грађевински
стандард, прописи за изградњу
нормирование grading **оцењивање,**
нормирање

~ огнестойкости fire resistance **grading**
оцењивање отпорности на ватру
пожарное ~ fire grading **пожарно**
оцењивање

носилки stretchers, litter **носила, носилке**
~ медицинские medical stretchers
медицинска носила
~ спасательные ~ rescue stretchers
спасилачка носила
~ складные – folding stretchers
склоплива носила

нужд/a need; privation, poverty; hardship;
distress **потреба** ◊ адресовать ~ы по
восстановлению при бедствии to
address disaster recovery needs **упутити**
потребе за опоравком од катастрофе;
выяснить ~ы людей to ascertain needs of
people сазнати потребе становништва;
прогнозировать ~ы по реагированию
для оказания массовой помощи
to forecast mass care response needs
прогноzirати потребе за пружање
масовне помоћи
~ы в продовольственной помощи (*при*
ЧС) food aid needs, food assistance needs
потребе за помоћи у храни
~ы, возникающие при ЧС needs
arising from the emergency **потребе које**
произилазе из ванредне ситуације
~ы, связанные с бедствием disaster
related needs **потребе које везане са**
несрећом
~ы укомплектования персоналом
при ЧС emergency staffing needs **хитне**
кадровске потребе, потреба за особљем
настала због ВС
~ы эвакуируемых needs of evacuees
потребе евакуисаних
долговременные ~ы long-term needs
дугорочне потребе
индивидуальные ~ы individual needs
личне потребе
кратковременные ~ы short-term needs
краткорочне потребе
медицинские ~ы health and medical
needs **здраствене и медицинске**
потребе

О

обвал avalanche, landfall, rockfall, falling rock, downfall; collapse **одрон**, обрушавање; **колапс горный** ~ rock fall **одрон камня** **снежный** ~ snow avalanche **снежна лавина**

обвалывание (*пожароопасного объекта*) diking **насип** (*около пожарного опасного объекта*)

обводнение flooding **поплава**

обгорание burning **горење, спаливање**

обдувание blowing **дување**

~ **воздухом** air blowing **дување ваздухом**

обезвоживание dehumidification, dehydration **дехидрација**

обезвреживание disposal **депоновање** ~ **боеприпасов** explosive ordnance disposal **депоновање** (*нейтралисање*) **убојних средства**

обеззараживание decontamination, disinfection **дезинфекција** ~ **воды** water disinfection **дезинфекција воде**

~ **оборудования** decontamination of equipment **дезинфекција опреме**

локальное ~ local **деконтаминация**

локална дезинфекција

первоочередное ~ **first-aid**

деконтаминация **приоритетна**

дезинфекција

обеззараживать disinfect **деконтаминирати**

обеспечение:

~ **аварийных работ** emergency support

обезбеђење хитних радова

~ **безопасности** provision to safety

безбедност **подршка у области безбедности**

~ **информационное** information support **инфармациона подршка**

~ **медицинское** medical support **медицинска подршка**

~ **первой помощи** first aid **подршка пружање прве помоћи**

~ **питанием** feeding **храњење**

~ **пожарной безопасности** fire-safety management **безбедност од пожара**

~ **спасательных работ** rescue support, escape provision **безбедност спасилачких радова**

~ **эвакуации** escape provision **подршка евакуације безбедносна подршка у евакуацији**

временное ~ **жильём** (*при эвакуации*) temporary housing **пружање**

привременог смештаја

инженерное ~ engineering provision **инжењерска подршка**

программное ~ **для анализа признаков пожара** (*для принятия решения о тушении*) fire signature decision software

софтвр за анализу пожара

программное ~ **для пожарно-спасательной службы** fire service software **софтвр за ватрогасно-спасилачку службу**

своевременное ~ **ресурсами** timely resource support **правовремена ресурсна подршка**

техническое ~ engineering **техничка подршка**

обесточивание deenergizing **де-энергетизација**

обжигание scorch, scorching **печење**

обзор visibility; survey **преглед, видљивост**

~ **на месте** on-site ground survey **преглед места**

круговой ~ all-round visibility **кругжни преглед**

облак/о cloud **облак**

~ **о горящих частиц** flammable particles **облак** **облак заповивих честица**

~ **о пара** vapor cloud **облак паре**

~ **о пыли** dust cloud **облак прашице**

газовое ~ **о gas** cloud **облак гаса**

грозовое ~ **о storm** cloud, stormy cloud, thunder cloud, thunderstorm cloud, hail-storm cloud **олујни облак**

дождевое ~ **о precipitating** cloud, rain-producing cloud **кишни облак**

дымовое **облако** ~ **о smoke** cloud **облак дима**

область area; scope; region; field; center
подручје, зона, област, место
 ~ **воспламенения** flammable region
запальново подручје, област
 ~ **непосредственного риска** area at immediate risk **зона непосредног ризика**
 ~ **низкого давления** low pressure area, low pressure center **област ниског притиска**
 ~ **оказания помощи при бедствии** disaster relief theatre **место пружања помоћи после катастрофе**
 ~ **ответственности** area of responsibility, scope of responsibility **зона одговорности**
 ~, **охваченная дымом** area affected by smoke **подручје обухваћено димом**
 ~, **охваченная пожаром** area affected by fire, conflagration area **подручје захваћено пожаром**
 ~, **подверженная риску бедствия** disaster-prone area **ризично подручје**
 ~ **поисково-спасательных работ** SAR region **подручје претраге и спасавања**
 ~ **противопожарной защиты** fire field **област заштите од пожара**
облицовка lining **облога**
облом/ок: ◇ **убирать** ~ки при ЧС to dispose of emergency debris **одлагање отпада после ВС**
 ~ки в результате крушения или аварии **wreckage олупина горящие** ~и flaming debris **горући остаци**
облучени/е irradiation **озрачивање, зрачење** ◇ **подвергаться радиоактивному** ~ю to incur radiation exposure **изложен зрачењу**
 ~е всего тела **whole-body exposure целокупно тело изложено зрачењу**
радиоактивное ~е radioactive exposure, radiological exposure **радиоактивно зрачење**
обмен: ◇ **координировать информационный** ~ to coordinate information exchange **координисана размена информација**
 ~ **информацией** по **рискам**

communication of risk **размена информација о ризицима**
 ~ **ресурсами** exchange of resources **ресурсна размена**
информационный ~ exchange of information, information exchange **размена информација**
обнаружение detection, finding; discovery **откривање, проналажење**
 ~ **ВВ в населенных пунктах** discovery of explosives in populated areas **откривање експлозива у насељеним местима**
 ~ **лесного пожара** wildfire detection **откривање шумског пожара**
 ~ **лесного пожара со спутника** satellite wildland fire detection **сателитско откривање шумског пожара**
 ~ **неразорвавшихся боеприпасов** discovery of unexploded ammunition **откривање неексплодираних муниције**
 ~ **очага пожара** discovery of fire start **откривање извора пожара**
 ~ **пожара со спутника** satellite fire detection **сателитско откривање пожара**
 ~ с воздуха **(напр., лесных пожаров)** aerial detection **детекција из ваздуха**
 ~ с вышки **(напр., лесных пожаров)** tower detection **откривање са торња**
 ~ **утечки газа** gas leak detection **откривање цурења гаса**
 ~ **ЧС (напр., со спутника)** detection of emergency **откривање ванредне ситуацију (напр. сателитско)**
 ~ **раннее** ~ пожара early fire detection **рано откривање пожара**
обозначени/е signing, symbol, marking, sign, designator **обележавање, ознака**
 ~е выхода **exit marking обележавање излаза**
 ~е **медицинской принадлежности (красный крест)** medical designator **обележавање медицинске намене (црвени крст)**
отличительные ~я ООН UN distinctive signs **разликовна обилежја УН**
условное ~е на схеме пожара **fire map**

обозначение

symbol **ознаке на мапи пожара**
оболочка shell, enclosure, envelope
шкољка, кућиште, љуска
взрывонепроницаемая ~ flameproof
enclosure **ватроотпорно кућиште**
внутренняя ~ inner shell **унутрашња**
љуска
индивидуальная защитная ~ personal
protective envelope **лична заштитна**
љуска
наружная ~ outer shell **спољна љуска**
оборона defence **одбрана**
активная противопожарная ~ active
fire defence **активна заштита од пожара**
гражданская ~ civil defence, civil
protection **цивилна заштита, цивилна**
одбрана
пассивная противопожарная ~ passive
fire defence **пасивна заштита од пожара**
противопожарная ~ fire defence, fire
protection **противопожарна одбрана**
оборудование equipment, accessories,
machinery, technique, devices, facilities,
gear **опрема, алат, сет, прибор**
~ **аварийной сигнализации** actuating
alarm equipment, alarm equipment **опрема**
за алармни систем
~ **для взлома двери** door-bursting
equipment **развални алат**
~ **для жизнеобеспечения** life-support
equipment **систем за одржавање живота**
~ **для использования при ЧС** equipment
for use during an emergency **алат за**
ванредне ситуације
~ **для испытаний** testing facilities **алат**
за тестирање
~ **для контроля качества воды** water test
equipment **сет за тестирање квалитета**
воде
~ **для ликвидации последствий ЧС**
emergency response equipment **алат за**
ванредне ситуације
~ **для мойки автомобилей** vehicle
washing equipment **опрема за прање**
возила
~ **для обеззараживания (при**
осуществлении **дегазации,**

дезактивации, **дезинфекции)**
decontamination equipment **алат за**
деконтаминацију
~ **для обращения с опасными**
материалами hazardous materials
facilities **алат за рад са опасним**
материјама
~ **для оказания медицинской помощи**
medical aid equipment **комплет за**
пружање прве помоћи
~ **для подачи воды** water-handling
equipment **систем за довод воде**
~ **для оказания помощи пострадавшим**
victim-care equipment **опрема за**
пружање помоћи настрадалим
~ **для подачи пены** foam-making
equipment **систем за довод пене**
~, **используемое при ЧС** emergency
equipment **алат за коришћење у ВС**
аварийное медицинское ~ emergency
medical equipment **сет за хитне**
медицинске ситуације
аварийно-спасательное ~ rescue gear
спасилачки алат
гидравлическое спасательное ~
hydraulic rescue equipment **хидраулички**
алат за спасавање
диагностическое ~ detection equipment
дијагностичка опрема
дозиметрическое ~ dosimetric equipment
дозиметријска опрема
защитное ~ protective equipment, safety
equipment **заштитна опрема**
искрозащищённое ~ nonsparking
equipment **систем заштите од варница**
медицинское ~ health equipment, medical
equipment, medical goods **медицинска**
опрема
пожарное ~ fire equipment
противопожарна опрема
пожарно-спасательное ~ crash fire
equipment **ватрогасно-спасилачки алат**
потенциально опасное ~ potentially
hazardous facility **потенцијално опасан**
алат
реанимационное ~ resuscitation
equipment **опрема за реанимацију**

санитарное ~ health equipment	components	неопределённо	руководство
санитарна опрема	ядрените компоненти		
эжекторное ~ подачи пены self aspirating foam making equipment	обработка	обработка	
избавяване доведене пене	~ сообщения	сообщение	обработка
обработка treatment обрада, деловање, поступак	обрушение collapse; (<i>кровли</i>) rushing		
~ беженцев (<i>обработка документов, санитарная обработка и др.</i>) processing of refugees рад са избеглицами (<i>документа, санитарно стање и друго</i>)	~ зданий collapse to buildings, buildings collapse урушавање зграде		
~ воды (<i>при бедствию</i>) water treatment обрада воде	~ конструкции structural collapse урушавање конструкција		
~ информации processing of information обрада информација	~ элементов транспортных коммуникаций collapse of fragments of transport lines		
огнезащитная ~ flame retardant treatment деловање на ватру	структуры колапс система транспортних комуникација		
санитарно-гигиеническая ~ sanitation decontamination санитарно-хигијенска обрада	внезапное ~ зданий и сооружений sudden collapse of buildings and structures		
образец sample, specimen; (<i>шаблон</i>) template узорак, шаблон	изненадно рушење зграда и објектата		
~ опасных материалов hazardous materials sample узорак опасних материја	полное ~ complete collapse потпуно урушавање		
испытываемый ~ test specime узорак за испитивање	частичное ~ partial collapse делимично урушавање		
образование generation; emergence; formation генерисање; појављивање; формирање	обследование inspection инспекција, преглед		
~ пены foaming формирање пене	~ здания inspection of building инспекциски преглед зграде		
~ сажи soot formation формирање чађи	обслуживание service, coverage		
обращение handling, treatment руковање	сервисирање		
~ с опасными материалами hazardous materials handling руковање са опасним супстанцама	~ огнетушителей extinguisher service		
~ с опасными отходами treatment of hazardous wastes руковање са опасним отпадом	сервисирање апарата за гашење пожара		
~ с пострадавшим casualty handling поступање према настрадалим	круглосуточное ~ round-the-clock coverage, 24-hour coverage даноноћно		
неосторожное ~ с огнём (<i>приведшее к пожару</i>) fire-related neglect, careless handling of fire неопределённо руковање ватром	одржавање		
неосторожное ~ с радиоактивными веществами reckless handling of nuclear	техническое ~ maintenance техничко		
	одржавање		
	обстановка/a environment, situation; scenario		
	окружење, ситуација, сценарио		
	◇ связанный с ~ой environmental ситуациони		
	~а повышенного риска high risk environment ситуација високог ризика		
	~а при бедствии disaster environment ситуација на месту несреће (<i>катастрофе</i>)		
	~а при пожаре fire environment, fire-		

обстановка

generated environment **ситуација на месту пожара**
радиационная ~а radiological situation
радиолошка ситуација
сейсмическая ~а seismic situation
сеизмолошка ситуација
смертельно опасная ~а lethal environment
смртоносна ситуација
химическая ~а chemical situation
хемијска ситуација

обстоятельств/о condition, circumstance, case
услов, околност, случај
~а бедствия disaster conditions **ванредне околности**
~а взрыва explosive conditions
експлозивни услови
~а выброса (*вредных веществ*) release conditions
услови за емисију (штетних материја)
~а наводнения flood conditions **услови за поплаву**
~а пожара circumstances of a fire **услови за пожар**
непредвиденное ~о contingency
неочекиване околности

обувь boots обућа
водонепроницаемая ~ waterproof boot
boots **водоотпорна обућа**
защитная ~ footwear **заштитна обућа**
огнестойкая ~ (*пожарного*) fire-resistant boots
ватроотпорна обућа

обугливание charring угљенисање

обучение training, education обука, тренинг
~ для реагирования при бедствии disaster response training
обука за реаговање у случајевима несреће
~ по вопросам, связанным с пожаром fire-related training
обука везана за питања о пожару
~ пожарной безопасности fire safety education
обука о безбедности на пожару
~ противопожарной защите fire protection education
обука за заштиту од пожара

общество society, community друштво,

заједница ◊ **воздействовать на ~** to impact on community
утицати на друштво

~ по борьбе с бедствием disaster management community
друштво за управљање катастрофама

~, способное противостоять бедствию disaster-resistant community
способность заједнице да издржи катастрофу
страховое ~ insurer **осигуравајуће друштво**

объединение integration; community интеграција, заједница, друштво

~ международных ресурсов (*напр., при ЧС*) integration of international resources
интеграција међународних ресурса

~ по противопожарной защите fire protection community
друштво за заштиту од пожара

~ спасателей rescue community
спасилачко друштво

объект object, element, unit, installation, site, facility, environment објекат, елемент, јединица

~ в зоне риска (*люди, здания, экономическая деятельность и др.*) element at risk
ризичан објекат

~ противопожарной защиты fire protection unit
објекат за заштиту од пожара

~, разрушенный наводнением flood-damaged object
објекат срушен (оштећен) поплавом

водные ~ы (плотины, водохранилища и др.) water facilities водни објекти
застрахованный ~ insured object
објект осигурани објект

затопленный ~ (*при наводнении*) flooded object
поплавлен објект

опасный ~ hazardous facility опасан објект

пожаро- и взрывоопасный ~ fire and explosion hazard site објекат угрожен од пожара и експлозије

потенциально опасный ~ potentially hazardous facility потенцијално опасан објекат

радиационно-опасный ~ radiation hazard site
объект угрожен од радијације или объект изложен радијацији
стационарный ~ stationary object
стационарни объект
строительный ~ built environment
грађевински объект
уязвимые критические ~ы (дома престарелых, школы, больницы и др.) vulnerable critical facility
рањиви објекти од виталног значаја
химически опасный ~ chemical hazard site
хемијски опасан объект
объём volume, gallonage
объём, количина, обим
~ вдыхаемого воздуха tidal air
количина удахнутог ватдуха
~ горючего fuel volume
количина горива
возможный ~ финансирования при ЧС emergency funding capacity
обим могућег хитног финансирања
замкнутый ~ enclosure
обим затвореног простора
незаполненный ~ (резервуара) ullage
обим празног резервоара
объявление announcement, declaration
саопштење, изјава
~ бедствия declaration of disaster, disaster declaration
саопштење поводом несреће
~ ЧС declaration of emergency, emergency declaration
саопштење поводом ВС
обязанность/ь duty, responsibility, obligation
дужност, одговорност, обавеза
~и в аварийной ситуации emergency duties
обавезе током ванредног стања
~и по ликвидации последствий бедствия disaster response responsibilities
обавезе реаговања у катастрофама
~и по пожарной профилактике fire prevention duties
дужности за заштиту од пожара
~и по противопожарной защите fire protection obligations
дужности за заштиту од пожара
~и по реагированию при ЧС emergency response duties
responsibilities
обавезе

реаговања у ВС
~и по спасению rescue duties
дужности спасавања
~и пожарного fire fighter duties
дужности ватрогасаца
~и при пожаре fire duties
обавезе на пожару
~и при тушении пожара fire fighting duties
обавезе током гашења пожара
~и при ЧС emergency duties
обавезе током ВС
~и руководителя тушения пожара fire boss responsibilities
обавезе руководиоца акције гашења пожара
дополнительные ~и collateral duties
додатне обавезе
служебные ~и official duties
службене обавезе
обязательств/о responsibility, obligation
одговорност, обавеза
гуманитарные ~а humanitarian obligations
хуманитарне обавезе
огнеблокирование (невозможна эвакуация) fireblocking
блокирање ватром (эвакуација немогућа)
огнеборец fire fighter
ватрогасац, борац против ватре
огнезащита fire retardance, flame retardance; fire retardant, flame retardant
заштита од ватре
огнезащищённый flame retarded, ignition-protected
отпорно на пламен, заштићен од пламена
огнепреградитель flame arrester
одводник пламена
огнестойкий fireproof, ignition-proof, incombustible
ватроотпоран, незапальив
огнестойкость fire stability, flame stability, flame resistance, fire resistance, fire endurance, fire-resistance
отпорност на пламен, отпорност на ватру
огнетушитель extinguisher, fire extinguisher, fire apparatus
апарат за гашење пожара
◇ заряжать ~ to charge the extinguisher
напунити апарат за гашење пожара

огнетушитель

~ для пожара класса А [B, C, D] class A [B, C, D] extinguisher аппарат за гашење пожара класе А [B, C, D]
~ общего назначения general-purpose extinguisher аппарат за гашење пожара опште намене
~ первого применения first-aid fire extinguisher аппарат за гашење пожара првог почетног пожар
~ с выбросом огнетушащего состава под собственным давлением self-expelling extinguisher аппарат за гашење пожара под притиском под стальним притиском
~ с газовым баллончиком gas cartridge operated fire extinguisher, cartridge-operated extinguisher, cylinder-operated extinguisher аппарат за гашење са гасним средством у боци
авиационный ~ aircraft fire extinguisher аппарат за гашење пожара у авиону
автомобильный ~ car fire extinguisher аппарат за гашење пожара у колима
водный ~ water fire extinguisher водени аппарат за гашење пожара
воздушно-пенный ~ foam fire mechanical extinguisher аппарат за гашење воздушно пеном
газовый ~ gaseous extinguisher гасни аппарат за гашење пожара
забрасываемый ~ fire grenade ватрогасна граната
закачной ~ stored pressure extinguisher аппарат за гашење пожара на пумпање
заряженный ~ filled extinguisher напуњен аппарат за гашење пожара
одноразовый ~ (не перезаряжаемый) non rechargeable extinguisher, disposable extinguisher једнократно аппарат за гашење пожара
пенный ~ foam fire extinguisher, foam spray extinguisher аппарат за гашење пеном
передвижной ~ transportable extinguisher преносни аппарат за гашење
перезаряжаемый огнетушитель rechargeable extinguisher пуњиви аппарат

за гашење
переносной ~ portable fire extinguisher
преносиви аппарат за гашење пожара
порошковый ~ dry chemical extinguisher, dry powder extinguisher, powder fire extinguisher аппарат за гашење сувим прахом
ранцевый ~ knapsack tank напртњача за гашење пожара
ручной ~ hand extinguisher, hand-carry extinguisher, hand-portable extinguisher
ручни аппарат за гашење
стационарный ~ fixed-position fire extinguisher стационарни аппарат за гашење пожара
углекислотный ~ carbon dioxide extinguisher, CO₂ fire extinguisher аппарат за гашење пожара угљен диоксид
универсальный ~ multipurpose extinguisher универзални аппарат за гашење пожара
хладоновый ~ halogenated agent extinguisher, halon fire extinguisher халогени аппарат за гашење пожара
ог/онь light, flame, fire ватра, пламен, светла ◊ не пользоваться открытым ~ не open flames не уносити отворен пламен
аварийные ~ни emergency lights хаваријска светла
опознавательные ~ни (напр., для поиска пострадавших на море) location lights идентификациона светла
открытый ~онь naked light, naked flame, open flame отворен пламен, отворена ватра
сигнальный ~онь beacon light, flash-light сигнални рефлектор
сильный ~онь fat fire јак пламен
ограждение fence, guardrail, enclosure, barrier, shield ограда, барјера, преграда
~ для обеспечения безопасности safety fence заштитна ограда
~ места пожара fire enclosure ограда места пожара
~ по периметру perimeter fence ограда дуж периметра

верёвочное ~ rope barrier преграда од
жугета
защитное ~ зоны горения combustion
safeguard заштитна ограда територије
сагоревања
огнестойкое ~ fire-resistive enclosure
ватроотпорна ограда
ограничени/е limitation, restriction
ограничење, рестрикција
~е в подаче кислорода (для дыхания)
oxygen supply restriction ограничење
снабдевања кисеоником
~е задымления smoke control
ограничавање задимљавања
~я по курению smoking restrictions
ограничавање пушења
медицинские ~я для исполнения
служебных обязанностей medical
restrictions for duty медицинска
ограничења за обављање служебних
дужности
пожарные ~я fire restrictions ватрогасна
ограничења
строительные ~я building restrictions
конструктивна ограничења
одевание donning ношење
~ защитной одежды protective clothing
donning ношење заштитне одеће
одежд/а wear, clothing, gear одећа,
гардероба, одело
боевая ~а пожарного fire fighter's
uniform, fire-fighter gear интервентно
заштитно одело ватрогасца
водонепроницаемая ~а waterproof
clothing водоотпорно одело
защитная ~а protection clothing,
protective gear, garment, protective
garment заштитно одело
изолирующая защитная ~а full
protective clothing, full protective gear
изолационо заштитно одело
индивидуальная защитная ~а personal
protective clothing лична заштитна
одећа
огнестойкая ~а flame-retardant clothing
clothing, flame-resistant clothing, fire
protective clothing ватроотпорна одећа

отличительная ~а (специальных
служб) distinctive clothing униформа
принадника специјалних служби
повседневная ~а (пожарного) brigade
clothing свакодневна (редовна) одећа
ватрогасца
прорезиненная защитная верхняя ~а
rubber protective coat гумена заштитна
кабаница
рабочая ~а operational clothing, industrial
clothing, workwear радно одело
специальная ~ special clothing
специјално одело
тёплая ~а warm clothing топла
гардероба
форменная ~а uniform униформа
химзащитная ~а chemical protective
clothing одело за заштиту од хемикалија
оживление resuscitation оживљавање,
реанимација
ожидани/е: ◊ в ~и (о выполнении задания)
pending до даљњег, очекивање
ожог burn, burn injury; scorch, scorching
опекотина; (кипящей жидкостью или
паром) scald опаротина
~ второй степени second-degree burn
опекотина другог степена
~ из-за высокой частоты (токов) high-
frequency burn електрична опекотина,
опекотина од струје високог напона
~ из-за сильного излучения flash burn
опекотина од зрачења
~ кожного покрова skin burn опекотина
коже
~ первой степени first-degree burn
опекотина првог степена
~ третьей степени third-degree burn
опекотина трећег степена
радиоактивный ~radiation burn
радијациона опекотина
термический ~ thermal burn термичка
опекотина
химический ~ chemical burn хемијска
опекотина
электрический ~ electrical burn
електрична опекотина
оказание:

оказание

~ медицинской помощи treatment, medical treatment **пружање медицинске помоћи**
~ доврачебной медицинской помощи pre-hospital treatment **прва медицинска помоћ**
~ медицинской помощи пострадавшим medical treatment of victims **медицински третман настрадалих**
~ медицинской помощи с применением дефибрилятора defibrillation treatment **пружање прве помоћи уз употребу дефибрилатора**
~ первой помощи first aid treatment **пружање прве помоћи**
~ экстренной медицинской помощи urgent medical treatment **пружање хитне медицинске помоћи**
окисление oxidation **оксидација**
быстрое окисление rapid oxidation **брза оксидација**
каталитическое окисление catalytic oxidation **каталитичка оксидација**
окислитель oxidizing material, oxidizer, oxidizing agent **оксидант**
окно/o window **прозор**
~o аварийного выхода emergency window, emergency exit window **прозор за хаваријски излаз**
выбитое ~o (при взрыве) blown-out window **разбијен прозор**
поворотное ~o pivoted sash window **ротирајући прозор**
пожарное ~o (для аварийного выхода; для доступа пожарных) fire window **пожарни прозор**
слуховое ~o gable window **забатни прозор**
створчатое распашное ~o casement window **крило прозора са шаркама**
окружение environment **средина, околина, окружење**
социальное ~ social environment **социјално окружење**
опасность/ь hazard; harm, jeopardy, danger; menace; peril **пријетња; опасност, угроженост** ◇ бороться с ~ью to combat

hazard борити се против опасности
~ь бедствия disaster hazard **опасност од катастрофе**
~ь взрыва explosion hazard, explosion danger **опасност од експлозије**
~ь воздействия факторов пожара exposure danger **опасности од утицаја пожара**
~ь возникновения ЧС emergency hazard **угроженост од настанка ванредне ситуације**
~ь воспламенения combustion hazard, flammability hazard, ignition hazard **опасност од палења**
~ь для жизни life hazard, life safety hazard **животна опасност**
~ь для здоровья, связанная с опасными материалами health hazard associated with HAZMAT **опасност по здравље повезана са радом са опасним супстанцама**
~ь задымления smoke hazard **опасност од задимљавања**
~ь заражения (при ЧС) etiological harm **опасност заражења**
~ь коррозии corrosion hazard **опасност од корозије**
~ь крупного происшествия major accident hazard **опасност од великих несрећа (инцидента)**
~ь лесных пожаров forest fire hazard **опасност од шумских пожара**
~ь наводнения flood hazard, danger of flood(ing) **опасност од поплава**
~ь пожара fire peril **опасност од пожара**
~ь поражения электрическим током electric shock hazard **опасност од струјног удара**
~и природно-техногенного характера hazards of combined natural and technological origin **опасност од природног и техногеног карактера**
~ь радиационного облучения radiation hazard, radiological hazard **опасност од радиолошког зрачења**
~ь разлива нефти oil spill hazard **опасност од изливања нафте**

~ь, связанная с бедствием disaster-related hazard **опасност од катастрофе**
~ь, связанная с пожаром hazard associated with fire **опасност везана са шумским пожарима**
~ь, созданная человеком human-made hazard, man-made hazard **опасност коју је створио човек**
~ь техногенного характера technogenous hazard, technological hazard **опасност техногеног карактера**
биологическая ~ь biological hazard, biohazard **биолошка опасност**
высокая ~ь high hazard, high-hazard **висока опасност**
гидрометеорологическая ~ь hydro-meteorological hazard **хидрометеоролошка опасност**
глобальная ~ь global hazard **глобална опасност**
основная ~ь major hazard, main hazard, main danger **основна опасност**
пожарная ~ь fire hazard, fire danger **пожарна опасност**
социальная ~ь social hazard **опасност социјалног порекла**
стихийная ~ь natural hazard, natural peril **природна опасност**
тепловая ~ь (при ЧС) thermal harm **опасност од топлотне енергије**
техногенная ~ь industrial hazard, human-made hazard, man-made hazard **опасност техногеног карактера**
токсическая ~ь (отравления токсичным веществом) toxic hazard **токсична опасност**
химическая ~ь chemical hazard, reactivity hazard, chemical harm **хемијска опасност**
экологическая ~ь ecological hazard **еколошка опасност**
электрическая ~ь electrical hazard **опасност од електричне струје**
оператор operator **оператер**
~ горячей линии (телефонной) hot line **оператер оператер вруће линије**
~ насосной установки pump operator

оператер пумпе
~ огнетушителя extinguisher operator **оператер аппарата за гашење пожара**
~ подьёмника tillerman **оператер дизалице**
~ пожарной лестницы ladder man **оператер ватрогасних лествама**
~ пожарной установки fire apparatus operator **оператер ватрогасних аппарата**
~ связи communications operator **комуникациони оператер**
операторская operating room соба за оператере
операци/я operation операција, интервенција, акција ◇
координировать ~и по оказанию помощи to coordinate operations **координисати акцију; проводить ~и при ЧС to conduct emergency operations**
спроводити хитне акције; руководить спасательными ~ями to direct rescue operations
спроводити спасилачке операције; операция по оказанию помощи aid operation акција пружања помоћи
~я, выполняемая после бедствия (ликвидация последствий и др.) post-disaster operation **операција изведена након катастрофе (ликвидација последица и сл.)**
~я, выполняемая после пожара post-fire operation **операција изведена након пожара**
~я по борьбе с пожаром fire fighting operation **акција гашења пожара**
~я по ликвидации последствий (при ЧС) response operatio **акција уклањања последица (ванпредне ситуације)**
~я по ликвидации последствий наводнения flood response operation **акција реаговања на природну катастрофу изазвану поплавом**
~я по оказанию помощи при ЧС emergency assistance operation **акција пружања помоћи током ВС**
~я по спасению людей life-saving operation **акција спасавања људства**

операция

~я по тушению пожара fire control operation
акция гашења пожара
авиационная спасательная ~я rescue aviation operation
спасилачка операция
авиације

гуманитарная ~я humanitarian operation

хуманитарна акција

миротворческая ~я peace-keeping operation
мировна акција

поисково-спасательная ~я SAR operation
операција претраге и спасавања

спасательная ~я особого риска special risk rescue operation
високоризична спасилачка акција

специальная авиационная ~я special aviation operation
специјална авиациона акција

описание description, delineation, inventory, portrait
опис, оцртавање

~ опасности description of hazard опис опасности

~ происшествия description of accident, accident inventory опис инцидента

~ риска description of risk опис ризика
подробное ~ происшествия detailed accident description
деталан опис инцидента

опись:

~ имущества property inventory попис имовине

~ ресурсов на случай ЧС emergency resource listing
попис средстава за ВС

~ средств для оказания массовой помощи (при ЧС) listing of mass care facilities
попис установа за масовно збрињавање

оплётк/a weave, jacket облога, јакна ◊ с ~ой (пожарный рукав) braicled са облогом
рукавная ~а hose jacket облога за црево

оповещатель indicator, speaker звучник
аварийный звуковой ~ alarm sounder
звучни аларм

пожарный ~ fire speaker, fire-alarm signalling device
звучник, уређај за дојаву пожара

пожарный звуковой ~ fire alarm sounder

звучни аларм за дојаву пожара
пожарный оповещатель fire speaker
пожарни звучник

оповещение warning, announcement, address, instruction узбуна, упозорење, обавештавање

~ населения public announcement

обавештавање становништва

~ о наводнении flood warning упозорење на поплаву

~ о пожаре fire warning упозорење о пожару

~ о ЧС emergency warning упозорење у кризним ситуацијама

аварийное ~ alarm warning аларм упозорење

автоматическое ~ по радио automatic broadcast аутоматско упозорење преко радија

локальное ~ local warning локално упозорење

речевое ~ о порядке эвакуации live voice evacuation instruction
звучна инструкција за евакуацију

централизованное ~ при ЧС centralized emergency warning
упозорење централизовано обавештење о хитним ситуацијама

опознание identification идентификација

~ погибших identification of deads, identification of deceased, identification of fatalities
идентификација погинулих (настрадалих)

ополз/ень landslide, landfall, landslip, creep, soil creep, surficial creep, slump, slide, flow
клизиште, одрон ◊ быть уязвимым для ~ня (о местности) to be susceptible to landslide
подложен клизиштина; вызывающий ~ень landslide-generating стварање клизишта;

классифицировать ~ень to classify slide класификација клизишта;

под угрозой ~ня landslide-threatened подручје угрожено клизиштина

~ень, вызванный землетрясением earthquake-induced slide клизиште
изазвано земљотресом

грязевой ~ень slurry slump блатъаво

клизште

опора holder, support, rest **држач, ослонац;**

(лестницы) butt носач ступеништа

~ **автомеханической лестницы** headrest

ослонац за механичке мердевине

~ **молниеприёмника** air terminal support

носач громобрана

~ **пожарного ствола** branch holder, hose

branch holder, nozzle holder stationary

држач млазнице

выносная ~ ground jack, outrigger jack,

outrigger **покретни ослонац**

огнестойкая ~ fire resistive support

ватроотпорни ослонац

опорожнение dumping **пражњење**

~ **цистерны с вытеканием жидкости**

под действием собственного веса

gravity dumping **резервуар са цурењем**

течности под сопственом тежином

течности *(гравитационо пражњење)*

определение determination, detection;

definition **детекција, утврђивање**

~ **адреса (ЧС)** addressable detection

адресабилна детекција

~ **обстановки на земле с воздуха** *(при*

ЧС) air-ground detection **утврђивање**

ситуације на земљи из ваздуха *(у*

случају ВС)

~ **потребности в ресурсах** determination

of resource needs **утврђивање количине**

потребних средстава

~ **психического состояния** psychometrics

психометрија, утврђивање психичког

стања

~ **риска** risk determination, definition of

детекција ризика

~ **уязвимости** definition of vulnerability

детекција рањивости

опускание descent, lowering **спуштање**

~ **на тросе спасателя** *(с вертолѣта)*

rappelling **спуштање спасиоца**

конопцем из хеликоптера

~ **под действием собственного**

веса gravity descent **спуштање под**

сопственом тежином

~ **с помощью лебѣдки** winching

спуштање помоћу витла

опыт:

~ **в тушении пожара** experience in fire fighting **искуство у гашењу пожара**

~ **по обеспечению пожарной безопасности** fire-safety **искуство заштите од пожара**

~ **управления при бедствии** disaster management **искуство**

управљања у катастрофама

орган:

~ **ы власти, ответственные за**

управление при ЧС emergency

authorities **институције надлежне за**

ванредне ситуације

~ **управления пожарной охраны** fire

authority **ватрогасна служба**

~ **ы управления выдвижной лестницей**

aerial ladder operational controls **команде**

леставы за увлачење и излучење

инспектирующий ~ inspecting authority

инспекцијски орган

координационный ~ coordination body

координационо тело

региональный ~ по реагированию

(при ЧС) regional response element

регионални орган за реаговање *(у ВС)*

организации/я organization; technology;

establishment **организација**

~ **я гражданской обороны** civil

defence organization, civil defence entity

организација цивилне заштите

~ **я ликвидации последствий**

бедствия disaster response organization

институција за реаговање у

катастрофама

~ **я противопожарной службы** fire

service technology **институција**

противопожарне службе

~ **я эвакуации** organization of evacuation

организовање евакуације

лицензированная ~ **я по ликвидации**

последствий ЧС licensee emergency

response organization **институција за**

реаговање у ванредним ситуацијама

са надлежном лиценцом

Международные

неправительственные ~и International

организация

Non-Governmental Organizations
Международные негосударственные организации
Международные негосударственные организации
Inter-Governmental Organizations
Межгосударственные организации
местная ~я по управлению при ЧС
local emergency management organization
локална организација за управљање у
ванредним ситуацијама

ороситель:

дренчерный ~ drencher, drencher head
стабилни систем (дренчер)
спринклерный ~ sprinkler, sprinkler
head стабилни систем (спинклер)

орудие tool алат, средство

~ поджога tool of the arsonist средство за
потпалу

осадк/и precipitation, downfall падавине

атмосферные ~и precipitation,
atmospheric precipitation атмосферске
падавине

возможные ~и possible precipitation
могуће падавине

осадок deposit талог, нанос; (в жидкости)

sediment седимент
наосной ~ (напр., при наводнении)
alluvial deposit алувијални седимент
(током поплаве)

песчаный ~ sand deposit талог песка

осведомлённость awareness

информисаност
~ населения (напр., о риске бедствия)
public awareness информисаност
становништва

~ о возможности бедствия disaster
awareness информисаност о

могућности настанка катастрофе

~ о риске awareness of risk, risk awareness

информисаност о ризику

~ об опасности hazard awareness

информисаност о опасности

освещение light, lighting, illumination

светлост, осветљење, расвета

~ для создания специальных эффектов
effect lighting осветљење за стварање
специјалних ефеката

~ на месте (действий) scene light, scene

lighting осветљење места (радова),
осветљење сцене

~ путей эвакуации escape lighting
осветљење путева за евакуацију

аварийное ~ emergency lighting,
emergency illumination хитно осветљење

дополнительное ~ added light додатно
осветљење

естественное ~ natural lighting природно
осветљење

искусственное ~ artificial lighting
вештачко осветљење

постоянно включённое аварийное ~
maintained emergency lighting стално

осветљавање у хитним случајевима

резервное ~ standby lighting резервно
осветљење

освидетельствование examination

преглед, испитивање

медицинское ~ health examination,
medical examination здравствени

преглед, медицинско испитивање

освобождение:

~ от таможенных пошлин (напр.,
гуманитарных грузов) exemption from
customs duties ослобађање од царинских

дажбина (напр., гуманитарни терет)

~ энергии (напр., при взрыве) liberation
of energy ослобађање енергије

ослабление mitigation; attenuation

лабавост, ублажавање; (конструкции
пожаром) weakening, looseness

слабљење, растрситост

~ из-за пожара (конструкции) fire-
induced looseness слабљење услед
пожара

~ наводнения конструктивными
мерами structural flood mitigation

ублажавање поплава конструктивним
мерама

~ наводнения неконструктивными
мерами non-structural flood

mitigation ублажавање поплава
неконструктивним мерама

осмотр survey, inspection, check-up

преглед, инспекција; (места пожара,
когда рассеивается дым от пожара)

overhaul **ревизија, проверка**
визуальный ~ visual inspection **визуелна инспекција**
профилактический ~ precautionary check-up **превентивни преглед**
основ/а fundamental, basis, ABC **основа, базно знање**
~ы **воспламенения** fundamentals of ignition **основе палења**
~ы **горения** combustion fundamentals **основе сагоревања**
~а **для оценки риска** basis of risk assessment **основе за процену ризика**
~ы **пожаротушения** ABC of firefighting, firefighting basics **основе гашења пожара, основе ватрогаства**
основание feet, base, bed **основ, подножје**
~ **аутригера** Jack feet **подножје носача**
~ **лестницы** ladder bed **подножје стеништа**
особенност/ь:
~ **зоны пожара** pattern of fire area **карактеристике пожарног подручја**
~и **климата** peculiarities of climate **климатске карактеристике**
~и **проведения поисково-спасательных работ** peculiarities of search and rescue **карактеристичне особине деловања током акција претраге и спасавања**
остановка arrest, stop, shutdown, shutoff **зауостављање, застој, искључење**
~ **дыхания** respiratory arrest, stop of breath **застој дисања, респираторни арест**
~ **сердца** cardiac arrest **срчани застој**
аварийная ~ (оборудования) emergency stop **хаваријско зауостављање безаварийная** ~ при ЧС (оборудования) trouble-free emergency stop **зауостављање рада током ВС (алата, технике)**
дистанционная аварийная ~ (оборудования) remote emergency stop **даљинско зауостављање рада (алата, технике)**
остат/ок residue **остатак, талог**
зольный ~ок ashes **пепео**
карбонизированный ~ок char

карбонизовани остатак
обуглившись/ся ~ки char **угљенисани остатак**
остекление glazing **застакљивање**
пожаростойкое ~ fire-resisting **glazing ватроотпорно застакљивање**
тройное ~ triple **glazing троструко застакљивање**
островок island **острово**
~ **безопасности (при пожаре)** safety island **острво сигурности при пожару**
выжигаемый ~ (при лесном пожаре) burn out island **испаљено острво (током шумског пожара)**
отбор:
~ **образцов** sampling **узорковање**
~ **проб воздуха** air sampling **узимања узорака ваздуха**
неправильный ~ anti-selection **антиселекција, погрешан избор**
отверстие vent, outlet; pinhole, opening **отвор, рупица, излаз**
~ **для выпуска дыма** smoke outlet **отвор за дим**
автоматически открывающееся ~ **выпускного патрубка (огнетушителя)** automatic discharge opening **аутоматско отварање отвора ради пражњења (апарата за гашење пожара)**
вентиляционное ~ ventilation opening **вентиляционный отвор**
входное ~ inlet, intake **улазни отвор**
выходное ~ ёмкости для слива **избыточного количества жидкости (для исключения переполнения)** overflow outlet **отвор за преливање**
выходное ~ клапана valve **outlet излазни отвор вентила**
наливное ~ (ёмкости) fill opening **отвор за пуњење (амбалаже)**
пожарное ~ (вентиляционное) fire vent **пожарни отвор (за вентиляцију)**
сливное ~ (ёмкости) emptying opening **отвор за испуштање**
спусковое ~ гидранта hydrant **drain отвор за пражњење**
ответвление lateral, branch **грана,**

ОТВЕТВЛЕНИЕ

филијала, одвојак
~ от основной линии branch line **грана**
главне линије

ответственность accountability;
responsibility; liability **одговорност**
~ государства government liability
државна одговорност
~ за деятельность на пожаре fire
responsibility **одговорност за деловање**
на пожару
~ за принятие решения command
responsibility **одговорност за донете**
одлуке
~ за риск liability for risk **одговорност за**
настанак ризика
~ за тушение пожара fire control
responsibility **одговорност за гашење**
пожара
~ на месте пожара (за выполняемые
работы) fireground accountability
одговорност за деловање на пожару
~ пожарного fireman's responsibility
одговорност ватрогасца
~ пожарной службы fire service's
responsibility **одговорност ватрогасне**
службе
ограниченная ~ limited liability
ограничена одговорност
персональная ~ personal responsibility
персонална одговорност
полная ~ overall responsibility **целокупна**
одговорност

ответственный boss, director **одговорно**
лице
~ за безопасность safety body **лице**
одговорно за безбедност
~ за пожарную безопасность fire safety
director **лице одговорно за заштиту од**
пожара
~ за работу насосов (подачи
огнетушащих средств) pumper boss
лице одговорно за рад са пумпом
~ за эвакуацию evacuation warden **лице**
одговорно за евакуацију

отвод (сил и средств после развёртывания
и выполнения работ) withdrawal
отвод, повлачење; (стока) diversion

одводњавање
~ воды при наводнении diversion of
flood water **отвод воде током поплава**
~ команды (из зоны ЧС) team withdrawal
повлачење тима
аварийный ~ (из опасной зоны)
emergency withdrawal **хаваријски отвод**
безопасный ~ (из зоны ЧС) safe
withdrawal **безбедно повлачење са**
подручја ванредне ситуације

отдание:
~ приказа ordering издавање **наредбе**
~ приказа на эвакуацию ordering
an evacuation издавање **наредбе о**
евакуацији

отдел bureau **одсек, биро**
~ аварийно-спасательной службы
emergency services bureau **одсек хитне**
службе
~ пожарной профилактики fire
prevention bureau **одсек за заштиту од**
пожара

отделение department, station; compartment,
squad **департман, станица, јединица;**
(напр., грузов) separation **одвајање,**
подела
~ для инструментов (в пожарном
автомобиле) tool compartment **одељак**
за опрему у јединици или ватрогасном
возилу
~ пожарной охраны fire department
ватрогасно-спасилачка јединица
~ добровольной пожарной охраны all-
volunteer fire department **доброволна**
ватрогасна јединица
~ полиции police department, police
station **полицијска јединица**
объектовое ~ пожарной охраны
private fire department, local department
индустријска ватрогасно-спасилачка
јединица
пожарное ~ firing squad **ватрогасна**
станција
территориальное ~ пожарной
охраны municipal department, public fire
department **територијална ватрогасно-**
спасилачка јединица

федеральное пожарное ведомство
federal fire department **савезна**
ватрогасна служба

отжиг firing спальявање

встречный ~ (при тушении лесных пожаров) backfiring **повратно спальявање, контра пальявање, контра пожар (током шумских пожара)**

отказ failure отказ, пад; (страх.)
abandonment; waver **одустајање, прекид**

~ **системы system failure пад система**

~ **системы противопожарной защиты**
failure of fire protection system **прекид**

рада система противпожарне заштите
~ **электрооборудования electrical fault**

электрична неисправност

отключение:

~ **аварийной сигнализации alarm-**
silencing **искључивање аларма**

~ **электропитания power failure,**
deenergizing **искључивање струје,**

деенергетизација

отметка mark обележје; (при сравнении)
benchmark **ознака упоређења**

~ **уровня воды при наводнении flood-**
mark **обележје поплаве**

~ **этажа здания building floor mark**
ознака спрата зграде

отношение ratio однос

~ **количества осадков к**
уровню испарения (для оценки

сельскохозяйственной засухи) crop
moisture ratio **однос између падавина и**

испаривања

~ **суммы потерь к застрахованной**
сумме loss ratio однос губитака према

осигураном износу

отопление firing грејање

~ **с использованием газа gas firing**
грејање на гас

~ **с использованием нефти oil firing**
грејање на нафту

~ **с использованием твёрдого топлива**
solid fuel firing **грејање на чврсто**

гориво

отравление poisoning, intoxication
тровање, интоксикација

~ **газом gas poisoning тровање гасом**

~ **дымом smoke poisoning тровање**
дымом

~ **окисью углерода carbon monoxide**
poisoning тровање угљен-монооксидом

~ **токсичными продуктами горения**
intoxication by toxic products of burning

тровање токсичним производима
сагоревања

массовое ~ mass poisoning масовно
тровање

острое ~ acute poisoning акутно тровање
отражатель mirror; deflector рефлектор

~ **для измерения расстояния distance**
measuring mirror **рефлектор за мерење**

удальности

~ **спринклера sprinkler deflector**
стабилни рефлектор

отрасль sector, class класа, сектор

~ **страхования class of insurance сектор**
осигурања

пожароопасная ~ (промышленности)
fire-related sector **пожарни сектор**

отряд group, unit, team, squad, squadron
отред, јединица, тим

аэромобильный спасательный ~
airmobile rescue unit **аеромобилна**

спасилачка јединица

медицинский ~ medical squad
медицински (санитетски) отред

мобильный ~ mobile unit мобилна
јединица

сводный ~ экстренного реагирования
multipurpose rapid response unit

вишенаменска јединица за хитно
реаговање

спасательный ~ rescue team спасилачки
тим

отсек compartment одељак

~ **для баллонов bottle compartment**
одељак за боце (полице, стелаже)

~ **для пожарных рукавов hose body**
одељак за ватрогасна црева

дымозащитный ~ smoke compartment
одељак за заштиту од дима

пожарный ~ fire compartment, fire-tight
compartment ватрогасни одељак

отсечение

отсечение cut-off одсецање

~ пожара fire cut-off одсецање пожара

отслеживание tracking праћење

~ действия action tracking праћење радова

~ использования ресурсов tracking the use of resources праћење искоришћених ресурса

~ текущих потребностей в ресурсах tracking of resource needs праћење потреба за ресурсима

отсоединение disconnect, cut-off

пресецање, прекид

~ рукавной линии cut-off the line пресецање линије

отсутствие:

~ горения no combustion одсуство сагоревања, нема сагоревања

~ защиты absence of protection одсуство заштите

~ конкретной информации absence of concrete information одсуство конкретних информација

~ координации (действий) in-coordination одсуство координисања извођења радова

~ помощи absence of assistance одсуство помоћи

отсчёт:

обратный ~ (10, 9, 8, ... для подачи команды) called shot, countdown одбројавање

~ (при опускании лестницы) guy line одбројавање

отход wastage pl. wastage отпад

~ы топлива fuel waste горивни отпад вредные промышленные ~ы noxious industrial waste опасан индустријски

отпад опасные ~ы hazardous wastage опасан отпад

радиоактивные ~ы nuclear waste, radioactive wastage, dumped radioactive substances радиоактивни отпад

твёрдые ~ы solid waste, solid-waste чврсти отпад

химические ~ы chemical waste хемијски

отпад

отчёт report, records извештај

~ о пожаре fire report, fire account, fire records извештај о пожару

~ о потерях loss report извештај о губицима

~ о происшествии incident report, accident report, accident records, incident records извештај о инциденту

~ о расследовании пожара fire investigation report извештај о истражи пожара

~ пожарной команды о проделанной работе fire brigade meeting report извештај ватрогасне јединице о обављеном послу

первоначальный ~ о происшествии initial incident report иницијални извештај о инциденту

офицер officer офицер, службеник

~, действующий на месте ЧС line officer

оперативни офицер на месту ВС

~ профилактической службы prevention officer службеник превентивне службе

~ штаба staff officer офицер штаба

дежурный ~ duty officer, officer-in-charge дежурни офицер

пожарный ~ fire officer ватрогасни офицер

пожарный ~, участвующий в тушении пожара fire fighting officer ватрогасни

офицер, ватрогасни службеник

охват:

~ застройкой building coverage

покривеност територије грађевином

~ медицинской помощью medical coverage медицинска покривеност

~ пациентов для оказания помощи patient care coverage здравствена покривеност

~ пожаром incidence of fire, fire coverage покривеност територије пожаром

~ системой предупреждения (о ЧС) warning coverage покривеност системом за превенцију ВС

двусторонний ~ (лесного пожара) pincer movement двострано обухватање

очистные сооружения

(территорија шумским пожаром)
полный ~ помещения пламенем
flashover потпуна покривеност
просторије пламеном
охлаждение cooling, refrigeration хлађење,
расхлађивање
~ за счёт испарения evaporative cooling
хлађење испаравањем
~ поверхности surface cooling хлађење
поверхине
~ по периферии (пожара) boundary
cooling хлађење граница пожара
естественное ~ natural cooling природно
хлађење
охрана guardianship, guard обезбеђење,
заштита
~ лесов от пожаров forest fire conservancy
заштита шума од пожара
~ труда labour protection заштита на
раду
лесная противопожарная ~ forest fire
guard заштита и гашење шумских
пожара
муниципальная пожарная ~ municipal
fire service општинска ватрогасна
јединица
пожарная ~ fireguard ватрогасна
служба, ватрогасни тим
речная пожарная ~ river fire service
речна ватрогасна служба
сельская пожарная ~ rural fire service
сеоска ватрогасна служба
частная пожарная ~ private fire service
приватна ватрогасна јединица
(служба)
юношеская пожарная ~ youth fire
brigade омладински ватрогасни тим
оценк/a assessment, appraisal, evaluation,
estimation, measurement, value, testing;
score оценка, процена, евалуација
~а вероятного риска probabilistic risk
assessment процена ризика
~а воздействия ЧС на окружающую
среду environmental impact assessment
процена утицаја ванредне ситуације
на животну средину
~а ожидаемых потерь expected loss

estimation процену очекиваних
губитак
~ оперативной готовности evaluation
of operational readiness процена
оперативне спремности
~а пожарной опасности fire hazard
assessment процена опасности од
пожара
~а потерь loss estimation процена
губитак
~а потребностей (при ЧС) needs
assessment процена потреба (током
ВС)
~а разрушений damages assessment,
estimation of damage процена штете
(уништења)
~а риска воздействия на окружающую
среду environmental impact risk
assessment процена утицаја ризика на
животну средину
~а риска пожара fire hazard testing
процена пожарног ризика
~а состояния здоровья health assessment
евалуација здравственог стања
первоначальная ~а initial assessment
иницијална процена
оценщик adjuster, surveyor службеник
~ страхового иска insurance claims
adjuster службеник за процену накнаде
штете по основу осигурања
пожарный страховой ~ fire surveyor
службеник за пожарно осигурање
оцепление stewarded barrier кордон
линија
~ зоны пожара fire line кордон линије
пожарене зоне
очаг fireplace; base извор, жариште
~ пожара area of fire origin, fire initiation
zone, firebed, source of fire, fire's seat, fire
base, core of the fire извор пожара
~поражения lesion center жариште
лезије
очистка воды water purification
пречишћавање воде
очистные сооружения water treatment
plants постројења за пречишћавање
воде

ОЧКИ

очки goggles наочаре
~ ночного видения night vision goggles
наочаре за ноћно осматрање
защитные ~ protective goggles, safety
goggles заштитне наочаре
ошибка error, mistake грешка
навигационная ~ nautical error
навигациона грешка
субъективная ~ human error, human
failure субјективна грешка
фатальная ~ fatal mistake фатална
грешка

ощущение (*органами чувств человека*)
feeling, sensation осећај
~ безопасности feeling of safety осећај
безбедности
~ ожога burning sensation осећај печења
~ пожара feeling of fire осећај ватре

П

паводок flood, flooding, freshet **поплава**, **плавье**

~ с коротким пиковым периодом sharp-crested flood **поплаве кратког вршног интензитета**

~ с продолжительным пиковым периодом broad-crested flood **поплава са дугим периодом трајањем максималног водостаја**

весенний ~ spring flood, spring flooding **пролећна поплава**

катастрофический ~ catastrophic flood **катастрофална поплава**

расчётный ~ design flood, projected flood **прогнозирана поплава**

падение fall, decline **пад**; (**давления**) drop **пад (притиска)**

~ давления drop in pressure **пад притиска**

~ уровня воды (**при наводнении**) water-level decline **пад нивоа воде**

паёк ration, ration pack **оброк, порција**

~ на случай ЧС emergency ration **оброк за случај ванредне ситуације**

пакет packet **кеса**

~ информации на случай ЧС emergency information packet **пакет информација за хитне случајеве**

пал:

верховой встречный ~ crowning backfire **контра пальење по крунама, контра пальење високог типа**

встречный ~ (**при тушении лесного пожара**) backfire, counter fire, back burn **контра пальење, контра пожар**

палатка tent, canvas **шатор**

~ для оказания первой помощи (**медицинской**) first aid marquee **шатор за пружање прве помоћи**

утеплённая ~ (**в т.ч. для временного проживания при ЧС**) winterized tent **зимски шатор**

памятка reminder list, leaflet **белешка, летак**

~ по оказанию первой помощи

(**медицинской**) first aid reminder list **белешка прве помоћи**

~ по пожарной безопасности fire safety leaflet **белешка о примени заштите од пожара**

пандемия pandemics **пандемија**

пантус ramp **рампа**

панель panel; plate **панел**

~ управления **тревожной сигнализацией** alarm panel, alarm annunciator panel, alarm control panel **контролни панел**

паник/а panic, scare **паника** ◊ **охваченный** ~ой panicked, panic-stricken **обухваћен**

паником, паничан

~ населения civilian panic **паника** **цивила**

пар vapor, vapour, fume, steam **пара, испарења**

~ы бензина gasoline fumes **испарења бензина**

~ы горючего fuel vapor, fuel vapour **испарења горива**

взрывоопасный ~ explosive vapor, explosive vapour **експлозивна пара**

водяной ~ water vapor, water vapour **водена пара**

ядовитый ~ poisonous vapor, poisonous vapour **отровна пара**

парамедик paramedic **парамедик**

пожарный ~ fire paramedic **ватрогасац парамедик**

параметр parameter, value **параметар, својства**

~ы воздуха air parameters **параметри воздуха**

~ы территории land parameters **параметри земљишта**

метеорологический ~ meteorological parameter **метеоролошки параметар**

термодинамический ~ thermal property **термичка својства**

парапсихолог parapsychologist

парапсихолог

парашют parachute **падобран**

грузовой ~ cargo parachute, cargo-chute

теретни падобран

парашют

неуправляемый ~ unguided parachute
неуправляв падобран
управляемый ~ guided parachute
управљајући падобран
парашютист jumper, parachutist
падобранац
пожарный ~ (при тушении лесных пожаров) smoke jumper падобранац-ватрогасац
парк:
резервуарный ~ tank farm полье резервоара
партия (товара) consignment пошылька; (людей) gang странка
~ гуманитарной помощи humanitarian assistance consignment пошылька хуманитарне помоћи
~ продовольственной помощи food aid consignment пошылька прехрамбене помоћи
паром ferry трајект
патрубок nipple, manifold, fitting разводно црево, разводник, прикључак всасывающий ~ suction intake усисни прикључак
приёмный ~ intake усисно црево
рукавный ~ hose nipple прикључак усисног црева
патрулирование patrolling патрулирање ~ по дамбе (при наводнении – для контроля за состоянием дамбы) patrolling of the dike патрулирање по брани (током поплава)
~ леса (по предупреждению и тушению пожаров) patrolling of the forest патруливање по шуми (цільом превенције и гашења пожара)
патруль patrol патрула
~ при наводнении patrol during the flood патрула током поплаве
воздушный ~ (напр., для своевременного обнаружения лесных пожаров) aircraft patrol, aerial patrol ваздушна патрула
наземный ~ ground patrol копнена патрула
пожарный ~ fire patrol ватрогасна патрула

патрульный patrolman патрулни службеник
пауза:
оперативная ~ lull затишје
пациент patient пацијент
~ с травмой trauma patient пацијент са траума повредама
амбулаторный ~ (транспортальный) ambulatory patient амбулантни пацијент
неамбулаторный ~ (нетранспортальный) nonambulatory patient непокретни пацијент
поступающий ~ (при ЧС) incoming patient долазећи пацијент
пекарня bakery пекара
полевая ~ field bakery польска пекара
пен/а foam пена ◊ заполненный ~ой foam-filled напуњен пеном; непокрытый ~ой unfoamed непокривен пеном; покрытый ~ой covered with foam, foamed покривен пеном, запенити
~а для тушения спиртов alcohol type foam пена отпорна на алкоголь
~а на основе воды со смачивателем wet water foam водна пена
~а средней кратности medium expansion foam пена средње експанзије
воздушно-механическая ~а mechanical foam, physical foam, air foam ваздушна механичка пена
высокократная ~а high expansion foam пена високе експанзије
лёгкая ~а light consistency foam лака пена
низкократная ~а heavy consistency foam, low expansion foam пена ниске експанзије
огнетушная ~а extinguishing foam, finished foam, fire-fighting foam пена за гашење
плёнкообразующая фторпротеиновая ~а film-forming fluoroprotein foam флоропротеинска пена
химическая ~а chemical foam хемијска пена
пеногенератор (устройство) foam generator, foam-producing unit, foam

maker генератор пене
пенокамера foam chamber **комора за пену**
пеночаша foam tower **стуб за набавивање пене**
пенообразование foam generation
генератор пене
пенообразователь (*вещество*) foam concentrate, foaming agent, foam making appliance, foam compound **концентрат пене, супстанца за пену**
водяной плёнкообразующий ~ aqueous film-forming foam concentrate **водени концентрат пене за стварање филма**
протениновый ~ protein foam concentrate **протениски концентрат пене**
синтетический ~ synthetic foam concentrate **синтетични концентрат пене**
универсальный ~ universal foam concentrate **универзални концентрат пене**
фторсодержащий ~ fluorochemical foam concentrate **флуорохемијски концентрат пене**
пенослив pourer, foam pourer **одвод за пену**
пеносмеситель foam eductor, foam proportioner **пропорционер пене**
~ в линии (*рукавной, трубопровода*) in line foam concentrate inducer **мешач за пену на линији (између потисних црева)**
~ инъекционного типа direct-injection foam proportioner **пропорционер пене директног убризгавања**
пенсия annuity пензија
~ по инвалидности disability annuity **пензија по основу инвалидитета**
пепел ash; cinder; (*при извержении вулкана*) cindercone **пепео**
перебазирование relocation **релокација**
переброс jump, spotting **скок**
~ пожара jump of the fire **скок ватре**
~ пожара на большое расстояние (*лесного*) long-distance spotting **скок пожара на велику раздаљину**
~ пожара с одной стороны ущелья на

другую cross-canyon spotting **укрштање кањона**
переброска:
~ стока воды diversion **преусмеравање воде**
срочная воздушная ~ **товаров помощи urgent airlift of relief goods хитан ваздушни трансфер робе за помоћ**
перевозка transportation, shipment, handling **превоз, трансфер**
воздушная ~ airlift **ваздушни превоз**
стратегическая воздушная ~ strategic airlift **стратешки ваздушни превоз**
тактическая воздушная ~ tactical airlift **тактички ваздушни превоз**
перегиб (пожарного рукава) kink прегиб
переговоры negotiations **переговори**
перегородка bulkhead, wall, partition, stop, barrier, shield, screen, division; baffle, break **преграда, баријера**
водонепроницаемая ~ watertight bulkhead **водоотпорна преграда**
огнестойкая ~ fire prevention division, fire-resisting division **ватроотпорна преграда**
противодымная ~ smoke screen **преграда која штити од дыма**
противопожарная ~ fire-proof bulkhead, fire-resisting bulkhead, fire separating wall, fire-division wall, firebreak, flame baffle **противопожарни преградни зид**
разделительная ~ separating wall **преградни зид, одвајајући зид**
перегрев overheating, superheat **перегревање**
~ организма hyperthermia **хипертермија**
перегруженность congestion **загушење, преоптерећењост**
~ транспортной системы congestion in transportation system **загушење у транспортном систему**
перегрузка overload **преоптерећење**
~ по току overcurrent **прекомерна струја**
температурная ~ thermal overload **топлоотно преоптерећење, перегревање**
передатчик transmitter **предајник**

передатчик

~ сигналов тревоги alarm communicator transmitter алармни комуникатор предајник
ультразвуковой ~ ultrasonic transmitter ултразвучни предајник
передача transfer; transmission; spread трансфер, пренос
~ сигнала тревоги alarm transmission сигнални аларм
~ сигнала тревоги от пожарного извешателя transmission of box alarms сигнала са детектора пожара, сигнал аларма за детекцију пожара
~ тепла heat transmission, heat spread пренос топлоте
~ энергии energy transfer пренос енергије
передвижение movement; march покрет, померање ◊ ограничить ~ (напр., в районе ЧС) to restrict movement ограничити померање
~ по дорогам (техники к месту ЧС) road march кретање на путевима
передислокация redevelopment, redeployment прераспоређивање, премештај ◊ ~ из ... redeployment from ... прераспоређивање на...
долговременная ~ long-term redevelopment дугорочно прераспоређивање
оперативная ~ operational redevelopment оперативно прераспоређивање
перезарядка recharging допуна, поновно пуњење
~ огнетушителя extinguisher recharging допуна апарата за гашење
~ баллона со сжатым воздухом compressed-air cylinder recharging допуна боце са компримованим воздухом
перекачка relay, pumping пумпање, испумпавање
~ по рукаву большого диаметра (при перекачке воды на пожар) LDH relay пумпање кроз црево великог пречника
~ последовательно соединёнными насосами in-line pumping, tandem pumping пумпање серијски повезаним

пумпама
переключатель keyswitch прекидач
переключение triggering пребацивање, комутација
перекрытие shut, shutdown, shutoff; преклапање, затварање (в здании) floor покриће зграде
~ дороги (при ЧС) road closure затварање пута
~ на шоссе для ограничения движения choke point преграда на аутопуту за ограничење саобраћаја
~ рукавной линии (нет подачи воды) shutdown the line, shutoff the line искључивање линије (прекид водоснабдевања)
газонепроницаемое ~ gas-tight closure непропустан за газ
перемешивание mixing, stirring мешање
~ воздуха air stirring мешање ваздуха
~ газов mixing of gases мешање гасова
перемещение movement; displacement померање, кретање, премештај
~ беженцев movement of refugees, refugees movement премештај избеглица
~ воды (при наводнении) water displacement кретање воде (током поплава)
~ населения (при эвакуации и др.) population displacement кретање становништва (током евакуације и слично)
перемотка (напр., пожарного рукава) rewind премотавање (пожарног црева)
~ от электропривода (напр., пожарного рукава) electric rewind премотавање моторним погоном
перемычка weir, dam, coffer dam разделница
водная ~ water line разделница за воду
трубная ~ pigtail цревна разделница
фильтрующая ~ filter dam разделница за филтрирање
переносчик:
~ инфекции vector преносилац инфекције

~ **пламени** flame transporter **преносилац пламена**
~ **пожара** fire transporter **преносилац пожара**
перепад:
~ **давления** pressure difference **пад притиска**
~ **давления во фронте** пламени flame thrust pressure **пад притиска на фронту пламена**
переработка treatment **прерада**
~ **отходов** waste treatment **прерада отпада**
~ **сточных вод** waste water treatment **прерада отпадних вода**
перераспределение:
~ **сил и средств в случае сложной обстановки при ЧС** covering response **перераспореда снага и средстава за време ванредне ситуације**
перестановка (сил и средств) shift **премештај, ротација, смена стратегическая ~ (сил и средств) strategy shift стратешка ротација**
перестрахование reinsurance **реосигурување**
факультативное ~ facultative reinsurance **факултативно реосигурување**
пересыхание:
~ **русла реки** river-bed **дrying up исушивање речног корита**
переход transition, change, travel, development **ширење, промена, померање, прелазак**
~ **к всеобщему горению** full fire development **потпуни развој пожара**
~ **от горения к детонации** transition of deflagration to detonation **прелаз из горења у детонацију**
~ **от тления к пламенному горению** transition from smouldering to flaming combustion **прелаз из тивања у разбукталу фазу**
~ **пламени (через противопожарный разрыв)** slope-over **прелаз пламена (кроз отвор)**
~ **пожара из комнаты в комнату** room-

to-room fire travel **ширење пламена из собе у собу**
переходник adapter, reducer **адаптер**
~ **рукавной линии** full line adapter **линијски адаптер**
~ **с увеличением сечения** increaser **адаптер са повећаним попречним пресеком**
всасывающий ~ suction adapter **усисни адаптер**
входной ~ inlet adapter **улазни адаптер**
выходной ~ outlet adapter **излазни адаптер**
перечень:
квалификационный ~ skills inventory **квалификациона листа**
перила handrail, railing, baluster **рукохват, ограда**
ограждающие ~ guard railing **заштитни рукохват**
периметр perimeter **периметар, обод**
~ **пожара** fire perimeter **обод пожара**
безопасный ~ security **периметр безбедносни периметар**
период period, epoch, time, stage **период, време**
~ **восстановления после бедствия** post-disaster recovery period **период опоравка након катастрофе**
~ **высокого риска** high risk period **високоризични период**
~ **горения** burning period, combustion period **период сагоревања**
~ **дежурства** duty period **време трајања дежурства**
~ **зажигания** ignition period **период паљења**
~ **засухи** drought period, dry period **период суше**
~ **индукции** induction period **индукциони период**
~ **ликвидации последствий чрезвычайной ситуации** emergency response period **време уклањања последица ванредне ситуације**
~ **мониторинга** monitoring period **период мониторинга**

период

~ наводнения flood period поплавни период
~ пожароопасной погоды fire weather danger period период опасан од пожара
~ прогнозирования forecast period прогнозирани период
~ скрытого развития пожара fire incubation period период скривеног развоја пожара
~ тревоги при бедствии disaster alert period трајање аларма
~ чрезвычайной ситуации emergency period време трајања ванредне ситуације
гарантийный ~ duration of guaranty период важења гаранције
инкубационный ~ incubation period инкубациони период
начальный ~ кризиса initial crisis period почетни период кризе
особый ~ (при ЧС) specific period посебан период
первоначальный ~ горения first burning period почетни период сагоревања
персонал personnel, staff особље ◇
извещать ~, ликвидирующий последствия при ЧС to notify emergency response personnel да обавести особље задужено за реаговање у ванредној ситуације
~ аварийной связи emergency communications personnel особље за хитне комуникације
~, выделенный для развёртывания personnel designated to deploy особље задужено за распоређивање
~ для захоронения опасных веществ personnel for disposal of dangerous substances особље задужено за одлагање опасних материја
~ для обеспечения связи communications personnel особље за комуникације
~, задействуемый в аварийных ситуациях back-up personnel особље за реаговање у ванредној ситуацији
~ Красного Креста и Красного Полумесяца Red Cross and Red Crescent

особље Црвеног Креста и Црвеног полумесяца
~, ликвидирующий последствия опасности hazard response personnel особље за ликвидацију опасности
~, обеспечивающий заправку топливом fuel servicing personnel особље задужено за точење горива
~, оказывающий медицинскую помощь medical care personnel особље за пружање медицинске помоћи
~, принимающий вызовы answering personnel особље које се јавља на телефон
~, свободный от дежурства off-duty personnel особље које није дежурно
~ сил гражданской обороны civil defence personnel особље цивилне заштите
~ службы разминирования bomb personnel особље центра за разминирање
~ экстренного реагирования emergency response personnel особље за ванредно реаговање
дежурный ~ on-duty personnel, relief personnel дежурно особље
медицинский ~ health personnel медицинско особље
обслуживающий ~ support personnel помоћно особље
специально подготовленный ~ specially-trained personnel посебно обучено особље
перспектива perspective перспектива
гуманитарная ~ humanitarian perspective хуманитарна перспектива
социальная ~ social perspective социјална перспектива
перчатк/а glove рукавица
защитные ~и overgloves заштитне рукавице
изолирующие ~и isolating gloves изолационе рукавице
петля loop петља; (на верёвке) hitch омча
сдвигаемая ~ (на верёвке) rolling hitch

клизна омча
печь furnace **пећ**
~ для дожигания (*мусора*) afterburner
~ для накладно сагоревања
~ для сжигания отходов incinerator **пећ**
за сагоревања отпада
пик peak **врх**
~ наводнения flood peak, flood crest **врх**
поплаве
~ паводка flood peak **врх** **поплаве**
пила saw **тестера**
~ для валки леса felling saw **тестера** за
обарање дрвета
~ для поперечной резки crosscut saw
тестера за поперечно сечење
~ для спасательных работ rescue saw
тестера за спасилачке радове
~ по бетону concrete saw **тестера** за
бетон
~ с механическим приводом power saw
тестера са механичким погоном
дисковая ~ circular saw **кружна** **тестера**
ножовочная ~ hacksaw **ножна** **тестера**
ручная ~ hand saw **ручна** **тестера**
цепная ~ chain saw **моторна** **тестера**
пилот pilot **пилот**
~ пожарного воздушного судна birddog
pilot, fire fighting pilot **пилот** **ватрогасног**
воздухоплова
пиролиз pyrolysis **пиролиза**
пирометр pyrometer **пирометар**
пиропатрон squib **пиропатрон**
пиротехника pyrotechnics **пиротехника**
пирофор pyrophorus **пирофор**
питание nutrition, rations, feeding stuff,
food **храна, исхрана, оброк**
недостаточное ~ malnutrition, poor
nutrition **неадекватна** **исхрана**
неполноценное ~ malnutrition, poor
nutrition **лоша** **исхрана, недовольна**
количина **хране**
неправильное ~ malnutrition, poor
nutrition **неправилна** **исхрана**
плавление melting **топљење**
плавучесть flotation **пловност**
~ при надувании (*спасательного*
средства) inflatable flotation **пловност**

након надувавања
пламенепроницаемость fire integrity
ватроотпорност
плам/я flame, flare, blaze, flaming, fire
пламен, ватра, огонь ◇ **гореть** ~**енем**
to burn with a flame **да гори** **пламеном;**
распространять ~**я** to spread flame
ширити **пламен**
~**я** **пожара** flame from fire **ватра** **у огњу**
~**я** **при горении** **газа** gas flame **пламен**
од сагоревања **гаса**
адиабатическое ~**я** adiabatic flame
адијабатски **пламен**
бесцветное ~**я** non-luminous flame
безбојни **пламен**
быстро распространяющееся ~**я**
rapidly spreading flame **пламен** **кој се**
брзо шири
видимое ~**я** visible flame **видљиви**
пламен
вспыхнувшее ~ **я** nascent flame **пламен**
које је избио
диффузионное ~**я** diffusion flame
дифузиони **пламен**
игльчатое ~**я** needle flame **игличасти**
пламен
ламинарное ~**я** laminar flame
ламинарни **пламен**
невидимое ~**я** invisible flame **невидљиви**
пламен
раздуваемое **ветром** ~**я** wind-whipped
blaze **пламен** **развејан** **ветром**
план plan, map, scheme, procedure
план, мапа, шема, поступак ◇
разрабатывать ~ **действий** to
develop an action plan **разрадити** **план**
деловања; формировать ~ **действий**
при происшествии to formulate
incident action plan **формулисати** **план**
деловања **током катастрофе**
~ **атаки** (*при тушении лесного пожара*)
plan of attack, attack plan **план** **напада**
~ **действий** **при ЧС** emergency plan,
emergency scenario **план** **деловања** **у**
ванредној **ситуацији**
~ **действий** **с опасными** **материалами**
hazardous materials scenario **план** **рада** **са**

ПЛАН

опасным материјам
~ здания plan of building план изградње
~ ликвидации последствий (ЧС) response plan план уклањања последица (ВС)
~ международных поисково-спасательных работ на море international maritime SAR plan међународни план спровођења радова претраге и спасавања
~ оказания помощи (при ЧС) assistance plan план помоћи
~ отвода (сил и средств после ликвидации последствий ЧС) withdrawal plan план повлачења (снага и средства након уклањања последица ВС)
~ передислокации (сил и средств при ЧС) redeployment plan план прераспоређивања
~ противопожарных мероприятий fire prevention plan план заштите од пожара
~ спасательных работ rescue plan план спасилачких радова
~ тренировки training plan план вежбе (обуке)
~ тушения пожара fire plan, fire fighting plan, fire control plan план гашења пожара
~ эвакуации escape plan, evacuation plan, evacuation map, evacuation scheme, evacuation procedure план евакуације

пластик plastic пластика
армированный ~ reinforced plastic армирана (ојачана) пластика
горящий ~ burning plastic запалења пластика

платформа platform, plate, cage платформа, корпа
~ автоподъемника platform basket, aerial basket корпа аутодизалице
~ на телескопическом автоподъемнике telescoping platform корпа телескопске аутодизалице
поворотная ~ turntable, turnout gear, rotating cage ротациона платформа

плот raft сплав

спасательный ~ life-raft, buoyancy raft спасилачки сплав
плотин/а dam, dike, dyke, weir, bund брана, наспил
бетонная ~а concrete dam бетонска брана
земляная ~а earth dam земљана брана
отводная ~а diversion dam одводна (диверзиона) брана
селезащитная ~а mudflow protection dam заштитна брана од муљног тока

плотность density густина
~ дыма smoke density густина дима
~ паровоздушной смеси vapor-air density густина паро-ваздушне смеше
~ теплового потока heat flux густина топлотног протока
массовая оптическая ~ дыма mass optical density of smoke масена оптичка густина дима
нормативная ~ людей в здании (на квадратный метр площади) theoretical occupation density нормативна густина људи у згради
оптическая ~ transmission density оптичка густина
оптическая ~ дыма optical density of smoke оптичка густина дима
относительная ~ relative density релативна густина
радиационная ~ теплового потока radiant heat flux радијациона густина топлотног протока
удельная оптическая ~ specific optical density специфична оптичка густина

площадка:
вертолётная ~ helipad, heliport, helispot хелиодром, област хелиодрома
вертолётная ~ на крыше (здания) rooftop helipad хелиодром на крову
сортировочная triage area место тријаже

площадь acreage, area; pad површина, плац
~ затопления flooded area потоплена површина
~ горения burned area површина

сагоревања
~ орошения спринклера sprinkler
activation area површина квашена
прскалицама
~ повреждения damaged area оштећена
површина
~ пожара (обычно лесного) acreage of
fire, area of fire површина пожара
~ распыления spray area подручје
распршивања
пневмомолоток air impact tool, air-operated
tool пневматски чекић
пневмония pneumonitis пневмонија
химическая ~ (от вредных веществ)
chemical pneumonitis хемијска
пневмонија
пневмоподушка air bag воздушни јастук
грузоподъемная ~ air lifting bag
воздушни јастук за дизање терета
пневмосооружение inflatable building
зграда на надувавање, конструкција
пневматског типа
поведение behaviour понашање, манир,
опхођење
~ людей при пожаре people-fire
interaction понашање људи у пожару
~ при эвакуации evacuation behaviour
понашање током евакуације
~ человека при ЧС human behaviour
during emergency људско понашање у
ванредним ситуацијама
безопасное ~ (при ЧС) safe behaviour
безбедно понашање (у ВС)
поверхность surface површина
горящая ~ burning surface запалена
површина
несгоревшая ~ unburned surface
несагорела површина
поворот (напр., платформы с пожарной
лестницей) rotation окретање, ротација
~ на небольшой угол (напр.,
платформы с пожарной лестницей)
low angle rotation ротација под малим
углом
повреждени/e damage; injury, failure,
deterioration, fault повреда, оштећење,
штета

~е взлетно-посадочной полосы damage
to runway оштећење писте
~е внутренних органов internal injury
оштећење унутрашњих органа
~я, вызванные наводнением damage
caused by flood, damage due to flooding,
flood damage, flood-related damage штета
изазвана поплавом
~е, вызванное пожаром fire damage,
fire-caused damage штета изазвана
пожаром
~е здания damage to building оштећење
зграде
~е имущества property damage
оштећење имовине
~е инфраструктуры damage
to infrastructure оштећење
инфраструктуре
~е магистрали жизнеобеспечения
(для подачи воды, электроэнергии и
др.) lifeline damage оштећење објеката
виталног значаја
изолированное isolated injury оштећење
изолације
крупномасштабные ~я large-scale
damages оштећење великих размера
механические ~я mechanical damages
механичко оштећење
повторение:
~ аварийного сообщения repeat of alarm
message понављање алармне поруке
~ пожара fire-return повратна ватра
повышение:
~ уровня воды при наводнении flood
elevation пораст нивоу воде током
поплаве
повязк/а bandage, dressing завој ◊
накладывать ~у to bandage превјјати
~а из эластичного трубчатого бинта
elasticated tubular bandage еластични
цевасты завој
ватно-марлевая ~а gauze mask маска
од gaze
нарукавная ~а armband завој за руку
погибший dead victim, deceased victim,
fatality жртва, смртни случај, умрли
поглощение absorption, attenuation

ПОГЛОЩЕНИЕ

абсорпција, упијање
погод/a weather време
ветренная ~a windy weather ветровито време
жаркая ~a hot weather вруће време
пожароопасная ~a fire weather време опасно од појаве пожара
сухая ~a dry weather суво време
погружение (в воду) submergence
потапање (у воду), урањање
~ насоса (в воду) pump submergence
потапање пумпе
погрузчик:
вильчатый ~ forklift вилушкар
вильчатый ~ на грузовом автомобиле truck forklift вилушкар уграђен на камион
подавитель suppressant, suppressor
супресор
~ тления (вещество) smoulder
suppressant супресор тиања
подавление inhibition, suppression
инхибиција, потискивање
~ пламени flame inhibition инхибиција пламена
подача injection, supply снабдевање;
(воды) flow, flowing довод, доток
~ воды water supply, water handling
водоснабдевање, довод воде
~ воды в перекачку (на большие расстояния) water relay, pumping water relay водоснабдевање пумпе (велика удаљеност)
~ воды из открытого источника open water supply довод воде од отвореног извора
~ воды на большое расстояние long distance water supply водоснабдевање на велику раздальну
~ воды от гидранта hydrant supply довод воде од хидранта
~ воды путём челночной доставки water relay, shuttle water relay релејно водоснабдевање
~ воды с большим расходом high-capacity water supply водоснабдевање великог капацитета

~ воздуха (в дыхательном приборе) air supply довод воздуха
~ воздуха для дыхания водолазу с поверхности topside air supply довод воздух са површине за рониоца
~ кислорода (в дыхательном приборе) oxygen supply довод кисеоника
~ огнетушащего вещества extinguishant injection довод средства за гашење пожара
~ пены foam injection, foam application, foaming довод пене
~ пены на слой горячей жидкости (в резервуаре) semi-subsurface foam injection довод пене на слој запалене течности (резервоару)
~ сигнала тревоги alerting алармирање
~ электроэнергии при ЧС emergency power supply, emergency electricity supply снабдевање електричном енергијом у ванредној ситуацији
подвал vault подрум
подверженность:
~ внешнему воздействию exposure подложност спољном утицају
~ опасности exposure to hazard изложеност опасности
~ риску exposure to risk; risk affectivity изложеност ризику
подвеска hanger вешалица; (каска) suspension суспензија касиге
вертолётная ~ helicopter winch хеликоптерско витло
подготовка training, preparation тренинг, припрема, оспособљавање, обука
~ учений drill-training припрема вежба
~ в учебных классах classroom training обука у учионицама
~ группы реагирования training of intervention team тренинг оперативне групе
~ диспетчера противопожарной службы fire dispatch training обука диспетчера ватрогасно-спасилачке јединице
~ к работе с опасными материалами hazmat training обука за рад са опасним

материјама
~ к эвакуации evacuation preparation
припрема евакуације
~ персонала personnel preparation
припрема кадрова
~ спасателей training of rescuers обука за спасиоце
~ управленческого персонала на случай ЧС emergency management training обука за управљање ванредним ситуацијама
альпинистская ~ mountaineering training
алпинистичка обука
водолазная ~ diving training обука ронилаца
медицинская ~ на случай ЧС emergency medical training обука за пружање хитне медицинске помоћи
парашютная ~ parachute training
падобранска обука
профессиональная ~ professional training професионална обука, професионални тренинг
психологическая ~ psychological training, psychological preparation психолошка обука
специальная ~ special training специјални тренинг
тактическая ~ tactics training тактички тренинг
физическая ~ physical fitness физички тренинг
подводная авария underwater accident
подводна хаварија
подводные работы underwater work, underwater activities подводне радове
поддержание (после выполнения первичных работ по ликвидации последствий ЧС) sustainment, supporting одржање, подршка
~ горения flaming одржавање пламена
~ жизнеобеспечения life-supporting одржавање система од виталног значаја
~ мира peacekeeping одржавање мира
поддержка support подршка
~ при опасности hazard support подршка

у случају опасности
~ при ЧС emergency support подршка у ВС
~ принимающей страны (при ЧС) host-nation support подршка земље домаћина
~ с воздуха (при тушении лесного пожара) air support подршка из ваздуха
~ управления при бедствии disaster management support подршка управљању катастрофама
военная ~ military support војна подршка
донорская ~ donor support донаторска подршка
медицинская ~ medical support медицинска подршка
межгосударственная ~ при ЧС transboundary support in emergencies међудржавна подршка у ванредним ситуацијама
психологическая ~ psychological support психолошка подршка
поддон pallet, tray палета, послужавник
горящий ~ fire tray палење
поджигание firesetting подметање пожара
~ встречного пала (при тушении лесного пожара) backfire setting палење контра пожара (током шумских пожара)
поджигатель firesetter, incendiary; arsonist лице које подмеће пожар (пироман)
поджигать to fire, to burn подметати, потпалити
поджог malicious fire, wilful fire, incendiary incident, fire setting, fire setting incident, arson подметање пожара, палеж, злонамерно палење ◊ бороться с ~ом to combat arson сузбијање подметања пожара
преднамеренный ~ deliberate ignition, malicious ignition злонамерно палење
подкрепление refresher појачање
~ личного состава для тушения пожара fire fighting refresher појачање особља за гашење пожара
подозрение suspicion сумња, подозрење

ПОДОЗРЕНИЕ

~ в поджоге suspicion of arson сумња у намерно палење

~ в причине пожара suspicion of fire сумња за узрок пожара

подпор:

воздушный ~ (для уменьшения задымления) pressurization надпритисак ваздуха (за смањење дима)

подпорка shore, stanchion потпора

пожаростойкая ~ fire resisting stanchion

ватроотпорна потпора

подразделение crew, detachment, team, unit, division јединица, тим

~е быстрого реагирования rapid response unit јединица брзог реаговања

~е водолазных аварийно-спасательных работ underwater emergency and rescue unit ронилачка јединица за спасилачке радове

~ выжигальщиков (при тушении лесного пожара) firing crew тим за палење (током гашења шумског пожара)

~е десантников-спасателей parachute rescue unit јединица падобранца спасиоца

~е пожарного надзора fire prevention division одсек за превентивну заштиту од пожара

~е пожарной охраны fire protection unit тим за заштиту од пожара

~е радиационной, химической и биологической разведки radiation, chemical and biological reconnaissance unit јединица за радијационо, хемијско и биолошко извиђање

~е сопровождения грузов (напр., при оказании гуманитарной помощи) cargo convoy unit јединица за праћење теретног конвоја

дежурное ~е unit on duty дежурна јединица

медико-спасательное ~е medical rescue unit медико-спасилачка јединица

мобильное ~е mobile detachment покретни јединица

поисковое кинологическое ~е search dogs unit кинолошка јединица за претрагу

поисково-спасательное ~е search and rescue unit јединица за претрагу и спасавање

подсоединение connection прикључак, повезивање

~ спринклера sprinkler connection прикључак прскалице

подставка/a skid подстава ◊

установленный на ~е skid-mounted

монтиран на подставу

подствольщик (пожарный, который помогает ствольщику работать со столом) anchor man помоћни ватрогасац за рад са цревом

подтопление ground water rising, water-table rising пораст нивоа подземних вода, потопљавање

подушка (пневматическая) bag, cushion

пневматски јастук

воздушная ~ air bag, air cushion

воздушни јастук

пневматическая спасательная ~ pneumatic rescue cushion спасилачки

воздушни јастук

упругая ~ для смягчения удара (элемент снаряжения спасателя) jumping cushion сигурносни ваздушни јастук

подъём:

~ воды (в море) tide пораст нивоа вода; (при наводнении) flood поплава, потоп

~ затонувшего судна salvage подизање потонулог брода

~ по лестнице climbing off ladder, raise подизање степеништима

~ с помощью лебёдки winching

подизање помоћу витла

подъёмник jack, lifting jack, lift, elevator, appliance, boom, hoist дизалица, лифт

вилчатый ~ forklift, fork lift вилушкар

гидравлический ~ hydraulic hoist хидраулична дизалица

коленчатый ~ articulated boom зглобна дизалица

пожарный коленчатый ~ articulated fire-fighting boom **пожарна зглобна дизалица**
поезд train воз
~, сошедший с рельсов derailed train **воз кој је искочио из шина**
аварийный восстановительный ~ emergency repair train **воз за хитне поправке**
пожарный ~ fire train **пожарни воз**
пожар fire, fire situation, fire emergency, fire incident, burning, fire event **пожар; блокированный** ~ом (в ловушке) blocked by fire **блокиран због пожара; бороться с** ~ом to combat fire **борити са пожаром; ликвидировать** ~ to eliminate fire **елиминисати пожар; локализовать** ~ to confine fire, to control fire **локализувати пожар; обнаружить** ~ to detect fire **открыти пожар; окружить** ~ (противопожарной полосой при тушении лесного пожара) to encircle fire, to corral fire **окружити пожар; охваченный** ~ом fire-affected **обухваћен пожаром; повреждённый в результате** ~а fire-damaged **оштећен у пожару; потушить** ~ to put out the fire; to set open fire **угасити пожар; прогнозировать пожар** to predict fire, to forecast fire **прогноzirати пожар; сдерживать** ~ to contain fire **обуздати пожар**
~ в вентиляционных каналах air duct fire **пожар у каналу за вентилацију**
~ в воздухе (воздушного судна) airborne fire **пожар у ваздухоплову (авиону)**
~ в густонаселённом здании multi-dwelling fire **пожар у вишеспратници**
~ в дымоходе fire in chimney, flue fire, up-take fire, chimney fire **пожар димњака**
~ в жилом помещении apartment fire, residential fire **пожар у стамбеној згради**
~ в замкнутом пространстве fire within enclosed space, enclosure fire **пожар у затвореном простору**
~ в здании structure fire, home fire, house fire **пожар у згради**
~ в начальной стадии initial fire **пожар**

у почетной фазе
~ в помещении compartment fire, room fire, indoor fire **пожар у просторији (соби)**
~ в сельской местности rural fire **пожар у сеоској средини**
~ в туннеле fire in tunnel **пожар у тунелу**
~ в угольной шахте coal mine fire **пожар у руднику**
~, вызванный неосторожностью fire caused by negligence **пожар изазван непажњом**
~, вызванный тепловым излучением (напр., другого пожара) exposure fire **пожар изазван топлотним зрачењем**
~, для тушения которого требуется привлечение дополнительных сил и средств campaign fire **пожар гашење којег захтева ангажовање додатних снага и средстава**
~ класса А [В, С, D] class А [В, С, D] fire **пожар класе А [В, С, D]**
~ на трубопроводе pipe fire, pipe-line fire **пожар на цевоводу**
~ы на химически опасных объектах fires at chemical hazard sites **пожари на хемијски опасним објектима**
~ нефтяной скважины oil well fire **пожар на нафтној бушотини**
~ объекта под электрическим напряжением electrical fire **пожар објекта под напоном**
~ опасных веществ fire involving dangerous substances **пожар са опасним материјама**
~ по повышенному номеру выезда multi-alarm fire **комплексни пожар**
~ с трагическими последствиями tragic fire **пожар са трагичним последицама**
~ с человеческими жертвами life-loss fire, fatal fire **смртоносна ватра, пожар са људским жртвама**
~ транспортного средства vehicle fire **пожар на возилу**
быстрораспространяющийся ~ fast spreading fire **пожар кој се брзо шири**
верховой ~ (перемещающийся по

пожар

кронам деревьев) crown fire, headfire, top burning **крупнокалиберный** (високи) **пожар**
крупномасштабный ~ fire of large extent
пожар **великих** **размера**
локализованный ~ surrounded fire, fire under control, guarded fire, controlled fire, friendly fire, localised fire **локализован**
пожар
низовой ~ (лесной или растительный) fire near the ground, surface fire, ground fire **приземный** **пожар**
подземный ~ (в шахте) subterranean fire, underground fire **подземный** **пожар** (у раднику)
эндогенный ~ endogenous fire **эндогенный** **пожар**
пожарный fire-fighter, fire fighter, fireman
ватрогасац-спасилац
~ **аэродромной** **пожарной** **охраны**
airport fire-fighter, airport fireman
ватрогасац-спасилац **аэродромске**
јединице
~ **в завале** (при тушении пожара) burying fire-fighter **ватрогасац-спасилац**
у рушевинама
~ **на дежурстве** on-duty fire-fighter
ватрогасац-спасилац **на дужности**
~ **объектовой** **пожарной** **части** industrial fire-fighter, local fireman **индустријски**
ватрогасац-спасилац
добровольный ~ volunteer fire-fighter, retained fire-fighter, volunteer fireman, retained fireman **добровольный**
ватрогасац-спасилац
профессиональный ~ paid fire-fighter, career fire-fighter, regular fire-fighter, paid fireman, professional fireman, full-paid fireman, fire professional **профессиональный**
ватрогасац-спасилац
свободный от дежурства ~ off-duty fire-fighter **ватрогасац** **који није на дужности**
юный ~ young fire-fighter **млад**
ватрогасац-спасилац
пожаробезопасный fire-safe
ватроотпорне
пожарозащищённость fire-resistance

заштитен од пожара
пожароопасность / **пожарна**
опасность ~ имеющий категорию ~и fire-rated, fire rated **категорија** **пожарне**
опасности
пожароопасный fire-threatened **угрожен**
пожаром
пожаротушение fire extinguishment
гашење **пожара**
объемное ~ total fire extinguishing
тотално **гашење** **пожара**
пожароустойчивость fire stability, flame stability **пожарна** **отпорност**
пожертвовани/е donation **донација**
добровольные ~и unsolicited donated goods **добровольна** **донација**
позиция position **положај**
~ **водителя** (в автомобиле) driver's position **положај** **возача**
~ **оператора** **подъёмника** (автомобильной) tillerman's position **положај** **оператора** **аутолества**
позывной/ой:
~**ые** **радиосвязи** radio communications call signs **позивни** **знакови** **радио**
коммуникация
поиск search **претрага**
~ **адреса** address search **претрага** **адреса**
~ **в разрушенных** **конструкциях** (пострадавших) collapsed structure search **претрага** **у рушевинама**
~ **пожара** **патрульным** **полётом** **по**
координатной **сетке** (при лесном пожаре) gridiron **претрага** **патрульным**
летом **дуж** **координатне** **мреже**
~ **пострадавшего** search of victim, sensing for victim **претрага** **за пострадавшим**
показатель/ь index; indice; factor, indicator, coefficient, parameter, characteristic, score **индекс**, **фактор**, **индикатор**, **коэффициент**, **параметар**, **карактеристика**
~**ь** **воспламеняемости** flammability parameter **индекс** **запальности**
~**ь** **горючести** burning index **индекс** **горения**
~**ь** **давления** pressure rating **индикатор**

притиска
~ь **огнестойкости** fire resistance rating
индикатор ватроотпорности
~ь **пожарной опасности** fire danger rating индекс **опасности од пожара**
~ь **риска** risk index, characteristic of risk, risk score, risk indicator **индекс ризика статистический** ~ь statistical indicator **статистички индикатор**
покров cover **покривач**
растительный ~ vegetation cover, vegetation coverage **вегетацијски покривач**
снежный ~ snow cover **снежни покривач**
травяной ~ (*при оценки причин наводнения*) grass cover **травнати покривач**
покрывало blanket **хебе**
пожарное ~ fire blanket **пожарно хебе**
тяжёлое пожарное ~ (*для тушения горящих металлов*) heavy duty fire blanket **тежко пожарно хебе** (*за гашење горивих материјала*)
покрытие cladding, coating; blanket; cover; laying, lining; coverage, coat **покривач, облагање, покривеност**
~ **пенной взлётно-посадочной полосы** (*для приёма самолёта при посадке*) runway foaming **покривеност пеном**
писте
огнезащитное ~ fire-fighting cover **ватроотпорни покривач**
страховое ~ insurance cover, insurance protection **осигуравајуће покриће**
поле area, field **подручје, поље;** (*защитного шлема*) brim обод
~ **действий** theatre **подручје радова**
тепловое ~е thermal field **термичко поље**
электрическое ~е electric field **електрично поље**
электромагнитное ~е electromagnetic field **електромагнетно поље**
полигон field **полигон, терен, поље**
испытательный ~ test field **терен за тестирање**

тренировочный ~ drill field **терен за тренинг**
полимеризация polymerization
полимеризација
полис (*страховой*) policy **полиса**
всемирный ~ world-wide policy **светска полиса, полиса која покрива цео свет**
страховой ~ insurance policy **полиса осигурања**
полиуретан polyurethane **полиуретан**
полнота completeness, extent **потпуност, степен, обим**
~ **сгорания** extent of combustion **обим сагоревања**
половодье high water level, freshet, widespread flood, flood, snowmelt flood, flooding **висок водостај, поплава**
положени/е case, position **положај, позиција, место**
~е **лафетного ствола** monitor position **положај монитора за гашење пожара**
~е **пожарной заслонки** fire damper position **положај противопожарне клапне**
безопасное рабочее ~е safe operating position **безбедан радни положај**
сложенное ~е (*напр., раздвижной лестницы*) bedded position **преклопљен положај**
полос/а line; belt; lane, trail **трака, појас**
ветрозащитная ~а windbreak **ветрозащитни појас, ветролом**
взлётная ~а runway **писта**
лесозащитная ~а tree windbreak **шумски појас**
минерализованная ~а (*в качестве противопожарного разрыва*) mineralized belt, boneyard **минерални појас**
полотно net, sheet **платно, (спасательное прыжковое) network** **мрежа**
~ **двери** leaf **мрежа за врата**
спасательное прыжковое ~ life net, safety net, jumping sheet, salvage sheet **спасательное спасилачко платно**
получатель receiver **прималац**
~ **гуманитарной помощи** reception

ПОЛУЧАТЕЛЬ

of humanitarian relief **прималац хуманитарне помоћи**
~ помощи при бедствии disaster relief receiver **прималац помоћ у катастрофи помах/а:**
атмосферные ~и atmospheric **атмосферске сметње**
радиочастотные ~и radio frequency interference **сметње на радио-фреквенцијама**
шумовые ~и noise pollution **загађеност буком**
помещени/е room, accommodation, compartment, premise, division, flat **простор, просторије, соба**
~е, охваченное пожаром fire-stricken compartment **простор обухваћен пожаром**
~е очага пожара fire room, room of fire origin **соба са извором пожара**
помощ/ь aid, assistance, care; protection **помоћ** ◇ **оказать первую медицинскую** ~ь to render first medical aid, to deliver medical care **пружити прву медицинску помоћ; оказати первую** ~ь to provide first aid **пружити прву помоћ; оказати продовольственную** ~ь to provide food aid **пружити помоћ у храни; получать гуманитарную** ~ь to receive humanitarian assistance **добити хуманитарну помоћ** ~ь в обеспечении продовольствием food supply assistance **помоћ у снабдевању храном**
~ь в случае ЧС при пожаре fire emergency assistance **пружање хитне помоћи у пожару**
~ь в управлении при ЧС emergency management assistance **пружање помоћи за управљање у ВС**
~ь по транспортировке transportation assistance **транспортна помоћ**
гуманитарная ~ь humanitarian assistance, humanitarian relief **хуманитарна помоћ**
доврачебная ~ь paramedical aid **парамедицинска помоћ**
медицинская ~ь medical care, medical aid **медицинска помоћ**

международная ~ь при бедствии international disaster relief assistance **међународна помоћ током катастрофе**
психологическая ~ь (при ЧС) psychological assistance, mental health care **психолошка помоћ (у ВС)**
помпа pump, syringe **пумпа**
переносная пожарная ~ portable fire pump **преносива ватрогасна пумпа**
портативная ~ portable pump **преносива пумпа**
понятие concept **појам, дефиниција**
~ опасности concept of hazard **појам опасности**
~ риска concept of risk **појам ризика**
попытка attempt **покушај**
~ поджога arson attack **покушај подметања пожара**
~ самоспасения self-rescue attempt **покушај самоспасавања**
поражени/е injury, damage **повреда, оштећење**
~е всего тела whole body injury **повреда целог тела**
~е глаз damage to eyes **оштећење очију**
~е лёгких lung damage **оштећење плућа**
~е органов дыхания damage to respiratory system **оштећење органа за дисање**
~е органов слуха damage to hearing **оштећење слуха**
~е электрическим током electrocution, electric shock **повреда од струјног удара**
лучевое ~е radiation injury, irradiation **повреда од зрачењем**
радиационное ~е radiation injury, irradiation **повреда од радијационо зрачењем**
химическое ~е chemical damage **хемијско оштећење**
порог: (водный) apron **праг**
аварийный ~ срабатывания (напр., пожарного извещателя) alarm threshold **алармни праг (минимум за активирање аларма)**
порошок powder **прашак**
~ для тушения пожаров класса А, В, С А, В, С powder **прашак за гашење**

пожара А, В, С
огнетушащий ~ extinguishing powder, dry powder, dry chemicals прах за гашење пожара
порядок order, routine ред, редослед ◊
поддерживать ~ (напр., при эвакуации) to maintain order одржавати ред
~ демобилизации demobilization order редослед мобилизације
~ оповещения при тревоге alert order редослед узбуњивања
~ развёртывания deployment order редослед распоређивања
~ эвакуации при пожаре fire evacuation routine редослед евакуације у пожару
посадка: (воздушного судна) landing слетање
аварийная ~ (воздушного судна) emergency landing хаваријско слетање
безопасная ~ (воздушного судна) safe landing безбедно слетање
поселение settlement насеље
~ беженцев settlement of refugees насеље избеглица
~ перемещённых лиц settlement of displaced persons насеље за расељена лица
городское ~ urban settlement градско насеље
сельское ~ rural settlement сеоско насеље
последовательность sequence низ, редослед
~ действий sequence of actions редослед активности
~ передачи сигналов signal transmission sequence редослед преноса сигнала
последстви/е effect, after-effect, outcome, consequence, downside; aftermath, result последица ◊ предотвращать ~я природных и техногенных бедствий to prevent effects of natural and man-made disasters превенција последица природных и техничких катастрофа; ~е бедствия consequence of disaster, aftermath of disaster последице катастрофе (несреће)

~я взрыва effects of explosion, explosive effects последице експлозије
~я для окружающей среды environmental consequences последице за околину
~я наводнения effects of flooding, consequences of flood, result of flooding последице поплаве
~е пожара fire effect, effect of fire, outcome of fire, consequence of fire, aftermath of fire, result of fire последице пожара
~я ЧС consequences of an emergency последице ванредне ситуације
Медико-санитарные последствия ЧС medical-sanitary consequences of an emergency медицинско-санитарне последице ВС
социально-экономические ~я ЧС socio-economic effects of emergencies социјално-економске последице ВС
страховое ~ benefit исплата осигурања
пост point, post пост, место, тачка
~ безопасности (газодымозащитников) safety post сигурносно место
~ дозиметрического контроля dosimeter control post тачка дозиметријске контроле
~ мониторинга monitoring post место за мониторинг
постовой-наблюдатель look-out дежурни посматрач
пожарный ~ fire look-out пожарни осматрач
постоянная constant константа
универсальная газовая ~ universal gas constant универзална гасна константа
пострадавший/ий victim, injured, injured person, casualty настрадали, жртва, повређени
~ий, находящийся в критической ситуации critical casualty настрадали у критичној ситуацији
~ий, нуждающийся в немедленной помощи immediate care victim настрадали којем потребна хитна помоћ
~ий от ожогов burns victim повређени

пострадавший

са опекотинама
~ий от ЧС emergency-affected
настрадали у ВС
~ий с остановкой дыхания nonbreathing
person повређени са престанком
дисања
постройка:
~ моста bridging изградња моста,
премошћавање
~ понтонной переправы pontoon-
bridging изградња понтонског моста
поступлени/e supply пријем
~е пациента patient reception пријем
пацијената
гуманитарные ~я humanitarian
supplies хуманитарно снабдевање
(потрешитине)
неконтролируемое ~е воды (напр., при
наводнении) uncontrolled water supplies
неконтролисано снабдевање водом
потенциал potential, potency потенцијал,
јачина, ниво
~ бедствия disaster potential ниво
остварене опасности на катастрофу
~ возникновения наводнения flood-
producing potential процена размера
поплаве
~ пожара fire potential процена размера
пожара
~ потерь loss potential величина
потенцијалних губитака
~ разрушений (при ЧС) damage potential
процена потенцијалне штете (током
ВС)
~ токсичности toxic potency
потенцијална јачина токсичности
тепловой ~ calorific potential топлотни
потенцијал
электрический ~ electric potential
електрични потенцијал
потепление warming загревање
глобальное ~ global warming глобално
загревање
потер/я loss; wastage, waste, damage;
deprivation губитак, штета, потрошње,
прекид, струјање
~я видимости loss of visibility губитак

видливости
~я имущества loss of property губитак
имовине
~я людей на пожаре losing people at fire
губитак људи у пожару
~я напора loss of prime губитак снаге
~и от пожара fire losses губици од
пожара
~и пены (из-за ветра) foam losses
потрошња пене
~я прочности (напр., при нагревании)
loss of strength губитак јачине
~я телефонной связи loss of telephones
прекид телефонске везе
~я трудоспособности disability
инвалидитет, губитак радне
способности
~я устойчивости ultimate stability failure
губитак одрживости
катастрофические ~и catastrophic losses
катастрофални губитак
косвенные ~и indirect losses, cosequential
damages, indirect damages индиректне
губитке
людские ~и human losses, life losses,
personal losses, губици људских живота
материальные ~и material losses,
tangible losses материјални губици
медико-санитарные health losses
губитак здравља
ождаемые ~и expected losses, assumed
losses очекивани губитак
полные ~и total losses потпуни губитак
прямые ~и от пожара direct fire losses
директни губици од пожара
экономические ~и business losses,
economic losses економски губици
поток flow, flowing, jet, stream проток, ток,
млаз
~ воды watercourse проток воде
~ воздуха air flow, plume проток ваздуха
~ воздуха к маске (дыхательного
прибора) air flow to the mask проток
ваздуха до маске
~ газов gas flow проток гасова
~ информации flow of information
проток информација

восходящий ~ (воздуха) buoyancy-driven flow струяње ваздуха нагоре
восходящий конвективный ~ buoyancy, buoyancy-induced convective flow, convection current конвективно кретање ваздуха нагоре
тепловой ~ heat flux, heat flow rate топлотни проток
потолок ceiling плафон
огнестойкий ~ fire-resisting ceiling ватроотпорни плафон
подвесной ~ false ceiling, suspended ceiling спуштени плафон
потребление consumption потрошња
~ воздуха (при дыхании) air consumption потрошња ваздуха
~ горючего (при пожаре) fuel consumption потрошња горива
появление showing, appearance појава
~ опасных факторов hazard factor appearance појава фактора опасности
~ пламени appearance of a flame појава пламена
~ пожара fire showing појава пожара
пояс waist belt кајш, појас
~, для крепления спасательной верёвки safety device belt појас за причвршћивање ужета за спасавање
защитный лесной ~ (напр., от снежных заносов) forest shelter belt шумски заштитни појас
пожарный ~ hook belt пожарни појас
спасательный ~ rescue belt спасилачки појас
страховочный ~ safety belt, life belt појас за спасавање, сигурносни појас
правил/о: norm, rule правило
~а безопасности security rules, safety regulations безбедносна правила, безбедносни прописи
~а выживания rules of survival правила преживљавања
~а застройки zoning regulations правила за изградњу
~а курения laws for smoking, smoking rules прописи о пушењу
~а поведения codes of behavior, discipline

правила понашања
~а пожарной профилактики fire prevention rules, fire prevention regulations правилник о превенцији од пожара
~а техники безопасности safety engineering technology, safety rules, safety specifications, safety procedures, life safety codes правилник о безбедности
~а тушения пожаров fire fighting rules правила приликом гашења пожара
прав/о:
~а человека human rights људска права
пожарное ~о fire law закон о заштити од пожара
страховое ~о insurance law закон о осигурању
практика practice пракса
~ противопожарного регулирования fire management practice пракса
противопожарные регулятивы
~ противопожарной защиты fire protection practice пракса заштите од пожара
~ тушения пожаров fire extinguishment practice, fire fighting practice практично
искусство гашења пожара
преграда barricade, barrier, element, stop, separation; obstacle, obstruction, break преграда, баријера, раздела
~ из бетонных блоков (противопожарная) concrete block stop преграда од бетонских блокова
водяная ~ moisture barrier водена баријера
дымовая ~ smoke barrier димна баријера
естественная ~ natural barrier, natural obstacle, natural obstruction природна баријера
искусственная ~ artificial barricade, man-made barrier вештачка баријера
противопожарная ~ anti-fire barrier, fire separating element, fire barrier, fire retardant barrier, fire stop, fire separation, firestopping, fire break противопожарна баријера
предел limit лимит, граница

предел

безопасный ~ safety limit **безбедносна граница**
верхний ~ распространения пламени upper flammable limit **горња граница ширења пламена**
верхний концентрационный ~ воспламенения upper flammable limit **горња граница запальности**
концентрационные ~ы взрываемости explosive limits **границе експлозивности**
концентрационные ~ы воспламенения flammable limits **границе запальности**
температурный ~ temperature limit **температурна граница**
предмет matter; object; subject; item **материја, објекат, предмет, део**
~, воспламенившийся первым item first ignited **предмет који се први запалио**
~ защитной одежды garment **део заштитног одела**
предоставление:
~ гуманитарной помощи rendering of humanitarian relief **пружање хуманитарне помоћи**
~ продуктов питания за работу (при ЧС – вариант оказания гуманитарной помощи) food-for-work **обезбеђивање хране за рад (као надокнада)**
предосторожность precaution, caution **предострожност, опрез**
предотвращение prevention, avoidance **превенција, спречавање**
~ бедствия disaster prevention **превенција катастрофе**
~ взрыва explosion prevention **превенција експлозије**
~ гибели death prevention **превенција смртности**
~ заболеваний disease prevention **превенција болести**
~ наводнения flood prevention **превенција поплаве**
~ паники panic prevention **превенција панике**
~ поджога arson prevention **превенција подметања пожара**
~ пожара fire prevention **превенција**

пожара
~ поражения электрическим током shock prevention **спречавање струјног удара**
~ потерь от пожара fire loss prevention **спречавање губитака у пожару**
~ ЧС emergency prevention **превенција ВС**
предохранитель (электрический) fuse **осигурач**
~ для обеспечения безопасности (электрический) safety fuse **сигурносни осигурач**
силовой ~ (электрический) power fuse **струјни осигурач**
предписание prescript **пропис**
~ пожарного надзора fire inspectors prescript **прописи противпожарног надзора**
предразвёртывание (перед основным развёртыванием сил и средств) pre-deployment **припремно распоређивање**
~ рукавной линии hose line pre-deployment **припремно распоређивање црева**
предрасположенность:
~ к риску appetite to risk **склоност ка ризику**
предупреждение warning; notification, notice **упозорење**
~ о пожаре warning of fire, fire notice **упозорење о пожару**
~ об угрозе бедствия warning of disaster threat **упозорење пред катастрофу**
административное ~ administrative notice **упозорење администрације**
прекращение:
~ доступа кислорода к пламени smothering **гушење, прекид приступа кисеоника пламену**
~ пламенного горения cessation of flaming **прекид пламена**
премия (страх.) premium **премија (осигур.)**
дополнительная ~ (страх.) additional premium **додатна премија**
окончательная ~ (страх.) adjustment

premium завршна премија
страховая ~ при страховани (*от наводнения, пожара, ЧС*) insurance
premium премија осигурања
преобразование conversion конверзија,
претварање
~ энергии energy conversion претварање
енергије
препарат:
антишоковый ~ fluids for shock анти-
шок лек
преподаватель educator предавач
~ по пожарной безопасности fire safety
educator предавач о безбедносним
мерама у пожару
препятствие obstacle, obstruction
препрека
~ для эвакуации impaired escape
capability препрека за евакуацију
естественное ~ natural obstacle, natural
obstruction природна препрека
искусственное ~ artificial obstacle,
artificial obstruction вештачка препрека
прерыватель interrupter, breaker прекидач
гидравлический ~ hydraulic breaker
хидраулични прекидач
пневматический ~ pneumatic breaker
пнеуматски прекидач
электрический ~ circuit breaker, circuit
interrupter електрични прекидач
преследование:
судебное ~ за поджог prosecution of arson
судско гоњење за подметање пожара
уголовное ~ criminal prosecution
кривично гоњење
преступление crime злочин, кривично
дело
~, связанное с поджогом crime of arson,
crime of setting a fire кривично дело
подметања пожара
~, связанное с пожаром fire related crime
злочин у вези са пожаром
претензия claim рекламација, захтев
~ по возмещению вреда claim for
indemnification захтев за накнаду штете
~ по убытку claim for indemnification
захтев за накнаду губитака

преувеличение:
~ риска amplification of risk
преувеличавање ризика
прибор instrument, indicator, unit, device,
apparatus, set инструмент, индикатор,
уређај, апарат, сет
~ для определения взрывоопасной
концентрации газовой смеси
explosimeter уређај за одређивање
експлозивне концентрације гасо-
воздушне смеси
~ для определения температуры
вспышки жидкости Cleveland open
cup flush point apparatus уређај за
одређивање тачке палења течности
звуковой сигнальный ~ sound judgment
зујалица
измерительный ~ gage, gauge, meter
уређај за мерење, метар
испытательный ~ tester уређај за
испитивање, тестер
кислородный ~ oxygen set апарат за
кисеоник
контрольно-измерительный ~ gage,
gauge измерител за мерење
пожарный приёмно-контрольный
~ control and indicating equipment
централа за дојаву пожара
поисковый акустический ~ (для
поиска пострадавших в завалах)
acoustic device to search акустични
уређај за претрагу
прибыти/е arrival долазак ◊ по ~и на
место upon arrival at the scene долазак
на лице места
~е в пострадавший регион arrival
in affected area долазак у погођено
подручје
~е на пожар arrival at the fire долазак на
место пожара
приведение:
~ пострадавшего в сознание
с помощью дефибриллятора
defibruscitation врачање свести
помоћу дефибрилятора
привод driver погон
~ насоса pump driver погон пумпе

пригодность

пригодность suitability; qualification; fitness **прикладность, квалификация**
~ для пожара suitability for fire
классификация пожара
профессиональная ~ professional fitness
профессионална квалификация
приемлемость acceptability, tolerability
прихватливость, толеранција
~ риска acceptability of risk, tolerability of risk
прихватливость ризика
приём:
~ вызова receipt of call **приём позива**
~ы и методы тушения пожара fire control technology **методе за гашење пожара**
~ сигнала receipt of signal **приём сигнала**
приёмник receiver, detector **пријемник, детектор**
~ излучения radiation **детектор пријемник зрачења**
~ цифровой тревожной сигнализации digital alarm communicator **пријемник дигитални алармни пријемник**
признак indicator, signal, symptom, sign, signature **индикатор, симбол, знак**
~ жизни (*у пострадавшего*) vital sign **индикатор виталних функција**
~ опасности danger sign **индикатор опасности**
~ пожара incendiary indicator, fire signal, fire signature **индикатор пожара**
~ разрушения sign of failure **симбол разарања**
призыв:
~ об оказании гуманитарной помощи humanitarian assistance **апел апел за хуманитарну помоћ**
~ об оказании помощи при ЧС appeal for emergency assistance **апел за помоћ у ВС**
приказ order **наредба, налог**
~ на выезд (*на ЧС*) response order **наредба за реаговање (у ВС)**
~ на выполнение (*боевой задачи*) dispatch order **налог за отпрамање**
~ на тушение пожара fire fighting order

наредба за гашење пожара
~ об эвакуации evacuation order **наредба за евакуацију**
принадлежность accessory **делови, додатна опрема**
~и защитного шлема helmet accessories **делови за кациге**
~и защитной каски helmet accessories **делови заштитног шлема**
курительные ~и smokers' materials **опрема за пушаће опрема за пушаче**
спальные ~и sleeping facilities, bedding **постельина, сет за спавање**
принцип principle **принцип**
~ы безопасности principles of safety **принцип сигурности**
~ы гуманитарной помощи principles for humanitarian assistance **принципи пружања хуманитарне помоћи**
~ы защиты principles of protection **принципи заштите**
~ы конструирования с учётом устойчивости к опасности hazard resistant construction principles **принципи пројектовања отпорности на опасности**
~ы ликвидации последствий ЧС principles for emergency response, emergency response principles **принципи уклањања последица ВС**
~ы организации работ по тушению пожара principles of fire management **принципи организације рада приликом гашења пожара**
~ы пожарной безопасности fire safety principles **принципи противпожарне безбедности**
~ы пожарной профилактики principles of fire prevention **принципи превенције пожара**
~ы тушения пожара fire fighting principles **принципи гашења пожара**
принятие acceptance **прихватање, одлучивање**
~ решения decision-making **доношење одлука**
~ риска risk acceptance, risk-taking

прихватанье риска
приоритет priority **приоритет**
~ы **восстановления** recovery priorities
приоритете за опоравак
~ы **защиты (при ЧС)** defence priorities
приоритете за заштиту
~ы, **идентифицированные при анализе опасности** priorities identified through hazard analysis **приоритети идентификовани кроз анализу опасности**
~ **по управлению при ЧС** emergency management priority **приоритет управљања ВС**
~ы **при тушении пожара** priorities in fire fighting **приоритети у гашењу пожара**
присадка additive **адитив, додатак**
огнезащитная ~ fire protective additive
адитив за заштиту од пожара
противоспекающая ~ (к порошку в огнетушителе) anti-caking additive
адитив против згрушавања
стабилизирующая ~ (к пене) stabilizing additive **стабилизујући адитив (уз пену)**
приспособление appliance, attachment
прилагођавање
~ **для переноски на спине (в т.ч. пострадавшего)** backboard **леђни носач**
присутствие presence **присуство**
гуманитарное ~ humanitarian presence
гуманитарно присуство
приток (воздуха) rush, inflow **прилив, доток**
~ **воздуха** air inflow **доток воздуха**
прицеп trailer **приколица**
~ **с автолестницей** ladder trailer
приколица за стиве
грузовой ~ cargo trailer **теретна приколица**
причина cause, reason **разлог, узрок**
~ **бедствия** cause of disaster **узрок катастрофе**
~ **взрыва** cause of explosion **узрок експлозије**
~ **несчастного случая** cause of casualty **узрок несреће**
~ **пожара** cause of fire, fire cause **узрок**

пожара
~ **ЧС** cause of emergency **узрок ВС**
вторичная ~ **пожара** secondary fire cause
секундарни узрок пожара
метеорологическая ~ meteorological cause **метеоролошки узрок**
неустановленная ~ unspecified cause
неутврђен узрок
установленная ~ specified cause **утврђен узрок**
пробка (напр., в узких проходах при эвакуации) bottleneck situation
блокирање путева за евакуацију; (автомобильная) jam **гужва**
автомобильная ~ traffic jam **гужва у саобраћају**
воздушная ~ air pocket, air lock **гужва у ваздушном саобраћају**
проблем/а problem **проблем**
~а **ликвидации последствий ЧС** problem of emergency response **проблем уклањања последица ВС**
~а **поджогов** arson problem **проблем подметања пожара**
~а **потерь при наводнении** flood loss problem **проблем губитка од поплава**
~а **с выполнением работ на большой высоте** high-lift problem **проблем са радовима на висини**
~а **с дыханием (напр., при задымлении)** respiratory problem **проблем са дисањем**
~а **с тушением пожара** fire fighting problem **проблем са гашењем пожара**
пожарно-тактическая ~а fire tactical problem **проблем пожарне тактике**
пробой: (электрический) breakdown **квар, оштећење**
поверхностный ~ flashover **флешовер**
проведение аварийно-спасательных и других неотложных работ carry out emergency response and other urgent operations **обављање хаваријско-спасилачких и других хитних радова**
проверка inspection, test, testing, examination, check, check-up; patrolling; audit **провера, тестирање**
~ **безопасности** safety check **безбедноса**

проверка

провера
~ знаний сотрудников пожарной части
fire department test **провера дугачке**
цревне линије
~ на герметичность check for leaks
провера цурења
~ физической подготовки physical
agility examination **тест физичке**
кондиције
протвтривание ventilation, aeration
вентилација, аерација
~ цистерны ventilation of tank **аерација**
цистерне
провод wire, conductor **жица, кабл**
~ заземления earth wire **жица за**
уземљење
~ передачи сообщения messenger wire
жица за комуникацију
воздушный ~ aerial conductor **ваздушни**
кондуктер
обесточенный ~ dead end **жица са**
искљученом струјом
проводник conductor **проводник**
заземлённый ~ grounded conductor
уземљени проводник
изолированный ~ insulated conductor
изоловани проводник
провока wire **жица**
нагретая ~ hot wire **загрејана жица**
накалённая ~ (для огневых испытаний)
glow wire, glow-wire **усијана жица**
прогноз forecast **прогноза** ◇ **делать** ~
to make forecast, to forecast **правити**
прогнозу, прогнозировать;
~ изменения инженерногеологических
условий forecast of changes in engineering
geological conditions **прогноза промена**
инженерско-геолошких услова
~ изменения природной обстановки
forecast of changes in the natural
environment **прогноза промена у**
природном окружењу
~ подтопления flood forecast **прогноза**
поплава
~ пожарной опасности fire-danger
forecast **прогноза опасности од пожара**
~ развития пожара fire development

forecast **прогноза развоја пожара**
~ селей mudflow forecast **прогноза**
мульног тока
прогнозирование prediction, forecast,
forecasting **прогнозирање, предвиђање**
~ воздействия impact prediction
предвиђање утицаја
~ возникновения чрезвычайных
ситуаций **биолого-социального**
характера forecasting emergencies
of a biological and social nature
прогнозирање појаве ванредних
ситуација биолошког и социјалног
карактера
~ возникновения чрезвычайных
ситуаций **природного характера**
forecasting of natural emergencies
прогнозирање ВС природного
карактера
~ динамики пожара prediction of fire
behaviour **предвиђање понашања**
пожара
~ наводнений float prediction
прогнозирање поплава
~ обвалов landslide prediction, collapse
prediction **предвиђање клизишта**
(odrona)
~ опасных атмосферных процессов
и явлений forecasting of dangerous
atmospheric processes and phenomena
прогнозирање опасных атмосферских
процеса и појава
~ геологических процессов и явлений
forecasting of geological processes
прогнозирање геолошких процеса
~ последствий аварий, катастроф и
стихийных бедствий forecasting the
consequences of accidents, catastrophes
and natural disasters **прогнозирање**
последница хаварија, катастрофа и
элементарних непогода
~ последствий применения оружия
массового поражения **прогнозирање**
forecasting the consequences of the mass
destruction weapons use **последница**
употребе оружја за масовно уништење
~ природных пожаров fire prediction

прогнозирање појаве пожара природног карактера
~ экологическое ecological forecasting
экологическое прогнозирање
программа program, programme, plan
програм, план, софтвер
~ **исследования пожаров** fire research
program **програм за истраживање пожара**
~ **ликвидации последствий ЧС**
emergency response program **план реаговања у ванредним ситуацијама**
~ **моделирования пожара** fire simulation
program **софтвер за моделирање и симулацију пожара**
~ **предупреждения ЧС** emergency prevention program **план превенције ВС**
противопожарная ~ fire program **план заштите од пожара**
специальная продовольственная ~ special nutrition program **посебан план исхране**
целевая ~ special-purpose program **програм посебне намене**
прогрессирование:
~ **ЧС** emergency escalating **ескалација ванредног догађаја**
продолжительность duration, endurance, length **трајање, издржљивост, дужина**
~ **бедствия** disaster duration, length of the disaster **трајање катастрофе**
~ **горения** burning duration **трајање сагоревања**
~ **наводнения** duration of flood, flood duration **трајање поплаве**
~ **пожара** fire duration, fire endurance **трајање пожара**
~ **пожароопасного сезона** duration of fire season, length of fire season **трајање пожарне сезоне**
~ **тушения пожара** fire fighting duration **трајање гашења пожара**
продукт product **производ, атрикул; pl** ~ы foods **намирнице**
~ы **горения** burning products, combustion products, fire effluent **производ горења**
~ **неполного сгорания** partial combustion

product **продукт непотпуног сагоревања**
~ **пиролиза** pyrolysis product **производ пиролизе**
~ы **питания, предоставленные для оказания помощи** food aid commodities **помоћ у облику намирница**
~**токсичные** ~ы **горения** toxic combustion products **токсични продукти горења**
продуктопровод:
газо-, нефте-, аммиако- и ~ы gas, oil, ammonia and produce pipelines; gas, oil, ammonia and produce pipings **цевоводи за гас, нафту, амонијак и производњу**
проезд lane, road **пролаз, пут**
пожарный ~ fire apparatus access road, firefighting access road **пожарни пут**
проект project **пројекат**
~ **по оказанию помощи при ЧС**
emergency relief project **пројекат пружања помоћи у ВС**
~ **по утилизации отходов** waste disposal project **пројекат одлагања отпада**
~, **связанный с ЧС** emergency project **везани за ВС**
объектно-ориентированный ~ performance-based design **объектно оријентисан пројекат**
проём opening, gap **отвор, пролаз**
защищённый ~ (от огня) protected opening **заштитен отвор**
дверной ~ doorway **отвор за врата**
оконный ~ windowway **отвор за прозор**
прожектор spotlight, spot-light lamp, flood-light, projector **рефлектор, рефлекторска лампа**
~ **заливающего света** flood-light **рефлектор за осветљавање одређене површине**
~ **заливающего света на телескопической подставке** telescoping flood-light **рефлектор LED на телескопском постолу**
поисковый ~ searchlight **рефлектор за претрагу**
прозрачность transparency
транспарентност, провидност

прозрачность

~ дыма smoke transparency **привидност дима**
~ **международной помощи** (информация по средствам, объемам, времени и др.) transparency of international relief assistance **транспарентност информација о међународној помоћи**
производительность capability, application rate, output, capacity **капацитет, стопа**
~ **орошения спринклера** sprinkler application rate **капацитет наводњавања прскалице**
~ **насоса** pump output **капацитет пумпе**
производство industry; installation; production **производња**
~ **пожарно-технической продукции** fire production **производња опреме за гашење пожара**
~ **опасное** ~ hazardous industry, hazardous enterprise **опасна производња**
происшествие/е accident, incident, event, occurrence **несрећа, инцидент, акцидент, догађај, појава** ◇ **смягчить последствия** ~я to mitigate incident **ублажити последние инцидента**
~е в аэропорту on-airport accident **инцидент на аеродрому**
~е при транспортировке **опасных материалов** hazardous materials transportation incident **инцидент током транспорта опасных материја**
~е с ВВ explosive incident **инцидент са експлозивним материјама**
~е с вовлечением **инфекционных веществ** incident involving infectious agent **инцидент са инфективним агенсом**
~е с горением burning incident **инцидент са сагоревањем**
~е с жертвами victim incident **инцидент са пострадалима**
~е с загрязнением pollution incident **инцидент са загађењем**
~е с опасными материалами hazardous materials accident **акцидент са опасним материјама**

~е с радиоактивными веществами nuclear accident **акцидент са радиоактивним супстанцама**
~е с судном ship accident **инцидент са бродом**
~е, связанное с пожаром fire accident **пожарни инцидент**
~е, связанное с радиоактивным облучением radiation incident **радиолошки акцидент**
~е со множеством погибших mass fatality incident **инцидент са масовним смртним исходом**
~е со множеством пострадавших multi casualty incident **инцидент са више жртава, инцидент са масовним жтвама**
дорожно-транспортное ~е accident to conveyance, road traffic accident, transportation accident, auto accident, transport incident, highway collision **саобраћајна незгода у друмском транспорту**
железнодорожное ~е railway accident, rail incident, rail accident **железничка незгода**
крупномасштабное ~е large-scale incident **инцидент великих размера**
лётное ~е air accident, aircraft accident, aircraft emergency, air crash, aircraft crash, airplane crash, aviation crash **авионска несрећа, инцидент у ваздуху**
техногенное ~е industrial accident, technological accident **несрећа техногеног карактера**
чрезвычайное ~е hazardous incident, disaster, emergency **хитан ванредан акцидент**
экологическое ~е ecological accident **еколошки акцидент**
прокладка pad подлога; (защитная) vest, lay уложак; (рукава) extend уложак, **додатак**
~ **рукава** hose extend **додатак за црево**
~ **трубопровода** piping **додатак за цевовод**
вибрирующая ~ (для подачи сигнала)

тревоги людям с ограниченными физическими возможностями)
vibrating pad вибрирајућа подлога

прокладывание:

~ магистрали trunking изградња аутопута

~ противопожарной полосы spotting, line spotting полагање ватрогасне линије

~ рукавной линии hose-line rigging полагање црева

пролив (при тушении пожара) pouring сипање

~ воды (при тушении пожара) water displacement, flooding сипање воде (током гашења пожара)

проливание pre-wetting, drenching просипање

промежуток distance, gap растојање, размак

~ для наведения моста gap to be bridged јаз који треба премостити

искровой ~ spark gap, striking distance варнични размак

разрядный ~ spark gap, striking distance мали размак

проникновение penetration продирање, пенетрација; (химических веществ через защитную одежду) permition продирање хемикалије кроз заштитно одело

~ дыма smoke penetration продирање дима

~ пламени flame penetration продирање пламена

~ радиации radiation penetration продирање зрака

пропитка treatment импрегнација, обрада; (огнезащитным составом) impregnation импрегнација

прорыв break прекид, прелом, продор, провала

~ горячих газов hot gases passing продор врућих гасова

~ дамбы dam debacle, break in dyke провала бране

~ы плотин, дамб, шлюзов, перемычек

и др., debacles of dams, dikes, gates, banks, etc. провала насипа, капије бране стихийный ~ вод debacle спонтани продор воде

просадк/a sagging; subsidence слегање

~а грунта ground sagging слегање земље

~а здания building subsidence слегање зграде

тепловая ~а оттаивающих пород thermal sagging of permafrost слегање услед топлења пермафроста

просачивание (напр., воды через дамбу) seepage, percolation, infiltration capacity

цурење (напр.: воде кроз брану)

~ воды water seepage, percolation of water перколатија воде, цурење воде

~ горячей жидкости wicking цурење горяча горива

проскок:

~ пламени transient flame бљесак пламена

обратный ~ пламени flash-back, backdraft флешбек, повратни бљесак

прослойка interliner међуслој

резиновая ~ (в пожарном рукаве) rubber interliner гумени међуслој (у ватрогасном цреву)

пространство volume, space простор

~ горения combustion volume простор у којем се одвија процес сагоревања

ограниченное ~ confined space ограничен простор

свободное ~ под головкой спринклера clear space below sprinkler свободан

простор изпод прскалице (спинклера)

протечка leakage цурење

~ ёмкости tank leakage цурење резервоара

~ спринклера sprinkler leakage цурење прскалице

противогаз gas-mask, respirator, bag mask, gas mask гас маска

изолирующий ~ isolating gas mask гас маска за изолациони апарат

фильтрующий ~ filter mask гас маска са филтром

протокол

протокол protocol протокол
~ы оповещения населения (*при ЧС*)
public warning protocols протоколи
јавног упозорења (*у ванредној
ситуацији*)
профессия occupation професија,
занимање
~ повышенного риска hazardous
occupation опасно занимање, професија
повезана с повећаним ризиком
~, связанная с опасностью для жизни
life-threatening occupation занимање
опасно по живот
опасная ~ hazardous occupation опасно
занимање
профилактика prophylactics профилакса
јодная ~ iodine prophylactics јодна
профилакса
пожарная ~ fire-prevention превенција
пожара
профиль profile, section профил, секција
~ пламени section of flame секција
пламена
~ риска risk profile ризични профил
температурный ~ temperature profile
температурни профил
проход passage, aisle, walkway; lane пролаз
~ для пламени flame passage пролаз за
пламен
~ к выходу exit lane пролаз ка излазу
~ между рядами gangway пролаз
између редова
безопасный ~ safe passage безбедан
пролаз
загромождённый ~ restricted passage
забрањен пролаз, затрпан пролаз
нормированный ~ в противопожарной
преграде fire rated penetration
нормализован пролаз (*кроз
противопожарни појас*)
пожарный ~ passage of fire
противопожарни пролаз
разрушенный ~ broken walkway
уништен пролаз
туиковый ~ dead-end aisle слепи пут
прохождение:
~ дыма smoke passing пролаз дима

~ пожара passage of fire пролаз ватре
процедур/a procedure, routine процедура,
поступак, редослед
~а выжигания (*при тушении
лесного пожара*) burning-out procedure
процедура спаливања
~а действий по тревоге alert procedure
поступак узбуђивања
~а ликвидации последствий (*ЧС*)
response procedure поступак уклањања
последица (*ВС*)
~а на случай ЧС emergency procedure
процедура деловања у *ВС*
~а надзора supervision procedure
поступак надзора
~ы обеззараживания заражённого
оборудования decontamination
procedures for contaminated equipment
процедура за деконтаминацију опреме
и инструмената
~ы обеззараживания заражённых
людей decontamination procedures
for contaminated people процедура
деконтаминације заражене особе
~а поисково-спасательных работ на
море maritime search and rescue procedure
поступак претраге и спасавања на
води
~а развёртывания (*сил и средств*)
deployment procedure поступак
распоредивања
~а реагирования при ЧС emergency
response procedure поступак реаговања
у *ВС*
~а регистрации (*напр., эвакуируемых,
беженцев и др.*) registration procedure
поступак регистрације
~а спасения (*имущества, оборудования,
документации, помещений и др.*)
salvage procedure поступак спасавања
безопасные ~ы safety procedures
безбедносна процедура
временная ~а temporary procedure
привремени поступак
поэтапная ~а step-by-step procedure
поступак корак по корак
процесс process процес ◊ в ~е (о

выполнении задания) en route **на пути**
~ **горения** burning process, combustion process, fire process, flame process **процес сажеревања**
~ **ликвидации последствий ЧС** emergency response process **процес уклањања последица ВС**
~ **мониторинга** process of monitoring **процес мониторинга**
~ **тушения пожара** extinguishment process **процес гашења пожара**
опасный природный ~ dangerous natural process **опасан природан процес**
прочность strength, resistance; endurance **снага, отпорност; издржљивост**
~ **конструкции здания** strength of building **издржљивост зграде**
~ **на разрыв** breaking strength, burst strength **отпорност на пуцање**
~ **на растяжение** tensile strength **отпорност на затезање**
механическая ~ mechanical strength **механичка отпорност**
термическая ~ thermal endurance **топлотна отпорност**
физическая ~ physical strength **физичка отпорност**
проявление interact, effect; onslaught **појављивање; (признака) onset појављивање симптома**
~ **признака (напр., ОБ)** onset of symptom **појављивање симптома**
~ **риска** risk interact **појављивање ризика**
долговременное ~ (ЧС) long-term effect **дугорочни ефекат**
кратковременное ~ ЧС short-term effects of emergency **краткорочни ефекат**
первичное ~ (бедствия) primary effect **примарни ефекат**
пружина spring **опруга**
~ **контрольного устройства** check device spring **контролна опруга**
~ **регулировки давления** adjustable pressure spring **опруга за регулацију притиска прыжок:**
~ **с парашютом для тушения**

пожара smoke-jump, smoke-jumping **падобрански скок у случају гашења пожара**
психология psychology **психологија**
~ **при бедствии** psychology in disaster **психологија катастрофа**
пожарная ~ firepsyche **ватрогасна психологија**
пульс heart rate **пулс**
сердечный ~ heart rate **срчани пулс**
пульт console, panel, desk, board; switch **конзола, панел, табла, прекидач, даљински**
~ **аварийной сигнализации** alarm panel, alarm annunciator panel, alarm control panel **даљинско управљање алармом**
~ **связи и пожарной сигнализации** watch desk **комуникациона и противпожарна централа**
~ **управления** operator console, switch, pedestal, control panel **табла даљинског управљања**
~ **управления насосом** pump control panel **контролна табла пумпе**
~ **управления оператора** operator's pedestal **управљачка конзола оператера**
~ **управления пожарной сигнализацией** fire alarm control panel **даљински управљач пожарним алармом**
~ **управления пожарным лифтом** fire elevator switch **контролна табла пожарног лифта**
~ **управления роботом** robot control panel **контролна табла управљања роботом**
~ **установки пожаротушения** fire panel, fire suppression control panel **командна табла инсталација за гашење пожара**
пункт station, unit, room; post; point **станција, тачка, пост, место**
~ **водоснабжения** water point, water supply point **место за снабдевање водом**
~ **вызова** call point **место позивања**
~ **наблюдения** observation point **место посматрања**

ПУНКТ

~ оказания первой помощи (медицинской) first aid station, first aid point, first aid room, first aid post место пружања медицинске помоћи
~ приёма пострадавших casualty reception center место тријаже настрадалих
~ приёма сигналов пожарной тревоги fire-alarm receiving station местоза дојаву пожара
~ распределения продуктов питания food distribution point место за дистрибуцију хране
~ сбора (напр., при ЧС) assembly point
~ сортировки на месте (пострадавших) field triage unit место тријаже настрадалих на терену
~ телефонной связи telephone point телефонски пункт (издвојено место за телефонирање)
автомобильный командный ~ airmobile control post аеромобилна контролна станица
диспетчерский ~ acceptance point, control room контролна соба
командный ~ control point, command post командно место
контрольно-пропускной ~ checkpoint портирница
наблюдательный ~ look-out, observatory посматрачница
центральный ~ управления central supervising station управљачка централа
центральный диспетчерский ~ central control room централна контролна соба
центральный пожарный диспетчерский ~ fire detection and alarm control room централна просторија за контролу пожара

пуск initiation покретање, пуштање у рад автоматический ~ automatic initiation аутоматско покретање
пут/ь route, way; access; path, pathway, road, track рута, смер, пут
~ь воздействия (напр., ОБ) route of exposure рута изложености (напр., експлозије)
~ь выезда (к месту ЧС) response route рута кретања (према месту ВС)
~ь следования на пожар way to the fire рута кретања пожара
~ь эвакуации escape path, egress route, escape route, evacuation route, evacuation road, escape пут за евакуацију
безопасный ~ь эвакуации safe evacuation route безбедан пут за евакуацију
незадымляемый ~ь эвакуации clear escape path пут евакуације где нема дыма
пылесборник dust collector скупљач прашины (сабирник)
пыль/ь dust прашина ◊ защищённый от горячей ~и dust-ignition-proof заштићен од запаливе прашине
взрывоопасная ~ь explosive dust експлозивна прашина
горючая ~ь combustible dust, flammable dust запалива прашина
пятно patch закрпа; (при разливе) slick флека
обнаруженное ~ (при разливе) detected slick детектована флека
светоотражающее ~ (напр., на одежде спасателя) reflective patch рефлектујућа налепница

Р

работ/a work, job, run **рад, посао**
~а по тушению пожара fire control job
радови на гашењу пожара
аварийно-спасательные ~ы emergency and rescue works, crash-rescue operation
хаваријско-спасилачке радове
восстановительные ~ы restoration works, recovery operations, repairs
извођење радова обнове
подводные спасательные ~ы underwater rescue works, underwater rescue operations, dive rescue **подводни спасилачки радови**
подрывные ~ы demolition **радови на рушењу објеката**
поисковые подводные ~ы search diving **подводни радови претраге**
спасательные ~ы при пожаре fire rescue **спасилачки радови током пожара**
работник:
медицинский ~ physician **медицински радник**
медицинский ~ службы скорой помощи emergency physician **медицински радник хитне помоћи**
радиоканал radio channel **радио канал**
радиомаяк:
поисково-спасательный ~ (транспондер) search and rescue transponder **транспондер за претрагу и спасавање**
радиопередатчик radio transmitter **радио-предајник**
радиоприёмник receiver **радио-пријемник**
~ на каске (для оперативной связи со спасателем) helmet-mounted receiver **радио-пријемник на шлему (за оперативну везу са спасиоцем)**
~ на ремне belt-carried radio receiver **радио-пријемник на кајшу**
портативный ~ hand-held radio receiver **преносни радио-пријемник**
радиосвязь radio communication, traffic, radio **радио веза**

~ в зоне ЧС emergency radio communication **радио веза у ВС**
~ на месте пожара fireground radio traffic, fireground radio **радио-веза на месту пожара**
пожарная ~ fire radio **радио веза за ватрогасце**
любительская ~ (может действовать при ЧС) amateur radio network **аматерска радио веза**
радиостанция radio **радио станица**
переносная ~ handie-talkie **преносива радио станица**
портативная ~ pack set, radio hand set **ручна радио станица**
разборка:
~ разрушенных зданий pulling down destroyed buildings **демонтажа срушенных зграда**
разведка reconnaissance, scouting, patrolling, intelligence **извиђање, посматрање**
~ пожара fire intelligence, fire reconnaissance, scouting of fire **извиђање пожара**
воздушная ~ (напр., пятен разлива нефти) aerial reconnaissance, aircraft reconnaissance, aerial survey **воздушно извиђање**
~ ледовая ice scouting **извиђање леда**
~ медицинская medical survey **медицинско извиђање**
~ радиационная radiological survey **радиолошко извиђање**
~ химическая chemical reconnaissance **хемијско извиђање**
разветвитель branch **сплиттер, раздјелник**
рукавный ~ siamese branch, two-way branch **раздјелник црева**
разветвление wye, breeching, lateral **гранање**
~ рукавной линии branching the line **гранање цевовода**
рукавное ~ gated wye, wye valve, dividing breeching **гранање црева**
трёхходовое ~ (рукавное) siamese

разветвление

connection троструко гравање
развёртывание (*сил и средств при ЧС*) deployment распоредивање, размештање
~ сил и средств (*при реагировании на ЧС*) deployment of personnel and resources распоредивање особља и ресурса
предварительное боевое ~ presuppression примарно интервентно распоредивање
повторное ~ (*сил и средств*) redeployment поновно распоредивање
полное ~ full deployment комплетно распоредивање
развитие: ◊ прогнозировать ~ пожара to predict fire growth прогнозировать развој пожара
~ опасности development of hazard развој опасности
~ пожара fire development, fire growth, progress of the fire развој пожара
~ ЧС emergency development развој ВС ожидаемое ~ пожара expected fire behaviour, forecasted fire behaviour очекивани развој пожара
резкое ~ пожара flare up, flarin нагли развој пожара
разгерметизация depressurization депресуризација
разделение phasing; separation; demarcation подела, одвајање; разграничење; (*здания*) sub-compartmentation подела зграде
~ грузов по совместимости (*для исключения неблагоприятных процессов*) cargo separation подела терета
~ на пожарные отсеки (*здания*) compartmentation подела на пожарне одсеке (*зграде*)
~ обязанностей demarcation of duties разграничавање дужности
розлив (*жидкости*) spill, spillage изливање (*течности*)
~ горючего defueling, fuel spill изливање горива
~ нефти oil spill, petroleum spill

изливање нафте
~ радиоактивной жидкости radioactive spill изливање радиоактивне течности
~ аварийно химически опасных веществ spill of chemical agent изливање опасных хемијских материја
катастрофический ~ (*напр., масла*) accidental spill катастрофално изливање
разложение decomposition, degradation, decay разлагање
термическое ~ thermal degradation термичко разлагање
химическое ~ chemical decomposition хемијско разлагање
разметка (*напр., пути эвакуации; противопожарной полосы и др.*) tracing, locating ознаке (*напр. путеви за эвакуацију; противопожарне линије и др.*)
размер:
~ы бедствия dimensions of disaster размере катастрофе
~ материального ущерба extent of property loss размере материјалне штете
~ наводнения magnitude of flood размере поплаве
~ пожара magnitude of fire, fire size размере пожара
~ происшествия magnitude of incident размере инцидента
~ ущерба extent of damage размере штете
прогнозируемый ~ пожара predicted fire size прогнозиране размере пожара
средний ~ убытка average claim просечан размер штете
размещение location; setting постављање, смештање
~ аварийной сигнализации location of alarm постављање аларма
~ эвакуируемых constitution of evacuees смештање евакуисаних
догоспитальное ~ pre-hospital setting предболничко смештање
разминирование mine recovery, mine-

clearing, demining, mine-hunting, mine clearance **разминирање**
гуманитарно ~ humanitarian demining
гуманитарно разминирање
разработчик planner **експерт**
~ плана работ по ликвидацији
последствий ЧС emergency response
planner **експерт** за план радова везано
за уклањање последица ВС
~ плана тушења пожара fire fighting
planner **експерт** за план гашења пожара
разрешение permit, permission, approval,
admission; resolution; license дозвола,
лиценца, решавање
~ конфликта resolution of conflict
решавање конфликта
~ на посадку (самолёта – напр., для
оказания гуманитарной помощи)
landing permission дозвола за слетање
~ на пролёт (самолёта над
территорией – напр., для оказания
гуманитарной помощи) over-flight
permission дозвола за прелет
~ на работы с источником
тепловыделения (письменное) hot work
permit дозвола за рад са топлотним
извором
разрушени/е destruction, breakdown,
damage, failure; demolition, havoc, debris,
collapse **уништење**, квар, **оштећење**,
рушење; (от действия ветра, волн
и др.) battering **оштећење** (од дејства
ветра, таласа и сл.) ◊ **контролировать**
~е to detect damage **откривање**
оштећења; **оценивать** ~е to assess
damage **процена оштећења**
~е дамбы dam failure, dam collapse
оштећење бране
~е здания building failure **оштећење**
зграде
~е конструкции structural failure
оштећење објекта
~е от взрывной волны blast destruction
оштећење експлозијом
~я от пожара fire debris **оштећење**
пожаром
~е пены foam breakdown **уништење**

пене
катастрофическое ~е catastrophic failure
катастрофално уништење
коррозионное ~е corrosion damage
оштећења од корозије
незначительные ~я slight destruction
благо оштећење
полное ~е total damage **потпуно**
уништење
прогрессирующее ~е progressive failure
прогресивно оштећење
температурное ~е thermal damage
термичко оштећење
разрыв break, breaking, barrier; undermining
прекид, **празнина**; (*повреждение*)
bursting **пукотина**; (*в плотине*) rift
напрелина
~ рукава hose bursting **пуцање црева**
противопожарный ~ anti-fire barrier, fire
line, fuelbreak, firebreak **противопожарна**
барјера
разряд:
~ молнии lighting stroke, striking
пражњење муњом
грозовой ~ lighting stroke **пражњење**
грмљавином
радиочастотный ~ radio-frequency
discharge **радио-фреквентно пражњење**
район area, district, site, cover, region **место**,
област, **локација**, **регија**; (*обхода*) beat
подручје
~ бедствия disaster site **подручје**
катастрофе
~ **возможного возникновения ЧС**
emergency probability area **локација**
хитног случаја
~ **выезда пожарной команды** brigade
area **одлазак ватрогасне екипе са**
локације
~ **высокого риска** high-risk region
подручје високог ризика
~, **подверженный бедствию** disaster-
struck region **подручје погођено**
катастрофом
~, **пострадавший от ЧС** emergency
affected area **подручје настрадало од ВС**
~ **происшествия** accident district **место**

район

инцидента
~ сосредоточения (*перед посадкой на суда*) staging area подручје концентрације
~, укреплённый от бедствия disaster-proof district подручје заштићено од катастрофе
~ ЧС emergency site, emergency area подручје ВС
ракета rocket ракета
осветительная ~ illuminating rocket ракета за осветљавање
осветительная ~, спускаемая на парашюте parachute illuminating rocket ракета са падобраном за осветљавање
сигнальная ~signal rocket, flare, warning flare сигнална ракета
рамк/a frame рам, оквир
~и реагирования на бедствие disaster response framework оквир за реаговање
временные ~и time frames привремени оквир
контрольные временные ~и target time frames контролни временски оквир
рана injury, wound рана
ожоговая ~ burn injury рана од опекотине
скальпированная ~ degloving injury очищена рана
ранжирование prioritization рангирање
~ рисков risk prioritization рангирање ризика
расписание roster, schedule распоред, редослед
~ дежурств duty roster распоред дежурства
~ для действий по тревоге alert roster редослед деловања у случају аларма
~ оповещения личного состава (*на случай ЧС*) personnel notification roster редослед обавештавања особља
~ тренировок training schedule распоред вежба
расположение location, placement, placing локација, постављање
~ извешателя detector placement, detector placing постављање детектора

~ пожарно-спасательной части location of fire brigade локација ватрогасне јединице
распорядок routines распоред
~ несения службы list of pre-determined routines распоред дежурства
распределение distribution, sharing, allocation расподела, дистрибуција
~ воды distribution of water дистрибуција воде
~ вызовов call distribution расподела позива
~ горючей нагрузки fuel distribution дистрибуција горива
~ гуманитарной помощи distribution of humanitarian relief расподела хуманитарне помоћи
~ заболеваний (*при бедствии*) distribution of disease распрострањеност болести
~ пожарной нагрузки fire load distribution расподела пожарног оптерећења
~ пожаров (*напр., по годам*) distribution of fires расподела количине пожара (*напр., по годинама*), подела броја пожара (*напр., по годинама*)
~ пострадавших casualty distribution расподела жртава
~ ресурсов distribution of resources, allocation of resources расподела ресурса
~ рисков (*напр., при страховании*) distribution of risks, risk distribution расподела ризика (*напр., код осигурања*)
распространение propagation; dissemination; distribution; occurrence, advance, transport, spread, extension, dispersal ширење, проширење ◊
прогнозировать ~ пожара to predict fire spread предвидити ширење пожара
~ бедствия occurrence of disaster, disaster occurrence ширење катастрофе
~ горения propagation of combustion ширење сагоревања
~ дыма smoke spread ширење дыма
~ заболевания spread of disease ширење

болести
 ~ информации dissemination of information, information dissemination
ширење информациија
 ~ **пламени** propagation of flame, flame distribution, advance of the flame, flame spread, flame extension **ширење пламена**
 ~ **пожара** fire propagation, fire spread, spreading of fire, occurrence of fire, fire occurrence, fire extension **ширење пожара**
распылитель atomizer, nozzle, diffuser, spray, sprayer **распршивач**
водопенный пожарный ~ foam-water nozzle **распршивач за воду и пену**
расследование investigation, inquiry **истрага**
 ~ **пожара** fire investigation **истрага пожара**
 ~ **происшествия** accident investigation **истрага инцидента**
расслоение layering **слојевитост**
 ~ **дыма** smoke layering **слојевитост дыма**
расстояние distance, spacing **раздаљина, растојање, растојање**
 ~ **до гидранта** distance to hydrant **растојање до хидранта**
 ~ **между гидрантами** hydrant spacing **растојање између хидраната**
 ~ **между зданиями** separation distance **растојање између зграда**
 ~ **между спринклерами** sprinkler spacing **растојање између прскалица**
безопасное ~ safe distance **безбедна раздаљина**
опасное ~ hazard distance **опасна раздаљина**
расстройство disorder **поремећај**
посттравматическое **стрессовое**
 ~ posttraumatic stress disorder **посттравматски стресни поремећај, ПТСП**
раствор solution **раствор**
 ~ **пенообразователя** foam solution, foam forming solution, foam concentrate **раствор пене, концентрат за пену**

водный ~ aqueous solution **водени раствор**
водный ~ пенообразователя water and foam concentrate **водени раствор за пену**
огнетушащий ~ fire-extinguishing solution **раствор за гашење пожара**
раструб nozzle; faucet; sock **прикључак**
 ~ **для гравитационной рукавной линии** gravity sock **прикључак за гравитационо цедро**
 ~ **углекислотного огнетушителя** snow nozzle **прикључак аппарата за гашење пожара угљен-диоксидом**
расход yield **потрошња; (подоачи воды)** wastage (*water*), flow, flowing, gallonage **проток; pl costs, expenses проток, расход, трошкови, издаци**
 ~ **для тушения пожара (огнетушащего вещества)** fire flow, fireflow **потрошња средства за гашење пожара**
 ~ **ы на восстановление лесов** expenses for reforestation **трошкови пошумљавања**
 ~ **ы на содержание аварийной службы** costs of emergency service **трошкови хитне службе**
 ~ **ы на тушение (пожара)** suppression costs **трошкови гашења (пожара)**
 ~ **ы по урегулированию убытков (страх.)** adjustment costs **трошкови поравнања губитака (осигурање)**
 ~ **ы при ЧС** emergency expenditures **расходи за ВС**
контролируемый ~ checked flow **контролисан проток**
неэффективный ~ воды (**при тушении пожара**) water wastage **нерационална потрошња воде (током гашења пожара)**
расходомер (жидкости, газа) flowmeter, flow gauge, flow gage, current meter **мерац протока (течност, гас), протокомер**
 ~ **воды** water flow indicator, water meter **водомер**
расчёт (подразделение) crew, squad, personnel **посада, одред, особље;**

расчёт

(проектирование) design пројектовање, дизајн; (вычисление) calculation, computation прорачун, калкулација

~ времени тушения пожара timing of fire fighting прорачун времена гашења пожара

~ времени эвакуации timing for evacuation прорачун времена евакуације

~ потерь calculation of loss прорачун губитака

боевой ~ пожарного автомобиля, прибывший первым на пожар first-*due* company посада ватрогасног возила које прво стигло на место пожара боевой ~ пожарной автолестницы ladder company посада возила са ватрогасним лествама

расчистка:

~ подъездных путей clearing of access routes расчишћавање прилаза

расширение expansion проширење, експанзија

~ нагреваемого газа heated gas expansion експанзија загрејаног гаса

тепловое ~ thermal expansion термичка експанзија

рация radio, transmitter радио, трансмитер

~ для связи на месте пожара fireground radio радио (воки-токи) за комуникацију на месту пожара

~, управляемая голосом voice-activated radio радио станица контролисан гласом

автомобильная ~ vehicle radio радио станица у ауто (колска)

дуплексная ~ two-way radio двоструки радио

переносная ~ portable radio, hand-held radio преносни радио

подвижная ~ mobile radio покретни радио

пожарная ~ fire radio пожарни радио

спутниковая ~ satellite radio сателитски радио

стационарная ~ fixed radio фиксни радио

реабилитация rehabilitation

реабилитација

~ после бедствия post-disaster rehabilitation реабилитација након катастрофе

медицинская ~ medical rehabilitation

медицинска рехабилитација

радиационная ~ radiation rehabilitation

радијациона рехабилитација

реагировани/е response, responsiveness

реаговање

~е на бедствие disaster response, response to disaster реаговање на катастрофу

~е на ЧС response to emergency, responding to emergency реаговање у ванредним ситуацијама

аварийное ~е emergency responsiveness, emergency response ванредно реаговање

оперативное ~е operational response оперативно реаговање

экстренное гуманитарное ~е emergency humanitarian response ванредно хуманитарно реаговање

реакция reaction, generation, response

реакција, генерација, одговор

~ горения combustion reaction реакција сагоревања

~ пиролиза pyrolytic generation реакција пиролиза

гетерогенная ~ heterogeneous reaction

хетерогена реакција

окислительная ~ oxidation reaction

реакција оксидације

психологическая ~ psychological reaction психолошка реакција

химическая ~ chemical reaction хемијска реакција

экзотермическая ~ exothermic reaction, exothermic change екзотермна реакција

эндотермическая ~ endothermic reaction, endothermic change ендотермна реакција

реанимация resuscitation реанимација

регистрация detection; registration; logging; recording детекција; регистровање; откривање

~ взрыва explosion detection

эксплозиони детектор
~ каждого эвакуированного registration of each evacuee **регистравање сваког евакуисаног лица**
~ тревожного сообщения alarm transmission recording **детекција аларм поруке**
автоматическая ~ речи automatic voice recording, voice tape recording **автоматско снимање гласа**
регулирование control, management **управљање, регулација**
противопожарное ~ fire management, fire control **управљање пожаром**
техническое ~ technical management **техничко управљање**
регулятор regulator, controller **регулатор, контролер**
~ давления pressure regulator, pressure controller **контролер притиска**
~ потока flowminder **контролер протока**
~ температуры temperature controller **контролер температуре**
автоматический ~ (напр., давления) automatic controller **аутоматски контролер**
ручной ~ (напр., давления) nonautomatic controller **ручни контролер**
редуктор reducer **редуктор**
~ давления pressure-reducer attachment **редуктор притиска**
~ давления на гидранте hydrant pressure reducer **редуктор притиска хидранта**
съёмный ~ давления removable pressure reducer **уклоњиви редуктор притиска хидранта**
режим regime, mode **стање, режим, начин**
~ горения regime of burning, mode of burning **начин сагоревања**
~ защиты regime of protection **начин заштите**
~ повседневной деятельности (напр., служб по ЧС) routine regime **режим дневних активности**
~ повышенной готовности (напр., служб по ЧС) standby regime **стање приправности**

~ пожара fire regime, fire performance **стање пожара**
~ спасательных работ salvage regime **стање обављања спасилачких радова**
~ ЧС emergency regime **ванредно стање аварийный** ~ alarm mode **хаваријско стање, аларм стање**
рекламация claim **жалба, рекламација**
~ из-за качества продукции product quality claim **жалба на квалитет производа**
реконструкция reconstruction **реконструкција, обнављање**
~ дороги road reconstruction **реконструкција путева**
~ здания building reconstruction **реконструкција зграде**
ремень strap, belt **кајш, појас, опасач**
~ безопасности safety belt, seat belt **сигурносни појас**
~ для рукавной скатки hose strap **трака за фиксирање црева**
спасательный ~ rescue belt **спасилачки опасач**
страховочный ~ life belt **појас за спасавање, сигурносни појас**
респиратор dust-mask, gas-mask, respiration device, respirator **респиратор**
ресурс resource **ресурс, средство**
~ы гражданской обороны civil resources **ресурси цивилне заштите**
~ы для помощи при ЧС resources for emergency assistance **ресурси за помоћ у ВС**
~ы пожарной службы fire service resources **ресурси ватрогасне службе**
дополнительные ~ы additional resources **додатни ресурси**
материальные ~ы material resources **материјална средства**
финансовые ~ы financial resources **финансијска средства**
человеческие ~ы manpower **људски ресурси**
ретранслятор repeater, radio repeater, relay **репетитор, понављач**
передвижной ~ (для связи на крупных

ретранслятор

пожарах) mobile relay **моби́лни репетитор**
рециркуляция recirculation
рециркуляция
~ воздуха recirculation of air
рециркуляция воздуха
~ дыма recirculation of smoke
рециркуляция дыма (гасова)
решение decision **одлука, решење**
~ о тушении пожара firefighting decision
доношење одлуке о гашењу пожара
~ об эвакуации decision on evacuation, evacuation decision **одлука о спровођењу евакуације**
~ при ЧС emergency decision **доношење одлука у ванредним ситуацијама**
риск risk, hazard; peril **ризик** ◇
анализировать ~и to analyze risks
анализирати ризик; без ~а risk-free
без риска; быть под ~ом бедствия to be at risk from disaster **изложен ризику од катастрофе; быть под ~ом пожара** to be at risk from fire **изложен ризику од пожара; быть подвергнутым ~у** to be put at risk **бити изложен ризику; взвешивать** ~ to weigh up risk **одмерити ризик**
~ больше допустимого unnecessary risk
непотребан ризик, неприхватљив ризик
~ взрыва explosion risk **ризик од експлозије**
~ для жизни life risk **животни ризик**
~ для здоровья health risk **здравствени ризик**
~ для окружающей среды environmental risk **еколошки ризик**
~ распространения пожара risk of spread **ризик од ширења пожара**
допустимый ~ acceptable risk
прихватљив ризик
индивидуальный ~ individual risk, personal risk **индивидуални ризик**
инженерный ~ engineering risk
инженерски ризик
катастрофический ~ catastrophic risk
катастрафални ризик

недопустимый ~ unacceptable risk
неприхватљив ризик
риск-ориентированный подход risk-based approach **приступ заснован на ризику**
робот-пожарный fire fighting robot, robotic fireman **робот-ватрогасац**
розетка (электрическая) receptacle
утичница
~ без заземления (*электрическая*) nongrounding receptacle **неуземљена утичница**
~ с заземлением (*электрическая*) grounding receptacle **уземљена утичница**
рукав (пожарный) hose **црево (ватрогасно); (защитной одежды)** sleeve **рукав защитного одеда** ◇
прокладывать ~ to drag hose **размотати црево; скатать** ~ to roll up hose
намотавати црево
~ большого диаметра large-diameter hose **црево великог пречника**
~ высокого давления high-pressure hose **црево високог притиска**
~ для подачи воды **вперекачку** relay supply hose **црево за довод воде**
~ пожарного крана stand pipe hose **црево ватрогасног хидранта**
~ с рукавной катушки (*для быстрого прокладывания рукавной линии*) reel hose **црево у котуру**
всасывающий ~ suction hose **усисно црево**
напорный ~ attack hose, delivery hose, discharge hose, draft hose **црево под притиском**
сложенный в гармошку ~ accordion hose, flaked hose **црево савијано на принципу хармонике**
скатанный ~ rolled hose **намотано црево**
рукавиц/a glove, mitten **рукавице**
~ы пожарного tactical gloves, fire gloves, fire-fighter's gloves **ватрогасне рукавице**
резиновые диэлектрические ~ы rubber electric gloves **гумене рукавице за заштиту од електричног удара**
руководитель boss, warden, leader,

commander, manager, director
руководилац, директор, командир
~ водолазных работ diving supervisor
руководилац ронилачких радова
~ горноспасательных работ mountain
rescue manager **руководилац (шеф)**
акција спасавања у планинским
пределима
~ работ по ликвидации ЧС head of
emergency response **руководилац акција**
реаговања у ВС
~ звена газодымозащитников breathing
apparatus team leader **руководилац**
тима ватрогасаца обучених за рад у
задимљеним просторијама
~ подразделения crew leader **командир**
одељења
~ пожарной охраны fire service leader
начелник ватрогасне службе
~ тушения пожара fire manager
руководилац акције гашења пожара

руководство guidance; management;
administration **руководство, менаџмент;**
(справочник) manual, guide приручник,
упутство
~ по безопасности, наставление
по безопасности, инструкция по
безопасности security guidance
безбедносна упутства
~ по пожарному делу manual of
firemanship **упутство о ватрогаству**
~ по поисково-спасательным работам
SAR manual **упутство за претрагу и**
спасавање
~ по пользованию огнетушителем
extinguisher instruction manual **упутство**
за употребу апарата за гашење пожара

самовозгорание

С

самовозгорание auto-combustion, auto-ignition, spontaneous combustion, spontaneous ignition, unpiloted ignition
самопаљење, спонтано сагоревање, неконтролисано паљење

самовоспламенение self-ignition, auto-combustion, auto-ignition, spontaneous combustion, autogenous ignition, spontaneous ignition, unpiloted ignition
самозапаљење, спонтано запаљење

самовсасывание (о насосе) self-priming
самоусисивање (пумпа)

самозатухание self-extinguishing
самогашење

самолёт aircraft, fixed wing aircraft, plane, airplane
авион

~ для эвакуации (*пострадавших*) AE
авион, aeromedical evacuation aircraft, aviation evacuation aircraft
авион за евакуацију

многоцелевой пожарный ~ multi-use fire fighting aircraft
вишенаменски ватрогасни авион

патрульный ~ patrol aircraft; patrolни авион (*для обнаружения лесного пожара*)
споттер авион извиђач

пожарный ~ для десантирования
пожарных парашютистов smoke jumper aircraft
авион за ватрогасципадобранци

потерпевший аварию ~ crashed aircraft
срушен авион

санитарный ~ air-ambulance aircraft, fixed-wing ambulance
санитетски авион

самолёт-амфибия amphibian aircraft
авион амфибија

пожарный ~ для тушения пожара
amphibious attack aircraft
ватрогасни авион амфибија

самолёт-цистерна (пожарный) airtanker, bomber plane
авион са резервоаром

пожарный ~ fire bomber plane, air tanker, airborne tanker, fire fighting air tanker
ватрогасни авион са резервоаром

самоспасатель short duration self-contained

breathing apparatus, emergency escape breathing apparatus, escape breathing apparatus, escape respirator
дисајни апарат за самоспасавање

самоспасение self-rescue
самоспасавање

санитарная обработка sanitization
санитарни третман

сбивание:

~ **пламени** fire knockdown
обарање ватре

сбой malfunction, damage
поремећај, оштећење, квар

~ **в подаче воды** water supply damage
квар у водоснабдевању

~ **в производстве энергии** energy production damage
поремећај у снабдевању ел. енергијом

сбор collection, gathering, acquisition; mobilization
прикупљање, набавка; (бухг.) charge такса

~ **вещественных доказательств**
evidence collection
прикупљање доказа

~ **данных** data acquisition, data gathering, intelligence
прикупљање података

~ **личного состава пожарной части**
fire brigade mobilization
мобилизација ватрогасних јединица

сброс (с воздуха – груза, пожарных, воды)
airdrop, drop
избацивање; (давления) outage пад (притиска)

сброс

~ **воды (с самолёта)** water drop, water bombing
изливање воде из авиона

~ **груза (с самолёта)** cargo drop, airdrop of cargo
избацивање терета

~ **давления** power outage, depressurization
пад притиска

~ **огнетушащей жидкости (с самолёта)**
slurry drop
избацивање средства за гашење

~ **персонала (с воздуха)** airdrop of personnel
ваздушно спуштање особља

светомаскировка blackout
замрачење, маскирање бојом

светоплан display map, electronic map
светлосни програм

настенный ~ electronic wall map
зидни

светлосни програм
свидетельство certificate, letter
сведочанство, потврда
медицинское ~ medical certificate
медицинско сведочанство
страховое ~ certificate of assurance
потврда о осигурању
сводка summary, report резиме, сажетак,
збир
~ погоды weather report временска
прогноза
оперативная ~ operation summary
оперативни резиме
своевременность timeliness
благовременост
~ доставки (помощи при бедствии)
timeliness of delivery благовременост
испоруке
~ прибытия к месту ЧС timeliness
of arrival to site of emergency
благовременост доласка на место ВС
~ прогноза timeliness of forecast
благовременост прогнозе
свойств/о:
~а атмосферы properties of atmospheres
својства атмосфере
~а горючего fuel properties
карактеристике горива
огнезащитное ~о fire retardance, flame
retardance својства ватроотпорности
пожароопасные ~а (материалов) fire
properties карактеристике запальвих
материјала
химические ~а chemical properties
хемијске карактеристике
связь communication, relation; cohesion,
bond веза, комуникације
~ на месте пожара fire ground
communication комуникације на месту
пожара
~ при бедствии disaster communication
комуникације на месту катастрофе
~ при ЧС communication in emergency
комуникације на месту ВС
беспроводная ~ wireless communication
бечична веза
внутренняя аварийная ~ (между

подразделениями) internal emergency
communication унутрашња хаваријска
веза
оперативная ~ operational communication
оперативна веза
подвижная ~ mobile communication
покретне комуникације
пожарная ~ fire communication пожарна
веза
проводная ~ hard-wire communication,
line communication, wire communication,
wireline communication жичана
комуникација
спутниковая ~ satellite communication
сателитска веза
телефонная ~ telephone exchange
телефонска централа, телефонска
веза
сгорание combustion, burning, burn
сагоревање, горење
~ в огне combustion in fire сагоревање у
пожару
~ на воздухе air combustion сагоревање
у ваздуху
мгновенное ~ deflagration дефлаграција,
моментално сагоревање
неполное ~ incomplete combustion
непотпуно сагоревање
полное ~ perfect combustion, complete
combustion, clean burn потпуно
сагоревање
сдерживание containment обуздавање
~ пожара fire containment обуздавање
пожара
~ риска risk containment обуздавање
рисика
сезон spell, season сезона, време
~ лесных пожаров forest fire season
сезона шумских пожара
пожароопасный ~ fire season сезона
опасна од појаве пожара
сектор sector сектор
~ противопожарной полосы (при
тушении лесного пожара) sector of a
control line сектор ватрогасних црева
(пруге)
стратегический ~ экономики (напр.,

сектор

при ЧС) strategic economic sector **сектор**
стратешке економије при ВС
уязвимый ~ экономики (*напр., при*
ЧС) vulnerable economic sector **осеатљив**
сектор привреде
секционирование compartmentation
подела на сегменте
противопожарное ~ fire
compartmentation подела на пожарне
сегменте
сертификат certificate **сертификат**,
сведочанство, потврда
~ о соответствии требованиям safety
certificate безбедносни сертификат
~ об испытаниях test certificate потврда
о тестирању
пожарный ~ (*о соответствии*
требованиям пожарной безопасности)
fire certificate **сертификат** о
противопожарној безбедности
страховой ~ insurance certificate потврда
о осигурању
сертификация certification
сертификовање
~ на соответствие требованиям
пожарной безопасности fire certification
сертификовање везано за пожарну
безбедност
сетка (*фильтра*) screen **мрежа** (*филтер*)
всасывающая ~ suction screen **мрежа**
на усису
сеть net; mesh; network **мрежа**
~ для доставки груза по воздуху aerial
delivery cargo net **мрежа** за испоруку
терета из ваздуха
~ мониторинга monitoring network
мрежа за мониторинг
~ связи communications network
комуникациона мрежа
~ управления при бедствии disaster
management network **мрежа** за
управљање катастрофама
~ эвакуационных путей и выходов
exit net **мрежа** евакуационих путева и
излаза
сотовая ~ связи cellular network **мрежа**
за мобилну везу

электрическая ~ electricians **струјна**
мрежа
сжигани/e fire, firing; incineration, burning
пальење ~ со ~ем горячего fuel-fired
пальење горива
~е газа gas firing пальење гаса
~е горячего fuel firing пальење горива
~е мусора trash burning пальење ђубрета
~е нефти oil firing пальење нафте
~е отходов (*противопожарное*
мероприятие при лесозаготовках)
swamper burning пальење отпада
сигнал signal, call **сигнал**, позив ◊
передавать ~ пожарной тревоги ◊
to transmit alarm of fire **пренос** **пожарног**
аларма; подавать ~ тревоги to
send alarm послати **сигнал** аларма;
распространить ~ тревоги и
предупреждение о ЧС to disseminate
emergency alerts and warnings **ширити**
обавештење о ванредним ситуацијама
~ бедствия distress signal, distress call,
mayday call **сигнал опасности**, позив
mayday
~ вызова call sign позивни **сигнал**
~ о пожаре fire call **сигнал за пожар**
~ о ЧС emergency signal **сигнал за хитне**
случаје
~ об аварии emergency call **хитан позив**
~ об эвакуации evacuate call, evacuation
signal позив на евакуацију
~ опасности alarm **сигнал за опасност**
~ оповещения signal of warning, warning
сигнал за упозорење
~ пожарной тревоги emergency fire
call, fire signal, alarm of fire, fire alarm
пожарни аларм
~ эвакуации evacuation signal **сигнал за**
эвакуацију
аварийный ~ alarm signal, emergency
call **сигнал аларма**, хитни позив
аварийный ~ пожарной тревоги fire
alarm signal **сигнал за пожар**
ложный ~ тревоги из-за отказа
системы сигнализации system failure
false alarm **лажни аларм**
международный ~ бедствия,

произносимый по радици «мэйдэй»
(как французское выражение
т'aidер; аналог радиотелеграфного
сообщения SOS) mayday, mayday signal
међународни аларм сигнал „мејдеј“
 сигнализатор detector, indicator, transmitter,
 alarm, annunciator **детектор, индикатор,**
аларм
 ~ положения *(газодымозащитника,*
спасателя) motion detector **детектор**
покрета
 аварийный ~ alerter **уређај за хитну**
сигнализацију
 звуковой ~ sound detector **сигнални**
уређај
 индивидуальный ~ бедствия
(спасателя) distress signal warning
 device **индивидуални сигнални уређај**
карманный аварийный ~ (спасателя)
 pocket alerter, pocket alerter transmitter,
 radio pocket alerter **цепни уређај за**
сигнализацију алармом
 сигнализация signaling, warning, indication
сигнализација, аларм
 аварийная ~ в здании structure alarm
аларм систем зграде
 звуковая ~ audible signaling **звучна**
сигнализација
 пожарная ~ fire warning, fire
 alarm **пожарни аларм, пожарна**
сигнализација
 сил/а force; intensity; severity **снаге, јачина**
 ~ы гражданской обороны civil defence
 forces **снаге цивилне заштите**
 ~ы и средства forces and assets **снаге и**
средства
 ~ы и средства поиска и спасения на
 акваториях forces and facilities of water
 search and rescue operations **снаге и**
средства потраге и спасавања на води
 ~ы и средства постоянной готовности
 forces and facilities of constant readiness
снаге и средства сталне приправности
 ~ы и средства в состоянии готовности
(на случай ЧС) stand-by capacity **снаге и**
средства у стању приправности
 ~ы поддержки support forces **снаге за**

подршку
 ~а пожара severity of fire **јачина пожара**
 ~ы противопожарной службы fire
 forces, fire control forces, fire fighting
 forces, fire suppression forces **ватрогасне**
снаге, снаге за гашење пожара
 ~ы реагирования *(при ЧС)* control
 forces, response forces, responding forces
снаге за реаговање (у ВС)
 ~а урагана force of hurricane **јачина**
урагана
 дежурные ~ы и средства alert resources
дежурне снаге и средства
дополнительные ~ы (для ликвидации
последствий ЧС) follow-up **додатне**
снаге (за уклањања последица ВС)
 синеломкость *(металлических изделий*
при нагреве до 200° ÷ 400°C) blue-
 brittleness **кртост, ломљивост**
 сирена *(для оповещения, предупреждения*
и др.) siren **сирена, аларм**
 аварийная ~ alarm **сирена аларм сирена**
пожарная ~ fire siren **пожарна сирена**
система system систем
 ~а Е 112, 911 *(позволяет определять по*
телефонному звонку номер звонящего
и его адрес, Европа, США) E112, 911
 system **систем Е112, 911**
 ~а аварийного освещения emergency
 lighting system **инсталације за хитно**
осветљење
 ~а аварийного отключения
(электроэнергии, газа, воды и др.)
 emergency shutdown system, emergency
 shut-off system **систем за хитно**
искључење
 ~а аварийного энергоснабжения
 emergency power system **систем за хитно**
енергоснабдевање
 ~а аварийной вентиляции emergency
 ventilation system **систем за хитну**
вентиляцију
 ~а безопасности safety system **систем**
безбедности, сигурносни систем
 ~а вентиляции ventilation system
вентиляциони систем
 ~а взрывозащиты explosion protection

СИСТЕМА

system систем заштите од експлозије
~а водоснабжења waterway system, water system, water distributing system, water handling system систем водоснабдевања, водовод
~а дымоудаления fume extraction system, smoke control system, smoke extraction system систем за одвод дима
~а жизнеобеспечения life support system систем за одржавање живота
~а заземления grounding system систем за уземљење
~а молниезащиты lightning system систем громобранске заштите
~а оповещения населения (о ЧС) public reporting system систем јавног обавештавања становништва
~а оповещения об эвакуации из здания building evacuation warning system систем обавештавања о евакуације из зграде
~а пенного тушения пожара foam system, foam extinguishing system систем за гашење пеном
~а подготовки личного состава противопожарной службы fire service training system систем за обуку припадника ватрогасне службе
~а поддержки принятия решений decision-support system систем за доношење одлука
~а противопожарного водоснабжения fire-water system систем за водоснабдевање током гашења пожара
~а пожарной сигнализации fire alarm system, fire detection system, fire signaling system систем за детекцију пожара, пожарни аларм
~а пожаротушения с электрически пуском electrical-activated extinguishing system систем за гашење пожара са електричним покретањем
~а противодымной вентиляции smoke ventilation system систем за димну вентилацију
~а противопожарной защиты fire protection system систем заштите од

пожара
~а радиосвязи radio system, system of radio communications систем радио веза
~а тушения пожара extinguishing system, fire extinguishing system, fire fighting system, fire suppression system, smothering system систем за гашење пожара
автоматическая ~а тушения пожара automatic fire extinguishing system аутоматски систем за гашење пожара
адресная ~ пожарной сигнализации zoned fire alarm system систем противопожарне сигнализације по зонама
аналоговая ~а сигнализации analogue alerting system аналогни алармни систем
водозаполненная спринклерная ~а wet-pipe sprinkler system спинклер систем попуњен водом
городская ~а водоснабжения city water mains градски систем водоснабдевања
дренчерная ~а drencher system дренчер инсталације
национальная ~ управления при ЧС national emergency management system национални систем управљања у ВС
общая ~а тревожной сигнализации general alarm system општи алармни систем
хозяйственно-питьевая ~а водоснабжения domestic water system стабилни систем напуњен водом
ситуационный центр situation center ситуациони центар
ситуаци/я ситуация ◇ ~я переходит от реагирования к восстановлению (при ЧС) situation moves from response to recovery ситуација која се мења од одговора до опоравка
~я при пожаре fire situation ситуација на месту пожара
~я при тушении пожара fire control situation ситуација током гашења пожара
быстроразвивающаяся чрезвычайная

- ~я fast-breaking emergency **ванредна ситуација која се брзо развија**
 локальная чрезвычайная ~я local emergency **ванредна ситуација на локалном нивоу**
 чрезвычайная ~я при пожаре fire emergency situation **ванредна ситуација на месту пожара**
- сканер scanner скенер**
 ~ пламени flame scanner **скенер пламена**
 инфракрасный ~ (для определения места пожара) infrared scanner **инфрацрвен скенер**
- сканирование scanning скенирање**
 инфракрасное ~ (для определения места пожара) infrared scanning **инфрацрвено скенерање**
- скатка (рукавная) goughnut, doughnut, roll роловање (црева), паковање**
 рукавная ~ hose roller, hose pack, doughnut roll, goughnut roll, hose roll **роловање**
- скафандр fully-encapsulating suit скафандер**
- скважина well бунар**
 артезианская ~ artesian well **артески бунар**
 горящая нефтяная ~ burning oil well **нафтни бунар који гори**
- склад warehouse, depot, storage, stock магацин, складиште, залихе**
 ~ легковоспламеняющихся жидкостей flammable liquid storage **складиште запальвих течности**
 высокостеллажные ~ы high-rack storage system **магацин са високим полицама**
 продовольственный ~ food warehouse, food stock **магацин за храну, залихе хране**
- склонность:**
 ~ к риску appetite to risk, attitude to risk **склоност ка ризику**
- скопление congregation, accumulation нагомилавање, акумулација**
 ~ воды (при тушении пожара) water accumulation **акумулација воде**
 ~ горючего материала fuel accumulation **акумулација горива**
 ~ людей crowding гужва, нагомилавање **људи**
- скорая медицинская помощь emergency medical service хитна медицинска помоћ**
- скорость velocity, speed, rate брзина, стопа**
 ~ горения firing rate, burning rate, rate of combustion **брзина горења, брзина сагоревања**
 ~ дымовыделения smoke production rate **ниво емисије дима**
 ~ изменения температуры rate of temperature change **брзина температурне промене**
 ~ подачи воды rate of water **брзина водоснабедања**
 ~ подачи жидкости flow capacity **брзина протока течности**
 ~ потери массы mass loss rate **стопа губитака масе**
 ~ развития пожара speed of fire development, rate of fire growth **брзина развоја пожара**
 ~ распространения пламени flame spread rate **брзина ширења пожара**
 ~ тушения пожара extinguishment rate **брзина гашења пожара**
- линейная ~ горения linear burning rate**
линеарна брзина сагоревања
массовая ~ горения mass burning rate
брзина сагоревања масе
- сло/й layer; blanket слој ◊ покрытый защитным ~ем blanketed покривен заштитним слојем**
 ~й дыма smoke layer **слој дима**
 ~ инертного газа (над горючей жидкостью) inert gas blanket **слој инертног гаса**
 ~й пены foam layer **слој пене**
- озоновый ~й (защитный) ozone shield озонски слој, озонски омотач**
- служба service служба**
 ~ авиационной охраны (напр., лесов от пожаров) aerial protection service

служба

служба заштите ваздушног простора
~ жизнеобеспечения life support service
служба животне подршке
~ медицины катастроф disaster
medicine service, emergency medical
service служба за медицинску помоћ у
катастрофама
~ скорой медицинской помощи
emergency medical service, ambulance
service служба хитне помоћи
~ спасения на водах waterside lifeguard
service служба за спасавање на води
аварийно-спасательная ~ emergency
and rescue service спасилачка служба
аэродромная пожарная ~ air-field fire
service ватрогасна служба аеродрома
горноспасательная ~ для шахт mine
rescue service рударска спасилачка
служба
государственная противопожарная
~ state fire service државна служба
заштите од пожара
кинологическая ~ search service
кинолошка служба
метеорологическая ~ meteorological
service метеоролошка служба
противопожарная ~ fire service, fire
protection service служба заштите од
пожара
психологическая ~ psychologic service
психолошка служба
случа/ий event, episode, phenomenon,
occurrence, circumstance, case догађај,
эпизода, појава, околност, случај
~ий без смертельного исхода non-fatal
casualty догађај без фаталног исхода
~ий опасности hazard event опасан
догађај
~ий пожара fire episode, fire event догађај
са пожаром
~ий со смертельным исходом fatal
casualty догађај са фаталним исходом
групповые ~и особо опасных
инфекционных заболеваний group
cases of particularly dangerous infectious
diseases групи случајеви посебно
опасних заразних болести

единичные ~и экзотических и
особо опасных инфекционных
заболеваний single cases of exotic and
particularly dangerous infectious diseases
појединачни случајеви егзотичних и
посебно опасных заразних болести
летальный ~ий на месте (ЧС) fatality at
scene смртни случај на месту (BC)
летальный ~ий на пожаре fire fatality
смртни случај на пожару
несчастный ~ий accident, casualty
несрећа, негода
смачивание wicking влажење (после
тушения пожара для исключения
скрытого тления) damping down
влажење (након гашења пожара како
би се спречило латентно тиање)
смена tour смена; (рабочая) shift;
(дежурная) relief дежурство
12-часовая ~ 12-hour shift смена од 12
сати
последовательная ~ руководителя
тушения пожара по прибытии
старшего по званию consecutive shift
of fire extinguishing leader upon arrival
of a senior in rank узаоступна могућност
више_промена руководиоца гашења
пожара по доласку старијег у чину
смертность lethality, mortality rate, fatality
rate, mortality смртност, морталитет
~ от пожаров fire mortality смртност у
пожару
повышенная ~ excess mortality
повећана смртност
смеситель mixer, mixmaste, inducer,
blending device, proportioner мешалица,
миксер
пенный ~ foam mixer мешалица за пену
смесь mixture смеша, мешавина
аэрозольная ~ aerosol mixture смеша
аеросола
взрывоопасная ~ explosive mixture
експлозивна смеша
воздушно-кислородная ~ air/oxygen
mixture смеша ваздух/кисеоник
воспламеняющаяся ~ flammable
mixture, ignitable mixture запальива

смеша
воспламеняющаяся паровоздушная ~ flammable vapour/air mixture **запальва**
паро-воздушна смеша
горючая ~ воздуха и паров бензина
aerogen gas **запальва мешавина**
воздуха и бензинске паре
дымовоздушная ~ smoke-air mixture
мешавина дима и воздуха
дыхательная ~ breathing gas **смеша за дисање**
стехиометрическая ~ stoichiometric mixture **стехиометријска смеша**
ядовитая газовая ~ (после взрыва в угольной шахте рудничного газа)
afterdamp **смеша отровних гасова**
снабжение supply снабдевање
~ **питьевой водой (напр., при ЧС)**
drinking water supply **снабдевање водом за пиће (напр., током ВС)**
~ **продуктами питания при ЧС**
emergency supply of food **снабдевање храном током ВС**
медицинское ~ **при ЧС** emergency medical supply **медицинско снабдевање током ВС**
снаряжение equipment, outfit, pack, munitions, gear; rig; harness; tackle; setting
опрема, алат, муниција
~ **для переноски грузов load-carrying equipment** **опрема за ношење терета**
~ **для работы в завалах equipment for work in debris** **опрема за рад у рушевинама**
~ **для работы на высоте high-rise pack** **опрема за рад на висини**
~ **для тушения пожара fire fighting rig** **опрема за гашење пожара**
~, **используемое при ЧС** emergency equipment **опрема за ванредне ситуације**
~ **пожарного fireman's outfit** **пожарни алат**
аварийно-спасательное ~ rescue gear **спасиљачка опрема (алат)**
альпинистское ~ climbing equipment, mountaineering equipment, climbing

harness планинарска опрема, алпинистичка опрема
водолазное ~ diving harness **рониљачка опрема**
снижение reduction, degradation **смањење, редукација**
~ **ущерба damage** **редукација** **смањење штете**
~ **эффективности attenuation** **смањење ефикасности**
снятие doffing **скидање**
~ **боевой одежды пожарного fire-fighter gear** **дoffing** **скидање интервентног одела**
~ **защитной одежды protective clothing** **дoffing** **скидање заштитног одела**
снос (здания) demolition **рушење зграде**
~ **здания emergency demolition** **рушење зграде**
снятие:
~ **напряжения (электрического) power removal** **прекид електричног напајања**
соглашение agreement **споразум**
~ **о взаимопомощи mutual aid agreement** **уговор о међусобној помоћи**
~ **по защите (напр., окружающей среды) protection agreement** **споразум о заштити (напр., околине)**
~ **по реагированию при ЧС emergency response agreement** **споразум о реаговању у ванредним ситуацијама**
~ **по статусу сил status of forces agreement** **споразум о статусу снага**
двустороннее международное ~ bilateral international agreement **билатерални међународни споразум**
содержание content **садржај**
~ **горючего вещества content of combustion** **садржај горивих супстанца**
~ **заряда в корпусе огнетушителя content of extinguishing medium** **садржај апарата за гашење пожара**
~ **кислорода в воздухе oxygen content in air** **садржај кисеоника у ваздуху**
~ **сообщения message content** **садржај поруке**
соединени/e connection; joint; fastening,

соединение

coupling, connect coupling, fitting **веза, спој, прикључак; (людей) community друштво**

быстроразъёмное ~е quick-coupling connection, quick release coupling, quick-disconnect assembly **брза спојница, спој за брзо растављање**

пожарное рукавное ~е fire hose connection **прикључак ватрогасног црева**

правильное ~е correct connection **правилан спој**

рукавное ~е hose fitting **прикључак црева**

стандартное ~е standard coupling **стандардни спој**

электрическое ~е молниеприёмников на крыше roof cross runs **електрични спој громобрана на крову**

создание:

~ **огнетушащей концентрации** extinguishing concentration preparing **добијање концентрације за гашење пожара**

~ **слоя пены** foam-laying **стварање слоја пене**

сообщение message, report, notification **порука**

~ **о бедствии** distress message **порука везано за катастрофу**

~ **о необходимости эвакуации** evacuation message **порука о евакуацији**

~ **о пожаре** message about fire **порука о пожару**

~ **о прекращении работ** stop message **порука о прекиду радова**

~ **о происшествии** incident message **порука о инциденту**

~ **о ЧС** emergency message **порука о ВС**

~ **по радио** radio message **радио порука**

~ **через средства массовой информации** media message **медиа порука**

аварийное ~ alarm message **алармна порука**

закодированное ~ coded message **кодирана порука**

информационное ~ information message

информационна порука

речевое ~ voice message **говорна порука**

устное ~ word of mouth **умена порука**

факсимильное ~ facsimile **факсимилна порука**

сообщество community **друштво, заједница**

~ **спасателей** rescue community

спасилачка заједница, спасилачко друштво

гуманитарное ~ humanitarian community

гуманитарно друштво

международное ~ international community **меѓународно друштво**

сооружение structure **конструкција**

гидротехническое ~ hydraulic structure

хидрауличка конструкција

защитное ~ protective structure **заштитна конструкција**

подземное ~ below-ground structure

подземна конструкција

сопротивление resistance **отпорност**

отпор, отпорност

~ **дыханию** breathing resistance **отпор дисању**

~ **цепи заземления** resistance to ground **отпор уземљења**

сортировка triage, staging **сортирање, тријажа**

~ **в полевых условиях (пострадавших)** field triage **тријажа на терену**

~ **пострадавших (при ЧС)** triage of injured, casualty triage **тријажа настрадалих (током ВС)**

медицинская medical triage **медицинска тријажа**

первичная ~ пострадавших initial triage of victims **иницијална тријажа (настрадалих)**

состав combination, composition

состав ◇ **тренировать личный** ~ **противопожарной службы** to train fire personnel **тренирати особље ватрогасне службе**

~ **сил и средств, выезжающих по первому сигналу тревоги** first-alarm response, first-alarm assignment **состав**

(особље) снага и средстава за хитно реаговање
личный ~ personnel, staff, manpower
особље
личный ~, находящийся на дежурстве on-shift forces, on-duty manpower
дежурно особље
личный ~, участвующий в тушении пожара firefighting personnel **ватрогасно особље**
огнезащитные ~ы fire-retardant chemicals **ватроотпорни састав**
огнетушащий ~ extinguishing agent, fire extinguishing agent **састав за гашење пожара**
токсичный ~ toxic compound **токсично једињење**
химические ~ы chemicals **хемијски састав**
составление:
~ карт с выделением опасных зон hazard zoning **израда карата са одређивањем опасних зона**
~ карты опасностей hazards mapping **мапирање опасности**
~ карты оценки рисков risk assessment mapping **мапирање ризика**
состояние condition, state; category **стање** ◊ **приводить в ~ готовности по пожарной тревоге** to alert to a fire **ставити у стање приправности (пожарни аларм)**
~ готовности при бедствии (*сил и средств*) disaster alert **снаге и средстава у стању приправности за катастрофу**
~ ЧС state of emergency **ванредно стање критическое** ~ criticality, critical state **критично стање**
психическое ~ mental status **психичко стање**
терминальное ~ terminal state **терминално стање**
сотрудничество co-operation **сарадња**
~ в пожарном регулировании fire management co-operation **сарадња у области противпожарне регулативе**
~ на месте (*напр., при ЧС*) field-level co-operation **сарадња на месту (напр., ВС)**

международное ~ cross-border co-operation, transborder co-operation, international co-operation **међународна сарадња**
приграничное ~ cross-border co-operation, transborder co-operation **прекогранична сарадња**
соучастие intervention **интервенција**
~ в оказании помощи assistance intervention **саучествовање у помоћи**
~ в оказании продовольственной помощи food aid intervention **саучествовање у помоћи у храни**
сохранение preservation, stability; retention **очување, задржавање**
~ жизни preservation of life **очување живота**
~ несущей способности (*при пожаре*) fire stability **одржавање носивости (конструкције) у случају пожара**
~ тепла conservation of heat **очување топлоте**
союз union **савез**
~ пожарных fire fighters' union **савез ватрогасаца**
~ спасателей rescuers' union **савез спасилаца**
спасатель life-saver, emergency worker, rescuer, life preserver, preserver **спасиоц; спасатель (на море) salvor спасиоц**
~ международной квалификации rescuer of international qualification **спасиоц међународног нивоу**
~ на воздушном транспорте air transport rescuer **спасиоц на ваздухоплову**
добровольный ~ volunteer rescuer **спасиоц добровољац**
профессиональный ~ professional rescuer **професионални спасиоц**
спасени/е rescue, escape, evacuation, saving **спасавање; (на море) salvage спасавање**
~е из самолёта aircraft rescue **спасавање из авиона**
~е имущества (*на море*) salvage of property **спасавање имовине**
~е людей lifesaving **спасавање људских живота**

спасение

~е людей при бедствии rescue of persons in distress спасавање људи у несрећи
~е людей при ЧС emergency lifesaving спасавање људи у ВС
~е человека на море salvage of life спасење човека из мора
специалист specialist специјалист, стручњак
~ в области пожарной безопасности fire safety professional специјалиста из области заштите од пожара
~ по пожарной статистике fire statistician специјалиста пожарне статистике
~ по противопожарному регулированию fire management specialist специјалиста за противопожарну тактику
~ по радиационной защите nuclear physicist специјалиста за нуклеарну заштиту, нуклеарни физичар
~ по разминированию mine-clearing specialist деминер, специјалиста за разминирање
~ по рискам risk specialist специјалиста за оценивање ризика
~ по управлению при ЧС emergency management specialist специјалиста за управљање ВС
~ы по ядерной, биологической и химической опасности NBC specialists специјалисте за нуклеарне, биолошке и хемијске опасности
специалист-спасатель rescue specialist спасилац специјалиста
спецодежда special clothing, work uniform радна униформа, специјална одећа
способ method, way, technique метод, начин, техника
~ пожаротушения way of fire fighting начин гашења пожара
~ разведки way of reconnaissance начин извиђања
~ спасения method of rescue техника спасавања
~ эвакуации method of evacuation начин евакуације

способность ability; absorptivity, capability; value способност, могућност, моћ, вредност
~ к взаимодействию interoperability
способность интеракције
~ к взрыву explosibility способность да експлодира
~ к воспламенению ignition capability способность паљења
~ к восстановлению (напр., после ЧС) resilience способность ка опоравку
~ распространять пламя ability to propagate flame могућност ширења пламена
излучающая ~ пламени radiative output of flame исијавање пламена
максимальная пропускная ~ (напр., путей эвакуации) total discharge value, global discharge value максимална пропусна моћ (напр., путева за евакуацију)
пропускная ~ (напр., путей эвакуации) discharge value, traffic capacity, discharge rate пропусна моћ (напр., путева за евакуацију)
теплоизолирующая ~ thermal insulation термоизолација
теплотворная ~ calorific value топлотна вредност
справочник handbook, manual приручник
~ по пожарной тактике fire officer's handbook приручник за пожарну тактику
~ по ЧС handbook for emergencies приручник за реаговање и уклањање ВС
спринклер sprinkler стабилни систем
~ для подачи распылённой воды spray sprinkler спринклер за распрскавање
~ для скрытой установки (с закрывающей пластиной) concealed sprinkler, recessed sprinkler скривена уградна прскалица (са покривном плочом)
~ для установки за подвесным потолком flush sprinkler прскалица за спуштени плафон

~ для установки розеткой вверх upright sprinkler **усправна прскалица**
~ для установки розеткой вниз висећа прскалица
~ потолочного типа flat spray sprinkler, ceiling sprinkler **прскалица за плафон**
~ с закрытой головкой (*открывается при распылении вставки*) closed sprinkler **затворена прскалица**
~ с открытой головкой open sprinkler **отворена прскалица**
~ с перекрывным клапаном on-off sprinkler **прскалица са запорним вентилом**
~ с плавкой вставкой fusible element sprinkler **прскалица са топливим осигурачем за активацију**
~ со стеклянной колбой glass bulb sprinkler **прскалица са крушкастим осигурачем**
~, срабатывающий при определённой температуре temperature rated sprinkler **прскалица се активира на одређеној температури**
автоматический ~ automatic sprinkler **автоматска прскалица**
быстродействующий ~ quick response sprinkler, preaction-type sprinkler **прскалица брзог дејства**
водопенный ~ foam-water sprinkler **прскалица за воду и пену**
наружный ~ (*для защиты от теплового излучения*) outside sprinkler **спљна прскалица**
настенный ~ с расширенной зоной действия extended coverage sidewall sprinkler **зидна прскалица са проширеном покривеношћу**
сухотрубный ~ dry sprinkler **сува прскалица**
сухотрубный ~, устанавливаемый отверстием вверх dry upright sprinkler **сува усправна прскалица**
сухотрубный ~, устанавливаемый отверстием вниз dry pendent sprinkler **сува висећа прскалица**
фронтальный ~ face sprinkler

фронтална прскалица
спринклерование sprinklering **прскање**
спуск:
~ воды water drainage **одвођење воде, дренажа**
~ спасательной лодки rescue boat **контрол спуштање спасилачких чамца**
аварийный ~ emergency lowering **хитно спуштање**
сред/а medium, media **околина, окружење**
газовая ~а atmosphere **атмосфера**
газовоздушная ~а на месте пожара fire atmosphere **гасна атмосфера на месту пожара**
жидкая ~а fluid **течност**
огнетушальная ~а extinguishing media, fire extinguishing **средства за гашење пожара**
окружающая ~а surrounding, environment **околина, окружење**
средств/о equipment, facility **опрема, снаге, средства, алат** ◊ без ~ stranded **отсутствие средства**
~а аварийной эвакуации emergency egress means, emergency evacuation facilities **средства за евакуацију у случају ВС**
~а борьбы с наводнением (*мешки с песком и др.*) flood fighting items **средства за борбу против поплава (ћакони с песком и др.)**
~а быстрого спасения rapid means of rescue **средства за брзо спасавање**
~а гражданской обороны civil defence assets **средства цивилне заштите**
~а для работы на высоте aerial family **опрема за рад на висини**
~а доступа для пожарных; пожарный проход fire fighting access **пожарни пролаз, пролаз за ватрогасци**
~а жизнеобеспечения means of livelihood **средства неопхотни за живот, објекти од виталног значаја**
~о защиты protection, defender **средства заштите**
~о защиты органов дыхания breathing protection, respiratory **средства заштите**

средство

средства заштите органа за дисање ~о защиты пожарного protection of fire fighter средства заштите ватрогасца ~а индивидуальной защиты personal protective equipment, individual protection devices средства индивидуальне заштите ~о коллективной защиты collective protection facility средства коллективне заштите ~инженерного обеспечения аварийно-спасательных работ means of engineering support for emergency rescue operations средства инженерске подршке хитним спасилачким акцијама ~обезвреживания и обеззараживания воды water disinfectant and sanitizer средство за дезинфекцију воде ~подводных инженерных работ underwater engineering tool инженерски алат за подводни радови ~поиска людей в завалах tools of victim search in the rubble средства за проналажење људи у рушевинама ~о огнезащиты flame-retardant средства заштите од ватре ~а противопожарной защиты fire protection facilities средства противопожарне заштите ~а пожарной сигнализации fire-alarm routing equipment опрема за пожарни аларм ~разминирования demining equipment опрема за разминирање ~а пожаротушения fire extinction equipment, fire-fighting equipment опрема за гашење пожара ~о связи на месте пожара fireground communication unit опрема за везу на месту пожара ~а связи при ЧС emergency communication facilities опрема за везу на месту ВС ~а спасения means of rescue опрема за спасавање ~а тушения (пожара) means of

suppression, suppression means опрема за гашење (пожара) ~а эвакуации means of egress, means of escape, egress means средства за эвакуацију ~а эвакуации пострадавших victim evacuation equipment опрема за эвакуацију настрадалих автоматические ~а противопожарной защиты automatic fire protection equipment аутоматска опрема за заштиту од пожара огнетушащее ~о extinguishant алат за гашење пожара спасательные ~а rescue facilities спасилачки алат технические ~а hardware технички средства транспортное ~о vehicle транспортна опрема срок period рок ~ службы lifetime рок службе ~ страхования period of insurance рок трајања осигурања стабилизатор stabilizer стабилизатор ~ пены foam stabilizer стабилизатор пены ~ пламени flame stabilizer стабилизатор пламена стадия period, step, stage период, фаза, стадијум ~ ЧС stage of emergency фаза ванредне ситуације ~ пожара stage of fire, period of fire фаза пожара ~ после воспламенения post ignition stage фаза након палења ~ тушения пожара stage of fire fighting, step in fire suppression фаза у гашењу пожара ~ спасательных работ stage of rescue фаза спасилачких радова активная ~ active stage активна фаза заключительная ~ пожара termination stage of fire завршна фаза пожара критическая ~ critical stage критична фаза

развитая ~ пожара fully developed burning
 пожар у фазы развоја
 ранняя ~ пожара early stage of fire
 пожар у раној фазы
 ранняя ~ ЧС early stage of emergency BC
 у раној фазы
 стандарт standard стандарт
 ~ы на огнестойкость fire-resisting standards
 стандарди ватроотпорности
 ~ы пожарной безопасности fire-related standards
 стандарди пожарне безбедности
 станция station, unit станица, одред
 ~ водоснабжения water supply station
 станица за водоснабдевање
 водолазная ~ dive station ронилачка станица
 зарядная ~ баллонов сжатым воздухом air-filling station
 станица за пуњење ваздухом боца
 насосная ~ pump station пумпна станица
 радиоотправная и радиоприёмная ~ radio sending and receiving station
 радио станица за слање и пријем
 спасательная ~ life saving station спасилачка станица
 телефонная ~ противопожарной службы fire service telephone station
 телефонска централа ватрогасне службе
 статистика statistics статистика
 ~ бедствий disaster statistics статистика катастрофа
 ~ лесных пожаров forest fire statistics
 статистика шумских пожара
 ~ потерь loss statistics статистика губитака
 ~ происшествий accident statistics, incident statistics статистика инцидента
 официальная ~ пожаров official fire statistics званична статистика пожара
 пожарная ~ fire statistics пожарна статистика
 ствол (*пожарный*) branch, nozzle; inductor; applicator; cannon, spray млазница,

апликатор, прескалица
 ~ для соединения с двумя рукавами siamese branch, two-way branch
 млазница за два црева (*монитор*)
 ~ на пожарном автоподъёмнике aerial nozzle, tower nozzle, water tower nozzle
 млазница на ватрогасном возилу
 ~ рукавной катушки hosereel branch
 млазница са колутуром црева
 ~ с направляющими для подачи нетурбулизованной струи stream form branch
 додатак за нетурбулентни пун млаз
 ~ с опорой radial branch млазница са ослоном
 автоматический пожарный ~ automatic nozzle аутоматска пожарна млазница
 водопенный лафетный пожарный ~ foam-water monitor монитор млазница за гашење водом и пеном
 водяной лафетный пожарный ~ water monitor млазница за довод воде
 лафетный пожарный ~ monitor nozzle, monitor, fire monitor, fire extinguishing monitor, master stream device монитор млазница
 лафетный пожарный ~ на качающейся или поворотной платформе oscillating monitor монитор млазница на обртном постолу
 осциллирующий пожарный ~ oscillating nozzle осцилирајућа млазница за гашење
 пенный ~ foam inductor, foam applicator, foam cannon, foam branchpipe млазница за пену
 переносной лафетный пожарный ~ portable monitor, ground monitor, mobile monitor преносива монитор млазница
 пожарный ~ nozzle, fire nozzle, spray, lance ватрогасна млазница
 роботизированный лафетный пожарный ~ automatic monitor аутоматска монитор млазница
 ручной пожарный ~ hand controlled nozzle, hand-held nozzle, hand-controlled branch, hand-held branch ручна

СТВОЛ

ватрогасна млазница
стационарный лафетный пожарный
~ fixed monitor фиксна монитор
млазница
управляемый лафетный пожарный
~ on-the-spot control monitor монитор
млазница с дальним управлением
ствол-распылитель (пожарный) diffuser
branch, fog stream nozzle, water fog nozzle,
spray nozzle, fog applicator млазница
распрыскивач
ствольщик (пожарный, который
работает со стволом) branch man,
nozzle man, nozzleleman навални,
ватрогасац за млазницом
стекло glass стакло
армированное ~ wired glass армирано
стакло
огнестойкое ~ fire-resistant glass
ватроотпорно стакло
стена wall зид
~, не являющаяся несущей non-load-
bearing wall неносиви зид
~ огня fire wall ватрени зид
наружная ~ external wall спољни зид
огнестойкая ~ fire-resistant wall
ватроотпорни зид
противопожарная ~ fire wall, firewall
противопожарни зид
разделительная ~ compartment wall
преградни зид
степень degree, level, amount степен,
нивоу
~ воздействия (ОВ, радиации и др.)
amount of exposure нивоу изложености
~ воспламеняемости degree of
flammability, flammability level нивоу
запальности
~ ожога degree of burn степен опекотина
~ опасности degree of danger, degree of
hazard нивоу опасности
~ повреждений level of damage степен
оштећења
~ разрушения degree of damage, degree
of devastation, level of damage степен
разарања
~ риска degree of risk нивоу ризика

~ угрозы degree of threat нивоу претње
степень extent степен, обим
~ повреждения extent of damage обим
штете
~ пожарной опасности severity of fire
hazard степен пожарне опасности
~ потерь extent of losses обим губитака
~ разрушения extent of damage обим
разарања
стетоскоп (для поиска пострадавших в
завалах) stethoscope стетоскоп
стоимость value, cost цена, вредност
~ восстановления (после ЧС) costs of
repair трошкови опоравка (након ВС)
~ оборудования value of contents цена
опреме
~ потерь cost of damage, costs of losses
вредност губитака
~ потерь из-за пожара, затраты на
пожар costs of fire трошкови пожара
~ ремонта repair cost цена поправке
~ смерти (в случае выплаты страховой
суммы при смерти застрахованного)
cost of death исплата осигуране суме за
случај смрти осигураника
столб:
~ дыма smoke column стуб дима
спусковой ~ (для спуска пожарных
бойцов из спальных помещений в
гараж) jack ladder стуб за спуштање (за
спуштање ватрогасаца из спаваћих
просторија у гаражу)
указательный ~ со знаком (путей
эвакуации; направления движения и
др.) signposting путоказ
сторон/a face, side; party страна, део
~а, не подвергающаяся воздействию
(пожара) unexposed side страна која
није погођена
~а, обращенная к горючему fuel-
side страна окренута према извору
сагоревања, на страни горива
~а пожара fire side страна према извору
пожара
конфликтные ~ы conflicting parties
стране конфликта
навстренная ~а winward side, cross-

wind area **ветровита страна**
 подветренная ~a lee side, sheltered side
 заветрина страна
 различные ~ы конфликта different
 sides of conflict различите стране
конфликта
 стояк standpipe, pillar, riser, riser pipe, stand
 pipe, rising main **главна цев**
 ~ **высокого давления** high-pressure
 standpipe **главна цев високог притиска**
 ~ **пожарного крана** fire hydrant pillar,
 hydrant stand pipe, hydrant riser **главна**
цев пожарног хидранта
 водозаполненный ~ wet-pipe standpipe,
 wet rising main, wet riser **главна цев**
попуњена водом
 сухотрубный ~ dry standpipe, dry rising
 main, dry riser **сува главна цев**
 стратегия strategy **стратегија**
 ~ **действий по ликвидации ЧС**
 strategy of response activities **стратегија**
деловања циљом уклањања ВС
 ~ **предотвращения (напр., ЧС)** strategy
 for prevention **стратегија превенције**
(напр., ВС)
 ~ **противопожарной защиты** fire
 protection strategy **стратегија заштите**
од пожара
 ~ **тушения пожара** fire fighting
 strategy, fire control strategy, fire strategy
стратегија гашења пожара
 ~ **эвакуации** evacuation strategy
стратегија евакуације
 гуманитарная ~ humanitarian strategy
хуманитарна стратегија
 Международная ~ по сокращению
 бедствий International Strategy for
 Disaster Reduction **Меѓународна**
стратегија за смањење ризика од
катастрофа
 наступательная ~ (тушения пожара)
 offensive strategy **офанзивна стратегија**
 оборонительная ~ (тушения пожара)
 defensive strategy **дефанзивна**
стратегија
 страховани/e insurance, assurance
осигурање

~е **гражданской ответственности**
при пожарах fire third party insurance
осигурање од одговорности у случају
пожара
 ~е **домашнего имущества** householder's
 comprehensive insurance **осигурање**
имовине
 ~е **жизни** life insurance **животно**
осигурање
 ~е **от пожара** fire insurance **осигурање**
од пожара
 ~е **риска** risk insurance **осигурање од**
ризика
 противопожарное ~е fire insurance
противопожарное осигурање од пожара
 стресс stress стрес ◊ **связанный со ~ом**
 stress-related **везано за стрес**
 ~, **вызванный опасностью** hazard stress,
 hazard-induced stress **стрес изазван**
опасношћу
 ~ **пожарного** fire fighter stress **стрес**
ватрогасца
 ~ **при происшествии** incident stress
 стрес изазван инцидентом (*несрећом*)
 допустимый ~ allowable stress
прихватљив стрес
 посттравматический ~ post traumatic
 stress **посттравматски стресни**
поремећај
 психологический ~ (*при ЧС*)
 psychological stress **психолошки стрес**
 структура structure, profile, agency
 структура
 ~ **гражданской обороны** civil protection
 structure **структура цивилне заштите**
 ~ **пожарной охраны** structure of fire
 service **структура ватрогасне службе**
 ~ **управления при ЧС** emergency
 management structure **структура**
управљања ванредним ситуацијама
 химическая ~ chemical structure
хемијска структура
 струя jet, stream, squirt, spray **млаз, спреј**
 (*тепловая, газов*) plume **проток**
 ~ **воды** jet of water **млаз воде**
 ~ **высокого давления** high-pressure
 stream, high-pressure jet **млаз високог**

струя

притиска
~ дыма plume проток дыма
~ из лафетного ствола monitor stream
млаз прскалице
~ из пожарного ствола hose stream, fire jet
млаз из ватрогасног црева
~ из ручного пожарного ствола hand-held jet
млаз из ручног аппарата за гашење пожара
~ огнетушащего вещества fire stream
млаз средства за гашење пожара
~ порошка (огнетушащего) powder jet, powder spray
млаз праха за гашење водяная ~ спринклера sprinkler water spray
млаз воде из прскалице
высоконапорная ~ high-pressure spray, high-velocity spray
млаз под високим притиском
охлаждающая ~ cooling jet
млаз за расхлађивање
пенная ~ foam jet, foam stream
млаз од пене
распылённая ~ spray stream, dispersed jet, spray, diffuser spray
распрскавајући млаз
сплошная ~ straight stream
ситно распрскавајући млаз
тонкораспылённая ~ fine spray, fog stream
танко распрскан млаз
ступенька rung, step
ступеник ~ лестницы ladder rung
ступеник лестава
откидная ~ (лестницы) folding step
ступеник на преклапања (мердевине)
судно craft, boat, float, vessel, ship; plane
чамац, брод, пловило ◊ поднимать затонувшее ~ to salvage
подизати потонули брод
~ на воздушной подушке air-cushion craft, amphibious craft, hovercraft
пловило на ваздушном јастуку
аварийное ~ (морское или воздушное) stricken vessel
хаваријско пловило (морско, ваздушно)
беспилотное воздушное ~ pilotless plane, unmanned aerial vehicle, unmanned flying vehicle, unmanned aircraft, pilotless

aircraft, pilotless дрон, беспилотна леталица
воздушное ~ plane
ваздухоплов морске ватрогасни брод
пожарное ~ fire boat, firefighting boat, fire float, fireboat
пожарни брод
пожарно-спасательное ~ fire-rescue boat
чамац за гашење пожара и спасавање
поисково-спасательное ~ search and rescue ship
чамац за претрагу и спасавање
спасательное ~ water rescue craft, rescue boat, rescue vessel, lifeboat
спасилачки чамац
сумка bag, kit; satchel
торба ~ для пожарного рукава hose bag
торба за ватрогасно црево
~ первой помощи first-aid satchel
санитетска торба, комплет за прву помоћ
~ спасателя rescue bag
торба спасиоца
~ медицинской помощи ambulance bag, survival bag
торба за медицинску помоћ
сумма:
~ убытка amount of damage, amount of loss
износ губитка
средняя годовая ~ осадков mean annual precipitation
средња годишња количина падавина
суспензия suspension, slurry
суспензија, каша
водная ~ suspension of water
водена суспензија
сухотруб dry main, dry pipe
суви цеви
схема map, plan, schema, layout, scheme, arrangement
шема
~ водоснабжения water supply map
шема водоснабдевањ
~ возникновения и распространения пожара fire occurrence map, fire progress map
шема појаве и ширења пожара
~ отключения (газа, воды, электричества) shut-off map
шема искључивања (струјем воде и др.)
~ расположения выходов arrangement of exits
шема распореда излаза

сценарий

~ спринклерной установки sprinkler layout шема распоредра прскалица
~ трубопроводов run шема цеговода
~ эвакуации evacuation map шема за евакуацију
гидравлическая ~ hydraulic circuit хидраулична шема
сценарий scenario сценарио
~ поведения (*описание поведения людей при ЧС*) behavioural scenario сценарио понашања

~ пожара fire scenario сценарио пожара
~ тушения пожара fire fighting scenario сценарио гашења пожара
базовый ~ пожара reference fire scenario базни сценарио гашења пожара
вероятный ~ ЧС credible emergency scenario могући сценарио развоја ванредне ситуације
прогнозируемый ~ пожара design fire scenario прогнозиран сценарио гашења пожара

таблица

Т

таблица table табела

~ длительности (*работы дыхательного прибора*) duration table табела времена трајања

~ опасностей table of hazards табела опасности

~ уровня воды water table табела водостаја

табличка tally, tag, label табла, ознака

~ по технике безопасности accident prevention tag ознаке опасности

идентификационная ~ дыхательного аппарата breathing apparatus

identification tally идентификациона ознака аппарата за дисање

предупреждающая ~ warning label

ознаке упозорења

табло board табла

~ контроля использования дыхательных аппаратов breathing apparatus control board контролна табла за праћење употребе изоляционных аппарата

~ сигнализации annunciator board најавна табла, алармна табла

информационное ~ information board информативна табла

тактика tactics тактика

~ действий по ликвидации ЧС tactics of response activities тактика реаговања у ванредним ситуацијама

~ действий пожарного fire fighter's tactics тактика деловања ватрогасаца

~ оперативных действий (*при ЧС*) operational tactics оперативна тактика

~ тушения пожара fire control tactics, fire fighting tactics тактика гашења пожара

наступательная ~ (*тушения лесного пожара*) aggressive tactics агрессивна тактика, офанзивна тактика

телесвязь telecommunication

телекоммуникације

~ при ЧС emergency telecommunication

телекоммуникације током ванредне ситуације, хитне комуникације

телефон telephone, phone телефон

~ аварийной связи emergency telephone

телефон за хитне позиве

~ вдоль дороги (*для связи с аварийными службами*) trackside telephone телефон поред пута (*за контактирање хитних служби*)

~ «горячая линия» hot-line telephone врућа телефонска линија

~ пожарной связи fire telephone

пожарни телефон, телефон у случају пожара

аварийный ~ для извещения о пожаре alarm telephone for fire

пожарни алармни телефон

сотовый ~ cellular telephone, cellular phone мобилни телефон

спутниковый ~ satellite phone

сателитски телефон

уличный ~ outdoor-type telephone box говорница

температура temperature температура

~ воспламенения ignition temperature, ignition point, fire point температура

пальења, тачка самозапалења

~ вспышки flashpoint, flash point

температура експлозије, тачка експлозије

~ вспышки в закрытом тигле closed cup flashpoint тачка пальења у затвореном суду

~ вспышки в открытом тигле open cup flashpoint тачка пальења у отвореном лончићу

~, обусловленная пожаром fire-induced temperature температура изазвана пожаром

~ окружающей среды ambient temperature температура околине, амбијентална температура

~ плавления fusing temperature, melting point температура топљења, тачка топљења

~ пламени flame temperature температура пламена

~ самовоспламенения self-ignition temperature, spontaneous ignition

temperature, auto-ignition temperature	највећа топлота сагоревања
температура самозапаљења	gross heat of combustion
адиабатическа ~ пламени	adiabatic flame temperature
адјабатска	адјабатска
температура пламена	сагоревања
минимална ~ зажигания	minimum ignition temperature
минимална	минимална
температура паљења	сагоревања
екстремална ~ extreme temperature	екстремна температура
екстремна температура	терористички напад
температуропроводность	thermal diffusivity
топлотна проводљивост	термометрија
теорија теорија	термометрија
~ горения theory of combustion	теорија сагоревања
теорија сагоревања	~ загрозна (заражења) territory of contamination
~ катастроф theory of disasters	теорија катастрофа
теорија катастрофа	~ риска theory of risk
~ риска theory of risk	теорија ризика
тепловизор thermal imager, thermal imaging camera	термовизијска камера
термовизијска камера	поисковий ~ search theory
поисковий ~ search theory	теорија претраге
тепловыделение heat generation, heat release, heat production, calorific output	тепловыделение
ослобађање топлоте	топлотна капацитет
топлотна капацитет	удельная ~ specific heat, specific heat capacity
удельная ~ specific heat, specific heat capacity	специфична топлота
специфична топлота	теплозащита thermal protection
теплозащита thermal protection	топлотна заштита
заштита	теплоизоляция thermal insulation
теплоизоляция thermal insulation	топлотна изолација
топлотна изолација	теплоноситель heat transfer
теплоноситель heat transfer	преносивост топлоте
преносивост топлоте	теплопроводность heat conductivity, thermal conductivity, heat-conductivity
теплопроводность heat conductivity, thermal conductivity, heat-conductivity	топлотна проводљивост
топлотна проводљивост	тепlostойкость heat resistance, thermal resistance
тепlostойкость heat resistance, thermal resistance	топлотна отпорност
топлотна отпорност	теплота heat
теплота heat	топлота
топлота	~ сгорания heat of combustion
~ сгорания heat of combustion	топлота сагоревања
топлота сагоревања	лучистая ~ radiated heat
лучистая ~ radiated heat	исијавана топлота
исијавана топлота	максимална топлота
максимална топлота	максимална топлота

ТЕХНОЛОГИЈА

~ телемедицинские технологии
telemedicine technology технологије
телемедицине

~ тонкодисперсного распыления
fine spray technology технологија
дисперсног распршивања технологија
распрскавања у спреју

~ тушения пожара с воздуха aviation
fire fighting technology технологије
за гашење пожара коришћењем
авијације

компьютерная ~ computer technology
компјутерске технологије

тип type, category тип, врста, категорија
~ бедствия type of disaster врста
катастрофе

~ горючего type of fuel врста горива

~ огнетушителя extinguisher type тип
апарата за гашење

~ опасности type of hazard врста
опасности

~ пожарной нагрузки fire load type
категирија пожарног оптерећења

ткань fabric, cloth, textile тканина,
текстил; (тела) tissue ткива

алюминизированная ~ (для защитной
одежды пожарного) aluminized fabric
алуминијумска тканина

ветрозащитная ~ wind-proof fabric
ветроотпорна тканина

воздухопроницаемая ~ breathable fabric
тканина која пропушта ваздух

негорючая ~ non-combustible fabric
негорива тканина

огнезащитная ~ flame retarded fabric
ватроотпорна тканина

огнестойкая ~ fire-resistant cloth, flame-
resistant textile ватроотпорна тканина

тление (после прекращения пламенного
горения) afterglow, glowing combustion,
smouldering combustion, smouldering
тињајуће сагоревање, тињање

ток (электрический) current струја

~ на землю (при повреждении) earth
current струја у земљу (у случају квара)

~ повреждения или короткого
замыкания fault current оштећење и

појава струјног кратког споја

~ при ударе молнии lightning current
електрицитет приликом појаве муње

~ утечки leakage current струја цурења

токсичность toxicity токсичност

~ дыма smoke toxicity токсичност дыма

~ тушащего вещества extinguisher
toxicity токсичност средства за гашење

толпа crowd гужва

~, охваченная паникой panic-stricken
crowd људи у паници

топор axe, hatchet секира

~ для валки леса felling axe, large axe
секира за сечење дрвећа

пожарный ~ fire fighter's axe, fireman's
axe ватрогасна секира

травма/а trauma, wound, sudden illness
траума, рана, повреда

~а, вызывающая потерю
трудоспособности incapacitating injury
повреде које проузрокују инвалидитет

~ от пожара fire wound траума од
пожара

~а, полученная при происшествии
incident-related injury повреда повезане
са инцидентом

~а, приводящая к инвалидности
disabling injury повреде које доводе до
инвалидитета

комбинированная ~а combined injury
комбинована повреда

производственная ~а work injury,
industrial injury траума на радном месту

психическая ~а psychic trauma
психичка траума

термическая ~а thermal injury, heat
injury термичка траума

физическая ~а physical injury физичка
траума

химическая ~а chemical injury хемијска
траума

черепно-мозговая ~а brain injury
трауматска повреда мозга

транспорт transport транспорт

~ воздушный air transport ваздушни
саобраћај

~ наземный ground transport копнени

саобраћај
транспортирование shipment, transfer, transportation отпрама, трансфер, превоз
~ вредных материалов hazardous materials shipment превоз опасних материја
~ опасных грузов dangerous goods shipment превоз опасног терета
~ пожарных transportation of fire fighters превоз ватрогасаца
~ пострадавшего casualty handling превоз настрадалих
~ продовольствия transportation of food транспорт прехранбених производа
транспортная авария traffic accident саобраћајна незгода
транспортная безопасность traffic security безбедност у саобраћају
транспортные средства vehicles возила
трап stairs ступенице
аварийный ~ chute противпожарна ступеница
спасательный спасилачка ступеница
трассировщик locator локатор
~ противопожарной полосы line locator трасер пожарне линије
требовани/е requirement; claim захтеви, прописи
~е в области гражданской обороны civil defence requirements прописи у области цивилне заштите
~е в области охраны окружающей среды environmental requirements еколошки прописи
~я к защитной одежде requirements for protective clothing прописи у области заштитног одела
~я к спринклерной системе sprinkler system requirements прописи за проектовање стабилног система
~я по эвакуации egress requirements прописи у области евакуације
~я по огнестойкости fire resistance requirements прописи за ватроотпорност
~я по пожарной безопасности

fire safety requirements прописи за противпожарну безбедност
~я по поисково-спасательным работам SAR requirements прописи у области претраге и спасавања
~я по противопожарной защите fire protection requirements прописи у области заштите од пожара
~я по тушению пожара extinguishment requirements прописи у области гашења пожара
~я техники безопасности safety demands прописи у области заштите на раду
тревога harassment, anxiety узнемираванье, трема; (боевая) alarm, alert аларм, узбуна
общая ~ all-hands alarm, general alarm општа узбуна
пожарная ~ alarm of fire, fire alarm пожарна узбуна (аларм)
трекинг tracking трекинг, праћење
дуговой ~ arc tracking праћење облика лука
трекинговость (способность выдерживать приложенное электрическое напряжение) tracking resistance отпорност (тест способности издржљивости на јачину електричног напона)
тренажёр trainer тренажер, симулятор
~, моделирующий реальный пожар live fire training simulator тренажер за симулацију реалног пожара
многофункциональный парашютный ~ parachute multi-purpose trainer падобрански вишенаменски тренажер
тренировка training, drill тренинг, вежба
~ по эвакуации escape training, evasion training вежба евакуације
~ пожарных training of firemen, practising fire brigade operations противпожарна вежба
треугольник triangle троугао
пожарный ~ (для пожара необходимо: топливо, кислород, источник зажигания) fire triangle пожарни троугао

труба

труба tube цев

вытяжная ~ stack издувна цев

дренажная ~ drain pipe цев за одводњавање

дымовая ~ chimney цев димњака

огневая ~ (для определения концентрационных пределов воспламенения газов и паров) flame tube цев за пламен (за процену граница концентрације паљења гасова и пара)

трубка tube цевчица

~ для замера температуры thermometer tube термометарска цев

~ Пито (для измерения давления потока жидкости) Pitot tube, Pitot gauge, Pitot gage питот цев, питот мерач (мерење протока и притиска течности)

трубопровод pipeline, piping, pipe, main цевовод

~ подачи воды water pipeline, water piping водовод

~ подачи пены foam pipeline, foam piping цевовод за довод пене

~ спринклерной системы sprinkler pipeline, sprinkler piping цевовод за спинклер систем

аварийный ~ alarm pipeline, alarm piping хаваријски цевовод

пожарный ~ falling main, fire main противпожарни цевовод

туннель tunnel тунел

эвакуационный ~ tunnel escape тунел за евакуацију

тупик (эвакуация возможна только в одном направлении) dead-end, dead end хорсокак, слижепа улица

турбулентность turbulence турбуленција

тепловая ~ thermal turbulence топлотна турбуленција

тушение fire-fighting, fire fighting; extinguishment; quenching; extinction; attack; tackling; suppression гашење; (прекращением доступа кислорода) smothering угушивање

~ лесных и торфяных пожаров forest fire suppression гашење шумских пожара

~ подземных пожаров underground fire extinguishing гашење подземних пожара

~ пожара fire-fighting, fire fighting, fire control work, fire fighter's work; fire extinguishment; extinguishing, fire extinction, fire attack, tackling fire, fire suppression, fire-killing, fire-fight гашење пожара

~ пожара встречным палом (при лесных пожарах) fire fighting with fire гашење контра пожаром

~ пожара высотного здания high-rise fire-fighting гашење пожара у вишеспратници

~ пожара на судне shipboard fire-fighting гашење пожара на броду

~ пожара первичными средствами manual fire-fighting гашење пожара приручним средствима

~ учебного пожара (на тренировке) live fire-fighting гашење пожара током обуке

эффективное ~ пожара effective fire-fighting ефикасно гашење пожара

тыл rear позадина

~ пожара heel, fire rear позадина пожара

тыловое обеспечение logistic support материјално-техничко обезбеђење

тягач truck tractor, puller тегљач

тяжесть (последствий ЧС) gravity тежина (последица ВС)

~ труда difficulty of work тежина рада

У

убежище refuge, shelter, vault **уточните, склониште**

~ гражданской обороны civil protection shelter **склониште цивилне заштите**
безопасное ~ safe refuge **сигурно склониште**
 подземное ~ underground shelter **подземно склониште**

убыт/ок loss, damage **губитак, штета**

~ки от природных катастроф elementary losses, losses caused by natural forces **губици изазвани природним непогодама**

~ок от пожара damage by fire **губици изазвани пожаром**

~ок от ЧС damage by emergency **губици изазвани ВС**

действительный ~ок actual loss **стварни губитак**

уведомление notification, notice

обавештење, нотификација

~ о бедствии notification of a disaster **обавештење о катастрофи**

~ о развёртывании deployment notification **обавештење о**

распорешивању

немедленное ~ о развёртывании при ЧС short notice for emergency deployment

кратко **обавештење за хитно распорешивање приликом ВС**

увеличение escalation, increase, rise

ескалација, пораст, повећање

~ давления pressure rise, increase in pressure **пораст притиска**

~ степени риска increase of risk **пораст ризика**

~ температуры increase in temperature, temperature rise **пораст температуре**

~ уровня воды из-за наличия естественной или искусственной

преграды (напр., на реке) backwater **пораст нивоа воде због природне или вештачке баријере**

угли:

тлеющие ~ cinder **тињајући угаль**

угодяя land **земљиште**

лесные ~ forest land **шумско земљиште**

сельскохозяйственные ~ farmland

польопривредно земљиште

угол angle **угао**

~ атаки (струи воды на поверхность)

angle of attack **угао напада**

~ подъёма (лестницы) elevation angle

угао подизања

~ пучка пламени fire lock angle **угао**

видљивог дела пламена

угроз/а threat, menace **претња** ◊ под

~ой наводнения flood-threatened

угрожен од поплава; предотвращать

~у to avert threat **спречити претњу;**

создавать ~у людям to pose threat to people

представљати претњу људима;

столкнуться с ~ой to face threat **сучити са претњом;**

уменьшать ~у to lessen threat

смањити претњу

~а безопасности threat to safety, safety

hazard безбедносна претња

~а загрязнения pollution threat **опасност**

од загађења

~а здоровью health threat **претња по**

здравље

~а жизни threat to life **претња по живот**

~а обрушения здания building-collapse

threat **опасност од урушавања зграде**

~а пожара fire threat **претња од пожара**

~а радиационного заражения radioactivity threat

радијациона претња

биологическая ~а (использования биологических ОБ) biological threat

биолошка претња

потенциальная ~а potential threat

потенцијална претња

радиационная ~а radiological threat

радијациона претња

смертельная ~а deadly threat

смртоносна претња

техногенная ~а technical threat

техногена претња

удаление removal, extraction, escaping

уклањање, брисање

~ воды из пожарного рукава до

скатывания under-run **уклањање воде**

удаление

из ватрогасног црева пре мотања
~ токсических веществ detoxifying
детоксикација
удар impact, accident, surge, stroke, hammer;
shock; impingement удар
~ молнии lightning accident, thunderbolt,
lightning удар муње
гидравлический ~ hydraulic
impact, pressure surge, water hammer
хидравлични удар
солнечный ~ sunstroke сунчани удар,
сунчаница
тепловой ~ thermal injury, heat injury,
heat stroke, heat striking топлотни удар
электрический ~ electric shock струјни
удар, удар електричне струје
ударная волна shock wave ударни талас
узел связи node комуникациони центар
удлинение elongation издужење
разрушающее ~ (спасательной
верёвки) breaking elongation
деструктивно издужење
указатель indicator, gauge; index, sign,
arrow, marker, mark индикатор, мерач,
показивач
~ выдвигения (автомобильной)
elevation indicator индикатор излучења
~ выхода exit sign знак за излаз
~ давления pressure indicator индикатор
притиска
~ нагрузки (напр., на лестницу) load
indicator индикатор оптерећења
~ направления к выходу exit direction
sign показивач смера ка излазу
~ положения клапана valve position
indicator показивач положаја вентила
~ радиационной опасности nuclear
indicator ознака опасности од зрачења
~ скорости потока flow gauge, flow gage
мерач протока
укладка load склапање, савијање,
намотавање
~ пожарного рукава hose load склапање
(намотавање) ватрогасног црева
плоская ~ пожарных рукавов друг
на друга flat load of hoses слагање
ватрогасних црева једно на друго

укрыти/e shelter склониште
~е на случай ЧС emergency shelter
склониште за хитне случајеве
быстровозводимое ~е rapid-erect shelter
монтажно склониште
временное ~е (напр., от наводнения)
temporary shelter привремено
склониште
защитное ~е на месте (при ЧС) in-place
protective shelter заштитно склониште
на месту ванредне ситуације
улучшение improvement побољшање
~ пожарной безопасности fire
safety improvement побољшање
противопожарне безбедности
~ состояния condition improvement
побољшање стања
уменьшени/e reduction, decrease, deduction;
mitigation смањење, ублажавање
~е видимости (из-за дыма) reduction in
visibility смањење видљивости
~е воздействия (факторов ЧС) reduction
of exposure, suppression ублажавање
ванредне ситуације
~е давления decrease of pressure, pressure
reduction пад притиска, смањење
притиска
~е опасности decrease in hazards, hazard
reduction смањење опасности
~е потерь loss reduction смањење
губитака
~е риска risk reduction смањење ризика
~е температуры decrease in temperature
пад температуре
~е числа пожаров decrease in fires
смањење броја пожара
уплотнение seal; gland, gasket заптивање
~ лицевой маски face mask seal
заптивање маске за лице
газонепроницаемое ~ gas-tight seal,
gastight заптивка непропусна за гас
дымонепроницаемое ~ двери door
smoke seal заптивка непропусна за дим
огнестойкое ~ fire-resistant seal
ватроотпорна заптивка
противопожарное ~ fire-stopping seal
противопожарна заптивка

управление management, control
управляе, контроля
~ гражданской обороной civil defense
management управляе цивилном
одбраном
~ жизнеобеспечением населения в
ЧС emergency life support management
управляе животним одржаваем
становништва у ванредним
ситуацијама
~ в кризисной ситуации crisis
management управляе ванредним
ситуацијама
~ дымоудалением smoke control
управляе уклањаем дима
~ ликвидацией ЧС управляе
уклањаем ванредне ситуације
~ логистикой при ЧС disaster logistics
management управляе логистиком у
случају катастрофе
~ на месте пожара fire ground
management управляе на месту
пожара
~ платформой platform control
управляе платформом
~ пожарной охраны fire-fighting agency
управляе ватрогасним службама
~ эвакуацией evacuation management
управляе евакуацијом
дистанционное ~ remote control
управляе на даљину
кризисное ~ crisis management
управляе у кризним ситуацијама
оперативное ~ operation control
оперативно управляе
ручное ~ manual control ручно
управляе, мануелно управляе
уравнени/e equation једначина
~я теплобмена heat transfer equations
једначина провођења топлоте
стехиометрические ~я stoichiometric
equations стехиометријска једначина
ураган storm wind, hurricane wind,
hurricane, whirlwind, storm олуја,
ураган, вихор
урбанизация urbanization урбанизација
быстрая ~ (одна из причин ЧС) rapid

urbanization брза урбанизација
неконтролируемая ~ (одна из
причин ЧС) unchecked urbanization
неконтролисана урбанизација
урегулирование adjustment регулисае
уров/ень level, degree нивоу, степен ◊
контролировать уровень воды (при
наводнении) to monitor water level
прађење нивоа воде (током поплаве)
~ень воды water level ниво воде,
водостае
~ень готовности level of readiness
степен спремности
~ень ответственности level of
responsibility степен одговорности
~ень пожарной безопасности ~ of fire
safety степен пожарне безбедности
~ень пожарной опасности ~ level of fire
danger степен пожарне опасности
~ень противопожарной защиты fire
protection level, fire protection rating ниво
заштите од пожара
~ень разрушений destruction level ниво
уништења
~реагирования на ЧС emergency
response level ниво хитног реаговања
~ень угрозы level of threat ниво
угрожености
международный ~ень international level
међународни ниво
пиковый ~ень наводнения flood peak
level вршни ниво поплава
профессиональный ~ень пожарной
охраны fire service professional level
професионални ниво припадника
ватрогасне службе
социально экономический ~ень
socioeconomic level социјално-
економски ниво
усадка contraction, shrinkage скупљае
~ при нагреве aftercontraction скупљае
при загревања
~ при пожаре (от действия высоких
температур) fire shrinkage скупљае
приликом пожара (од високих
температура)
усиление strengthening, reinforcement,

усиление

enforcement; development **јачање, развој**
~ горения strengthening the flame **јачање**
пламена
~ **риска** hazard development **јачање**
ризика
возможное ~ наводнения potential flood
elevation **потенцијални пораст поплава**
усили/е effort, force **напор, сила** ◇
поддерживать ~я по реагированию
(при ЧС) to support the response efforts
подржати напоре за реаговање (током
ВС)
~е по восстановлению recovery effort
напоре у циљу опоравка
~я по координации действий при
ЧС emergency coordination efforts
напори за координацију у ванредним
ситуацијама
~я по мобилизации mobilization efforts
мобилизациони напори
~я по оказанию гуманитарной
помощи humanitarian relief efforts
напори хуманитарне помоћи
~я по спасению rescue efforts
спасилачке напоре
~я по тушению пожара firefighting
efforts **напори за гашење пожара**
~я по эвакуации evacuation efforts
напоре евакуације
~е **разрыва** breaking load **ломно**
оптерећење
усилитель amplifier **појачавач**
управляемый голосом ~ voice actuated
amplifier **појачало контролисано**
гласом
ускорение acceleration **убрзање**
~ **распространения** **пламени** flame
acceleration **убрзање пламена**
услови/е condition **услов** ◇ **испытанный**
в натуральных ~ях field tested **тестиран у**
теренским условима
~я **воспламенения** fire conditions,
firepoint conditions **услови за појаву**
пламена
~я **горения** burning conditions **услови за**
пальење
~я **задымления** smoke conditions **услови**

задимљавања
~я **питания** nutritional conditions **услови**
за исхрану
~я **плохой** **видимости** bad visibility
conditions **услови лоше видљивости**
~я **пожара** fire conditions **услови за**
појаву пожара
~я **риска** risk conditions **ризични услови**
~я, **созданные** **человеком** man-made
conditions **услови које је створио човек**
~я **страхования** insurance terms and
conditions **услови за осигурање**
аварийные ~я emergency conditions
услови ванредног стања
антисанитарные ~я unsanitary
conditions **нехигијенски услови**
атмосферные ~я atmospheric conditions
атмосферски услови
безопасные ~я safe conditions
безбедносни услови
климатические ~я climatic conditions
климатски услови
неблагоприятные **погодные** ~я
adverse weather conditions **неповољни**
временски услови
нормальные ~я normal conditions
нормални услови
опасные ~я hazardous conditions, hostile
conditions **опасни услови**
погодные ~я weather conditions
временски услови
радиационные ~я radiological conditions
радиолошки услови
экстремальные ~я extreme conditions
екстремни услови
устав ordinance, regulation **прописи,**
правила, уредба
~ **противопожарной** **службы** fire
ordinance **прописи ватрогасне службе**
установка installation, unit, apparatus, plant,
machinery, set; mounting, positioning,
placement, placing **инсталација,**
монтажа, постављање, уградња
~ **взрывоподавления** explosion
suppressor installation **елиминисање**
могућности експлозије
~ **водяного** **пожаротушения** water

extinguishing installation инсталација за гашење пожара водом
~ пенного пожаротушения foam apparatus инсталација за гашење пожара пеном
~ порошкового пожаротушения powder installation инсталација за гашење пожара прахом
вентиляционная ~ ventilatory machinery вентилятор
насосная ~ pumper пумпа
передвижная ~ тушения пожара mobile fire fighting system мобилни уређај за гашење пожара
ручная ~ пожарной сигнализации manual fire alarm system ручни систем за дојаву пожара, ручни јављач пожара
спринклерная ~ пожаротушения sprinkler installation спринклер инсталације за гашење пожара
фильтровальная ~ filtration unit аппарат за филтрирање, филтар
устойчивость proofing, stability отпорност, стабилност, одрживост
~ объекта экономики viability of economic entities одрживост привредних субјекта
~ пламени flame stability, persistence of flame стабилност пламена
~ психофизиологическая ~ psychophysiological stability психофизиолошка стабилност
~ системы stability of system стабилност система, одрживост система
~ системы связи communication system стабилност комуникационог система
~ системы управления гражданской обороной civil defense system stability стабилност система управљања цивилном одбраном
~ сооружения building sustainability одрживост зграде
устройство (прибор) device, machine, mechanism, unit, apparatus, rig, appliance, attachment, facility уређај, машина, механизам, јединица, апарат, опрема,

уређај, додаток
~ аварийной сигнализации alarm device, alarm-indicating device, alarm apparatus алармни уређај
~ автоматического закрывания дверей automatic closing device уређај за аутоматско затварање врата
~ «антипаника» panic hardware антипаник уређај
~ контроля давления (в гидромагистрали) pressure-controlling device уређај контроле притиска
~ контроля подачи воздуха (в дыхательном аппарате) air flow control device уређај за регулацију протока ваздуха
~ контроля радиоактивности radiation monitor уређај за праћење радиоактивности
~ подачи сигнала тревоги alarm device, alarm-indicating device алармни сигнални уређај
~ пожарной сигнализации и пожаротушения fire detecting and extinguishing device уређај за дојаву и гашење пожара
~ пожаротушения с дистанционным управлением remote-controlled fire fighting device уређај за гашење пожара са даљинским управљањем
~ сброса давления pressure release coupling уређај за смањење притиска
аварийное сигнальное ~ водосигнального клапана спринклера (формирует электрический сигнал) sprinkler alarm valve water motor transmitter аларм за случај активирања стабилног система
автоматическое спасательное спусковое ~ automatic lowering line аутоматски спасилачки уређај за спуштање
зарядное ~ charger пуњач
сигнальное ~ signalling device, transmitter, alarm, annunciator, horn сигнални уређај, аларм
спасательное ~ rescue unit, life-saving

устройство

appliance, escape **спасилачки уређај**
спускное ~ (для спасения из высотных зданий) descender, descent device,
lowering device десцендер, уређај за спуштање

утечка wastage; release, leakage **цурење**
~ **опасных материалов** HAZMAT
release, leakage of hazardous materials
цурење опасних материја
~ **радиоактивности** release of radiation
ослобађање радијације, цурење радијације
~ **аварийных химически опасных веществ** release of chemically hazardous substances
цурење опасних хемијски материја

утилизация disposal, salvaging **одлагање, депоновање**
~ **мусора** garbage disposal, waste disposal
одлагање смећа, одлагање отпада
~ **опасных веществ** disposal of dangerous substances
одлагање опасних материја
~ **опасных отходов** disposal of hazardous wastes
депоновање опасног отпада
~ **радиоактивных материалов** salvaging of radioactive materials
депоновање радиоактивног отпада

участок area, point **плац, одсек**
промежуточный ~ пути (напр., эвакуационного) intermediate route
међуодсек пута
решающий ~ атаки (на лесной пожар) key point of attack
кључна тачка интервенције (за гашење шумског пожара)

учение/exercise, drill, play **вежба**
~е по борьбе с бедствием disaster-fighting drill
вежба за управљање у катастрофама
~я по действиям при ЧС emergency exercises
вежба за деловање у ванредним ситуацијама
~е по отработке эвакуационных мероприятий evacuation drill
вежба евакуације
~е по реагированию при ЧС emergency reaction drill
вежба за реаговање у

ванредним ситуацијама
~я по тушению пожара fire suppression exercises
вежба за зашење пожара
пожарно-тактическое ~е fire play, fireplay
тактичка вежба гашења пожара

учреждение office **канцеларија**
~ **пожарного надзора** fire marshal's office
сектор за инспекторски надзор ватрогасне јединице, инспекторски надзор из области заштите од пожара
ущерб damage, loss, cost, harm **штета, губитак**
~, **вызванный наводнением** flood damage, flood-related damage
штета изазвана поплавом
~, **вызванный пожаром** fire damage, fire-caused damage
штета изазвана пожаром
~ **здоровью** damage to health **штета здрављу**
~ **из-за разлива нефти** oil pollution damage
штета од изливања нафте
~, **нанесённый наводнением** damage caused by flood, damage due to flooding, damage from flood
штета од поплава
~ **от пожара** fire damage, fire-caused damage
штета од пожара
косвенный ~ indirect damage
индиректна штета
потенциальный ~ otential damage
потенцијална штета
экологический ~ ecological damage
эколошка штета
экономический ~ economic damage, economic injury
економска штета
уязвимость/ь vulnerability, susceptiblity
подложност, осетливость
~ **зданий** structural vulnerability
осетливость зграде
~ **к изменению климата** climate change vulnerability
подложност климатским променама
~ **от кризиса** vulnerability to crisis
подложност кризи
~ **от наводнений** vulnerability to flooding
подложност поплавама

УЯЗВИМОСТЬ

~ **человечества** vulnerability of
humankind **рањивост човечанства**
социальная ~ social vulnerability
социјална рањивост

физическая ~ physical vulnerability
физичка рањивост
экономическая ~ economic vulnerability
економска рањивост

фаза

Ф

фаз/a phase, stage **фаза, стадијум**

~а бедствия phase of disaster **фаза катастрофе**

~а восстановительных работ после бедствия post-disaster recovery phase **фаза опоравка након ванредне ситуације**

~а горения phase of combustion **фаза сагоревања**

~а пожара fire component **фаза пожара**
газообразная ~а gaseous phase **гасна фаза**

завершающая ~а final phase, stand-down phase **завршна фаза**

начальная ~а пожара early phase of a fire **почетна фаза**

радиационной аварии radiation disaster phase **фаза радијационе катастрофе**

фактор factor, effect, agent **фактор, ефекат**
~ безопасности safety factor **фактор сигурности**

~ опасности hazard factor, hazard agent **ефекат опасности (претње)**

~ риска risk factor **фактор ризика**

возрастной ~ age factor **старосни фактор**

вредный ~ harmful factor **штетни фактор**

погодный ~ weather factor **временски фактор**

поражающий ~ impact factor **утицаја**

тепловой ~ от взрыва heat from explosion **топлотни ефекат експлозије**

человеческий ~ human factor, human effect, human reliability, human dimension **људски фактор**

экологический ~ ecological factor, environmental factor **еколошки фактор**

фал line, halyard **халиард**

~ на поясе (спасателя) bobbin line **халиард на појасу**

страховочный ~ short personal line **халиард осигурања**

фальшпол false floor **подигнути под**

фильтр filter, strainer **филтер, цецило**

~ гидранта (пожарного) hydrant strainer **хидрантски филтер**

~ для защиты от биологических веществ biological filter **биолошки филтер**

~ для защиты от радиоактивных веществ nuclear filter **нуклеарни филтер**

~ для защиты от аварийных химически-опасных веществ chemical filter **хемијски филтер**

входной ~ intake filter, suction strainer, suction hose strainer **улазни филтер**

фланг flank **бок**

~ пожара fire's flank **бочна ватра**

флуоресценция fluorescence

флуоресценција

фонарь lantern, light, lamp, torch **лампа**

~ на каске cap lamp, head lamp **лампа за кацигу**

безопасный ~ safety torch **сигурносна лампа**

зенитный ~ rooflight **противавионска лампа**

ручной ~ hand lamp, hand light, flash-light **ручна лампа**

электрический ~ на батарейках battery-electric torch **батеријска лампа**

фонд fund **фонд, фондација**

~ для оказания помощи в восстановлении (при ЧС) fund for emergency rehabilitation assistance **фонд за хитну рехабилитацију**

~ пожарной безопасности fire safety foundation **фонд за заштиту од пожара**

~ помощи при бедствии disaster relief fund **фонд за помоћ у катастрофама**

благотворительный ~ charitable foundation **добротворна фондација**

Международный ~ возмещения ущерба от загрязнений, вызванных разливом нефти International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage

Международни фонд за накнаду штете од загађења нафтом

резервный ~ reserve fund **резервни фонд**

форма shape, form, pattern, configuration
облик, образац, конфигурација
~ **пламени** flame shape **облик пламена**
~ **пожарной отчётности** fire report form
образац пожарног извештаја
~ **струи (из пожарного ствола)** pattern of stream **облик млаза**
формировани/е organization, unit, formation **јединица, организација, формација**
~ **я гражданской обороны** civil defence formations **јединица цивилне заштите**
добровольное пожарное ~е voluntary fire unit **добровольна ватрогасна јединица**
медицинское medical unit, health care unit **медицинска јединица**
профессиональное спасательное ~е professional rescue unit **професионална спасилачка јединица**
формула formula **формула**
химическая ~ chemical formula **хемијска формула**
эмпирическая ~ empirical formula **емпиријска формула**
форсунка atomizer **распршивач**
фотометр photometer **фотометар**
~ **дыма** smoke photometer **фотометар за дим**
фотосъёмка photography **фотографисање, снимање**
~ **зоны пожара** fire scene photography **фотографисање пожара**

фронт front, forefront, head, edge **фронт, предњи део**
~ **горения** flame front **фронт пламена**
~ **наступления (на лесной пожар)** attack head **фронтални наступ (на шумски пожар)**
~ **пламени** flame front **фронт пламена**
~ **пожара (напр., лесного)** forefront of fire, fire head, fire edge **фронтални део пожара**
атмосферный ~ atmospheric front **атмосферски фронт**
грозовой ~ thundery front **фронт са грмљавином**
фундамент: ◇ **подмывать** ~ **домов (напр., при наводнении)** to undercut buildings' foundation **поплавити темељ кући (напр., у случају поплаве)**
функци/я function **функција, улога**
~ **я зависимости температуры от времени** time – temperature function **крива зависности време – температура**
~ **я поддержки при ЧС** emergency support function **функција подршке у ванредним ситуацијама**
~ **я предупреждения** warning function **функција превенције**
~ **я реагирования** response function **функција реаговања**

характер

X

характер character, nature, behaviour
характер, природа, понашање, порекло

~ **бедствия** nature of disaster, character of disaster **карактер катастрофе**

~ **горения** burning behaviour, burn pattern **понашање при палењу**

~ **опасности** nature of hazard **карактер ризика**

~ **пожара** nature of fire, character of fire **порекло ватре**

~ **ЧС** nature of emergency **порекло ванредне ситуације**

характеристик/а characteristic
карактеристике, својства

~и **бедствия** disaster characteristics
карактеристике несреће

~и **горения** burning characteristics, combustion characteristics, combustion properties **карактеристике горења, својства сагоревања**

~и **горючего** fuel characteristics
карактеристике горива

~и **источника зажигания** characteristics of ignition source **карактеристике извора палења**

социально-экономические ~и socio-economic characteristics **социјално-економски карактеристике**

техническая ~а specification **техничке карактеристике, спецификација**

химикаты chemicals **хемикалије**

опасные ~ hazardous chemicals **опасне хемикалије**

токсические ~ toxic chemicals **токсичне хемикалије**

химическая разведка chemical exploration, chemical reconnaissance **хемијско извиђање**

химически-опасный объект chemically hazardous facilities **хемијски опасан објекат**

химические боеприпасы chemical munitions **хемијска муниција**

химическое заражение chemical

contamination **хемијска контаминација, хемијско загађење**

химическое оружие chemical weapons
хемијско оружје

химия chemistry **хемија**

~ **горения** chemistry of combustion
хемија палења

~ **пожара** fire chemistry **хемија ватре**

хладон halon **халон**

огнетушащий ~ fire protection halon
халон за гашење пожара

ход stroke, course **ток**

~ **развития пожара** course of the fire **ток пожара**

возможный ~ **развития происшествия**
potential incident course **потенцијални ток инцидента**

хомут buckle **копча**

быстроразъёмный ~ quick-release
копча брза копча

хранение storage **складиштење**

~ **ВВ** storage of explosives **складиштење експлозивних материја**

~ **опасных отходов** storage of hazardous wastes **складиштење опасног отпада**

~ **рукавов (пожарных)** hose storage
складиштење црева

неправильное ~ **радиоактивных отходов** improper storage of nuclear waste material **погрешно складиштење радијактивног отпада**

наружное ~ **контейнеров** outside container storage **спољно складиште контејнера**

хроматография chromatography

хроматографија

газовая ~ gas chromatography **гасна**

хроматографија

хронология history, chronology

хронологија

~ **бедствий** history of disasters
хронологија катастрофе

~ **пожаров** fire history **хронологија пожара**

Ц

цвет:

~а безопасности safety colour боја сигурности

~ дыма colour of smoke боја дима

~ паров colour of vapors боја паре

цел/ь target, purpose, objective сврха, цель
~и менеджмента при бедствии disaster management purposes цель управљања катастрофама

~и обеспечения пожарной безопасности fire-safety objectives
цельеви заштите од пожара

~ь противопожарного регулирования fire control purpose цель пожарне контроле

центр center; unit центар, завод
~ аварийной связи alarm communications center центар комуникације за хитне случајеве

~ координации работ при ЧС emergency center центар за координацију рада у ванредним ситуацијама

~ мониторинга center of monitoring мониторинг центар

~ обработки вызовов call handling center центар за обраду позива

~ оказания медицинской помощи treatment center завод за медицинску помоћ

~ переливания крови blood transfusion center завод за трансфузију крви

~ по проведению спасательных операций особого риска special risk rescue operations center центар за извршавање *спасилачких операција посебног ризика*

~ подготовки спасателей rescue training center центар за обуку спасилаца

~ пожарной безопасности center for fire safety центар за заштиту од пожара

~ связи communication center центар за комуникацију

~ тяжести center of gravity центар гравитације

~ управления в кризисных ситуациях

crisis management center центар за управљање у кризним ситуацијама
временный ~ оказания медицинской помощи temporary treatment center привремени центар за медицинску помоћ

диспетчерский ~ dispatch center диспетчерски центар

исследовательский пожарный ~ fire research center центар за истраживање пожара

ожоговый ~ burn center, burns unit клиника за опекотине

передвижной ~ управления mobile control center покретни центар за контролу

региональный ~ управления regional operating center регионални оперативни центар

сертификационный ~ certification center сертифициван центар

ситуационный ~ situation center ситуациони центар

тренировочный ~ training center тренинг центар

учебный пожарный ~ fire training center центар за обуку вагрогасаца

цикл cycle циклус
~ горения burning cycle циклус сагоревања

~ подачи воды (*при челночном передвижении автоцистерны*) water-hauling cycle циклус водоснабдевања

~ работ при бедствии disaster operations cycle циклус оперативног деловања у случају катастрофе

~ управления при бедствии disaster management cycle циклус управљања катастрофама

климатический ~ climatic cycle климатски циклус

сейсмический ~ seismic cycle сејсмолошки циклус

цилиндр cylinder цилиндар
силовой ~ ram погонски цилиндар
телескопический ~ telescopic cylinder телескопски цилиндар

ЦИКЛОН

циклон cyclone **циклон**

циркуляр:

~ по поисково-спасательным работам
SAR circular **циркуляр** (*инструкция*)
за претрагу и спасавање

циркуляция circulation **циркулација,**
кружење

~ воды water circulation **циркулација**
воде

~ воздуха air circulation **циркулација**
ваздуха

~ дыма smoke circulation **циркулација**
дыма

цистерна cistern, tanker, tank **цистерна,**
резервоар

~ первой помощи booster tank
резервоар са кисеоником за пружање
прве помоћи

бортовая ~ (*пожарной автоцистерны*)

on-board tank **резервоар аутоцистерне**

водяная ~ water tanker **резервоар за**
воду

цунами tsunami **цунами**

Ч

частиц/a particle честице

~ы горючего fuel particles честице
горива

~ы дыма smoke particles честице дима
взвешенные ~ы suspended particles
издвојене честице

частота frequency, rate фреквенција,
учесталост

~ возникновения опасности hazard's
frequency фреквенција ризика

~ возникновения пожаров fire
occurrence frequency учесталост
пожара

~ мерцания пламени flame flicker
frequency фреквенција трептања
пламена

~ пожаров frequency of fires, fire
frequency учесталост пожара

~ радиосети пожарной связи fire net
radio frequency учесталост процеса
настајања пожара

звуковая ~ audio frequency аудио
фреквенција, звучна фреквенција

часть amount део; (пожарная) group,
station, organization, department, brigade
јединица

береговая ~ coastal brigade приобална
јединица

видимая ~ пламени visible part of the
flame видљиви део пламена

добровольная пожарная ~ volunteer
fire brigade доброволна ватрогасно-
спасилачка јединица

лицевая ~ противогаса face mask
предњи део гас маске

муниципальная пожарная ~ public
fire brigade општинска ватрогасно-
спасилачка јединица

объектовая пожарная ~ works fire
brigade, plant fire brigade, industrial fire
brigade индустријска ватрогасно-
спасилачка јединица

пожарная ~ fire department, fire brigade
ватрогасно-спасилачка јединица

профессиональная пожарная ~

professional fire brigade професионална
ватрогасно-спасилачка јединица
частная пожарная ~ private fire brigade
приватна ватрогасно-спасилачка
јединица

чек-лист checklist контролна листа

~ при проверке безопасности safety
checklist безбедносна контролна листа

человек occupant, man, human човек,
особа, лице

~, принимающий решение decision-
maker лице које доноси одлуку

~ с ограниченными физическими
возможностями handicapped occupant
особа ограничених физичких
могућности

чехол:

переносной защитный ~ portable
manhole cover преносна заштитна
футрола

численность:

~ населения population size бројност
становништва

~ пожарной части fire brigade size број
припадника ватрогасно-спасилачке
јединице

число:

~ и тип пожарных средств,
выезжающих по первому сигналу
тревоги pre-determined attendances број
и врста ватрогасних возила које прве
реагују

~ людей в здании occupant load број
људи у згради

~ Пекле (отношение конвективной
теплопередачи к теплопроводности)
Peclet number Пеклетов број (однос
конвективног преноса топлоте и
топлотне проводљивости)

~ погибших death toll број погинулих

~ Рейнольдса Reynolds number
Рејнолдсов број

октановое ~ octane rating октански број

член member члан

~ команды (пожарной, спасательной и
др.) crewman члан тима

~ пожарной команды fire brigade

ЧЛЕН

member **члан ватрогасног тима**
чрезвычайное положение state of
emergency **вандредно стање**
чувствительность/ь sensitivity **осетљивост**
~ **к воспламенению** sensitivity to
ignition **осетљивост на паљење**

чувство sense **осећај**
~ **безопасности** sense of security **осећај**
безбедности
ложное ~ **безопасности** false sense of
security **лажни осећај безбедности**

Ш

шар ball, globule **лопта, кугла**
огненный ~ flaming globule, ball of fire,
 fireball **ватрена кугла**
поднимающийся огненный ~ (при
взрыве) rising fireball **ватрена кугла у**
порасту
шахта shaft, tower **шахт**
 ~ **противодымной вентиляции**
 (в здании) smoke tower **шахт за**
вентиляцию и отвод дыма
дымовая ~ smoke shaft **димни шахт**
лифтовая ~ lift shaft, liftshaft **шахт**
лифта
незадымляемая ~ (в здании) smoke
 tower **бездимни шахт**
шест pole **стуб**
 ~ для спуска (пожарных из спальных
 помещений в гараже) sliding pole **стуб**
 за спущтање (ватрогасаца из спаваћих
 соба у гаражу)
деревянный ~ (для оттаскивания
 поражённых электрическим током)
 wooden pole **дрвени стуб (стуб за**
померање пострадалих од удара
струје)
шин/а (при переломах) splint **удлага,**
лонгета, фиксатор ◊ **накладывать** ~у
 to splint **ставити лонгету**
 ~ пневматическая ~а (при переломах)
 air splint **пнеуматска удлага**
 ~ для конечностей – medical splint for
 limbs **фиксатор за удове**
 ~ «шина-воротник» medical collar **splint**
фиксатор вратног дела кичме (шанц
красна)
ширина width **ширина**
 ~ выхода width of exit **ширина излаза**
 ~ противопожарной полосы width of
 fire line **ширина противопожарне пута**
шкала scale **шкала**
 ~ бедствий disaster scale **шкала**
катастрофе
 ~ Бомэ (ареометрическая) Baumé scale
Бомеова шкала
 ~ Бофорта (скорости ветра) Beaufort

scale **Бофортова шкала**
 ~ видимости visibility scale **шкала**
видливости
 ~ давления pressure scale **шкала**
притиска
 ~ Дугласа (степени волнения моря)
 Douglas scale **Дугласова шкала**
 ~ Кельвина (температурная) Kelvin
 scale **Келвинова шкала**
 ~ MCS (силы землетрясения) Mercalli-
 Cancani-Sieberg scale **Меркали—**
Канкани—Зибергова шкала (MCS
шкала)
 ~ опасности hazard rating **шкала за**
процену ризика
 ~ Ранкина (абсолютных температур
 в градусах Фаренгейта) Rankine scale
Ранкинова шкала
 ~ Реомюра (температурная) Réaumur
 scale **Реаумур шкала**
 ~ риска hazard rating **шкала за процену**
ризика
 ~ Рихтера (силы землетрясения)
 Richter scale **Рихтерова шкала**
 ~ Саффира-Симпсона (силы урагана)
 Saffir-Simpson scale **Сафир-Симпсонова**
шкала
 ~ силы ветра wind scale, wind force scale
шкала јачине ветра
 ~ силы землетрясения earthquake scale
шкала јачине земљотреса
 ~ скорости ветра wind scale, wind speed
 scale **шкала брзине ветра**
 ~ степени волнения моря sea and swell
 scale, conditions scale **шкала морских**
таласа
 ~ Фаренгейта (температурная)
 Fahrenheit scale **Фаренхајтова шкала**
 ~ Фуджита-Пирсона (интенсивности
 торнадо) Fujita-Pearson scale **шкала**
Фујита (ЕФ-Шкала интензитета
торнадо)
 ~ Цельсия (температурная) Celsius
 scale **Целзијусова температурна шкала**
Европейская макросейсмическая ~
 European Macroseismic scale **Европска**
макросейзмичка шкала

шкала

международная ~ степени волнения моря International sea scale међународна скала мора

температурная ~ temperature scale температурна скала

шкаф cabinet, station ормар, станица

~ управления пожарным оборудованием fire department control box контролна кутија за ватрогасну опрему

пожарный ~ fire hose station, hose station

пожарни ормар

пожарный ~ с огнетушителем extinguisher cabinet ормар за

противопожарни аппарат

пожарный ~ с рукавом hose cabinet кутија за ватрогасна црева

шквал squall бура, олуја

школа school школа

~ кадетов cadet school школа кадета

~ подготовки личного состава

противопожарной службы fire service training school школа за обуку

принадника ватрогасне службе

~ подготовки спасателей school for rescuers школа за обуку спасиоца

пожарная ~ fire school школа за обуку ватрогасаца

шланг hose црево

~ высокого давления high-pressure hose

црево високог притиска

~ низкого давления low-pressure hose

црево ниског притиска

~ подачи воздуха air-line hose црево за ваздух

~ подачи воздуха водолазу dive hose, diver's lifeline, diver's umbilical, surface-supplied diver's umbilical ронилачко црево

~ подачи воздуха для дыхания breathing hose црево за довод ваздуха за дисање

выпускной ~ discharge hose одводно црево

дыхательный ~ breathing line црево за дисање

топливный ~ fuel hose црево за гориво црево за гориво

шлакохранилище (хвостохранилище) slag storage јаловиште, место одлагања јаловине

шлейф:

~ тревожной сигнализации alarm line, alarm link алармна петља

шлем helmet, hat, headgear шлем, кацига

водолазный ~ diving helmet ронилачки

шлем

защитный спасателя rescue safety helmet спасилачка кацига

пожарный ~ fire hat кацига ватрогасца

полностью закрывающий голову ~ full-coverage helmet шлем са пуном покривеношћу

шлем-маска:

~ противогаза full-face mask маска за цело лице

шлюз:

водный ~ water-lock водени отвор

воздушный ~ air-lock ваздушни отвор

шнур wire, line, cord жица, линија, кабл, уже

~ дистанционного управления remote cord кабл за даљинско управљање

бикфордов ~ detonating cord детонирајући кабл

путевой ~ guide line, halyard уже за обележавање правца

шок shock шок

травматический ~ traumatic shock

трауматски шок

штаб station, control point, staff; headquarters

седиште, штаб, канцеларија, пункт

~ тушения пожара fire command station, fire headquarters ватрогасни штаб

~ управления command staff управљачки тим, командни штаб

~ управления на месте бедствия disaster field office командни штаб на месту катастрофе

~ управления при ЧС emergency management headquarters, emergency management staff штаб за ванредне ситуације

полевой ~ field staff командни штаб на терену

шторм windstorm, high wind; whirlwind, gale, storm **олуја, вихор, јак ветар**
локальный ~ local storm **локална олуја**
локальный атмосферный ~ local atmospheric storm **локална атмосферска олуја**
медленно развивающийся ~ slow-moving storm **олуја која се споро креће**
огненный ~ fire whirlwind, fire storm, fire devil, firestorm **ватрена олуја**
продолжительный ~ prolonged storm **дуготрајна олуја**

шторы shutters **завесе**
противодымные ~ smoke shutters **димне завесе**
противопожарные ~ fire-resisting shutters **противопожарне завесе**

ЩИТ

Щ

щит (*управления*) panel централа,
разводна табла, даска
аварийный распределительный ~
emergency distribution panel централа за
ванредне ситуације
спинальный иммобизационный –
spinal immobilization shield спинална
даска

щиток:

изогнутый лицевой ~ (*шлема или
каска*) dished visor закривљени штит
за лице (*кациге или шлема*)

лицевой ~ (*шлема или каска*) visor,
facepiece, face piece, faceshield, face
shield штитник за лице, визир

лицевой ~ с большим углом зрения
(*шлема или каска*) wide-angle visor
широкоугаони визир

панорамный лицевой ~ (*шлема или
каска*) full-vision visor панорамски
визир

типовой лицевой ~ (*шлема или каска*)
standard visor стандардни визир

щуп probe сонда

телескопический ~ (*для поиска
пострадавших*) telescope probe

телескопска сонда

Э

эвакуант evacuation center **центар за эвакуацију**
 ~ из сборных конструкций modular evacuation center **модуларни центар за эвакуацију**

эвакуаци/я evacuation, escape, escaping **эвакуација, бекство**
 ~я населения evacuation of population, population evacuation **эвакуација становништва**
 ~я при пожаре fire escape **эвакуација током пожара**
аварийная ~я emergency evacuation, emergency escape **хитна эвакуација**
авиамедицинская ~я aviamedical evacuation **авиомедицинска эвакуација**
безопасная ~я safe evacuation **безбедна эвакуација**
быстрая ~я prompt evacuation **брза эвакуација**
временная ~я temporary evacuation **временна эвакуација**
привремена **эвакуација**
выборочная ~я selective evacuation **селективна эвакуација**
добровольная ~я (решение об эвакуации принимается **самостоятельно**) voluntary evacuation **добровольна эвакуација**
заблаговременная ~я anticipatory evacuation, precautionary evacuation **благовремена эвакуација**
массовая ~я mass evacuation **масовна эвакуација**
медицинская medical evacuation **медицинска эвакуација**
принудительная ~я forcing evacuation, mandatory evacuation **принудна эвакуација**
самостоятельная ~я self-protection evacuation, self-evacuation **самоевакуација**
частичная ~я partial evacuation **делимична эвакуација**
экстренная ~я swift evacuation **брза эвакуација**

эжектирование education **избацивање**
 ~ пенообразователя foam education **избацивање пене**

эжектор eductor, ejector **избацивач, ејектор**
 ~ пенообразователя foam eductor **избацивач пене**

эквивалент equivalent **еквивалент**
механический ~ теплоты mechanical equivalent of heat **еквивалент топлоте механичког порекла**
тротильовый ~ (при оценке силы взрыва) TNT equivalent **ТНТ (тротил) еквивалент (приликом процене јачине експлозије)**

экзамен quiz, examination **испит**
 ~ по пожарной безопасности fire safety quiz **испит из области заштите од пожара**
вступительный ~ в пожарную часть fire department entrance examination **пријемни испит ватрогасне службе**

экология ecology **екологија**
пожарная ~ fire ecology **пожарна екологија**

экологическая авария environmental disaster **еколошка незгода (несрећа)**

экологический ущерб environmental damage **еколошка штета**

экосистема ecosystem **екосистем**
глобальная ~ global ecosystem **глобални екосистем**

экрaн curtain, screen, sheeting, shield **екран**
 ~ для защиты от внешнего магнитного поля magnetic screen **екран за заштиту од спољног магнетног поља**
 ~ для защиты от теплоизлучения thermal radiation screen **екран за заштиту од топлотног зрачења**
 ~ с флуоресцирующим покрытием fluorescent screen **флуоресцентни екран**
дымозащитный ~ smoke curtain, smoke screen **димни штит**
защитный ~ safety curtain **заштитни екран**
искрозащитный ~ gauze screen, spark-arresting screen **екран са заштитом од**

экран

варница
противопожарный ~ fire curtain;
fireguard, firescreen **ватроотпорни экран**
экскаватор:
скреповый ~ dragline багер
траншейный ~ trencher багер за копање
ровова-транше
эксперимент test **эксперимент, тест,**
оглед, проба
~ по эвакуации evacuation test,
evacuation trial **эксперимент** эвакуације
натурный ~ по эвакуации realistic
evacuation test **реалистичка проба**
эвакуације
огневой ~ fire test **проба са ватром**
эксперт expert **эксперт, стручњак**
~ по оказанию помощи при бедствии
disaster relief expert **эксперт за помоћ у**
случају катастрофе
~ по пожарному надзору fire protection
expert **эксперт за превентиву**
~ по управлению при ЧС emergency
management expert **эксперт за**
управљање ванредним ситуацијама
технический ~ technical expert **технички**
эксперт
экспертиза expertise, assessment,
examination **испитивање, экспертиза**
~ по опасностям expertise in hazards
испитивање опасности
~ по убытку loss assessment **экспертиза**
губитка
~ пожара fire expertise **экспертиза**
пожара
экспресс-анализ proximate analysis
экспресна анализа
электричество electricity **струја**
статическое ~ static electricity **статички**
электрицитет
электробезопасность electrical safety
електрична безбедност
электрогенератор power generator **агрегат**
аварийный ~ emergency power generator
агрегат за хитне случајеве
электропроводка wiring, electric wiring
електричне инсталације
электросет/ь **електрична мрежа** ◇

выключенный из ~и unplugged
исключен из струје
аварийная ~ь emergency power line
електроснабжение emergency power
supply, emergency electricity supply,
energy supply **снабдевање електричном**
энергијом
электротравма electrical injury **повреда**
настала деловањем електрицитета
элемент element, agent, unit **элемент**
~, вызывающий пожар fire-causing
element **элемент који изазива ватру**
~ пожара element of fire **элемент пожара**
~ риска element of risk, component of
risk, part of risk **элемент ризика**
~ строительной конструкции building
element **грађевински элемент**
водостойкий ~ water-proofing agent
водоотпоран элемент
огнестойкий ~ fire-resisting element
ватроотпоран элемент
соединительные ~ы connection elements
элементи за повезивање
термочувствительный ~ heat responsive
element, heat-actuated element **элементи**
осетлив на топлоту
чувствительный ~ sensor **сензорни**
элемент
эмблема logo, insignia, badge **лого, амблем**
~ Красного Креста и Красного
Полумесяца Red Cross and Red Crescent
Црвени крст и Црвени полумесец
эмблеми
~ ООН United Nations logo, United
Nations emblem **лого Уједињених**
нација, амблем Уједињених нација
~ организации organizational
insignia **амблем организације**
эмиссия emission **емисија**
электромагнитная ~ от пламени
electromagnetic emission from flame
электромагнетна емисија
электромагнитная ~, обусловленная
землетрясением electromagnetic
emission related to earthquake
электромагнетна емисија повезана са

земљотресом
энергия energy **енергија**
 ~ активации activation energy **енергија**
 активације
 ~ взрыва energy of explosion, explosion
 energy **експлозивна енергија**
 ~ зажигания ignition energy **енергија**
 упале
 ~ излучения radiant energy **енергија**
 зрачења
 ~ пожара energy of fire, fire activity
енергија пожара
 ~ потока воды (*при наводнении*) energy
 of moving water **енергија воде која се**
креће
 внутренняя ~ internal energy, intrinsic
 energy **унутрашња енергија**
 минимальная ~ зажигания minimum
 ignition energy **минимална енергија**
 упале
 полная ~ взрыва total energy of explosion
укупна енергија експлозије
 тепловая ~ calorific energy, heat energy,
 thermal energy **топлотна енергија**
энергосистема energy system **енергетски**
систем
 разрушенная ~ damaged energy system
оштећен енергетски систем
эпидемия epidemic **епидемија**
 ~ заболеваний, вызываемых
 употреблением некачественной воды
 water-borne epidemic **епидемија болести**
узрокованих употребом некавалитетне
воде
эпизод incident of short duration **эпизода,**
краткотрајни инцидент
эпизоотия epizootics **эпизоотија**
эпифитотия epiphytoxic **эпифитотија**
 прогрессирующая ~ progressing
 epiphytoxic **прогресивна эпифитотија**
эпицентр (*напр., землетрясения*)
 epicentre, focus **эпицентар**
 ~ землетрясения epicentre of earthquake,
 earthquake focus **эпицентар земљотреса**
 ~ ЧС emergency focus **эпицентар**
ванредне ситуације
прогнозируемый ~ (*напр.,*

землетрясения) predicted epicentre
прогнозиран епицентар земљотреса
эрозия (*почвы*) erosion, weathering, sapping
эрозија
 ~ почвы soil erosion **эрозија земљишта**
ветровая ~ wind erosion **эрозија ветром**
ускоренная ~ accelerated erosion
прекомерна (*убрзана*) **эрозија**
химическая ~ chemical erosion **хемијска**
эрозија
эскалатор escalator, conveyor **эскалатор,**
покретне степенице **пожарне покретне**
степенице
пожарозащищённый ~ fire shuttered
 conveyor **ватроотпорне покретне**
степенице
этаж floor, storey **спрат**
 ~, заполненный дымом smoke-affected
 storey **спрат захваћен димом**
 ~, на котором происходит пожар fire
 floor **спрат захваћен пожаром**
жилой ~ habitable storey **стамбени спрат**
подземный ~ underground storey
подземни спрат
подземный технический ~ technical
 storey **подземни спрат техничке намене**
эталон standard, primary standard **стандард,**
узорак
вторичный ~ secondary standard
секундарни стандард
этикетка tally, tag, label **етикета, ознака**
 ~ клапана valve label **ознака вентила**
 ~ на контейнере (*напр., со вредными*
веществами) container label **ознака за**
контејнер
 ~ огнетушителя extinguisher label
ознака апарата за гашење
 ~ опасного груза hazardous cargo label
ознака опасног терета
эффект effect **ефекат**
 ~ вентиляции ventilation effect
вентиляциони ефекат
 ~ внезапного выделения газов (*при*
взрыве) blast effect **бласт ефекат** (*услед*
наглог ослобађања гасова током
експлозије)
 ~ дымовой трубы chimney effect, flue

эффект

effect **эффект димњака**
~ **огнезащиты** fire retardant effect
ватроотпорни ефекат
~ **Тиндаля (рассеяние света в дыму)**
Tyndall effect **Тиндалов ефекат**
~ **тушения (пожара)** extinguishing effect
эффект гашења (пожара)
вакуумный ~ (когда трудно открыть дверь после выгорания внутри) vacuum effect
вакуумски ефекат
психологический ~ psychological effect
психолошки ефекат
синергетический ~ между химическими веществами synergistic effect between chemicals **синергијски ефекат између хемикалија**
токсикологический ~ toxicological effect **токсиколошки ефекат**
физиологический ~ physiological effect
физиолошки ефекат

эффективность efficiency, effectiveness, performance **ефикасност**
~ **сгорания** combustion efficiency **ефикасност сагоревања**
~ **огнетушителя** effectiveness of extinguisher, stream's effectiveness **ефикасност апарата за гашење пожара**
~ **пожарной службы** fire service performance **ефикасност ватрогасне службе**

Ю

юрисдикция jurisdiction **јурисдикција**
 пожарная ~ fire jurisdiction **јурисдикција**
 у области заштиту од пожара

Я

явление phenomenon, event **феномен,**
 догађај, појава
 ~е воспламенения ignition phenomenon
феномен палења
 ~е пожара fire phenomenon **феномен**
пожара
 ~е, связанное с бедствием disastrous
 phenomenon катастрофална појава
 ~я, сопутствующие пожару fire effects
 појава повезана са пожаром
 атмосферное ~е atmospheric phenomenon
 атмосферски феномен
 опасное природное ~е dangerous natural
 phenomenon опасан природни феномен
 погодное ~е weather-related event догађај
 повезан са временским приликама
 потенциально разрушительное
 ~е potentially-damaging phenomenon
 потенцијално штетна појава
 природное ~е natural phenomenon,
 natural event природни феномен
 селевое ~е mudflow phenomenon појава
 мутьног тока
 чрезвычайное природное ~е extreme
 natural event екстремни природни
 догађај
 ядерное оружие nuclear weapon, nuke
 нуклеарно оружје
 ядерный взрыв nuclear explosion
 нуклеарна експлозија
язык:
 ~ пламени flame-lick, plume, lick
 пламени језик
 ~ пожара (лесного) string of fire језик
 пожара (шумског)
 поднимающийся ~ пламени rising lick
 of flame пламени језик у порасту
ящик box кутија
 инструментальный ~ toolbox, locker
 кутија за алат, сандук
 чёрный ~ (записывающее устройство
 переговоров и параметров полёта
 самолёта) black box црна кутија

иллюстрации

пожар газовой скважины
gas well fire
пожар на газном бунару

пожар нефтяного резервуара
oil tank fire
пожар у резервоару са нафтом

верховой лесной пожар
crown fire
крунски шумски пожар

низовой лесной пожар
surface fire
приземни шумски пожар

иллюстрации

пожар легкового автомобиля
car fire
пожар на аутомобилу

пожар судна
craft fire
пожар на броду

пожар при крушении самолёта
aircraft crash fire
пожар на авиону

пожар на поверхности воды
surface water fire
ватра на површини воде

иллюстрации

пожар разлившегося топлива
fuel spill fire
пожар на месту разливања горива

пожар железнодорожной цистерны
tank wagon fire
пожар на железничкој цистерни

тушение пожара пеной
foam extinguishment
гашење пожара пеном

работа с дисковой пилой
work with circular saw
рад са кружном тестером

иллюстрации

заграждение для защиты от наводнения
flood-protection structure
баријера за заштиту од поплава (*конструкција*)

удерживающие боны (для задержания разлившихся нефтепродуктов)
localization boom (for oil spill localization)
локализациони бум за задржавање нафте

сорбционно-заградительные боны
(для задержания и поглощения разлившихся нефтепродуктов)
fencing boom (for oil spill localization and absorption)
апсорпциони бум (за задржавање изливања нафте и апсорпцију)

нефтяной резервуар с обвалованием
oil tank with dike
резервоар за складиштење нафте са насипом

иллюстрации

трубопроводы с запорной арматурой у нефтехранилища
pipelines equipped with fittings for oil tanks
цевоводе са запорним вентилима на нафтном складишту

пожарное депо
fire station
ватрогасна станица

штабной пожарный автомобиль
fire control unit
командно ватрогасно возило

пожарная автоцистерна
water supply fire vehicle
ватрогасни камион

пожарная автолестница
aerial ladder fire truck
ватрогасно возило са мердевинама

пожарная насосная станция
fire pump station
ватрогасно возило са пумпом

рукавный пожарный автомобиль
fire hose tender
возило за ватрогасна црева

аэродромный пожарный автомобиль
airfield fire service vehicle
аеродромски ватрогасни камион

иллюстрации

многофункциональный пожарный автомобиль
multy-purpose fire truck
мултифункционално ватрогасно возило

пожарный автоподъёмник с платформой
elevating platform fire truck
ватрогасна ауто дизалица

пожарно-спасательный мотоцикл
fire-rescue motorcycle
ватрогасно-спасилачки мотоцикл

аварийно-осветительный автомобиль
emergency searchlight truck
камион за хитну расвету

пожарный самолёт
fire fighting aircraft
ватрогасни авион

парашютный десант (при ЧС)
parachute delivery (in case of emergency)
испурука падобраном (током ванпредне ситуације)

пожарный вертолёт
fire fighting helicopter
вагрогасни хеликоптер

иллюстрации

пожарный поезд
fire train
ватрогасни воз

пожарное судно
fire fighting boat
ватрогасни брод

пожарный робот
fire fighting robot
ватрогасни робот

робот для обезвреживания взрывных устройств
bomb disposal robot
робот за одлагање експлозивних предмета

иллюстрации

углекислотный переносной огнетушитель
portable carbon dioxide fire extinguisher
преносни апарат за гашење пожара угљен-диоксидом

порошковый передвижной огнетушитель
transportable dry powder fire extinguisher
преносни апарат за гашење пожара сувим прахом

пенный огнетушитель
foam fire extinguisher
апарат за гашење пожара пеном

ранцевое устройство пожаротушения
knapsack tank
напртџача за гашење пожара

иллюстрации

спасательный катер
rescue boat
спасилачки чамац

спасательный плот
life raft
спасилачки сплав

мобильный кабинет психологической разгрузки
mobile module for psychological assistance
покретна станица за психолошко растеређење

вертолётная площадка
helipad
хелиодром

бетономешалка
concrete mixer
мешалица за бетон

гидравлический аварийно-спасательный инструмент
hydraulic emergency rescue tools
хидраулични развални алат

гидравлический инструмент динамического действия
hydraulic impact tool
хидраулични ударни алат

пневмозаглушка
air tight plug
пнеуматски утикач

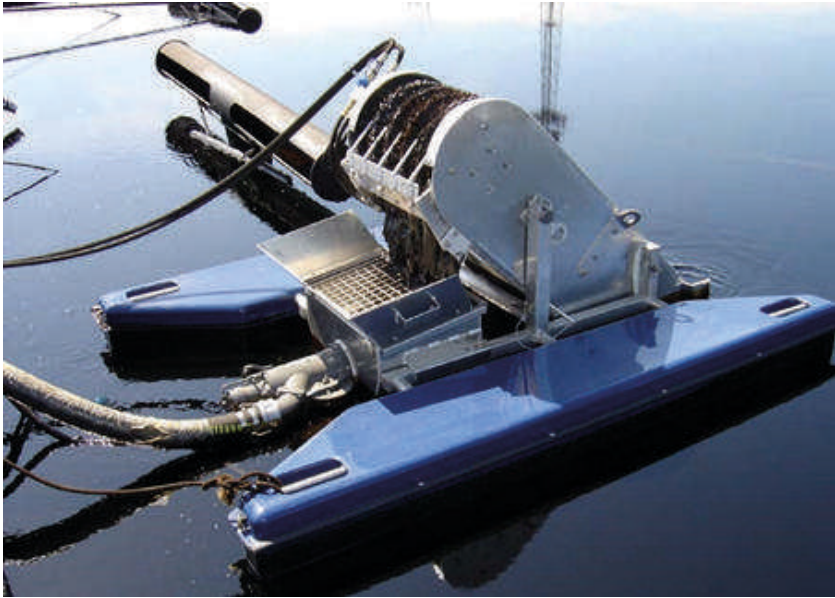
иллюстрации

скиммер (для сбора нефтепродуктов с водной поверхности)
skimmer (for oil products collection from water surfaces)
скиммер (за сакупљање нафтних деривата са водене површина)

пороговый нефтесборщик
oil products collector
колектор нафтних деривата

щёточный конвейерный нефтесборщик
brush-type oil collector
колектор нафтних деривата са четком

перекачивающий насос (для перекачивания загрязнённой воды)
transfer pump (for polluted water pumping)
пумпа за препумпавање загађене воде

иллюстрации

погружной насос (для перекачивания нефтепродуктов)
submersible pump (for oil pumping)
потопнајућа пумпа (за препумпавање нафтних деривата)

переносная гидравлическая насосная станция
transportable hydraulic pump station
преносива хидраулична пумпна станица

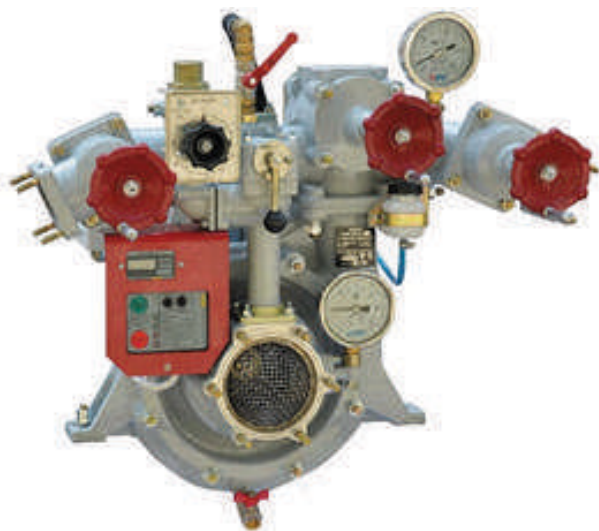
ёмкость временного хранения нефтепродуктов
tank for temporary storage of oil products
резервуар за привремено складиштење нафтних деривата

высоконапорная моечная установка
high pressure washing plant
перач под високим притиском

пожарная мотопомпа
fire motor pump
моторно-ватрогасна пумпа

пожарный насос
fire pump
ватрогасна пумпа

рукавное разветвление
dividing breeching
грананье црева

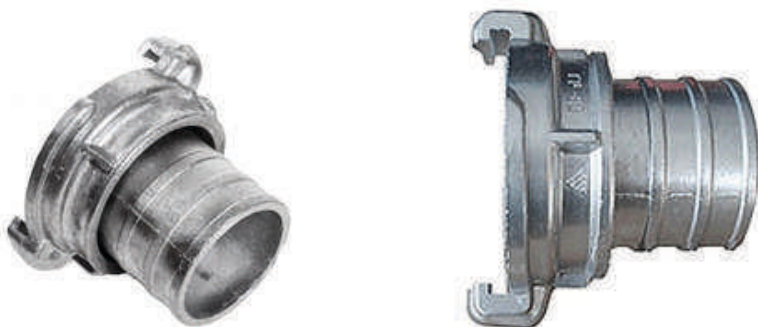

рукавная скатка
hose roller
намотаванье црева

иллюстрации

всасывающий пожарный рукав
suction fire hose
усисно ватрогасно црево

рукавная соединительная головка
hose coupling
спојница за црево

переходная головка
transition coupling
прелазна спојница

пожарный гидроэлеватор
fire elevator
ватрогасни хидраулични лифт

рукавный водосборник
collecting breeching
колектор за воду са цревима

рукавная заглушка
hose cap
поклопац црева

всасывающая сетка
suction screen
уsisна мрежа

колонка пожарная
fire pillar
ватрогасни стуб

ручной пожарный ствол
hand held branch
ручна ватрогасна млазница

иллюстрации

лафетный пожарный ствол
fire extinguishing monitor
монитор млазница

пенный ствол средней кратности
medium expansion foam inductor
млазница за пену средње експанзије

спринклер для подачи распылённой воды
spray sprinkler
спринклер за распрскавање

гидравлический разжим
hydraulic release
хидраулични алат за отварање

гидравлический аварийно-спасательный инструмент
hydraulic emergency rescue tool
хидраулични развални алат

гидравлический ручной насос
manually operated hydraulic pump
ручна хидраулична пумпа

ручной пожарный извещатель
manual call point
ручной детектор пожара

пожарный шкаф с огнетушителем
extinguisher cabinet
ормар за противопожарни апарат

щит пожарный
fire stand
пожарни штит

боевая одежда пожарного
fire fighter's uniform
борбено одело

теплоотражательный костюм
reflective suit
рефлексивно одело

иллюстрации

взрывотехник
bomb technician
специјалиста за експлозив

пожарная каска
fire service helmet
пожарна кацига

костюм для защиты от ядерных, бактериологических и химических факторов
NBC suit
одедо за заштиту од нуклеарних, бактериолошких и хеміјских фактора

пожарный пояс
hook belt
пожарни појас

пожарные сапоги
fire fighter's boots
ватрогасне чизме

перчатки пожарные
fire-fighter's gloves
ватрогасне рукавице

дыхательный аппарат на сжатом воздухе
compressed air breathing apparatus
апарат за дисање са компримованим ваздухом

иллюстрации

кислородный дыхательный аппарат
oxygen breathing apparatus
апарат за дисање кисеоником

самоспасатель изолирующего типа краткосрочного действия
short duration self-contained breathing apparatus
краткотрајни апарат за дисање за самоспасавање ватрогасца

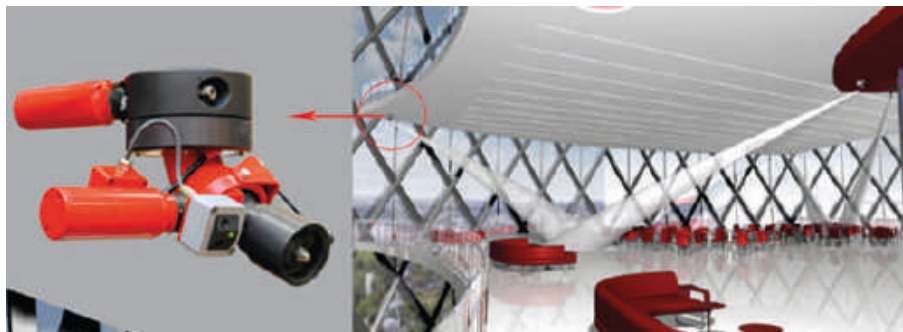

фильтрующий противогаз
filter mask
гас маска са филтром

респиратор
gas-mask
респиратор (гас маска)

иллюстрации

камера контроля и тушения
monitoring and extinguishment camera
камера за мониторинг и гашење пожара

пожарный топор
fire fighter's axe
ватрогасна секира

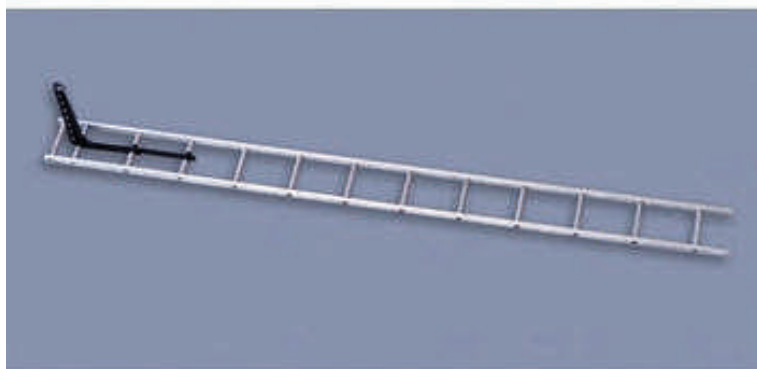
пневмомолоток
air impact tool
пнеуматски чекић

своящаяся эвакуационная лестница в здании
light evacuation stairs
светлеће степенице за евакуацију

тренировочная вышка (пожарная)
fire drill tower
ватрогасни торањ за вежбање

лестница-штурмовка
hook ladder
мердевине са куком

куб жизни для спасения людей из здания
inflatable escape jumping unit
душек на надување за спасавање из зграде (коцка)

лестница трёхколенная
three-section ladder
троделне мердевине

**тренировка по работе со штурмовкой
hook-ladder drill
вежба са мердевином са куком**

спасательное прыжковое полотно
jumping sheet
платно за скакање

работа по тушению степного пожара в ночное время
night fire fighting of health-land fire
ноћно гашење степског пожара

иллюстрации

номер телефона аварийных служб
emergency number
број телефона хитних служби

пожарно-прикладной спорт
fire fighting & rescue sport
ватрогасни спорт

соревнования по пожарно-прикладному спорту
fire fighting & rescue competition
ватрогасно такмичење

иллюстрации

огневое испытание
fire test
ватрено тестирање

насос с приводом от бензинового двигателя
petrol-engined pump
пумпа са погоном на бензински мотор

дверь эвакуационного выхода
emergency door
эвакуационна врата

огнестойкая дверь
fire-resisting door
противопожарна врата (*отпорна на пламен*)

устройство «антипаника»
panic hardware
антипаник уређај

иллюстрации

магазин противопожарного оборудования
fire equipment shop
продавница ватрогасне опреме

противопожарная перегородка
fire separating wall
противопожарни преградни зид

противопожарные шторы
fire-resisting shutters
противопожарне завесе

торнадо
tornado
торнадо

иллюстрации

смерч
whirling wind
вртложни ветар

сeль
debris avalanche
муљ

цунами
tsunami
цунами

молния
lightning
муња; гром

иллюстрации

песчаная буря
sand storm
пешчана олуја

эрозия почвы
erosion
ерозија земљишта

наводнение
flood
поплава

оползень
landslide
клизиште, одрон

иллюстрации

извержение вулкана
eruption
ерупција

разрушение зданий от землетрясения
earthquake-stricken buildings
зграде погођене земљотресом

молниеприёмник
lightning protection mast
громобран

автокран
mobile crane
аутодизалица

иллюстрации

бульдозер
bulldozer
булдожер

трактор
tractor
трактор

топливозаправочный автомобиль
fueler
возило за снабдевање горивом

вездеход
all-terrain vehicle
теренско возило

иллюстрации

борона
harrow
дрљача

автомобиль на гусеничном ходу
tracked vehicle
гусенично возило

экскаватор
excavator
багер

иллюстрации

канавокопатель
trencher
ровокопач

минерализованная полоса
mineralized belt
минерални појас

противопожарный разрыв
anti-fire barrier
противопожарна баријера

дрон
pilotless plane
дрон

анемометр
wind gage
анемометар

калориметр
calorimeter
калориметар

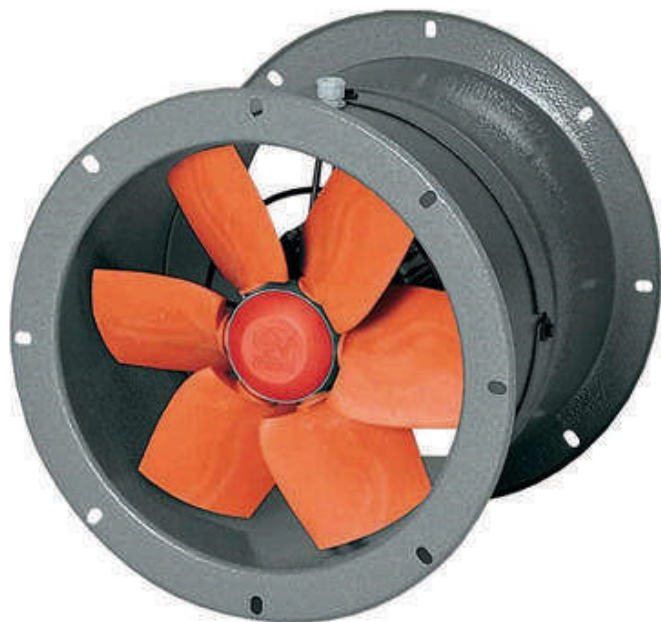
дефибрилятор
defibrillator
дефибрилатор

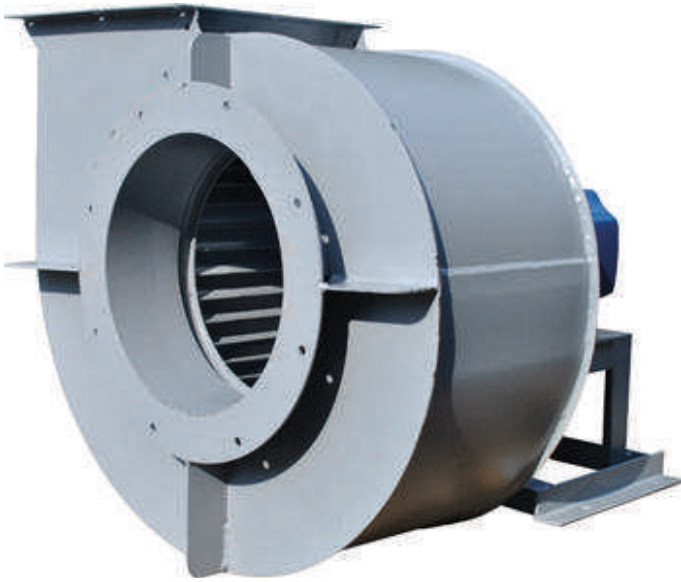
тепловизор
thermal imager
термовизијска камера

**аэросани
aero-sleights
моторне санке**

**дымовой вытяжной вентилятор
smoke exhaust fan
вентилятор за одвод дима**

дымосос
smoke extractor
усисивач дима

спринклер
sprinkler
спинклер, прскалица

иллюстрации

водная завеса
water curtain
водена завеса (*штит*)

наблюдательная вышка
lookout tower
осматрачница

грейдер
grader
грејдер

самосвал
dump truck
дампер

иллюстрации

громкоговоритель
loudspeaker
звучник

дамба
dam
брана

дорожно-транспортное происшествие
traffic accident
саобраћајна несрећа

оказание помощи пострадавшему в результате ДТП
assistance to victims of road accidents
пружање помоћи настрадалом у саобраћајној несрећи

иллюстрации

обучение сердечно-лёгочной реанимации на манекене
CPR training
обука из кардиопулмоналне реанимације

оказание первой помощи пострадавшим в ЧС
first aid to victims in emergencies
пружање прве помоћи настрадалом током ВС

иллюстрации

тушение лесных пожаров
wildfire suppression
гашение шумских пожара

работа с детьми и молодежью
work with children and young people
рад са децом и младима

тренировка пожарных
firefighter training
вежба ватрогасаца

тренировка на нефтяном резервуаре
oil storage tank training
вежба на резервоару за складиштење нафте

проведение обучения на УТК «Штурм»
training at the ground “Shturm”
обука на НТК „Штурм“

**проведение обучения на УТК «Тропа спасателя»
training at the ground “The Rescuer Pass”
обука на НТК „Стаза спасиоца“**

иллюстрации

проведение поисково-спасательных работ на воде
water search and rescue operations
претрага и спасавање на води

проведение поисково-спасательных работ в горах
mountain search and rescue operations
претрага и спасавање у планинским пределима

спасение в замкнутом пространстве
rescue from enclosed space
спасавање у затвореном простору

иллюстрации

**участники Юбилейного заседания
Правления Федеральной Палаты пожарно-спасательной отрасли: 10 лет
participants of the Anniversary
Meeting of the Board of the Federal Chamber of Fire and Rescue Industry: 10 years
учесници Јубиларне седнице
Управног одбора Савезне коморе ватрогасно-спасилачких послова: 10 година**

сотрудники Российско-Сербского гуманитарного центра в день 10-летнего юбилея
staff of the Russian-Serbian Humanitarian Center on the 10th anniversary day
запослени Српско-Руског хуманитарног центра на дан 10-годишњице

Владимир Соловјов, Јевгениј Мешалкин, Сергеј Палеј,
Влада Племић, Бојан Костић, Сергеј Качанов,
Олга Љасковска-Манојловић

ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
РУСКО-ЕНГЛЕСКО-СРПСКИ РЕЧНИК

Издавач:

Српско-руски хуманитарни центар

За издавача:

Јевгениј Филатов

Научни уредник:

доктор техничких наука, професор,
заслужни научник Руске Федерације
Сергеј Качанов

Штампа:

Медивест КТ

Тираж:

200

ISBN

978-86-905662-0-4

Ниш, 2023.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

351.78(038)=161.1=111=163.41

ВАНРЕДНЕ ситуације руско-енглеско-српски речник : 20.000 термина / Владимир Соловјов ... [и др.]. - Ниш : Српско-руски хуманитарни центар, 2023 (Ниш : Медивест КТ). - X, 285 стр. : илустр. ; 21 см

На врху насл. стр.: Министарство за цивилну одбрану, ванредне ситуације и отклањање последица елементарних непогода Руске Федерације. - На спор. насл. стр.: Чрезвычайные ситуации русско-англо-сербский словарь / В.А. Соловьёв ... [и др.]. - Тираж 200. - Стр. VII: Предговор / Александар Бондар. - Стр. VIII: Предговор / Владимир Н. Цветковић. - Илустрације: стр. 194-285.

ISBN 978-86-905662-0-4

1. Соловьев, Владимир Александрович, 1961- [аутор]

а) Ванредне ситуације -- Руско-енглеско-српски речник

COBISS.SR-ID 122394633